

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De vulgari et pupillari substitutione

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319110)

aliquem de falso vel falsam accusationem pponit: si non probat puniatur &c. modo aliquis accusat de falso non tamen pbat: queritur nunquid sit remedium qd de falso non puniatur vt hic. videt qd sic. debes enim articulare qd de hoc erat rumor & fama: ideo hoc fecisti & sic excusaberis: vt hic. excusat enim a presumptione doli: vt. l. miles. §. mulier. de adulte. habet etiam excusare a pena vt ibi. & l. ij. quis or. in bo. pos. ser. quaz. l. allegat. Ja. de are. Est & alius modus qd quis articulet qd hoc fecit quia audiuit a personis fide dignis: vt. l. qui cum maior. §. si pater. de testa. mili. facit. l. mulier. C. de calum. secus si non a fide dignis: vt. l. attilitius. j. de falsis. Itē habet excusare eū si pbat qd de hoc erat publica vox & fama: vt. d. l. miles. Itē habet ipsum excusare si hoc audiuit ab amicis & cōsanguineis: vt. l. tutorem. de his qui. vt indig. & facit. j. de bo. li. l. paulus. §. quero. Dic non sunt alia.

CDe vulgari & pupillari substitutiōe. Rīca.

Cdictus est. §. de insti. in primo gradu: modo sequit̄ videre de his qui sunt instituti in secūdo gradu. Hec qd hoc fit per substitutionē vulgarem & pupillarem. ideo post pcedentē titulum ponit iste. **C**Oppo. ad istā p̄tinationē dixi: se quis videre de institutione in scōo gradu. Contra qd substitutio fit qñqz in scōo gradu: vt. l. i. i. prin. & in. l. si posthumus. ij. rīso. §. de li. & posthu. & sic male dicebam qd hic tractat de scōo gradu tm̄. So. intellige oēm institutionē post p̄mā esse scōm gradū. **C**Pro declaratiōe q̄ro quot sunt gradus substitutionū. Glo. dicit qñqz directā: vt vulgari: & de hac dicemus hodie in. l. i. Itē pupillaris de qua dicemus in. l. ij. Tertia est exēplaria: de qua dicemus. j. e. l. ex facto. Quarta est breuiloqua: de qua dicemus. j. e. l. lucius. Quinta est cōpēdiōsa. de qua dicemus. j. e. l. cēturio. Et est alia substitutio. s. fideicōmissaria: & illa est duplex vt dicit glo. insti. de pupil. substit. §. si. q̄re glo. dicit qd est duplex: dic qd fit in pte vel in toto. Itē qd qñqz fit v̄bis mere obliquis: qñqz v̄bis directis que obliquant. qñqz verbis cōibus. & hēs istius substitutionis materiā. j. ad trebel. per totū. tāgā q̄tenus incidēter occurret in materia cōpēdiōse substitutiōis. in. l. cēturio. Et. l. sequenti.

CQuare substitutio dicat vulgari: ibi. Ad primum. Et quoruplex sit substitutio vulgari: ibi. Scōo. Et quot modis qd dicat expressus & que dicat expressa vulgari: ibi. Ad qd. Et que tacita vulgari: ibi. Scōo. Et an substitutio si heres noluerit esse porrigat ad casuz si non potuerit: ibi. Hoc p̄misso. Quibus v̄bis fiat substitutio. & an sit necesse qd p̄cedat institutio: ibi. Tertio. Et an v̄bis negatiuis vel affirmatiuis fiat substitutio vulgari: ibi. Alterius. Et qd sit effectus vulgari substitutionis: ibi. Quarto. Et an cum subest spes qd repudiās veniat per restitutionē in integrū: interim cessabit substitutio vulgari. Et an si institutus decessit ante aditā h̄ritatez & trāmisit ius deliberādi debeat p̄ferri substitutus vel heres heredis: ibi. Sed circa. Et an monacho instituto qui nō vult adire admittat substitutus vel abbas. Et qd si fili⁹ repudiat an pater vel substitutus p̄ferat: ibi. Quero quid. Et an si monachus vel filius decessit ante aditam sit locus substitutioni: ibi. Quero qd. Et qd si ille qui repudiavit h̄z substitutū vulgare & aliuz fideicōmissarium & fideicōmissarius petit repu-

diantez cogi adire qd v̄z p̄ferri vel substitutus vel fideicōmissarius: ibi. Itē. Quid etiā sit si institutus est indignus an veniet fiscus vel substitutus vide: ibi. Itē q̄ro. Et an aliquo casu substitutus & institutus simul admittant: ibi. Item q̄ro. An autēz testm̄ possit vires assumere a scōo gradu: ibi. Sumus. Et si institutus in p̄mo gradu p̄t esse heres: sed non eodē modo quo defunctus voluit an admittet substitutus: ibi. Alterius quero. lo primo. Et an testm̄ possit vires assumere a tacita vulgari: ibi. Alterius. lo scōo. Et an si pupillus cui facta est substitutio pupillaris decessit viuo p̄re substitutus admittat ex tacita vulgari: ibi. Alterius. lo terzo. Et quid si substitutio est facta ventri & venter nō nascit an substitutus admittat: ibi. Alterius. lo q̄rto. Et an cū vulgari fuit facta in vnū casum: ita qd p̄tineat tacitā vulgare in alio casu an tūc p̄tineat tacitam pupillare: ibi. Itē q̄ro in. viij. col. Et an in vulgari expressa que p̄tinet tacitā pupillare succedat pupillo: ibi. Juxta. Et an vulgari tacita cōtenta in expressa pupillari trahat ad bona pupilli: ibi. Itē. Et an tacita vulgari h̄eat locū cū mater est in medio: ibi. Alterius in. viij. col. Et an vulgari p̄tim tacita p̄rim expressa admittat cōtra matrē in casum tacitū: ibi. Quarto. Et an preallegata veniat in vulgari substitutione: ibi. Quero an. Que nō extinguant affectum vulgari substitutionis: ibi. Expedi. Et an aditione vnus ex heredibus extinguat substitutio facta oibus: ibi. Item. Et an cū institutus adiuit: sed fuit restitutus admittat substitutus: ibi. Itē dubitat. Et an existētia sui heredis impediāt substitutū vulgare: ibi. Dubitat. Et an in casibus in qbus filius nō potest adire de iure civili: sed iure pretorio: vt. l. si. C. vnde leg. vel filius a primo gradu preteritus a secūdo exheredatus ap probauit primū graduz: ita qd potest petere s̄m ta. an substitutus admittet: ibi. Alterius. Et si ille qui potest venire de iure civili vult petere s̄m ta. an repellat substitutus. Et quid si institutus noluit parere cōditioni sub qua fuit institutus: ibi. Quero qd. Et an si pater emancipauit filiū & ei facit substitutionē pupillare an tacita vulgari in ea cōtenta extinguat: ibi. Alterius. Et an si ille cui est facta substitutio pupillaris efficiat pubes an tacita vulgari extinguat: ibi. Quod. Et an si fiat pupillaris maiori vel ex̄neo an contineat tacitam vulgarem vide in fi.

Heredes. Ista lex dicitur p̄ncipaliter in tres ptes. Primo

ponit diuisionē vnā inter institutos & substitutos vsqz ibi. et heredis substitutio. ibi secūduz membruz substitutionis diuidit. Ex qua sub diuisione apparet differētia inter substitutionem vulgare & pupillarem vsqz ibi: substituere. Ibi tertio incipit tractare materiā substitutionis pupillaris: ideo vsqz ad. §. substituere: legem hoc mane & tractabimus materiā vulgari. **C**Op. qd instituti in primo gradu nō sunt heredes: vt insti. de bo. pos. §. quos autem. So. intellige de institutis in testō valido de iure civili: vel dico qd appellatione heredis large sumendo continetur bo. pos. vt. l. hereditatis appellatio. de v̄borum significa. & l. i. §. bonorum. j. ad trebell. **C**Secundo op. qd instituti in secundo gradu sunt instituti non substituti: vt. j. l. p̄xi. §. sed & si quis ita. So. itellige h̄ de scōo gradu p̄siderato ordine itellec⁹ nō ordine scripture: vt. §. ti. i. l. si

Pro co- fessio AD DE qz ides t3 ipe Bar- in. l. i. s. figs simpliciter d ver. obl. z no. Bar. in. l. fi. p illum tex. in verfi simpliciter. C. de do. p miss. bald. z Saly. in. l. i. testis de suis elegi. bh fac q no. glo. in cle. sepe. de verb. sign. z text. m. c. l. z qz ibi no. ar. cbi. extra de scrijs bal. in. l. i. ubemus. C. d. appel. vbi dicit qd reus negas se occidisse: s si occidit q id fec ad sui defensionē q no admittit: quia no dicit sim- pliciter rñ- dere. idē diē Ange. in. d. s. fi. qz sim- pliciter: et Bal. in. l. fi. qdē. C. d. ex cep. z m. l. i. C. de p. fef. Pau. d. ca. ti. in. l. i. s. fi. quis simpli- citer in ter- minis d qui bus ibi per bar. reprebē dit ipz bar. ga pma ne- gatō fuit pu ra z utilis se- cūda qz utilis no d3 illā vi- ciare. qz vti- le p inutile. C. de do. z ita dicit expf se voluisse bart. in. l. de etate. s. ni- bil de inter. act. z ita di- cit tenere ra- pha. cu. ibi allegatē bar- to. z ita se cō- suluisse dicit pau. de cast. d. alexan. in apostilla ibi in. s. nihil nitit impro- bare bart. z ita dicit ob- tinuisse bofi. z aliter loqē quā bic ibi vid p suppo- sta cōi. fia uera illam li- mita s3 bal. in. l. i. iustur. s. ad pecūias. s. no semp p illā tex. s. de iuretur. z in. l. i. puc.

qs ita instruat. z. l. talē. in pñ. **T**ertio ad ter- tiam pte op. qz nulla substitutio sit simplex cum vulgaris cōtinet pupillare: z pupillaris vulga- re: ut. l. i. a hoc iure. j. e. So. hic videt simplex in specta sola figura yboz. s3. l. p. raria loqf inspe- cto tacito intellectu. Et hec uera qñ substitutio fit pupillo. secus si adulto vs extraneo fieret: qa tūc est simplex totaliter. Ita hic videtur sentire By. z bene sup scōa parte gl. istius. l. **Q**uar- to. op. qz substō pupillaris hic nō concipit. bene enī dicit mihi heres esto. s3 per pupillares succe- dit pupillo nō restat: ergo nō d3 dicit mihi hfs esto: s3 filio meo heres esto. Dicit gl. hoc dicitz nihil releuat. facit ista glo. no. ad id qd dicit in. l. fi ita. s. i. de secū. tabu. **E**xpeditus de contra- rijs inducēbā semel istū tex. ad qñē. Dicebat sta- tutū qz qz positionibus simpliciter tenet rñde- re pfirmādo vel negādo alias habet p cōfesso. modo cōtingit qz qdam rñdēdo dicit: nego me habuisse pecuniam: z si apparuerit me habuisse dico me expedisse in negocijs dñi. Ego dixi qz habebat p cōfesso in tali respōsione: qa illa est simplex rñsio que fit sine aliqua plica: z pferē in vñū casū tñ. s3 qñ cōferē in duos casus nō ē rñ- sio simplex: sed duplex: ut hic: z. l. coi. r. s. p. so- cio: z. C. de fideicōmiss. l. eā quā. j. de ver. ob. l. in- ter stipulatē in pñ. ibi simplex zc. z. l. i. s. fi. quis simpliciter. eo. ti. Tñ aduerte: qa si aliqs rñdet simpliciter sm uerba: s3 illa uerba habēt dupli- cē intellectu: tñ dicit simplex rñsio: ut p3 p ea q dicit. s. in tertio contrario per dy. Veniamus ad materiā vulgaris substitutiōis: z tractemus hoc ordine. **P**rimo qro qre dicit vulgaris. **S**ecūdo quoruplex sit vulgaris. **T**ertio qualiter: z qbus verbis fiat. **Q**uarto qz sit effectus vulga- ris substitutiōis. **Q**uinto: z vltimo qz ipediūt: z extinguit effectū vulgaris substitutiōis. **A**d p- mū rñdeo: dicit vulgaris: qa a quolibet: z cui- bet fieri pōt. ita dicit a3o. in sūma. C. e. z in sti. de vul. substi. sup rub. z p a3o. ibi in sūma. Dicunt qdā qz qlibet scit vti istis verbis: vel si heres nō erit zc. Itā refert Ly. C. e. l. precibus. certe sm hoc fideicōmissaria pōt dici vulgaris: qa i ea oīa cōtinent: qa pōt fieri a quolibet: z cui libet: z qz libet scit vti illis pñ. vñ Guil. de cu. dicit qz qn qz modis pōt dici vulgaris. **P**rimo pōt dici vul- garis. i. qa oibus p3: vt. j. de fur. l. vulgaris: z. l. in rōne. s. qd vulgo. j. ad. l. falcidiā. z. l. filius. s. sm vulgarē. j. de leg. i. z isto mō pōt dici vulga- ris substō: qa oibus p3: z qa cui libet: z a quoli- bet pōt fieri. **S**ecundo exponit vulgaris. i. dire- cta: vt. s. ti. i. l. qdā cū filius. Istō mō pōt ēt dici vulgaris: qa directa est z s3 hoc fideicōmissarie nō ppetit hoc nomē. **T**ertio modo dicit vulga- ris. i. approbata: vt. l. si seruus nauē. j. de fur. et hoc modo ēt pōt dici substitutio vulgariter ap- probata. **Q**uarto modo dicitur vulgaris: qa fit cū fictis uerbis vulgaribus. **Q**uinto modo di- citur vulgaris. i. expressa: vt. l. libertates. j. de fi- deicō. li. Ita dicit h vulgaris: qa expressa a iure z qñq3 a testatore. **A**lio mō dicit vulgaris. i. que nihil habet specialitatis: ut. l. edicto. s. extat. j. de iure fisci. s3 ista substitutiō est huiusmodi ergo zc. **S**ecūdo pncipaliter quero quoruplex est sub- stitutiō vulgaris. gl. z dy. dicit qz duplex. s. expfssa z tacita: z dicit gl. instituta de pupilla. substi. i. gl. magna qz ille substōnes qz pñtē i breuiloqz sunt tacite. alibi dicit qz substōnes qz pñtē i breuilo- qua sūt tacite: z expfse. Ita no. j. e. l. luti. **I**a. de are. dicit aliter qz substō vulgaris: alia est tacita: alia ē expfssa: z tacita: alia presūpta zc. vt refert. Ly. in. l. precibus. **D**ñs Ray. z Guil. de cu. vñ

tur alijs verbis: qz recitare nō curo. **T**u omittis oibus dicas sic: qz vulgaris substitutiōis tres sūt spēs: alia expfssa: alia tacita: alia pñz expfssa pñm tacita: z qlibet p se recipit sub diuistiōes. **V**idea- mus ergo de pma qz dicit vulgaris expfssa. **A**d qd sciēdū est qz expfssū dicit tribus modis. **P**ri- mo mō expfssum dicit illud qd in genere dicitur: ut. l. fi. in fi. z qd ibi no. C. qd cu3 eo sm vnaz opinionē. **S**ecundo modo dicitur expfssuz qd specialiter exprimitur: ut. j. ad. l. cor. d. fal. l. i. s. inter filium: z. d. l. fi. C. qd cū eo. sm aliam opi. **T**ertio modo dicitur expfssum id quod singu- lariter: z proprio nomie exprimitur: vt. l. quod in rerum. s. fi. j. de lega. i. z ibi gl. paruula. **H**is premissis dico qz substitutio breuiloqua: z com- pēdiosa complectitur substitutiones expfssas. s. in genere. ita loquitur glo. j. e. l. luti. z. C. d. testa. mili. l. in testamento: z ita itelligitur quod no. glo. C. de impu. z ali. substi. l. precibus in gl. fi. z quod no. **A**3o in sūma illius ti. in fi. naz uer- ba sunt generalia: z comprehendunt substitui- tiones. sed si acciperes expfssum specialiter vel singulariter: tunc non comprehenderet expf- sas substitutiones: sed tacitas. ita loquitur insti. . e. ti. s. qua rōne in glo. magna: z quod not. C. de impu. z ali. substi. l. precibus in glo. pe. z qd sentit glo. in. l. fi. C. de insti. z substi. z quod no. j. e. l. iam hoc iure in glo. que incipit. s. substitui- tus tacite: z probatur etiam ibi in ver. quod ius ita debet intelligi glo. mag. e. ti. Ce. l. precibus. **E**t sic vides qz diuersis respectibus potest dici expressa: z tacita. expressa in genere: et tacita in specie. **E**st z alia substitutio expressa specialiter seu quo ad speciem: ut si dico si heres non sit ta- lis: talis sit heres: vt hic: z insti. e. in prin. **I**ta ē expressa specialiter in specie: qa spēs substitutio- nis comprehendit: sed nō expressa singulariter non enī exprimitur aliqs singularis cāus in quē substitutio cōmittat. dicit enim si heres nō erit zc. z istud quod nō sit heres potest ēē: quia nō vult: uel qa non potest: ut. l. cum proponas. C. de here. insti. **I**tem quē non posse esse heredem potest ēē vel propter mortē: uel propter aliud impedimentum iuris vel facti: unde non potest dici expfssa singulariter: licz gl. vbiq3 appellet eā expfssam. **E**st z alia expressa vulgaris singula- riter: vt quando casus substitutionis singulari- ter imo specialiter exprimitur: vt si posthumus nō nascetur me uiuo: vt. l. fi. C. de insti. z substi. vel si dico si filius meus me uiuo morietur: ut. l. gallus in prin. uel si heres institutus capere nō poterit: vt. C. de heredi. insti. l. ij. z hoc modo qz daz potest dici expressa in genere non in specie. quedam potest ēē expressa in specie: sed non sin- gulariter: ut. s. dixi. **S**ecundo est videnduz de tacita vulgari. **L**irca qd sciendum qz quedaz est tacita vno respectu que alio respectu potest di- ci expressa: ut modo dixi. quedaz est omnino ta- cita: ut illa qz cōtinet in expfssa pupillari: ut. j. e. l. iam hoc iure: z. l. qñis. C. e. illa nullo modo est expressa nec ex vi uerborum intelligitur. sed ma- xime. l. potestate. ex presumpta mente defuncti: ut. d. l. iam hoc iure. **T**ertio videamus de ea qz est partim tacita partim expressa: z hoc contin- git duobus modis. primo quia partiz est expre- sa partim tacita quo ad casus. secundo quo ad uerba: z istud secūdū declarabo in proxima qō- ne pncipali. **A**d declarationem prime que- ro ista substitutio si heres nō erit: quot casus cō- prehendit. dico duos. s. si heres nō uoluerit ēē: uel qa nō potuerit: z illō nō posse contingit plu- ribus modis: ut dixi. pbat in. l. cū proponas

C. de edit. ac. nisi ex cā iudici vide ref admittē dā rñsiones duplicem qz ad duo ē mē- ti tenēdū p. mo qa pñ- tio esset ca- ptiosa adeo qz simplici- ter rñdēdo faciliter ca- deres in la- queū secūdo qa sicut di- cimus qd licet alias rñdēns possit tionibus te- neaf absen- te aduocato z nō instru- cto respōde- re vt no. bar- to. in. l. fi. po- stulauerit. s. qñi. j. de adul. tñ fal- lit nisi rñdēf esset ideota vt qa rusticus qa pōt instrui z pñte aduo- cato rñdere vt signanter uoluit host. in. c. pastora- lis de iudi- z spe. in. ti. d. pñ. s. septi- mo s. xvij. z in. s. iij. v. sed patronus ita in propo- sito si rñdēs erit rusticus uel ideota s erit sufficiens cā pp quam iudex possit rñsione du- plicē admit- tere. **E**t stan- te statuto p- dicto quali- ter qz dicit simpliciter respondere cōstiteri vel negare vide bal. pñ. c. xxx viij. ij. vol. z d. pñtē d- lictū euz ali- qua qualita- te p eūdem bal. ij. volu. cōst. c. xlv. **B**C Expressū **A**DDE ad hāc sūa theo- ricā ad quā semp recur- ritur qz ipse uoluit in. l. fi. C. fi. s. ius uel uti pu. z in. l. fi. quis in pñ. de le. ij. z in. l. fi. s. fi. qz i ius uoca. nō ē. est gl. bona in. c. inqñto- rū in verbo expfse de he- re. i. vj. alio ēt non dicit qd expfssū

m

ut ipse bar. no. in. l. ptoz ait. j. de ope. no. nun. et in qtu Alex. refert aliqo tenere q te stator debet expse pbibe re falcidiam et q no suffi ciut vba ge neralia q si bi no placet vt h p cu ad de q ro. ca de opi. t3 co stio. lxxv. et lxxviii. old. p. l. cxliij. d q et ponā in. l. ceturio vbi alex. et dicit.

.C. de heredi. insti. quod e veruz. nam quando substitutus e in potestate instituti: tunc non videtur sibi permiffum repudiare ex institutione: et ee heres ex substitutione: ut. j. si qs omif. cau. testa. l. iulianus: et ibi no. qa fm hoc illa uerba si heres non erit: intelliguntur. i. esse non poterit. Hoc premisso quero nuquid substitutio facta i vnum casu. l. si heres noluerit ee porrigitur ad aliu casu. l. si ee no potuerit vel ecotra. Et videtur q no: ut. l. pater seuerinam de condi. et demon. et ibi videtur casus: et. l. comodissime. de libe. et posthu. l. si cum dotē in prin. so. ma. cu si. Contrariu e veritas: et e casus in. l. gallus. §. et qd si tm: ubi expresse dicit q substitutio sca fm consilium galli in unum casum porrigitur ad alium casum. Ad idem: qa paria sunt nolle: et no posse: ut. l. i. §. vltus. §. de procu. facit. l. mulier. j. ad trebel. Non ob. l. pater seuerina: vt ibi dixi. Ad alias. ll. respōdeo: ut dixi in. §. et qd si tm: et hoc tenet Guil. et Ray. et bene. tm substitutio facta i vnum tempus no porrigit ad aliud: vt. j. e. l. si ita: et quod dicit in. l. si mater. §. i. j. e. Ex his manifeste habes q illa substitutio est partim expsa partim tacita quo ad casus: qa in quibusdaz casibus expsa in quibusdaz tacita. Tertio pncipaliter quero qualiter: et qb vbi fiat substitutio. Et pmo quero an sit necesse q insto heredis pcedat. Glo. et By. in. iij. glo. huius. l. videtur uelle q de necessitate d3 pcedere insto. Ego fateor hoc ee uerum comuniter: sed possibile e fieri substitutionē vulgarē no precedente institutione: ut si dico si legitimus heres noluerit ee talis sit heres: vt. §. ti. i. l. si quis ita. facit. l. cu in testō in pn. e. ti. intelligo put iacer: licet gl. subaudiat institutionē qd no est necesse: ut ibi dixi ad idē. l. gallus in pn. et ibi dixi. l3 videt dicere q tacite videt legitimu istituere: vt. j. d iur codic. l. pncipiunt: et vide qd no. in. l. si quis ita heres instituat: et sic tacite pcedit institutio qd satis placet: et pro hoc videtur casus. j. e. l. si coheredi. §. si. fm vna lec. qd tene menti. Alterius quero qbus vbi fiat substitutio vulgaris. Gl. isti. e. dicit q expsa sit uerbis negatiuis: tacita sit vbi affirmatiuis: vt. §. ti. i. l. lucius. cum. l. seq. et. j. e. l. q liberi. §. hec uerba: et. l. si. de here. insti. Et in suma. C. e. videt dicere q in. d. §. hec vba: et in. d. l. si. C. de heredi. isti. sint vulgares expresse: et ita et By. et ita refert Ly. in. l. pabus: et Guil. de cu. et Ray. de forl. dicunt circa hoc sua uerba multu inuoluta: nec uera nec ueritati pma: io no curo referre. dic ergo sic q omnis directa substitutio siue sit tacita siue expsa habz duo extrema: unum quod refert ad eum cui sit substitutio: siue sit tacita siue expsa. Aliud qd refert ad eum qui substituit: primum semp est negatiu siue priuatiu: et istud nunq fallit: siue istud extremum exprimat semp negatiue siue priuatiue exprimit siue tacite subintelligat. Aliud extremu semp est affirmatiu seu positiu siue tacite siue expresse. in vulgari hoc p3 in pupillarem etatez decesserit: titius sit heres. na illa uerba si erit heres que sunt positua no sunt uerba substitutionis: ut patet: qa potest fieri ex heredatio: ut hac. l. in fi. et illa uerba si infra pupillarem etatem decesserit: sunt priuatiua: quia idē est decedere: et non uiuere. Illa uerba titius heres esto que referuntur ad euz qui substituit semper sunt affirmatiua. Nunc ad propositam tacita vulgaris: que continetur sub expsa pupillari nullis uerbis sit a testatore expsa: sed aiure tacite subintelligitur per affirmatiua uer-

ba: et negatiua eodem modo quo dixi. Itē substitutio tacita de qua loquitur. l. si titius. cum. l. sequen. §. titu. i. subintelligitur propter quedaz uerba affirmatiua a testatore prolata: tamē semper subintelligitur affirmatiue: et negatiue s3 ea que. §. dixi. Item substitutio de qua loquitur. l. qui liberis. §. hec uerba. j. e. in illa exprimuntur uerba que referuntur ad substitutum vel substitutos merito illa sunt affirmatiua. sed uerba que debent referri ad eum cui fiat substitutio fuerūt omiffa: et tacite subintelliguntur si impubes decesserit et. et sic priuatiue: vt dixi. ideo glo. que dicit qd illa substitutio est tacita bene dicit respectu uerborum que debent referri ad eum cui fit substitutio. et Etzo et By. qui dicunt q ibi est expsa bene dicunt respectu uerboruz que debent referri ad substitutos. credo tamen q ibi no est vulgaris expsa: sed pupillaris: vt ibi dicam. Item substitutio de qua loquitur. l. si. C. de here. insti. est expsa quo ad uerba que debent referri ad eum qui substituit: et sic intelligunt Etzo et By. et est tacita quo ad uerba que debent referri ad eum actum cui fit substitutio. sed glo. j. e. l. uerbis. appellat illam substitutionem dubiam: et bene: quia illa uerba non proprie sonant in uulgarem: quia per eam. l. uulgarem succeditur defuncto: ut institui. e. circa princi. Sed ibi testator dixit sempronius plocij heres esto cum plocium instituiset. magis eniz sunt apta ad pupillarem per quam succeditur pupillo: et ideo dicatur dubia: et lex interpretatur eam uulgarem et sic his duobus casibus substitutio partim est expsa partim tacita quo ad uerba. Idem possumus dicere de reciproca. nam ibi non exprimuntur: nisi uerba que referuntur ad substitutos. Quarto principaliter quero quis sit effectus vulgaris substitutionis: Respō. quinqz sunt principaliter. primus in homine sui iuris intelligitur si heres non erit: uel mutata conditio: ne etiam alium heredem non fecerit. sed in homine alieni iuris intelligitur si ipse heres no erit uel mutata conditio alium heredem non fecerit: ut. §. titu. i. l. si paterfa. titum: et institui. de vulga. substit. in fin. et. C. de heredi. insti. l. cum proponas. Secundus effectus est q testamentum potest assumere uires ab ipso secundo gradu. ut. l. iij. in fi. §. de libe. et posthu. Tertius est q ista vulgaris expsa continet tacitam pupillarem: vt. j. e. l. iam hoc iure. Quartus est q per eam succeditur defuncto non ei cui facta est substitutio: ut insti. e. in princi. Quintus effectus est q vulgaris substitutio facit de suo: et necessario uoluntariu: ut. l. si filius heres. §. de libe. et posthu. et no. in. l. pap. §. quarta ff. de inoffi. testa. de quolibet istorum effectuu uideamus per ordines. Et primus effectus est si heres non erit uel alium heredem non fecerit admittitur substitutus: ut. d. ll. et hoc in testatore sciente: et in igno rante dic: ut. l. si pater cum. l. sequen. §. ti. i. Itē q dicit si heres non erit et. intellige: et desijt ee posse: quia est exclusus repudiatioe uel alio modo: alias donec est spes institutionis cessat substitutio: ut. l. qd diu. j. de acquire. here. Sed circa hoc dubitatur quid si est spes q institutus q repudiavit ueniat per resti. in integ. an interim cessabit substitutio. Dico q non: ut. l. et si sine. §. s3 q pap. §. d. mino. qd dico qd diu e spes institutionis et. intelligitur si est spes de iure coi. sec. si d iur spali: ut. l. iij. §. i. j. de fideicomis. liber. pro hoc uide quod no. in. l. iij. §. expectadi. j. d. secū. tabu. item dubitatur quid si institutus decessit ante aditam hereditatem: tamen ad heredem

milli pcepto. l. si nactef i stitui. na no pphedit ca lu si nactef et no adit fm ange. p. h. de iij. in fi. alle. q no. gl. l. si iure. §. i. j. eo. ti. et dicit h esse no. di gnū

b. C. Tertio q ro. ADD. d. hif q alex. se remittit ad. l. gall' vi dēda ē q ibi posut. c. C. Alteri. qd si testor dicat filiu et nepotē here des istituo. an nepos di cat vulgari ter substitui r' filio uide pau. d. ca. in. l. gall'. §. i. et ibi alex. qd autē si testa tor dicat ti tiū herede i stituo. et si he res non erit rogo ut re stituat here ditatez gao Guil. de cu. i. l. p. h. d. d. q l3 pma fa cie uideatur posse dici q sit vulgario per. l. ille aq. §. si de testō. j. ad tre. tū pcludit eaz esse fideicō misariā p. l. coheredi. §. cū filie. j. eo. et illa vba si heres non erit intelligi tur uoluntarie: qa tūc cogi poterit vt restituat et adeat p. l. d. bitor. j. ad treb. q aler putat ueruz si testator uerit rogo ut restituat p fideicomis sn. naz alias vulgario cēt p no. p bar. in. l. qrebaf de testa. mi. et p bal. in. l. humanitatis i. ro. col. C. eo. in vbi. mi rabilē.

mediu. l. fi. .C. de repu- heredi. an isto casu poterit admitti substituti. Bal. r. ang. firmat qd sic l. l. qd. la pma d. acq. here. alleg. Alex. vltra eos text. et gl. expressaz l. l. fi. qd suus. s. de iure d. libe. r. idē videtur tenere pau. de cast. in. d. l. qd. l. l. fi. qd suus ipse r. Raph. tene ant. p. bart. r. Pau. in. d. l. fi.

Trasmitit Ang. hic tenuit p. riu qd imo non trasmitit s. opi. bart. videt verior qd ipemet te nunt in. l. cu pponas. C. de heredi. i. si. r. ibi fra. tigi Bal. r. pau. de cast. bar. r. imol. in. d. l. fi. pater h alleg. bal. in. l. cuz antiquoribus in. l. qdam calogio. C. de iure d. li. r. in. l. apud hostes. C. d. suus r. legi. r. i. l. papinianus. s. quarta de inoffi. tes. Ang. i. l. si plures. s. i. j. eo. pau. de cast. in. l. qd. la pma. j. d. acq. here. imo. in. c. rainutus in materia vulgaris de testa.

Recusante. vid. ang. p. l. xxxi. et p. l. xxxii. bal. p. l. ccc. viii. l. ij. vbi clare tenet qd monasteriu inuito mo. cho vel monacha possit adire here. ditate. r. i. qd tu ale. reliq. consideranduz an relictum monacho a patre videat relictu rōe s. g. uis po. tuis qd itui tu monaste rij die q. bal. p. l. ccc. xxi. l. ij. dicit qd relictuz reit

transmittit ius deliberandi quis pferat an heres heredis an substitutus. Dico qd heres heredis pferat: qd l. i. institutus heres non fuerit h. r. n. facit aliu herede: qd ex eius psona alius heres adiit: r. sic cessat substō: vt. d. l. si p. pro hoc videf casus in. l. i. C. de his qui ante aper. tabul. r. ibi ita hoc exponebat Ray. cuz ibi dicit tex. alios qz r. Et ipse exponebat alios. s. substitutos vel p. iun. ctos. p. hoc videf tex. j. de acq. here. l. si qd filiu. ij. r. i. si bñ illud n. sum allegas ad pncipiū cōtinuabis. pro hoc videf gl. in. l. s. r. si p. dote. s. pe. j. de le. p. stā. r. ibi tetigi. d. ergo expectare qd heres h. r. d. s. repudiet vel alio mō excludat. Itē pōt dubitari: qd seruo instituto nolēte adire: l. z dñs velit locus est substituto: vt. l. cuz pponas. C. de here. instituē. Quero qd si ē institutus monachus qd nō vult adire. Jac. de are. r. Ray. dicūt idē qd in seruo: vt. l. deo nobis. C. de epif. r. de. Et idē in spe. in. ti. de sta. mo. s. i. ver. viij. q. rif. Alij dicūt qd l. z monach. recuset adire nihilo minus poterit adire monasterium sicut p. filio recusante: vt. l. fi. s. in aut in secūda. C. de bo. que li. r. hoc t. z Archi. xvij. q. i. c. i. Et Jo. an. tā. git extra de pba. c. in pntia: r. ista videf egor opi nio: vt sic subiectio monachalis sit magis subie ctio filialis qd seruilis: qd apparet: qd suus p. t. v. d. i. monachus nō: sicut nec filius. Itē monaste riū cogit alere monachū sicut pater filiu: nō aut dñs seruū: qd p. t. cū habere p. d. relicto. Sed dice tis vos adhuc restat dubiū an filio repudiāte p. feratur substitutus vel p. Gl. in. d. l. cū nō solū. s. i. t. p. rem preferri: r. ibi Ly. Guil. de suza. t. z cōtrariū: qd testatoris voluntas est seruanda: ut i. s. disponat. Guil. de cu. idē qd expressa p. uisio testatoris d. z tollere p. uisionē. l. vt. j. e. l. cū ex filio. s. i. r. l. ex facto. s. itē q. r. Dñs Ray. t. z p. tex. illius. l. q. dicit qd repudiatio filij nō d. z nocere patri: qd pater r. filius cēsent vna psona. Ego idē teneo qd pater p. ferat. pmo per. l. cū nō solū. s. simili mō. ibi enī dicit tex. p. inde ac si ipse pa ter ab initio fuisset institutus. Breterea ego dixi qd substitutio vulgaris intelligit si heres nō erit vel aliu h. r. d. nō fecit: ut. l. si p. cū si. s. ti. i. s. h. b. c. filius ministerio suo fecit h. r. d. patre: r. p. ex iure filij adiit: r. sic cessat substitutō: vt. d. l. si pater cū si. s. ti. i. Et hoc r. d. ad oia p. traria: quia fateor p. uisio testatoris tollit p. uisionē. l. si in eū casū quo testator disposuit. s. si heres nō erit vel aliu h. r. d. nō fecerit. sed hic fecit aliu herede: er go r. d. idē dico in monasterio qd p. ferat substitu to: qd fecit aliu herede. Quero qd si mōach. vel filius decesserit an aditā hereditatē: an sit lo cus substitutiōi vel ueniet p. Dñs Ray. cōiun. gebat hos duos casus filio repudiante vel mor tuo ante aditā hereditatē: r. dicebat idē vtroqz casu. s. Ri. malū. dicebat secus filio mortuo: ut refert Ly. in. l. cū nō soluz. s. i. C. de bo. li. r. hoc puto v. x. p. r. i. si infanti. C. de iure d. libe: vbi filio mortuo an aditionē q. r. i. patri ita demuz si fuit infans. secus si fuit maior: ibi ergo est tex. cū gl. nostre qōnis. Breterea p. filiu nō trasmit titur ad patre hereditas non adita: nisi alioruz descēdētiū s. m. gl. l. i. C. de his q. ante aper. tab. r. l. i. C. ad orfi. l. z teneāt qdā p. trariuz in hoc: vt ibi no. si ergo est speciale in h. r. ditate ascēdētiuz ergo in p. trariū ē ius cōe. s. m. alios eēt minus du bium: ut ibi notau. Itē dubitatur qd si ille q. repudiavit h. z substitutum vulgare: r. aliu habet p. fideicommissū. fideicommissarius petit illū repu diantem cogi adire: ut. l. nam qd. s. fi. qd cōpul sus. j. ad treb. mō substitutus vulgaris vult be reditatē iure substitutiōis vulgaris: r. fideicommiss

sarius vult eā iure fideicommissi. q. r. qd preferat r. videtur qd fideicommissarius: vt. l. non iustā. C. ad trebel. r. l. facta. s. iulianus. j. ad trebel. vbi h. videtur expressum. In p. trariū videf casus in. l. si patronus. s. fi. s. m. primā casus positionem. c. ti. Dico sic. aut fideicommissus non est repetitum a substituto tacite vel expresse: r. tūc p. fertur substitutus vulgariter: vt. d. s. fi. Aut ē repetitū: r. p. fertur fideicommissarius: vt. d. l. non iustā: r. d. s. iulia. sed qd ille. s. iulianus aliq. tulum videf ob stare huic dicto iō dic ut ibi. Itē q. r. qd si h. r. s. institut. est indignus: nec adiit h. r. ditatē: an ve niat fiscus vel substitut. r. Rñ. fiscus repulso sub stituto: ut. j. ad fill. l. si sequēs. i. p. n. facit. j. d. bo. liber. l. in seruitutē. s. ei. q. rō: qd l. z ipse institut. nō sit h. r. s. tū facit herede h. r. d. ergo substitutus repellit: vt. l. si pater sepelitus preall. s. ti. i. hic ē qd fiscus tenet ad legata: r. fideicommissa ēt heredi tate non adita per heredem: ut no. in. l. eaz quā C. de fideicō. r. l. recusare. s. si fisco. j. ad trebel. Itē q. r. an aliquo casu institutus: r. substitut. ueniat simul. Hoc. cōter dicunt qd sic in. l. si p. s. ti. i. r. in sti. e. s. fi. Ego do aliū casū quādo pa tronus fuit substitutus: r. in aliqua re propria gra tuatus: qd tūc ipse habebit debitā portionē: vt i. stitutus: r. residuū habebit substitutus si ipse nō vult in d. i. cū defuncti implere: ut. l. si libertus pa trono. uer. quid ergo. j. de bo. li. Et sic concur runt institutus r. substitutus. item do tertiu. ca sum in filio instituto: r. grauato eo mō quo mo do dixi in patrono p. eandem. l. qd est eadez rō. Sumus expediti de primo effectu r. qōnibus emergētibz circa illū. Scōus effectus est qd te stamitū pōt assumere effectū ab alio secūdo gra du: ut. l. iij. in. fi. s. de lib. r. posthu. Circa qd dic breuiter qnqz p. mus grad. nō h. z effectū p. pter defectū cōtingētē ex pte instituti. qnqz p. pter defectū cōtingētē ex pte instituti. pmo cāu aut ille defectus fuit p. r. r. i. t. i. o. s. vel exheredationis: r. tūc distingue ut no. in. d. l. iij. s. de lib. r. post. r. s. de iniur. test. l. nā r. si sub conditione. rō: qd a deo preteritus vel exheredatus r. i. p. ut faciat locū sibi nō alteri. p. hoc. l. pe. s. de iniur. testa. r. qd ibi dixi vobis. Aut fuit alius defectus i. pmo gradu q. cessat i. secūdo: r. tūc i. d. i. s. t. i. c. p. o. i. a. secū do gradu icipe: ut. s. de iniur. test. l. si miles: r. s. ti. i. l. si is q. soluēdo ē suuz r. c. Scōo casu qn est defectus ex parte instituti: tunc indistincte pōt a secūdo gradu icipere siue p. mus nolit eē heres vt. s. ti. i. l. iam dubitari. r. C. de here. insti. l. cum pponas. cū si. siue primus sit exclusus tpe: ut. j. de acq. here. l. q. d. i. u. siue sit exclusus morte: vt C. d. cadu. tol. s. pro secundo. ibi: uel substituit r. z. r. ibi no. r. j. de fideicommissi. l. l. thais. s. splen doforus siue sit exclusus de p. r. t. a. t. o. e. vel alia dā natione: vt. s. de lib. r. posthu. l. gall. s. r. qd si tñ r. de bo. li. l. si necesse. s. i. siue excludat rōne al terius incapacitatis: forte qd nō est nat. ex legi timo matrimonio: qd spuri: ut. l. ij. C. de here. insti. Et p. dicta vera in vulgari expressa. s. z in ta cita. j. d. i. c. Alterius q. r. qd si institutus i. pmo gradu pōt eē heres: s. z nō eodē mō quo defunc tus voluit: qd fuit institut. s. uis: vel necessarius. s. z in tpe mortis repit emācipatus vel manumif sus: an admittet institutus vel substitut. h. ē meū dubium. Et dic aut ista vulgaris substitutiō fuit scā ex necessitate: vt qn nepos substituit filio: et tunc substitut. p. ferat: ut. l. gallus. s. r. qd si tñ: ibi emācipat. eēt r. c. videf enī substitutus in il lum casū si filius desijt eē suus: ut ibi p. z. r. s. m. ista tpa. s. m. hodierna iura forte aliu d. eēt: vt di xi. d. s. r. qd si tñ. Si nō substitutio fuit facta

gioso qd here pōt p. r. ium potius vide tur relictum rōne sangui nis qz mōa sterij si. vero p. r. iuz here nō pōt vide tur relictuz potius mōa sterio. C. Indign. ADDE qd ange. tenuit p. r. iuz qd fil cus nō vult tanqz heres idigni s. tā qz successor vniuersalis ad bona va cātia. d. l. re cusare itē qz qua rōne ue niētes ab ite stato ad be reditatē isti idigni repu dantis non possūt exclu dere substi tutuz vulga rez ita nec si se. imo. vō dicit qd aut aduit ille idī gnu: r. tunc clarū est sub stitutu exclu di. l. post ad tā. C. de un pu. aut non aduit r. tūc iura p. s. u. m. ū. r. cū i. fraudēz h. r. i. noluisse adire ut no. glo. i. d. s. fi sco r. bart. in. d. s. sequēs h. r. c. opt. tenz guil. de cu. in. d. l. p. c. i. b. i. i. j. col. r. i. v. i. j. col. r. i. m. o. l. i. c. r. a. i. n. u. t. u. s. d. t. e. s. t. r. u. i. d. e. ang. p. l. ccc. s. j. qd si testa tor instituat filiu: r. substi tuat q. si q. uis mō ca. par ēt si pos set titi: r. cō tigar q. fil. sit p. d. n. a. t. u. s. vt rebellis an uēiat sub stitut. vide anch. p. l. cc. lxxv. C. Quero ADDE eun dē bar. in. l. gerit circa mediū. j. de acq. heredi. doc. i. l. si he res institut. C. eo. bal. l. l. vnica. C. qd si p. p. t. e. f. p. bar. vbi q. rit an fil. q. hēt substitū tū vulgare z possit retēta legitima re t. ij

fiduū repu-
diare b quo
vid anch. cō
filio. cccxiiij.
e C. morte.
ADDE pau-
de cast. p. fil.
cxlvij.
C. l. neq. n.
ADDE so-
lēne tex. fm
Alexan. in. l.
antonius. j.
de fideicō.
lib. et opin.
bart. segtur
imo. h. refe-
rens Ang. h.
i uoce ita te
nuisse quia
scā expōsioe
pupillaris
uerisimile ē
q si testator
cogitasset pu-
pillum repu-
diare voluisset
similiter
substitutum
admitti. idē
pfirmat per
l. pater filii
j. e. itelligē-
do q ibi tra-
ctet de taci-
ta vulgari p
ut ibi t3 Ja-
de are. et ma-
gis cōter
alij idē tenz
bald. in. l. fi.
. C. de isti. et
substi. sub cō
di. fac. et ibi
ad h. ponde-
rat gl. h. idē
bal. in. l. qdā
enologio. C.
de iur. deli.
et in. l. tracta-
bat. j. de tes-
t. mili. et i. l. v.
nica. s. p. ij.
. C. de cadu-
toll. idem te-
nuit Aldra.
p. h. q. simi-
liter rñdet
ad. s. ul. vt
h. facit bart.
h. imo. hanc
so. dicat cō-
tinere diui-
nationem.
b C. opi. dy.
ADDE q
illam segtur
pau. de cast.
p. fil. cxlvij.
cū modifica-
tioe de qua
hic p bart. et
simpliciter
opi. dy. seqf
fede. p. filio
ccxlvij. de q
vide bal. cō-
filio. xl. ubi
refert f. rā.
h. rampo. li.
iiij. et cōfilio
cxliij. li. iiij. et
p. filio. cvij. et
. cccxcv. et se-
quēti et p. fil.
cccclxiiij. li.
i. j.

ex uoluntate: tunc pferf institutus nō attēta illa
status mutatiōe: ut. d. l. gallus. s. fi. et insti. de be-
re. insti. s. seruus aut: et est expōsio. s. ti. i. l. si pa-
terfa. titiū. videt enī substituere in eū casū si be-
res non erit quoquo mō. C. Alterius qro an te-
stamētū possit viref assumere a tacita vulgari an-
uero reqrat aditio in prio gradu. Glo. dicit q
nō pōt incipe a fm tabu. ex tacita vulgari: sed re-
quiritur aditio ex institutiōe: vt. l. apud iulianuz
s. iulianus. ad treb. et ita sentit gl. Idē dy. p. illū
s. et. l. ita tñ. s. si a p. e. e. ti. et qa uiciato expōsio
viciat tacitū: ut. l. iij. s. q. h3. s. de serui rusti. pre.
Idē videt sentire L. y. in. l. p. abus: et idē dñs
Ray. Guil. de cu. tenet p. rariū: qa tacita vulga-
ris sumit effectū in casu hereditatis nō adite: vt
j. e. l. iaz hoc iure: ergo ē ipossibile q in casu be-
reditatis adite assumat effectū. Preterea p ad-
itionē hereditatis dy finiri tacita vulgari: ut. l. i.
post aditā. C. e. ergo ab eo casu nō pōt inchoari
vt. l. titio cū moriet. de vsufu. lega. et de vsufu.
l. si vsufractus cū moriar. Iste rōnes pcludunt
q tacita vulgari p aditionē ipsius pupilli non
pōt pfirmari qd cōcedo: l3 gl. et dy. dicit p. rariū
de aditione coheredis. tñ Old. t3 idē q Guil.
qa fm hoc sequeret q si testator solū pupillum
instituit qui decederet hereditate non adita tes-
tamentū rūperet: qa nullus possit eē heres: nec
ex pupillari nec ex tacita vulgari: qd ē p. rariū
l. iā hoc iure. s. h. j. e. Ita dicebat Old. s3 certe
tūc qn pupillus ē institut⁹ existētia sui heredis cō-
firmat tabulas pupillares. vt. dicā. j. l. pxi. in ma-
teria pupillaris substitutiōis: iō testamētū nō rū-
peret. Quid ergo dicemus. Rñ. q l3 pupillaris
reqrat aditionē hereditatis: tñ vulgari tacita
q cōtinet sub ea hoc nō reqrit. s3 pōt ab ea inci-
pere. pbo p. l. neq. enī. s. h. de testa. mili. et di-
co ibi eē casū. nam ibi sub expōsio fideicommissaria
p. rariū vulgari tacita: et tñ h3 fideicommissaria re-
quirat aditionē hereditatis: et ab ea testamētuz
non possit assumere vires: vt. l. ille a quo. s. h. te-
stamētū. j. ad trebel. tñ illa tacita vulgari nō re-
grit aditionē: vt ibi p3. nec dicat aliq q ibi spā-
le est: qa fateor q ibi ē spāle i hoc q fideicommissaria
trahat nō directa: qd nō repit alibi p. rariū
in casu illi. l. s3 q illa tacita vulgari pfirmat te-
stamētū ex se in hoc nō ē spāle: sed ius cōe: ut ibi
p3 in tex. Et hoc videt tenere gl. j. e. l. lex corne-
lia. s. de uen. in spi. l. pe. et dicā. j. pxi. q. Ad ob-
q viciato expōsio viciat et illud ē uerū qn tacitū
h3 se ad expōsio: ut accessorius. s3 sec⁹ si vtrūqz
pariter ē pncipale: vt. l. si fideiusor in pnci. et ibi
dixi. j. de leg. i. Ad ob. s. idē iulianus: qa ibi re-
grit aditio ad pfirmandas tabulas pupillares:
qd apparet: qa l3 rex. faciat mētionē de secūdis
tabulis. dic q hoc est hodie uerū cū pupillus ni-
hil haberet: ut ibi dicit gl. ergo dy itelligi de taci-
ta vulgari: Rñ. ibi forte hēbat bona materna vt
alia bona q post mortē patris acqsiuerat. Non
ob. s. a patre: qa ibi loqf in pupillari. Alterius
quero pupill⁹ cui est facta substō pupillaris dēf
sit uiuo patre: an substitut⁹ pōt succedere ex taci-
ta vulgari. Glo. q sic. j. e. l. lex cornelia in gl. sup
pbo nō existimo: et in gl. fi. et j. e. l. si pater capt⁹
idē t3 Guil. de cu. que gl. videt tenere id qd. s.
tenui q testamētum pōt assumere vires a tacita
vulgari. Dy. cōtra per. l. q si filius. j. de cap. ibi
nihil est et c. quasi diceret nec de pupillari nec de
tacita vulgari: et idē videt sentiret glo. et L. y. i. l.
p. abus. C. e. ti. Alij autē distingūt aliter: aut pu-
pillus h3 coheredē cuius aditione cōfirmatur
tacita vulgari: et loquitur prima opi. aut nō ha-
bet coheredem: et loquitur opi. Dy. sed certe p

ut dixi. s. proxi. s. istud q tacita vulgari confir-
matur aditione non est necesse dicere. quare di-
co q omnes dicunt bene: diuersis tñ casibus lo-
quūtur. vnde distingue. aut filius moritur ciuili-
ter uiuo pfe: ut qa capitur ab hostibus: uel post
mortem patris morif naturaliter: et tūc substitu-
tus pōt succedere ex tacita vulgari: vt. j. e. l. lex
cornelia. et ibi no. ratio: qa patre uiuo adhuc du-
rat spes substitutiōis pupillaris vñ nō est qd im-
putetur patri cū testamētū nō mutauit: aut fili⁹
uiuo patre dēfessit naturaliter: et tūc siquidem pa-
ter statim decessit post: ita q nō habuit tps mu-
tādi testamētuz: et idē: qa substitutus uenit ex
tacita vulgari ex presumptra uoluntate defuncti
quia eum instituisse si sciuisse: ut. d. l. si pater ca-
ptus. cum sua glo. j. e. si uero pater decessit post
ex interuallo ita q habuit potētā mutādi testa-
mētū: tūc substitut⁹ nō admittit. ita loqf. l. q si
filius: et opi. Dy. nā cuz potuit sibi puidere: et
non puidit lex nō subuenit sibi: nec pōt dici q
nō cogitauit de hoc: qa filius mortuū vidit. hoc
probat. j. de testa. mili. l. tractabat: et arg. l. iij.
C. de inof. testa. Alterius quero qd si substitu-
tio pupillaris facta ē uētri: et uenter nō nascit: an
substitutus admittatur ex tacita vulgari. Tex. et
glo. q sic. s. de uen. in spi. l. pe. facit. C. de insti. et
substi. l. si ubi vulgari expressa facta si posthu-
mus nō nascitur continet tacitam pupillarem eo
nato: ergo idē ecōuerso. Alij uero dicunt cōtra
nisi sit coheres cuius aditione pfirmet illa taci-
ta vulgari: qd nō placet: ut dixi. s. qa aditio nō
reqrit. dico ergo sic: aut spes natiuitatis posthu-
mi dicit post mortē testatoris: uel an per modū
cū tps: et substitutus admittit ex tacita vulgari:
ut. d. l. pen. Aut deficit multo tpe post uel ante
mortem testatoris: et tunc secus per ea que dixi.
s. Sumus expediti de secūdo effectū. C. Ter-
tius effect⁹ ē q illa vulgari expressa cōtinet ta-
citā pupillarem: ut. j. e. l. iam hoc iure. qd est uerū
nisi testator dixerit p. rariū expresse uel tacite. ex-
presse pbat. j. e. l. iā hoc ius in fi. et. C. e. l. q. uis ta-
cite: ut in breuiloqua facta disparibus: ut. d. l. iā
hoc iure. cū si. Itē qn in utrūqz casum expresse
prouidit: ut. j. e. l. cuz ex filio. s. i. C. Quero qd
si mater est in medio: an tūc in uulgari cōtineat
tacita pupillaris. Gl. in. l. p. abus dicit q cōtine-
tur: s3 nō cū effectū. Alia gl. dicit p. rariū q nō
cōtinet: ut. j. e. l. cetero: et ibi de hoc dicā. Itē
quero qd si uulgari fuit facta in unū casum ita
q cōtineat uulgari tacitā in aliū casum fm ea q
dixi. s. an tūc tacitā pupillarem cōtineat. Casus ē
q sic. C. de insti. et substi. l. si fm lec. gl. C. Que-
ro an uulgari expressa facta filio furioso uel mē-
tecapto cōtineat tacitā exēplariā. dicam. j. e. l. ex-
facto i materia substitutiōis exēplariē. C. Quar-
tus effect⁹ ē: qa p eā succedit defuncto nō ei cui
substitutio ē scā: ut insti. e. in pn. Juxta hoc q
ro qd de uulgari expōsio q in se cōtinet tacitā pu-
pillarem: an p eā succeditur pupillo: ita q trahit
ad bona pupilli. Dy. q sic ppter uicinitatē quā
h3 cū pupillari. Et ideo dicit q est casus. j. e. l. ii.
s. sed si ita. et exponit text. ibi q ei. s. filio: ut ad
p. rariū fiat relatio: et idē domi. Ray. sed L. y. h.
reliquit sub dubio. Guil. de cu. et Alar. syl. cōtra
qa p uulgari substitutiōe succedit defuncto p
pupillarem pupillo: ut insti. e. in prin. et ar. l. sey-
tiliā. j. de le. iij. Ego dico q iac. de are. in h. paf
su sentit ueritatē. s. q p uulgari succedit solūmo-
do defuncto: et hoc eo tpe quo pupill⁹ repudiat
sed p pupillarem tacitā in ea comprehensam suc-
cedit pupillo: tūc cū pupillus in pupillari etate
decedit: et sic habebit locū lex utriqz substituto.

C Tertius
ADDE Vi
dē dū anch.
p. h. v. et ro-
p. h. cxliij.
et alius ē ca-
sus qn vul-
gari expō-
sio est scā cū
dictiōe tara-
tua p. l. iam
hoc iure in
uerū in vul-
gari tñmo-
do casum. j.
eo. et hoc te-
nuit Saly. i.
l. p. abus in
l. col. C. co-
fulgo. in. l.
q. uis. C. eo-
et in. l. h. C. d.
isti. et substi-
sub p. h. fac.
Paul. de
cast. in. d. l.
iam h. iure.

nec eni est necesse deuenire ad pupillare substi-
 tutione q filius sit heres: vt. l. iul. j. d. acq. here.
 p qua. l. hoc. pbat: z ita dz intelligi opi. Jac. de
 are. que opi. p scripta male recitat. Ad ob. s. h
 si ita: ga dz exponi ei. s. patri: uel si exponis ei. s.
 filio: itellige ex pupillari tacita. ¶ Itz quero an
 tacita vulgaris pte in pupillari expressa traba-
 tur ad boa pupilli. Dy. q sic: z est casus fm vnā
 lec. j. ad. l. fal. l. qui fūdū. s. coheres. p rariuz te-
 net gl. C. de insti. z substi. l. h. dñs Ray. dicit aut
 est substitutus coheres: z hz locū dictū Dy. aut
 aliuf: z hz locū dictū gl. trussa est. qre dic q eo tē
 pore quo se abstinet pupillus succedit ex tacita
 vulgari. s. eo tpe quo morit succeditur ex exps-
 sa pupillari: vt. s. dixi. pxi. q. nunq eniz repitur
 q p vulgare succedit pupillo: z si cōtingeret q
 simul z semel dcederet pupillus: z etiā pater: p
 qd excludit a bonis paternis dicerē substitutus
 uenire ex pupillari ad boa pupilli: ex vulgari ad
 bona patris. nā illa substitutio cōtinet vtrūqz ca-
 sus copulatiue: ut siue ueniat vterqz casus: siue
 alter sufficiat: ut. j. e. l. iā hoc iure. Ad ob. s. co-
 heres: ga teneo alias lec. ibi postas. uel itellige
 fm pdictā. ¶ Alterius qro vtz tacita vulgaris
 hz locū qm mater ē i medio. Gl. q sic: ga p ea n
 succedit pupillo. s. defuncto: ut no. in. l. h. C. de
 insti. z substi. z hoc puto verū de matre pupilli.
 s. si uiueret mater testatoris: tūc tacita vulgaris
 nō hēret locū ptra matrē testatoris: eadez rōne
 qua tacita pupil. cōtra matrē pupilli nō admitti-
 tur. ¶ Quarto qro vtz p aditionē que fit ex ta-
 cita vulgari cōfirmet expssa pupillaris. Dicit. j.
 .e. l. pxi. ¶ Quinto qro qd de vulgari partī ex-
 pressa partiz tacita: an admittit cōtra matrē i ca-
 sū tacitū. Dico q ē casus q nō in. l. h. C. de insti.
 z substi. Itelligo aliter q gl. intelligat: z aduer-
 te q est verus intellectus. nā dicere primo q ibi ē
 casus q tacita pupillaris nō admittat ptra ma-
 trē nō est bñ dictū. nā hoc eē uey ē iuris certi: z
 apti: vt. l. pxi. C. e. ti. s. i. d. l. vlt. dicit q de illo
 casu erat pteio inter vulpianū: z papinia. ergo
 nō est dicēdū q ipsi dubitassent de eo qd est ius
 aptum: z clay. qre pono ibi casum aliter. s. q te-
 stator instituit vxorē ex parte: z vtrē ex parte: z
 vtrē si nō nasceret substituit quēdaz vulgari-
 ter z sic expressit vnū casū. Lōtingit q posthumus
 natus dcessit hereditate nō adita: nec ex instan-
 tia sui heredis ibi opaf aditionē: ga hz cohere-
 dē eēneū: ut. l. apud iulianuz. s. itē iulian. j. ad
 treb. querit vtrū substitutus admittat ex substi-
 tutione vulgari tacita in hūc casū: an mater. Et
 ibi rñdēf: ga hz ibi tractet de successione viri: tñ
 mater excludit substitutū ex psūpta volūtate de-
 functi: ga ipam matrē instituit p parte: z ga te-
 stator plus diligit matrē ppter filios: ut. l. cū qz
 .C. de natur. li. z iō est verisimile q uelit heredi-
 tatē lucrosaz ipsius defūcti ad ea ptinere: z sub-
 stitutū excludi: nisi mater pōr dcedat: ga tūc ad-
 mittit substitutus: z hic est casus singularis i. l.
 illa. alias aut tacita vulgaris admittit cōtra ma-
 trē impuberis: ga d eius impuberis successione
 tractat: vt dixi. s. pxi. q. ¶ Quero an plegata ve-
 niāt in vulgari substitutione. De hoc dic vt. l. q
 filiabus. s. h. j. de le. i. z. l. h. cū. l. se. e. ti. z. l. milei
 .s. p pte. de leg. ij. z in qlibet ipax dixi. ¶ Qui-
 tus effectus ē q vulgaris substitutō facit de suo
 volūtariū: ut. l. si filius heres. s. de lib. et posth.
 dic vt ibi dixi. z. l. si filius q patri. j. eo. ¶ Expedi-
 ti sumus de quarta. q. pncipali. Quero qmto q
 impediāt: z q extinguat effectū vulgaris substi-
 tutionis. lex dicit q post aditam hereditatem ex-
 tinguatur vulgaris substitutio: vt. l. post aditam

.C. e. Nec ob. C. de fideicom. auē. hoc amplius
 z ibi no. C. e. l. post aditā: z p l. 30. in sumā. e. ti.
 .s. expirat. Sed circa hoc insurgūt dubia. pmo
 qd si fecit tres uel quattuor gradus substitutio
 nū: an oēs expirēt p aditionē primi. certe sic: ut
 .s. ti. i. l. cū in testō: z. j. e. l. si mater. s. si. ¶ Itē
 quero vtrū aditōe vnus ex heredibus extingua-
 tur substitutio facta omnib. Breuiter dico sic.
 aut substitutio fuit scā plurib. copulatiue vel cō-
 iunctiz: vt institui duos ticiū: z seiu: z dicit sic si
 titius z seius heredes nō erūt talē substituo. vel
 dixit si neqz titius neqz seius zē. vel si pdicti zē.
 tūc vno adēite extinguit substitutio: ga ei sub-
 stitutōis pditio dicit cū reqrat neutrū heredē
 eē: ut. j. e. l. qdā testō: z. C. e. l. qmuis. Si hō fue-
 rit facta substitutio sepatiz: tūc vno adēite expi-
 rat substitutio quo ad seipsuz non quo ad alios
 nō adēites: ut. s. d. iniuf. tes. l. pe. z. j. e. l. ex duo-
 bus. s. filii: z. l. cū ex filio. s. si. z. l. coheredi. s.
 coheres. Ad hoc faciūt oia iura q dicit substitu-
 tū pferri cōiuncto: vt. C. d. cad. tol. s. p secūdo.
 z. j. de fm tab. l. eqsimū. s. si duo. z. C. de fidei-
 cō. s. h aut. z not. in. l. q patri. j. de acq. heredi.
 ¶ Itē dubitat qd si adiuit hōs: z aduersus ad-
 tionē restitutus ē: vt abstineat: an admittat sub-
 stitutus vulgari-ter. Lerte sic: vt. l. z si sine. s. sed
 q pap. s. de mino. z. l. ex ptractu. j. de reg. iur.
 z. j. e. l. ij. s. iterdū. fm vnaz lec. z no. C. e. l. post
 aditā: z h casu si substitutus adeat de iure civili
 an hēat petere p fm tab. qd vī: ga cū pmo nō erit
 de iure civili: ut. d. s. h q pap. z. l. ei. q soluēdo
 .s. ti. i. alius eo iure hōs eē nō pōt: vt. l. qd s. s.
 uni. j. de reg. iur. z. l. hfditarē. s. p. j. de castre.
 pe. z hoc vidēf seq ultramō. z. l. sequēdo eof
 .C. vñ liberi. l. qui se patris: z uidef casus in. l. ij.
 .s. interdū in. j. e. l. ibi: ut ptor utiles actiones
 zē. fm vnā lec. ueritas ē q pt de iure ptorio: ut
 ibi. Itē ē de iure civili: ut. l. i. s. si qz adita. j. ad
 tertul. ubi ē casus: z no. d. luc. edic. l. h. Nec ob.
 q alius remanet de iure civili: ga est ueruz dire-
 cte. s. substitutus erit hōs vtiliter. simile i eo cui
 hereditas restituit p treb. z h pluries dixi. ¶ Du-
 bitat ē an existētia sui hfdis impediāt substitu-
 tū vulgare. Breuiter dic. aut substitutio ē scā ex
 necessitate: ut ex p filio galli: uel. l. vell. z tunc exi-
 stētia sui heredis excludit substitutū. nā scā ē sub-
 stitutio sub cōditōe si suus heres eē desinat: ut
 .d. l. gallus in pn. z hoc sentit glo. j. e. l. si mater
 .s. i. facit qd dixi. s. circa fm effectū. uer. sed qro
 qd si institut. si uero vulgaris substitutio ē scā
 uolūtariē: tūc si qd ē vulgari expressa existētia
 sui heredis nō pōt habere locū: vt. l. si filius hōs
 .s. d. lib. z posth. z ibi dixi z dicā. j. e. l. si fili. q pa-
 tri. si hō loqris d vulgari tacita. dico q ea nō ex-
 tinguat existētia sui heredis quod patet: quia
 existētia sui heredis confirmat tabulas pupil-
 lares in quibus cōstat q p rinet tacita vulgaris:
 ut. l. si filius q pxi. j. e. z d acq. here. l. si filius: z. l.
 iulian. tūc dico q nō ipedit illa tacita vulgaris
 p. ll. s. allegatas: z p ea q dixi. s. pxi. q. ¶ Alte-
 rius qro qd si filius nō pōt adire d iure civili. s.
 solū de iure ptorio in casibus no. in. l. h. C. vñ l.
 git. uel pone filius fuit in pmo gradu pteritus a
 scōo ex hfdatus approbavit p mū graduz: ita q
 ex eo pōt petere fm tab. ut. l. filio. s. de iniuf. t. e.
 an substitut. admittit q uenit d iure civili. Vide-
 tur q sic: sicuti institutus in scōo testō qd ē ualidū
 tñ d iure ptorio: nō admittit si pcedit aliō testa-
 mētū ualidū d iure civili: ut. l. cū in scōo. s. d. in-
 iuf. test. z. j. e. l. si qz eū. s. i. ita z h pferē substitu-
 tus q pt uenire d iure civili. econtra vī q pferat
 institut. nā substitutio fuit pcepta in casu si hōs

Alterius
 ADDE q
 cū Bar. hic
 trāsit Ange-
 in .d. l. h. se
 pius alleg-
 imo. i. c. rat-
 nutius i ma-
 teria vulga-
 ris alij dō d
 his mētionē
 non faciunt.

Quero ADDE dñi bar. dicit q. l. qui hēbat nihil facit p. opi. dy. vo. luit moueri Bar. ga cū ibi scā fuerit pupillaris si licet nēdū cū ad pubertatē puenerit filia: expirat pupillaris p. l. in pupilla. r. j. co. verū ēt de vulgari tacita erat aliquo mō tractādū: ga ibi fuerat filia exheredatā. nec obstat qd ibi si re spectu filij i pubertis isti tuti cui scā erat pupillaris exp̄sa d. bet tacitam vulgare; cōtinere qd ad huc nō facit ille text. per dy. ga ibi i. pubes adi. uit et sic vulgaris expirat et h. bar. l. d. l. qui hēbat uideat senti re q. illa lex probet opi. dy. tam fm moder. ibi nō pbat dif ficilio tñ illa lex.

nō erit: s; hēdis appellatiōe p̄tinef bonorū pos sessor. ut. j. ad treb. l. i. §. bonorū et l. hereditatis .j. §. h. sig. So. dico qñq; ius perēde bo. pos. in cipit hē originez uiuo testatore: hē q. testm̄ ut uo testatore d. iure p̄torio ualebat: vt qñ p̄ditio t̄pis remittit a p̄tore: ut. l. facta. §. s; sub p̄ditioe .j. ad treb. et in posth. q. morif uiuo testatore: ut .l. posthum. i. p̄n. §. d. iniuf. tes. tūc institut. p̄ferf substituto. ar. j. de p̄di. et dñm. l. in cōditioib. §. si patronus. ubi uidet casus q. p̄ditio si p̄sonuf hēs nō erit. dñc p̄fono ueniēte p̄tra tab. et sic de iure p̄torio. Preterea si ille q. uenit p. con tra tab. p̄ferf ei q. p̄t adire de iure ciuili: vt. j. d. p̄tra tab. p. totū. multo magis iste q. h; fm tabu. cū iste ueniat ex uolūtate defuncti: ille p̄tra uolū tatē. si aut ius perēde bo. pos. incipit hēre originē post mortē testatoris: vt filio p̄terito approban te testm̄: tūc dicerē substitutū p̄ferēdū p. d. l. cū in secūdo. cū gl. sua. quā itelligo solū eo casu cū filius post mortē approbat testm̄: vt patet ex. l. quā gl. allegat. rō ga approbatio talis non pōt tollere ius q̄sitū substituto tpe mortis: et ga illd t̄pis inspiciatur: ut. l. si alieni. §. in extraneis. §. tit. i. Nō ob. qd no. in. l. si qd eū. §. i. j. e. ga est falsa vt ibi dixi. Quero qd si is q. pōt uenire d. iure ciuili uult uenire fm tab. an repellat substitut. Lerte casus est q. sic. C. de iure dñi. l. impuberē. Itē qro qd si heres institutus repudiavit bono. pos. h; tab. et tūc uult uenire de iure ciuili. substi tut. nō dicit q. sibi fecit locū repudiādo: quid iuris. Glo. in. l. suū heredē. C. de iure dñib. uide tur dicere substitutū admitti. h; doc. rep̄hēdunt ibi illā glo. dic vt ibi p. eos. Quero qd si insti tutus noluit parere p̄ditioni sub qua est institut us. Lerte tūc nō ē dubiū q. substitut. admittit vt. l. ij. C. de insti. et substi. Alterius qro qd si p̄f emācipauit filiū cui fecit substitutionē pupil larē: an tacita vulgaris i eo p̄tēra extinguat. guil. q. sic in. l. coheredi. §. cū filie. j. e. sed certe ibi de vulgari nil dicit. dñs Ray. idē ga illa p̄ditō si in p̄tate tpe mortis p̄manserit q. est in pupillari si ē viciat pupill. ita p̄pter ei. defectū viciat ēt tacita vulgaris. ar. j. de p̄di. et dñm. l. si mulieri: et titio. Itē ga circa vtrunq; dicit vniformiter operari: vt. l. si legatari. in fi. j. d. le. iij. Ego credo h. e. ue rū: ga ex quo pupillare suā spēte annullauit ipw tet sibi cur circa vulgare sibi nō p̄uidit: vt. l. tra ctabas. j. de tes. mili. Ad qd facit qd dixi. §. circa fm effectū. ad idē. j. de adi. le. l. rē legatay. et l. si seruo cū libertate: et. §. quēad. ser. amit. l. si stilli cidij. h; sit argu. §. d. ser. vrb. p̄di. l. si domus. sed ibi utraq; fuitus erat p. se expresse p̄firmata. hic vna substitutio erat exp̄sa: alia subitellecta a iu re ex p̄supta uolūtate dñcti q. p̄suptio cessat qñ emancipat et in vulgarem non puidit: ut. §. dixi. Quero qd si ille cui est facta pupillaris exp̄sa efficit pubes: an extinguat tacita vulgaris si cut exp̄sa pupillaris. Gl. j. e. l. lex cornelia in fi. in gl. sup. vbo ad agnatū. t; q. nō extinguat dy. Ja. d. are. Guil. de cu. et. d. Ray. p̄tra p. l. qui ha bebat. j. e. h; illa nil facit. Itē p. l. si fūdū p. fidei cōmissū. §. si. et. l. se. j. de le. i. h; certe si rōnez illi. l. p̄sideras nil facit: ga ibi iō: ga post tpa puber tatis legitimi nō hñt ex dispōne dñcti: ga si vo luit testator nō potuisset puidere i bōis pupil li. h; hic si uoluisset vulgariter substituere potuisset: et hāc opi. vñ tenere gl. insti. e. in gl. magna: h; illud pōt referri ad pupillare tñ. Adhibi vñ sic dicēdū. aut fuit scā pupillaris cū limitatione cer ti t̄pis: ut si infra pupillarem etatē et. tūc expirat vtraq; .f. pupillaris: et tacita vulgaris: qd appet ga uolūtās dñcti fuit nō puidēdi vltra illd t̄ps

vt. j. e. l. si ita qd: et. l. si plures i p̄n. et hoc casu lo qf. dy. et alij. aut fuit scā sine t̄pis p̄finitōe: vt ga dixit qfqs mihi heres erit filio meo hēs esto. uel fuit scā in t̄pis lōgius: ut si fili. meus dcefferit in fra. xxv. ānos talis heres esto tūc h; finiaf pupil laris adueniēte pubertate: ut. l. in pupillari. et. l. cēturio. j. e. tñ durabit vulgaris. ar. l. fi. C. d. here. insti. et ga apparet q. uolūtās defūcti fuit hec. p. hoc: ga si ab initio fuit pupillaris substitutio fa cta maiori vel extraneo p̄tinef vulgaris: ut. j. d. cas. Quero ergo qd si fiat pupillaris maiori uel extraneo: an cōtineat tacitā vulgarem. Guil. q. sic: ga viciato exp̄sso nō viciat tacituz: ut. l. i. §. i. §. qui. mo. pig. uel. hypo. sol. et ga peccatuz ē in materia: ergo ualeat: ut ualere pōt: ut. l. fi. un. §. si acceptilatio. §. d. pac. et qd no. in. l. an inuuldis. de accep. dñs Ray. cōtra p. gl. isti. e. §. extraneo h; certe ista gl. est falsa: et ipse idē rep̄hēdit in ma teria cōpēdiōse: ut ibi dicit. tene ergo dictum Guil. p. l. si fideiusfor. j. d. le. i. et p. l. fi. C. d. here. insti. et ibi est casus. nā illa h;ba tñij plocij heres esto: sūt h;ba pupillaris exp̄sse: ga aliū sibi nō fa cit heredē: et tñ lex resoluuit in tacitā vulgarem: et ista sūt circa materiā vulgaris tacite: et expresse.

Ex. §. sequenti. An p̄ autētiā ex cā p̄seruet substitutio pupilla ris: et an substitui possit filio preterito: et an filio in legitima.

Substituere. Dicitur scōsult. in cipit tractare mate riā pupillaris substitōnis: et diuidit iste. §. in tres pres. p̄mo dicit cui pōt fieri substitutio pupilla ris. Scōo qd pōt substitinere pupillariter. Tertio q̄liter debeat fieri substitutio pupillaris. secūda ibi: et tā hēdibus. tertia ibi. substituere. Exa minemus istuz. §. et op. et uidetur q. exheredato nō possum substituere: vt. j. e. l. coheredi. §. cū filie. Dicit gl. hic in substōne directa. ibi in fidei cōmissaria. rō ga p. directā qd efficit heres pupil lo: et sic ē p̄uisio: ga dedit testat. ut. j. e. l. p̄xi: et insti. e. §. igif. h; i fidei cōmissaria vñ grauari a pa tre: ga ab ipō p̄re vñ relictū: ut. l. unū ex familia .j. de le. ij. Lū ergo sit onus nō pōt ei iponi cui nihil relinqt fm Dy. et bñ. Scōo opp. j. l. p̄xi. §. qfqs: et. l. miles ita in fi. d. tes. mili. So. fallit i mili te. Tertio op. §. ti. i. l. fi. So. ibi sp̄ale. Alter rius op. de. li. p̄re. auē. ex cā. sūpta ex corpe: ut cū d. appel. co. §. si talis igif: ubi testm̄ ualeat: h; nō ualeat institutio: qd est p̄tra istū tex. Gl. q. ē h; hu ius timore dicit q. ibi loqf qñ p̄pter solaz p̄teri tionē testm̄ est nullū: h; h; qñ substituit sine insti tutiōe. notetis istā gl. uult. igif ista glo. q. auē. ex cā nō hēat locū qñ qd facit testm̄ nemine hē de istituto. sec. si instituit aliquē hēdē: et filiū p̄terijt qd no. ut dicit gl. ga illud ē ius nouū: hoc uer. q. si dicat i casu illius auē. corrigif ista lex. qd no. et sic scōm utraq; so. glo. ista t; q. pupillaris substi tutio p̄seruat p. auē. ex cā. q. dicit cetera nāq; fir ma p̄manēt. dy. p̄tra dices: ga illa auē. loqf tñ i his q. sine instōne hēdis ualere p̄nt: ut legata: et fidei cōmissa q. p̄nt ab itestato relinq qd nō ē in pupillari substōne: ut h; et. j. l. p̄xi. ita dicit Dy. Alij nō reprobāt dy. q. ēt tutele datio p̄seruat ut no. in. l. iure nostro. §. si. §. d. testa. tu. et tñ i co dicillis nō p̄nt dari tutele: nisi codicilli sint p̄fir mati testō: ut. C. d. testa. tu. l. ij. L. y. in auē. ex cā. hoc relinqt sub dubio. teneo gl. hic positay: ga tex. in corpe vñ sumit expresse dicit q. tutele re manent firme: ga est fauor filij. Ita est fauor in hac substōne. Preterea edictuz si qd omiffa cā testamēti p̄firmat tabulas pupillares: ut. j. l. p. pi. §. plane. eadē rōe p̄firmēf p. auē. ex cā. Pre

ro. p̄si. clxx xi. late que posui i auē. ex cā.

Et dicitur videtur quod posui in auct. ex ca. in uer. qro qd d. substi. In legitima vid. bal. p. cl. li. iij. qd si legitia sit aucta p. statutum an in illo augm. to poterit grauari vi. de cal. p. filio. xxxij. d. test. In prius adde q. ide. z. nico. de neapo. h. raph. cu. tmo. i. c. rai. nutius bal. i. l. de qbus in x. col. d. b. legi. Bal. in fi. de vulg. substi. in pn.

terea text. in auct. ex ca. z in cop. vñ sumit dicit cetera firma pmanet. sz appellatõe ceteroz continet tabule pupillares: vt. j. e. l. q. plures liberos. s. h. z. l. nã qd. s. si qd p. pulsus. ad trebel. z ibi e. casus: z hoc t. Jac. de are. z Old. z oes de substitutiõe s. fideicommissaria: an cõseruet per auct. ex ca. dic vt dixi. j. ad treb. l. ita tñ. s. quotiēs. Quero an possit substitui filio preterito. Glo. hic dicit q. nō. Ja. de are. dicit eē uerū: nō si filius preteritus approbet testm p. l. filio preterito. de iniur. tes. z dicā. j. l. pxi. Quero an filio possit substitui in legitima p. fideicommissū glo. q. nō. C. d. inof. tes. l. qm in poribus. p. rariū no. in. l. ex tribus. e. ti. z ibi Ly. recitat cõsiliū dy. qd qdā ponit sup illa. l. dic breuiter. aut tale fideicommissū inuigil filio: z nō t. ut. l. cuz p. onus. j. de le. ij. z. j. e. l. coheredi. s. cū filie. aut tale fideicommissū inuigil ueniētibus ab intestato z succedētib. ipi pupillo: z ualet: ut. j. de le. i. l. si fūdū p. fideicommissū. s. h. rō qa ueniētes ab intestato nō habēt ex necessitate: qa poterat testator substituire aliū pupillariter: z eos puare: sed ipse filius h. ex necessitate. Ita p. suluit dy. z sic sum. expediti de isto. s. Ex. l. sequēti.

Quo iure fuit itroducta substitutio pupillaris: ibi. Quero pmo. Et quot regrāf: ut hēat locū tal substitutiõe: ibi. Scdo. Et qd liberis possit pupillariter substitui: ibi. Dixi. Et an si sit statutū q. minor. xxv. ānis non possit testari an tali possit p. substituire: qa i substitutiõe pupillari regrāf q. sit ipubes: ibi. Scdm. Et an pupillari ter substitui possit emācipato: z quo tpe d. z eē i prāte ille cui sit substitutiõe: ibi. Quero quid. Et an ualeat substitutio pupillaris scā filio p. morte p. ris legitimato: ibi. Jte. Et q. sit rō q. ad hoc ut hēat locū substitutiõe pupillaris regrāf q. non sit i alteri. prāte recasur: z an si in situo militē pupillū i alterius prāte p. titutū possit pupillari ter substituire: ibi. Quarto. Et quia ēt regrāf q. nō sit ex p. riam prātez tpe mortis testatoris: an si extat p. dignitatem euanesca substitutio et an cū p. emācipatiõe euanesca pupillaris substitutio remaneat valida iure fideicō. ibi. Quero qd. Et qa ēt regrāf q. p. sibi faciat testm: an si faciat min. solēne ualeat substitutiõe: ibi. Sexto. Et an sit corectū q. d. s. exheredatiõe: ibi. Septio. Et an si filius p. terit. appobat testm ualeat istitutio z q. d. de exheredato hēat locū siue bona siue mala mēte exheredat. sit: ibi. Jte. Et qa regrāf q. sit adita h. d. itas ut hēat locū substitutiõe pupillaris: an aditiõe scā ex tacita vulgari p. firmēf tabule pupillares: ibi. Octauo. Quotuplex aut sit substitutio pupillaris: ibi. Quero. Et qd. ver bis fiat: ibi. Quarto. Et si testator dicat si filius me. h. s. erit: z i pupillari etate d. cesserit talis sit h. s. si fili. nō fuit h. s. qa abstinuit substitut. ad mittit: ibi. Sz qro. Et qa sit effect. substitutiōnis pupillaris: z an trabaf ad oia bona pupilli: ibi. Quintus. Et an pupillaris exp. ssa excludat m. fem q. fili. excludere nō possit: ibi. Terti. Et an pupillaris tacita excludat m. rez: z qd d. pupillari p. rez tacita p. rez exp. ssa: ibi. Alterius. Et an si auus facit substitutiõe vulgare z nepoti i prāte ex filio emācipate tacita pupillares excludat p. rez emācipate: ibi. Sz circa. Et an tacita pupillaris excludat auā: ibi. Alterius i. vj. col. Et an excludat fratē pupilli: ibi. Alterius qro. Et an si ap. paret d. uolūtate testatoris q. noluerit p. tacitaz pupillarem m. rez excludi an excludet: z quot testes regrātur ad p. bandū q. uolūtaz d. f. ucti fuerit excludere m. rez: ibi. Quero. Et p. sumit q. testator uoluerit m. rez excludi p. tacitā pupillares

quattuor de cās quas vide: ibi. Dixi primo.

Oribus. In hac. l. iuriscōsult. dicit quo iure est itroducta substitutio pupillaris: z qa possit substituire pupillariter: z qb. z v. l. q. ad qd tps qliter: z qñ effectū h. pupillaris substitutiõe. prima q. tuor expeditū p. mixtaz v. l. q. ad h. q. l. q. n. tū v. l. q. ad uer. adeo. sextū v. l. q. ad h. iterdum: z tñ d. tex. legem. vide tex. ibi: ita eni vbi nou. casus ponit: z dicitā materiā pupillaris substitutiōnis per. q. p. n. c. p. a. l. e. s. i. z accessorias examinabo. Primo qro quo iure fuit itroducta substitutio pupillaris. Scdo quot regrāf: ut locū habeat. Tertio quotuplex sit. Quarto quib. verbis sit. Quinto qa sit ei. effect. Sexto z ultimo q. r. finiat. Ex qb. h. bis appebit itellect. p. n. t. i. s. l. et gl. ipi. z totū materiē. Quero pmo quo iure fuit itroducta substitutiõe pupillaris. Tex. h. dic mo ribus: z ide. isti. e. s. i. Gl. exponit. i. iure lacedemonioz: vt isti. de iure nat. s. ex nō scripto. hoc iō dicit ne forte putares h. eē d. iure gētūz: qa h. eēt p. tra. l. obuēire. j. d. h. signi. z. s. de test. l. iij. fuit ergo a iure ciuili nō scripto illius ciuitatis itroducta. s. cū hodie sit i scriptis redactū: z a iure ciuili romanoz approbatū p. t. d. i. e. i. u. r. e. c. i. u. i. l. i. s. i. d. a. c. q. h. e. r. e. l. m. o. r. e. s. m. B. y. L. e. r. t. e. f. a. t. e. o. r. h. i. u. r. e. e. ē. i. t. r. o. d. u. c. t. u. : v. t. d. i. x. i. t. n. i. a. d. b. u. c. d. z. d. i. c. i. u. s. p. s. u. e. t. u. d. i. n. a. r. i. u. s. h. s. i. t. i. s. c. r. i. p. t. i. s. r. e. d. a. c. t. u. q. m. s. c. r. i. p. t. u. r. a. n. o. i. d. u. c. i. t. s. q. d. p. u. s. e. r. a. t. i. s. c. r. i. p. t. u. r. a. d. u. c. i. t. : v. t. p. e. a. p. b. e. f. : u. t. l. c. u. r. e. s. C. d. p. b. a. z. s. d. e. p. i. g. l. s. h. i. f. J. d. d. i. c. e. m. i. n. v. s. i. b. f. e. u. d. o. z. q. a. a. d. h. u. c. p. s. u. e. t. u. d. i. n. e. s. a. p. p. e. l. l. a. t. : s. i. n. t. i. n. s. c. r. i. p. t. i. s. r. e. d. a. c. t. e. : z. h. n. o. p. L. y. i. l. i. c. d. l. e. Scdo qro quot regrāf ut hēat locū hec substitutiõe. Gl. p. o. i. t. h. q. n. q. z. s. z. e. x. t. e. x. c. o. l. l. i. g. u. f. a. l. i. a. t. r. i. a. : z. s. i. c. s. u. t. o. c. t. o. p. m. o. q. s. i. t. d. l. i. b. e. r. i. s. : u. t. h. i. c. d. i. c. i. t. t. e. x. l. i. b. e. r. i. s. s. c. d. o. q. s. i. n. t. i. p. u. b. e. r. e. s. : v. t. h. i. c. d. i. c. i. t. t. e. x. i. p. u. b. e. r. i. b. : t. e. r. t. i. o. q. s. i. n. t. i. p. r. a. t. e. : v. t. i. u. e. r. q. s. i. n. t. q. r. t. o. q. s. u. i. i. u. r. i. s. m. o. r. t. e. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. e. f. f. i. c. i. a. n. t. : v. t. h. i. s. i. p. l. a. n. e. p. o. s. t. h. u. m. i. q. n. t. o. q. n. o. d. i. s. e. r. i. n. t. e. ē. i. n. p. r. a. t. e. a. n. m. o. r. t. e. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. v. t. j. e. l. c. o. h. e. r. e. d. i. s. c. u. s. i. l. i. e. i. t. a. d. i. c. i. t. g. l. s. e. x. t. o. q. s. i. b. i. p. f. a. c. i. a. t. t. e. s. t. m. : u. t. s. l. p. x. i. i. n. f. i. z. h. i. c. i. n. u. e. r. q. f. q. s. s. e. p. t. i. o. q. i. p. u. b. e. s. s. i. t. i. s. t. i. t. u. t. u. s. v. e. l. e. x. h. e. r. e. d. a. t. u. t. h. i. s. q. s. i. c. o. z. o. c. t. a. u. o. q. p. r. i. s. a. d. e. a. f. h. d. i. t. a. s. v. t. h. i. c. i. s. a. d. e. o. h. e. c. o. i. a. e. x. a. m. i. n. e. m. u. s. p. o. r. d. i. n. e. z. Dixi q. regrāf q. sit ex liberis: qro d. qbus liberis. Rñ. aut qris d. liberis legitimis: z naturalib. : z p. r. substitui: ut hic: z isti. e. in pn. z. C. e. l. si testō. cū si. aut d. legitimis tñ: z ides: ut. l. si ar. rogator. s. de adopt. z. l. s. si plures. s. in ar. rogato. j. e. z. h. in uer. s. si extrancū: qd tñ i filio ar. rogato hodie nō pcedit eo casu quo i prāte nō trāsit: ut insti. d. adop. s. i. z. C. d. adop. l. cū i ado. prius: z no. hic gl. Aut qris de filijs nālib. tñ: z eis nō p. substitui pupillariter cū nō sint i prāte: vt isti. d. pa. po. s. i. z. tex. j. e. l. l. u. c. i. : z ibi not. Jte h. locū i liberis p. mi. gradus: z v. l. t. e. r. i. o. r. i. s. n. a. t. i. s. : z n. a. s. c. i. t. u. r. i. s. : u. t. h. i. c. i. t. e. x. Quero qd si fiat extraneo: an trabaf ad fideicommissū. dicā. j. eo. l. h. bis: z hoc d. primo. Scdo ergo qro. dixi q. regrāf q. sit ipubes. qro pone q. statuto ciuitatis cauef q. minor. xxv. ānis nō possit testari: an pater huic filio possit pupillariter substituire. vñ q. sic: qa qñ p. p. ter etate filius ipediebat testari p. poterat filio substituire: ergo zc. vt insti. e. s. i. In p. rariū: qa qñ aliter q. p. p. pupillare etate filius ipediebat testari p. non poterit filio substituire: vt. j. e. l. ex facto. Jō ēt fuit itroducta substitutiõe ex plaria: vt. d. l. ex facto: z. C. e. l. humanitatis. q. tñ alia ē a pupillari. Quid dicemus. Dico q. p. nō p. r. ei testari pupillariter. nā i pupullo ē rō d. f. i. c. i. e. t. i. s. e. t. a. t. i. s. : u. t. q. a. n. o. p. r. h. e. f. i. l. i. o. s. :

t iij

a Pupilla
ris. ADDE
videdū bal.
2. fi. cl. lib. i.
cal. 2. fi. 2. de
testa.
b Substitu
tus. ADDE
fortificatio
opt. Bar. vl
tra alex. naz
pater pot fa
cere heredes
necessarios fi
lio qd ipse fi
li nō possit
.l. si plures
.s. quos pos
sum. j. eo. 2
si pater ista
pot que con
cernit ipsaz
successionez
rone cuius
substitutio
pupillariz di
cit testm filij
fortius debz
posse substi
tue i testō
min^o solēni
cū h concer
nat simplici
ter ordina
tionez rone
cuius dicit
testm patris
ut. l. patris 2
filij. Itē fa
cit qd substi
tutio pupil
laris ē p 2
scēla testa
menti pater
ni. c. si pater
de testamen
tisi. vj. vñ si
dz alia solē
nitas reqri
q̄ in ipō pa
terno alias
turpifēt p
q̄ suo nō cō
grueret vni
uerso. Item
testm patris
est pncipale
substitutio
accessoria. l.
ex pupillari
j. co. ergo
dz seq natu
ram sui pnci
palis 2 sicut
in illo suffi
ciūt duo te
stes similiter
2 in substitu
tione pupil
lari. arg. l. si
ego. s. p allu
uione. s. de
publi. et ut
meis def au
dacia scri
ptis bec sue
rūtēba pau
de ca. p̄ illo
ecclij. vbi
dicit non eē
in iudicādo
nec cōsulen
do a senten
tia bar. rece
dedū. Sz an
stāte statuto
q̄ mater trā
siens ad se
cunda uota
nō succedat

sed tñ minor. xv. ānis poterit hēe filios: iō ma
gis eqparat furioso q̄ pupillo: merito ei nō pōt
substitui pupillariter ex virtute hui^o. l. Sz an ei
possit substitui exēplarie p. l. humanitatis. dico
q̄ illud statutu qd phibet testari iducit quādz
bonoz iterdictionē spālē: qd iterdicē testari. ar.
j. de castre. pecul. l. ex castre. circa pn. 2 iō rein
cidit i illā. q. an pdigo cui ē hōis iterdictū exem
plarie substitui possit. qd dicaz. j. e. l. ex scō: 2 qd
ibi determinabo. Ita itelligo eē dterminatū h.
¶ Quero qd si fiat hec substitutō pupillaris pu
beri. an trahat ad fideicomissū. dicā. j. e. l. sbis
ciuilibus. Tertio dixi q̄ reqri q̄ sit in prāte. q̄
ro vtz hoc sit correctū p auē. de here. q̄ ab itel:
que dicit eē sublatā differētiā emācipatōis: 2 pa
trie ptātis. Des doc. dicit q̄ nō: qd i successiōe
ex testō nil est imutatū: ut no. in. l. gallus. s. 2 qd
si tñ. s. de lib. 2 possb. 2 s. libe. pre. auē. ex cā: et
s. coll. l. si emācipati. cū si. 2 sic mater oli nō pote
rat substituere pupillariter: vt. j. e. l. si mater: ita
nec hodie. rō qd nō pōt hēe filiū i prāte. ¶ Que
ro quo tpe dz eē in prāte ille cui sit illa substitui
tio: Rñdeo nō reqri q̄ sit i prāte tpe facti testa
mēti: s; sufficit q̄ sit tpe mortis: vt bac. l. s. sed si
extraneū. Sz ptra hoc op. q̄ reqri habilitas tri
bus tēporibus. l. testamēti: mortis: 2 adite hē di
tatis: ut. l. si alienū. s. in extraneis. s. ti. i. s; ille
cui sit substitutio nō erat in prāte tpe facti testa
mēti non valuit: ergo nec pfirmat: s; sit in prāte
tpe mortis. Dicit gl. q̄ est uep: qd reqrunf tria
tpa q̄rū ad capacitātē hēdiō: s; semp fuit h ca
par: s; sit de uoluntario necessari^o: vt. s. ti. i. l. iij.
.s. fi. Ita dicit gl. videte. ista so. respicit psonā i
puberis istituti cui^o istitutio ab initio valuit sed
erat uoluntarius: nūc ppter aditionē efficiat neces
sarius: sed de psona substituti cui^o substitutio ab
initio nō ualuit ista gl. nil vñ dicere: s; certe glo.
habuit bonū itellectū. nā talis substitutio scā eē
neo ab initio valuit: vt vulgaris substitutō ppter
mutatiōez cōtigētē tpe mortis assumit aliā na
turā: 2 ualet: ut pupillaris: 2 sic imutat qdā q̄li
tas sicut i. d. l. iij. s. fi. s. ti. i. mutat q̄litas: qd effi
ciat d uoluntario necessari^o h vult dicere ista gl. sic
ergo si poneres q̄ talis substitutio ab initio nul
lo mō ualere postea nō pfirmaret: vt. d. s. in ex
traneis. 2. l. q̄ ab initio. de reg. iur. ¶ Not. ergo
ex hac so. qd hic hēs tex. q̄ pupillaris substitutō
scā ab eēneo mutat in vulgarē qm ab initio va
luit: ut vulgaris: vt dixi de hoc. s. e. l. i. in tracta
tu vulgaris substitōis in vlti. q. ¶ Itē q̄ro qd si
aligs filius naturalis tñ legitimat post mortē pa
tris p pncipē vel comitē hntē auctoritatē: an va
leat pupillaris substitutio ei scā. Dico q̄ sic: qd
pbo: qd legitimatio scā p pncipē nil differt a le
gitimo: 2 naturali: 2 legitimat^o videt restitut^o p
mis natalib^o: vt in corpore q. mo. na. effi. sui. s.
illud: 2. s. nulla: 2 ibi exp̄sse. h. d. ¶ Itē talis le
gitimatio seu restitutio scā natalib^o retrorahif
ac si semp fuisset legitimus: ut. j. de nata. resti. l.
fi. dixi i. l. gall. s. 2 qd si tñ: sicut ergo filio post
mortē p̄ris reuertēte ab hostibus valet istitutio
2 substitutio sibi scā: qd fingit retro fuisse in po
testate: 2 i ciuitate: ut. l. illa. s. i. s. ti. i. 2. j. e. l. lex
cornelia. j. de capt. l. pater: 2. l. se. ita in pposito
q̄ aut filius possit legitimari post mortē patris
est casus in auē. itez si qs. C. de na. li. 2 in corpe
vñ sumif. ¶ Quero qd si pupillaris fiat ei q nō
est in potestate: an trahat ad fideicomissū. Di
cā. j. e. l. verbis. ¶ Quarto reqri q̄ efficiat sui iu
ris post mortē p̄ris ita q̄ in prāte alterius nō in
cidat. q̄ro que est rō. Rñ. rō est qd pater pōt fa
cere testm filio q ppter etatē testari nō p̄t: ut isti.

.e. s. i. s; hoc posito q̄ nō eēt defect^o etatis: tñ te
stari nō possit: qd repit in prāte alterius: 2 iō in
tali nō possit qs facere testamētū. Itē dicerē si
pupillus alia rōne eēt instabilis q̄ rōne etatis
qd p̄ nō possit ei facere testm: 2 hoc tāgī i vlt.
pnci. q. ¶ Sz pone q̄ istituo militē ipuberē i al
terius prāte recasurus: an poterit ei pupillariter
substituere. p̄stat eniz q̄ ipubes pōt eē miles: vt
.l. si. C. de testa. mili. Et vñ q̄ sic: qd solū pp eta
tis defectū ipedit testari. nā miles etiā filius. te
stari pōt de castre. peculo 2. tñ credo q̄ nō va
leat talis substitutio: qd p hoc fieret iniuria ei in
cuius prāte recasurus ē: qd auferret ei prāte sub
stitue do militi pupillariter. h vep: nisi ipse testa
tor eēt miles. ar. p hoc exp̄ssus. j. de testa. mili. l.
cū filio: 2. l. ipuberi. de admi. tu. p hoc facit hec
.l. q̄ generaliter dicit q̄ filio q̄ recasurus in alte
rius prāte nō pōt substitui. ¶ Quinto dixi q̄ req
ri q̄ nō d̄herit eē in prāte an mortē testatoris.
h ē vep si p emācipationē exeat de prāte: vt. d.
.s. cū filio. ¶ Itē si alij daret in adoptionem ea
dē rōe: sec^o si exeat: s; spes ē q̄ reincidat p fictio
nē: ut in capto ab hostibus: ut. j. e. l. lex cornelia
2. l. p̄. de cap. ¶ Quero qd si exeat de prāte p di
gnitatē. Dicit glo. 2 bñ q̄ pupillaris substitutio
nō extinguit: qd oīa iura naturalia: 2 legitima re
manēt firma: vt in auē. p̄stitutio q̄ de digni. s. il
lud quoqz. s; q̄ possit substitui pupillariter ē de
iure legitimo: ergo 2. ¶ Preterea q̄ro cū pu
pillaris substitutio irritet p emācipationē: an re
maneat valida iure fideicomissi. dico q̄ non: qd
semel ualuit iure directo: ut. j. e. l. verbis ciuilib^o.
¶ Itē q̄ro qd si filius exeat de prāte p religiōis
ingressū. dicā. j. in vlti. q. in pn. 2 hoc d̄ quinto.
¶ Sexto dixi q̄ reqri q̄ p̄ faciat testamētū si
bi. h fallit i milite: ut hic i uer. q̄sqs. 2. l. miles: ita
de test. mili. itez dz facere testm p̄mo sibi: ut. j. e.
.l. s. prius: 2 ibi dicā. ¶ Sed q̄ro qd si testm mi
nus solēne fuit p̄ris: an valeat substitutio pupil
laris. Hides q̄ sic: qd p̄tinet fauorē liberorū: vt
sic filius dcedat testat^o: vt dictū ē: 2 p̄bat in. l. iu
lianus. j. de acq. here. ergo dz ualere: ut. l. hac cō
sultissima. s. ex imperfecto. C. d̄ test: 2 hoc putare
uep si aligs d̄ liberis eēt substitutus. s; si eēne^o
eēt substitutus scideret i illā. q. an datio tutoris
ualeat scā a p̄se filio i ipsecto testō. de q̄ in dicto
.s. ex imperfecto: 2 ut dicit in. l. q a p̄se. de p̄fir.
tu. finaliter puto q̄ nō ualeat. sicut enim ip̄e pu
pillus nō possit exneū istituere in testō ipsecto:
ita nec pater p ea q̄ dixi. s. circa illū ver. q̄ro re
grif: 2 p tex. in. s. ex ipsecto. q̄ dicit q̄ quo ad
eēneos habet p non scō: 2 h de sexto. ¶ Septio
dixi q̄ reqri q̄ sit ipubes istitut^o vel exhereda
tus. rō qd alias testm eēt nulluz: ut hic in. s. s; si
eos. ¶ Quero qd si testm rūpā p̄ tab. dicā. j.
.e. l. si ptra. ¶ Quero qd si testm rūpā p̄ q̄relā
dic an i totū uel in pte: ut. in. s. s; nec ipuberis: 2
hoc no. in gl. ¶ Quero an id qd dicit d̄ exhered
datōe sit hodie correctū q̄ videt: qd ipubes nō
pōt cōmittere cām i gratitudinis: vt. l. si qs i suo
.s. lege. C. de inof. tes. qd est uep in ipubere qui
nō est doli capax: alias secus: ut no. isti. e. s. non
solū: 2 hoc t3 Duil. 2 Oldr. ¶ Quero qd si sit
talīs p̄teritus q nō rūperet testm cū i eo oīa alia
pcurrāt q̄ reqrunf in pupillari substitutōe. Ler
te credo q̄ ei poterit substitui pupillariter: nec
reqri istitutio vel exheredatio. exēplū in nepo
te ex filio emancipato i prāte reterō sim iura ho
dierna: ut plene dixi in. l. gallus. s. 2 qd si tñ. s.
de lib. 2 possb. 2 sic videt nouus casus quo po
tuit pupillariter substitui ei q nō ē institutus vel
exheredatus: ut plene ibi dixi. ¶ Itē q̄ro an tñ

filij: nisi ab
eis fuerit be
res instituta
si mater que
pupillariter
fuit substitu
ta filio tran
suerit ad se
cunda uota
debeat suc.
cedere tāq̄
instituta a fi
lio ex quo
ad successio
nez est testa
mētum filij
Bal. uoluit
q̄ sic p̄. ec.
ccij. lib. i.

pto testō ex cā pteritiōis pseruef * pupillarī sub
stitutio: p auē. ex cā. dixi. s. pxi. ¶ Itē qro qd si
filius pteritus approbat testm: an ualeat pupil
laris substitutio ei scā. Jac. de are. dicit q sic: ut
dixi. s. l. pxi. p. l. filio pterito. s. de iniur. ref. hoc
intelligo vey si pupillus approbat tutore aucto
re: ut. l. si a pupillo. de auc. tu. Itē qro an id qd
dicitur d filio exheredato habeat locū: siue bōa
siue mala mēte exherede: vt. l. multi. s. de lib. et
post. Guil. de cu. q sic: qa lex nō distinguit. ergo
et. vt. l. nō distinguemus. de arbi. et. l. de p. cio. de
publi. p. h. l. cum qdā. C. de lega. et. l. ab exherede
dato. j. de lega. i. et. l. in rōe. s. fi. ad. l. fal. q vide
tur loq in exheredato mala mēte cū eis testator
nil reliquerit: et tñ pōt ei substituere. Sz dices ut
quō iudiciū vel testm pupilli cōmittit pfi q eum
exheredat mala mēte: et sic ē sibi inimicus vnde
dy reijci iudiciū pfi sicut arbitri vel iudicis: vt
. l. nō distinguemus. s. cū qdā. s. de arbi. et. C. fi
qua. p. di. po. l. i. Rñ. lex tñ de pfe cōfidit q nō
credit q filio faciat aliqd: nisi p bono: iō ad pe
titionē pfi filius icarcerat: vt. l. si filius tu. C.
de pa. po. cū nullus amor vincat pfnuz: vt. s. de
cur. fu. l. pe. et. l. isti qdē qd me. cā dixi tñ p uer
tate: q si p fēt ita turpis psona q ei nō cōmit
teret administratio bonorū filij viuētis. vt. l. fi.
. C. de sen. pas. et. s. so. ma. l. si cū dotē. s. eo autē
tpe. q tūc nō pōt pupillariter substituere: et mul
to magis cū ibi sit maius periculum. facit. s. vbi
pupil. edu. de. l. i. et. l. utilitatē. de p. fir. tu. qd tene
mēti. ¶ Octauo requirit q sit adita hereditas:
vt valeat substitutio pupillarī: vt h i uer. adeo.
Itē p edictū si qd omī. cau. te. vt in uer. plane
fallit in milite: vt. l. miles ita. s. fi. de testa. mili.
Itē. fallit vbi existētia sui heredis pfirmat tabu
las pupillares: vt. l. p. in p. j. de pui. credi. quā
gl. hic allegat p dria: et hoc plene examinabo. j.
. e. l. si filius q patri. ¶ Quero an aditione scā ex
tacita vulgari pfirmet tabule pupillares? Rñ.
si qdē solus pupill' fuit heres istitutus existētia
sui heredis pfirmat tabulas pupillares: vt dictū
est. iō nō est necesse q pfirmet p aditionē ex ta
cita vulgari tenēdo illā opi. quā tenui. s. l. pxi.
sz si hz coherede q nō repudiat: tūc nō video qd
repugnet quin cōfirmet per aditionem ex ta
cita vulgari fm ea q dixi. s. l. pxi. in. q. illa: an a
tacita vulgari possit incipe et testm. qd plene ibi di
xi. ¶ Quero quotuplex est substitutio pupillarī.
Rñ. duplex: alia tacita alia expssa. expssa est que
fit p bis expssis: tacita q fit p bis tacitis seu a iu
re subintellectis. qd dic vt dixi. s. in tractatu vul
garis substitutiōis: sz de vno possit dubitari an
repiat pupillarī ptim tacita ptiz expssa sicut di
xi in vulgari. Rñ. si qris an repiatur ptiz expssa
ptim tacita: quo ad casus dico q nō possit repe
riri: qa h solū in vnum casū cōferf. s. fi. infra pu
pillarē etatē decesserit. iō aliū casum nō pōt cō
prehēdere: qa nullus alius casus est. nā si i par
te substituat i alia pte videt uoluisse substitutio
nē nō ualere: vt. l. si ita qd. j. e. p. dicta uera: nisi
in casu que dicā forte. j. pxi. q. ¶ Si nō querat
an repiatur partiz tacita ptiz expssa quo ad
uerba. Dico q sic: eodez mō quo dixi i vulgari
p easdē. ll. et hoc de tertia. q. ¶ Quarto querit q
bus p bis fiat substitutio pupillarī. Rñ. pba q
referunt ad eū q substituit semp sunt affirmati
ua: illa que referunt ad eum cui substituit sem
per sūt negatiua seu priuatiua. s. fi. decesserit in
fra pupillarē etatē et. put dixi. s. circa vulgare
substitutiōnē. Sz ptra hoc pōt op. qa in pupilla
ri substitutiōne dicit: si heres erit et infra pupilla
rem etatem decesserit et. et illa pba si heres erit

sūt affirmatiua siue positiua: vt. s. l. proxi. in p. n.
Rñ. illa uerba si heres erit nō sūt de substantia
pupillarī substitutiōis quod pz: qa potest filio
exheredato fieri: et qnqz filio preterito: ut. s. u.
distis. Itē probatur expresse. C. e. l. si testamē
to: ut. j. e. l. qui duos: et. l. paterfa. et. l. pe. j. e. ti. et
. j. l. pxi. s. sed et si qd. ¶ Sz qro qd si illa pba ap
ponit: qa dicit testator: si filius me' heres erit
et infra pupillarē etatem decesserit: talis sit heres
et filius nō fuit heres: qa abstinuit: sz infra pupil
larē etatē decesserit: an veniat substitutus ex pu
pillari. dico q sic: vt. l. iulianus. j. de acq. here.
et. l. pater in prin. j. de priu. cre. Et fm hoc erit
casus in quo pupillarī substitutio est pti expssa
partiz tacita. quo ad casus expssa si heres erit
et infra pupillarē etatē. tacita si heres nō erit:
uel infra pupillarē etatē et. ut. j. e. l. iā hoc iure.
¶ Quinto pncipaliter querit qd sit effectus pu
pillarī substitutiōis. Rñ. p m' effect' ē q pupil
laris cōtinet tacitā vulgare: vt. l. iam hoc iure in
prin. j. eo. qd est vey: nisi testator cōtrarium sen
serit expresse vel tacite: ut dixi. s. circa vulgarem
Secūdu effectus ē q p eam succedit pupillo:
vt insti. e. circa prin. ¶ Quero ergo vtruz trahi
tur ad omnia bona impuberis pupillarī substi
tutio. Dico aut qd substituit filio legitimo tñ: vt
filio adoptiuo: et dic ut. l. si arrogator. s. d. ado.
et. j. e. l. fed et si plures. s. in arrogato. Aut filio le
gitimo: et naturali: et tūc aut fuit paganus: et tra
hitur ad oia bona pupilli vnde cūqz que sita: vt
. l. sz et si plures. s. ad substitutos. j. e. aut fuit mi
les: et tūc pōt ad certa bona trahi: et ad certa nō
ex militis volūrate: ut. d. s. ad substitutos. Si ve
ro substitutō fieret filio naturali: tñ nō legitimo
nō valeret: qm eū nō habet in p. tate: ut bac. l. in
prin. et ut. s. u. distis. ¶ Tertius effectus ē q pu
pillarī expssa excludit matrē: et alios ascēden
tes preteritos quos ipse filius pterire nō pōt: ut
. l. pap. s. sz nec impuberis. s. de inof. testa. et. C.
. e. l. p. abus: et. l. lucius. j. e. Sz circa hoc isurgūt
dubia. Primo dubitat an hoc sit uerū hodie. d
hoc sūt tres opinio. Ja. d. are. et. Albar. syl. dicūt
q mater hodie nō excludit p. l. humanitatē. C.
. e. vbi exēplaria que ē introducta ad exēplū pu
pillarī matrē nō excludit: scōo qa oliz pater ma
trē pcedebat in filij successione: ut. l. ij. s. obijci
j. ad tertul. eadē rōne substitut' ab eo: sz hodie
secus: ut in auē. defuncto. C. ad tertul. et sic leges
antique sunt correcte. Scōa opi. ē q etiā sit ho
idē qd oliz: qa euitāda est legū correctio: et hoc
tenet By. Jac. de are. et. Ly. C. e. l. humanitatis
Idē t3 dñs Bartoloti' de p. tis: et iducebat. l. cuz
qdā. que seqt post. l. humanitatis. C. e. ti. q. l. p.
mittit fratrē fratri substitui nō aut precipit: et tñ
constat q frater hodie succederet ab intestato
cū parēte sicut mater: ut. d. auē. defuncto. Ter
tia fuit opi. Guil. de cu. qa dicit q mater hodie
debet habere legitimā conditione ex. l. per auē.
p. s. yteros. C. de epif. et. cle. l3 per multa uerba di
cat. uidete nō curo de istis opinionibus: qa pre
cedēs opi. q iste. ll. nō sint correcte est uera. Itē
etiā canonizata' in. c. si pater in fi. extra de testa.
li. vj. que ē lex nouissima. Ad ob. l. humanitatis
qa ibi loq in exēplaria q differt a pupillari: ut
dicam. j. e. l. ex facto. Non ob. ratio allegata per
doc. istos: qa prelatio in successione nō ē cā sub
stitutionis: sed patria ptas. alias sequeret q et
mater de iure antiquo posset substituere qm ē so
la qm ipsa mater succedit. itē hodie possz pater
instituire solū in dimidia qd ē absurdū. ¶ Alte
rius qris qd de pupillari tacita: an tacita pupil

¶ Cōseruef
vide pau. de
ca. in. d. auē.
ex cā Bald.
p. xi. iij. iij.
vol. ro. p. xi.
clxxx. bald.
p. xi. cccc. iij.
ij. vol. in fi.
¶ Dico q
sic ADDE
q idē tenuit
ange. s. fi. j.
ea. l. et imol.
h et in. c. rai
nutius i ma
teria pupilla
ris pro hoc
aducit imo.
qa illa uer
ba nō vidē
tur apposi
ta ad limit
tādū sz quia
forte abo
miabaf aliū
casuz nolare
s. impotētie
vt. l. q. uis v.
quid ab omi
nor. j. e. vel
forte quia
mortis cogi
tatiōe turba
tus vltimus
si potuit co
gitare. ar. l.
bac p. s. l. iij.
ma. s. at cuz
humana. C.
q te. fa. pos
et hanc opi
firmat bald.
isti. de vulg
substi. in p. n.
¶ Excludit
matrē. AD
DE q opi.
Bart. optie
p. baf in. l. sz
si plures. s.
ad substitui
tos. j. e. et ibi
bal. et imo. p
dicta coten
dunt et quo
ad bōa que
obuenissent
pupillo ex li
nea materna
et circa hoc
uide q nor.
bal. in. d. l. p
cibus in dñ.
pone ergo et
in. l. humani
tatis. C. eo.
et in repe. d.
. c. si pater et
idem tenuit
bal. p. xi. c. xj.
. i. uolu.
¶ Canoniz
ata vide p
Bal. p. xi. c. xj.
vii. l. i. inci
piēte petrus
amandi et
ibi de exem
plari qm ex
cludit matrē
et qm pupilla
ris est oio ta
cita et substi
tutus sit pa
ter testatoris
uel paupes
crisi an ex
cludunt ma
trē et tene q
sic

aC Partiz expressa. vi. de Joan. de anania cōsi. lxxvj. bC Antacita pupillario. vide bal. cō. fil. c. lxxviii. r. c. lxxxiij. ij. volu. pang. p. lxxvij. cC Excludit patrē. AD. DE q. opi. Barto. seq. Guil. d. cu. l. i. p. cib. i. mate. ria vulgaris q. solus limi. tat non pce. dere qñ. pa. ter impube. ris fuisse ab auuo mala mēte exbere. datus alleg. in arg. s. ex heredatos i. auē. de here. di. r. fal. r. l. patron. s. si qñ nō ma. la mente. j. de bo. libe. r. hāc modi. ficatio. seq. Saly. i. d. l. testō r. cum. opi. Bar. te. nuit ēt. pau. d. ca. in. l. fi. c. de insti. r. substi. dC Et h. pu. to vez. AD. DE q. idem. tenuit. Guil. d. cu. l. i. p. cib. r. ray. i. tractatu. sub. stitutiōnū. i. materia. pu. pillaris. ang. i. l. p. cib. r. ibi. Saly. r. Imol. in. d. c. rainuti. cC Excludat. fratē. AD. DE q. imo. h. refert. iac. bu. l. i. p. cib. idistie. te. nuisse. fratē. excludi. ex. eo. ga. nō. est. ea. dem. rō. i. fra. tre. cum. ma. tri. dbeaf. le. gitima. i. bo. nis. filij. n. sic. fratris. id. sta. tuta. i. matrē. nō. trabūtur. ad. fratres. l. fi. c. d. iter. ma. r. tenet. imo. h. r. i. d. e. rainutius. idē. Rapha. cu. in. l. i. h. iure. j. eo. Saly. i. l. fi. in. fi. c. de. i. sti. r. substi. trāsit. cū. bar. to. Alex. diē. q. fortasse.

laris excludat matrē. Rñ. glo. oēs tenēt q non vt. l. ulti. C. de insti. r. substi. r. l. p. cib. C. e. tit. predicta vera in tacita pupillari subintellecta a iure: ut. l. i. h. hoc iure in pñ. j. e. ti. r. sic nullo mo. do fuit expressa. Sed si nos loquimur de tacita pupillari specialiter que expssa ē uerbis genera libus: r. illa que cōtinetur in reciproca: uel alia que continetur in compendiosa: dicemus. j. .e. l. centurio: r. j. .e. l. lucius. vbi ē alta materia. Alterius qro qd de pupillari pñz tacita partiz expressa. vtz matrē excludit: Rñ. siquidē ē pñ expressa partiz tacita quo ad uerba matrē exclu dit. rō qd ex uerbis testatoris ista substitutio cō prehenditur sicut dicim⁹ in ea q in reciproca cō tinef: ut. j. .e. l. lucius. Sz si nos queramus de ea que partiz ē expressa pñm tacita quo ad casus: vt. s. dixi dico idē. si enim testator uoluit matrez excludi in vnuz casū. s. si filius heres erit: r. infra pupillarē etatē decesserit eadē rōe ex cōiecturata mēte defuncti uoluit eā excludi si hēs nō erit: r. infra pupillarē etatē decesserit: vt. j. .d. icel. cū tra ctat de cōiecturata uolūtate defūcti circa tacitā substitutionem. ¶ Sed circa hoc dubitat tacita pupillaris nō excludit matrē. Quis fecit substi tutionem uulgarē nepoti in ptate retēto ex filio emācipatē an tacita pupillaris excludat pñm illū emācipatē. Videt q sic: quia de matre lex tm loquitur: vt. l. p. cib. C. e. ergo nō refert ad patrē: vt. l. si uero. s. de uiro. s. so. ma. r. hoc qd leges q loquūtur de mulieribus non extēdunt ad mares: ut. l. pe. r. ibi. no. j. vt in pos. le. In cō trarium uidet: r. est ueritas. que enim est rō q ta cita pupillaris nō excludit matrē. rō pōt esse du plex. vna q p uulgarez succedit testatori defun cto. p pupillarē succeditur ipsi pupillo: vt insti. .e. circa pñ. lz ergo testator pñtulerit extraneum matrē pupilli in substitutione ipsius testatoris nō est tm uerisimile q uoluerit pferri extraneū in substitutione ipsius pupilli: r. matrē excludere a luctuosa substitutione filij pupilli: vt. C. de i sti. r. substi. l. fi. vbi. p. bal. p. dicta rō. Alia rō est q mater pñtita ab ipō filio ipubere hēret qrelam sed nunc qñ pñ facit filio testm excludit a qrela: vt. d. l. pap. s. lz nec ipubere. de inoffi. testa. vn de uoluit lex p suā itēptatōez excludere matrez a qrela: lz testator eā nō excludit expresse. lz iste rōnes habēt locuz in patre sicut in matre: vt. l. si mater. s. d. cur. furi. ergo rē. qnimo est maior rō in pñe q filius est testatoris: r. sic nō est uerisimile alienā sobolem sue uoluisse pferre: r. cetera: vt. l. cū acutissimi. C. de fideicomis. r. l. generaliter. de insti. r. substi. r. l. cū auus. j. de cōdi. r. de mō. Ad ob. l. si uero. s. de uiro: qd vez est q lex nō dz extēdi ad alios casus etiā eandē rōez ha bētes qñ lex ē ptra ius cōe: ut dixi. d. s. de uiro lz istud q tacita pupillaris nō excludit matrem nō est ptra ius cōe: vt dixi quādo aliqd statutū in pñtariū nō repimus. Ad ob. l. pe. j. vt in pos. le. qd ibi est diuersa ratio itē mares r. feminas. ¶ Alteni qro an tacita pupillaris excludit auā. uidet q sic: qd matrē hic loqf: ergo rē. vt. d. s. de uiro. pro hoc facit. l. pater: r. l. sic eueniet. j. de adulte. ¶ In pñtariū uidet: r. ista est ueritas q tacita pupillaris nō excludit auā: qd ma tre mortua auia assumit sibi locū matris. vt. l. ne potes: r. l. vbi. C. de su. r. legi. Itē qd par est pri uilegiū matris: r. auie in tutela: ut in auē. matris: r. auie. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. r. in corpe vt lz ma. r. auie. in pñ. p hoc. j. ad tertul. l. ij. s. si ma ter: cōiuncto s. qd si nepotibus. vbi apparet q cōstitutio q loquitur de matre bz locū in auia q tutores nepotibus nō petijt. Ad argumentum

cōtrariū pñ responsio ex his que dixi. s. r. hoc t3 Guil. d. cu. r. dñs Ray. r. hoc puto uerū. ¶ Al terius qro an tacita pupillaris excludit fratres pupilli: uidet q sic: qd matrē lex tm loqur: er go rē. vt in. d. s. de uiro. Preterea nō est eadē rō in fratre q est in matre qñ frater nō bz quere lam: sed nisi pñtial ab alio fratre instituta turpi psona: ut. l. fratres. C. de inof. testa. qd dicemus Guil. de cu. r. cōtrariū ex pñsumpta uoluntate d functi que ē: ut uoluerit filiu suum pferri cuilibz extraneo. ar. l. cuz acutissimi. C. de fideicō. r. de i sti. r. substi. l. generaliter: r. l. cū auus. de cōdi. r. demon. dñs Ray. dicit q idē in fratre vtriqz cō iuncto: lz si est frater cōiunctus ex uno latere tm tūc secus dicit: qd non est eadē rō que est in ma tre: qd mater ei pferat in successione: ut in auē. defūcto. C. ad tertul. uidete primo dictū Guil. de cu. qd intelligo qñ extraneus fuit substitutus uulgariter pupillo in fauore filij testatoris: r. fra tris pupilli cui forte multa legata: r. fideicomis sa reliqt: nec eū uoluit grauare oneribus heredi tariis alias ponēdo simpliciter extraneū eē sub stitutū uulgariter pupillo eadez rōne qua pater excludit filiu suū a successione ipsius patris q ma gis est sibi dbita q successio fratris: ut. l. scripto in fi. unde liberi. uidet ipm excludisse a successio ne pupilli: ut. j. .d. icā cū similibus qñibus. Itēz dictū dñs Ray. qui dicit q hoc bz locū in fratre vtriqz coniuncto. secus si ab altero tm parēte: i telligo. s. matre tm. nā si eēt tm ex patre adhuc stat rō Guil. p. l. cuz acutissimi. cum simili. Nec ob. si dicit q nō est eadē rō que in matre. imo ē eadem ratio qua in matre. s. una ex rationibus. s. pñsumpta uoluntas defuncti: r. ex plumb rō nibus sufficit vnā subesse: ut. l. si uenter. s. in bo nis. j. de priui. cre. r. insti. de nup. s. affinitatis: r. l. liberorū. de his qui no. infa. cū suis glo. Ista aut pcedēs ratio pōt intelligi quādo ipse idē frater est substitutus uulgariter: qd tunc ipse idē frater excluderet ex tacita pupillari. nec tractemus an ipse excluderet a seipso: r. ideo dixi q tacita pu pillaris nō excludit matrem: r. quosdam alios. ¶ Quero quid si pñt q testator uoluit matrez excludere uigore tacite pupillaris. Et. rñdet q mater excludit p. l. in testō in fi. C. de test. mili. hoc no. gl. in. l. p. cib. sup uer. oimodo. C. e. et bene dicit. Ad idē facit. l. iam hoc iure. j. e. s. di ces si uoluntas defuncti probat: ergo nō est ta cita pupillaris: sed est pupillaris expressa: Rñ. nō est uerum: imo nullam mētionē facit de pu pillari: r. tm de pñsumpta uolūtate facit aliquib⁹ cōiecturis constare: ut. j. .d. declarabo p exempla. ¶ Quero ergo: r. reuoco in dubiuz quot testes requiruntur ad pbandū istam uoluntatē defun cti. Videte determinatio istius. q. dependet ex quadā dubietate. quidam enim dicunt q quan do mē est in medio uulgaris expssa nō pñtinet eā r. hoc uidetur sentire gl. C. e. l. precibus. Alij di cūt q uulgaris expssa bene cōtinet tacitam pu pillarē sz cōtra matrē nō bz effectū: r. ista ē uera ut examinabo. j. .e. l. cēturio. ubi glo. rāgit. lz hē q pñtinet tacita pupillaris: lz nō hēat effectuz s mēz. Ista pbatio fit ad dēclaratiōē huius uolū tatis. s. huius tacite pupillaris pñtē i expssa uul gari: r. pbatio dēclaratoria pōt fieri per duos te stes: ut. l. heredes palā. s. si notā. s. de test. r. ibi per glo. r. Dy. lz si teneremus aliā opi. s. q non cōtinet: tūc ista pbatio fieret ad inductionē no ue uolūtatis nō ad dēclaratiōē. iō requiruntur septē testes: p ea que no. in. s. si notā. teneas p cedētē opi. per ea que dicit in. l. centurio. ¶ Que ro ex qbus pñsumat ista uolūtate defuncti q uo

terior ē opi. q iste frater ipubere qñ ē d dēclati bus testato ris dbeat ū obſtāte taci ta pupilla r i excludere substitutum hīdē rōib⁹ quib⁹ in pñ mis uoluit qñibus p cedentibus excludit per auā r patrē substitutus nec obit. q qua rōe fuit exclusus ab hereditate pna r eadē ab heredita te fratris: qd si pñsuppo nimus filiu hīc fuisse ex hereditatem nec exclusus lz ei delictū fuisse q dbe bat nec pñ mēdum ē te statorum uo luisse pnone re sobole ēē nec pñrie rōnez gene ralē. d. l. cuz acutissimi. cC Excludit ADDE bar. idē tenē tē in. l. fi. m. ij. col. C. de insti. r. substi. vbi dicit q ille ter. hoc pbat lz gl. i. l. p. cib. non fuerit d illo ter. recorda ta. idē tenit Bal. in. l. cēturio. j. eo. vbi dicit q ita tenere in. l. i. testō. C. de testa. mi. r. vide bal. pñ. c. lxxvij. i. volu. cC Testes ADDE q cū bar. con. cordat bal. in. l. p. cib. i. iij. col. r. i. v. q. C. eo. ubi ē rāgit Ang. r. Saly. in. ij. col. e Saly. i. l. fi. us. C. eo. p Bal. r. imo. i. c. rainuti. de testa. r. in. d. l. in testa mēto.

Extra testamentum ADDE q bal. in. l. pre cib° dicit q sit si dicta y ba prulerit post cōditū testamētum p. l. heredes palā in pnc. s. in. s. si qd post. s. d. tel. idē imo. i. d. c. ratiuitat facies men. mētionē de uerbis bal. in. d. l. precibus. Adde q p muliere: ut uoluit Oldrad. cōs. c. xvij. b. C. s. quid ADDE q cū Bar. hic trāsit Bal. in. d. l. p. cib° in. iij. col. 2 ibi ang. 2 fa. lyc. 2 dicit Bal. in. d. l. p. cib° q si testator dixerit q uolebat matrem impuberis hēre. x. si nō nuberet: et nubat necū legato s. hē reditate pupilli puabif ga si noluit eā hēre legatū si nuberet multo forti⁹ nec uniuersam hereditatē ut ibi la. tius p. cū et pulchre per bal. p. c. xvij. iij. s. allegato. i. vol. ubi qd appet qd testator uoluerit matrem excludi. C. Inhone. stū. ADDE q forte neq est dicere q nō excludat ex testato: is uolūtate qm illa ē iaz finitā p. morte. l. iij. s. lo. ca. 2. l. si ita legatū. s. illi si uolet de leg. i. s. bene poterit auferi ab illa tā qz ab indi. gna 2 appli. cari sico p ea que hnt in. l. sororez in glo. C. de his q. ut in di. 2. l. hēre ditas eo. tit. 2 hoc tenuit fran. de rap. in. l. p. aditā

luerit matrē excludi p tacitā pupillarez: Rñ. ex quattuor pncipaliter. Pr̄io ex his q testator dixit extra testamētū. Sc̄do ex his q dixit in testō. Tertio ex cōditōe mris: 2 similitū psonaz de q bus excludēdis tractat. Quarto ex cōditōe p sone eius q est substitutus. C. Uideam⁹ de quo libz. ¶ Dixi pmo ex his q testator dixit ex testm. qd eniz si añ dixerit si filius moriet nollē q mater eius haberet vnum obolum vel similia yba. certe uidef sufficere. arg. ad hoc. s. ti. i. l. quoties. s. i. 2 qd ibi no. Ad idē. j. de le. i. l. si qs in sūdi uocabulo. pro hoc. l. titio. s. idēz rñ det. j. s. yb. ob. cūz suis similibus. C. Sc̄do pōt apparere ex ybis positis in testō. qd eni si testator matri pupilli relinqt aliqd: 2 iussit eā eē cōrētā: ut plus d bonis suis petere nō posset. In hō dicit Guil. si qdez alia uerba fuerūt adiecta legato relicto ab ipō pupillo: tūc matri nō p̄iudicat in successiōe q uenit p mortē pupilli: ut. l. paulo. calimacho. s. i. j. de le. iij. sed si illa yba eēt adiecta in alio legato relicto a substituto pupilli: tūc secus p̄sumit eni q uoluit substitutū matri p̄ferre: ut. l. peto. in pñ. j. s. leg. ij. p hoc facit. l. fideicomis. fa. s. si qs ita. j. s. le. iij. 2 qd ibi dixi uobis. qd puto ueruz. C. s. qd b si testator reliquit uxori sue aliqd donec uita uidualē seruauerit: 2 ipa transiuit ad sc̄da uota: an ex p̄supra uolūtate defuncti sicut p trāsitu ad sc̄da uota ab ipō relicto puaf: ita excludat a tacita pupillari. Uidete p futuris anis illud fideicomissū uel legatū anuū pōt deberi a substituto pupilli sicut ab ipō pupillo: ut. l. si sūdi sub p̄ditōe. s. si p̄. j. de le. i. 2. l. nō solū. s. liberatiōis. j. de le. i. 2. l. iō sicut p trāsitu ad sc̄da uota testator uoluit eā eo relicto priuari ēt in psona substituti seu alterius heredis pupilli p cursū 2 successiōe tēporis eadē rōne p̄sumitur q uoluerit eā p trāsitu ad sc̄da uota excludi a tacita pupillari. Tertio pōt p̄bari ex cōditōe psonē matris: 2 p̄similitū psonarū: s. qbus excludēdis tractatur: ut ecce quid si mater erat inimica testatoris: qd forte habuerat amicitia cū vno scholare uel scriptore: 2 sic multū eū offenderat. Lerte p̄sumā euz uoluisse ipam excludi a tacita pupillari: ut. l. iij. in fi. 2. l. ex pte. j. de ali. le. 2. l. si inimicitie. j. de his qui. ut indi. 2 hoc etiaz tenet Guil. Item q si mater nō est capax hereditatis pupilli: qd tutorē pupillo nō petijt. certe pinde est ac si nō eēt mater: ut. l. ij. i. fi. j. ad tertul. 2. l. i. s. pe. j. de cōtra tabu. 2 ibi dixi. Idē esset dicendum si post mortem pupilli vxor testatoris aliquid inhonestum fecisset: ut no. in. l. fideicommissum. C. de fideicommissis. 2. l. sororem. C. de his qui. ut indig. Quarto dixi q probatur ex cōditōe persone substituti. pono enim q frater pupilli filius testatoris est ipi pupillo substitutus uulgariter. certe tacita pupillaris excludit matrem: quia p̄sumptio est q testator uoluit filiū suum uxori p̄ferri. argumen. l. cum acutissimi. cū similibus. C. de fideicommissis. 2 hoc uidetur sentire glo. in. l. precibus. C. e. circa finē vlti. glo. hoc etiam uidetur sentire Jac. de ra. 2 plures alij in. l. fi. C. de insti. 2 substi. quod multum mihi uidef consonum uoluntati defuncti. facit ad hoc. l. peto. s. fi. j. de lega. ij. facit etiam. l. lucius. s. titu. i. 2. l. generaliter. C. de insti. 2 substi. P̄dicta uerba in fratre pupilli. secus in fratre testatoris patruo pupilli: s̄m Guil. de cu. ut. l. iij. secundo re sponso. j. de le. p̄stan. Sed quid de matre defuncti. quid eniz si mater defuncti est substituta uulgariter pupillo. Dicit Guil. de cu. idē quod in filio pari ratiōe: qm ab intestato pariter suc

cederet pupillo sicut filius testatoris pupilli frater: ut in auē. defuncto. Item quia est de parentibus. argumē. d. l. iij. post prin. de leg. p̄stan. ita dicit Guil. q satis placet. Quintus effect⁹ pupillaris substitutiōis est q pater facit filio herede suū: 2 necessarium quē. f. facit sibi: ut. j. e. l. s. prius in fi. 2. l. sed 2 si plures. s. quos possumus. j. eo. qd tene mēti. Est tamē uile scire. naz puto q existētia sui heredis in illo pupillariter substituto operetur trāsmissionē hereditatis pupilli nō adite: sicut hereditatis paterne eadem rōne: ut dicemus. j. e. l. si filius qui patri. C. Ultimo pncipaliter est uidentum qualiter finiat substitutio pupillaris. Istam materiā ponit gl. tua in. l. in pupillari. j. e. iō ibi dicā.

C. Ex. s. sequenti. Quando ualeat fideicommissū relicto a substituto grauati. Et an euz aliquis adiuit hereditatem: 2 repudiavit per bñficiū restitutionis in integrū: an substitutus uulgariter admittatur.

Interdum. Institutus cogit adire ppter fideicommissū de bitū in secūdis tabulis. Itē aditio facta ex uolūtate in itegrū cōfirmat tabulas pupillares. hoc dicit. Et diuidit in duas ptes: 2 qlibet ps habet duas lec. In p̄ma pte tene sc̄das lect. In sc̄da parte tene lecturā primam. C. Not. rex. ibi aut iprobū est 2c. Sc̄da ps incipit ibi: ergo 2c. C. Op. ad pñ. s. 2 uidet q fideicommissū uel relicto a substituto exheredati nō ualeat: ut in. l. coheredi. s. cū filie i. fi. j. e. l. plane. la. ij. circa pñ. j. de leg. i. Rñ. fateor contrarium: nisi substitutus exheredati sit institutus ab ipso testatore: ut in. l. in ratione. s. fi. j. ad. l. fal. 2. l. qui funduz. s. qui filios. e. ti. habuistis in. l. fi. in pñ. j. de le. iij. 2 iō posui h casum q fuit substitutus exheredato ille qui fuit institutus a patre: que est secūda lec. posita in glo. l. prima lec. glo. sit falsa: ut ex p̄dictis apparet. uide glo. que incipit titius ibi idē si eū dē 2c. hic incipit secunda lec. que est uera: sed p̄cedēs est falsa. uel ut cessent oīa cōtraria possumus ponere casū q filius nō fuit exheredatus: s. fuit institutus dato sibi coherede extraneo. unde existētia sui heredis nihil operatur. vñ oportet q heres cogat adire. ppter tabulas pupillares: 2 fideicommissū relictoz in eis: 2 h est tertia lec. posita h in glo. C. Itē op. 2 uidet q quis sit sollicitus de hereditate uiuentis: ut in auē. cōtra rogat⁹. C. ad treb. 2. l. archimedoraz. C. ut in pos. leg. dicit qd illud p̄cedit ex uolūtate testantis. sed certe hoc nō p̄cederet ex uolūtate. qre dic ibi agit d hereditate testatoris mortui: sed hic de hereditate pupilli uiuentis s̄m dy. 2 Ja. de are. 2 Oldra. C. Venio ad sc̄com uer. dicitur hic q fuit restitutus adeunde hereditatis cā qro ad qd fuit restitutus. Dicit qdaz q fuit restitutus: ut adeat: 2 sic p̄firmant tabule pupillares. Alij dicit q fuit restitutus: ut abstineat uel repudiet: 2 s̄m hoc cōfirmat uulgaris substitutio: ut substitutus uulgariter possit adire. ista lect. licet sit in se uera: ut. s. de minoribus. l. 2 si sine. s. qd pap. tñ quātum ad nostrū. s. nō est uera: qd h dicit secundis tabulis: 2 sic loquitur de tabulis pupillaribus. sed substitutio uulgaris ē p̄me tabule testatoris: licet sit secūdus gradus tenēdo secundā lec. C. Op. de. l. sed 2 si sine. s. de minori. alias est. l. ait pretor. s. s. qd pap. So. dicit glo. hoc ueruz in liberto substituto. in seruo autē distinguit: ut ibi: 2 bene. C. Ultimo. s. iste uidet casus unius qōnis. Alijs adiuit hereditate: 2 repudiavit p restitutionē in integrum. que ro utrum substitutus uulgariter possit adire de

2 in. l. p̄rib⁹. C. eo. ut refert 2 sequit imol. hic et imo. l. c. rati nutius alle. no. p bar. in. l. i. j. de his q. ut indi. a iāe q imol. sentit bal. in. d. l. p̄rib⁹ 2 cum optimo. transt Alex. d. Glo. in. l. p̄rib⁹ uide q ibi posui 2 in qstū alex. hic dicit q appet q testator uoluerit excludere matrem cū substituit pupulē christi. vide cal. p̄hil. xvij. de testa.

Signum crucis ADDE qd idem tenent bal. & ange. l. d. l. fi. s. j. & bal. in. s. qui bus in. i. co. sti. C. ange. in. s. si vero no implens i aut. d. here di. & fal. & an gel. in. l. i. s. hec stipula tio. j. si cui plusqz per. l. fal. & ibi re fert qd oldr. & hof. in. c. raynald. de testa. s. rium tenuerit p. d. l. fi. i. p. iucto ter. in. s. & si p. fat. cu gl. in. uer. sic. solidaue. rit. & h. dicit Ang. i. d. s. hec stipula. tio ee tutius alleg. Joan. an. in. addi. spe. in. ti. de instrumeto. edic. s. fi. in. addi. incipit te lz dubitet alias incipit cu qda vbi firmiter te. net opi. ho. sti. p. quaz di. cit ita se con. suluisse & ide. tenuit ray. in. d. l. fi. s. i. p. d. s. fi. p. fat. cu glo. & p. ter. in. s. sancimus i. au. de here. di. & fal. in. ver. moduz. Salp. in. d. l. fi. s. f. n. au. dubius alle. gl. in. au. de. teste. s. lz in. v. sic. v. vera. bli coll. vij. idem tenuit. fran. de rap. in. d. l. fi. vt. hic refert. imo. qa. die. qd. facillit. opi. bar. pot. sustineri hic. vide p. cu. et. qd. omisso si. gni crucis si. uittet tenuit. bald. q. n. xxx. v. in. j. uolu. & p. filic. ecc. xxx. iij. vol. qd. sit. de. sub. stia. vide. tur. voluisse. abb. p. fil. lxx. iij. j. volu. vbi. enume. rat. requisita. in. inu. ctario. b. C. Ordinez. an. & qd. att. dat. ordo. vi.

iure civili: uel an habeat necesse petere s; tabu. Et videtur qd habeat necesse petere s; tab. qa primus remanet heres d iure civili: ut. l. qui sol uendo. s. ti. i. ergo secundus eode iure h; s; ee no pot: & sic habet necesse venire de iure priorio: et hoc vident sentire vltimam. & cy. sequedo eos i. l. qui se pris. pro hoc videt esse casus in. s. isto ibi du die p. ror. & c. Contrariu e vey: qa et de iure civili potest adire: vt. l. i. s. si quis adita: & ibi di xi. j. ad tertul. tetigi in. l. i. s. e. in tractatu vulga ris substitutionis. Ad huc tex. respodeo: qa fa reor qd potest petere s; tabu. non tñ per hoc p hiberetur adire de iure civili. Ad cotraria rñ deo vt dixi in. s. si quis adita: & s. e. l. i.

Lex. s. sequenti. Que sit ro qd ordo no attēdit cum substitui tur filio exheredato. Et an ordo debeat attēdi. Et an si ordo sit omiffus heat vitari: & an or do temporis sit spectandus: & quid de ordine scripture.

Prus. Si aliqs substituat filio exhere dato dz sibi prius heredes scri bere: alias substitutio vitiaf. sed si substituat fi lio istituto ordo no attenditur. h. d. vsqz ad fi. C. No. tex. ibi vsqz adeo. dicitur hic qd puerfio ordinis vitiat substitutionem. cōtra. j. pxi. s. di cut quidaz qd iste. s. per sequentē corrigif. Ler no est uerifimile qd statū iurifcōsultus se corrigat vt. l. nā ad ea. j. de cōdi. & demō. Alij dicūt h de rigore: ibi de eqtate. certe est idē dicere qd cor rigere. qre glo. dicit hic loqtur quādo substitu tio fit filio exheredato: ibi quādo filio istituto. Quidā doc. vltimam. dicētes qd no vident ratio nem huius glo. dicūt aut substitutio fit diuersis tēporibus: & habet locū ēt iste. s. aut fit eodem tpe: & eodē cōtextu: & tūc h; locū sequēs. s. & h tenet Pe. & videt hoc tenere gl. in. l. fi. qd eū. s. i. j. e. certe in qtu; ipse dicit qd testm fit diuersis tēporibus dz seruari ille ordo dicit verū. lz in q; tū dicit qd hic. s. no h; locū quādo fieret eodez tpe male dicit. primo ptra gl. i. huius. s. scōo cō tra tex. dicit enī scriptura in singulari numero: & sic inuit qd erat eadē scriptura eodē tpe facta nō diuersis: & j. dicit vno contextu: & sic vno tpe fa ctū. teneamus ergo so. gl. C. Quero que est ra tio diuersitatis vtrū substitutio fiat exheredato vel istituto. Dicit qdā: qa quādo pater exhe redat filiū nō facit qd dz: & ideo dz plus astrigi. sed nihil est dicere: qa forte facit qd dz exheredā do filiū ex iusta cā: qre puto ee rōnez qñ pñ insti tuit filiū: & ei substituit: siue pcedat substitutio siue sequat s; m ordinē scripture semp seq; sub stitutio: & pcedit istitutio s; m ordinē intellectus ut. j. pxi. s. ideo satisfactū est rescripto impera toris qd requit istitutioē pcedere: sed qñ filius fuit exheredatus nō pot dicit qd istitutio pcedat s; m ordinē intellectus: iō substitutio vitiaf: qa est omiffus ordo. Et hoc facit ad. q. dico in libello peto eū cogi: & cōpellit: & ad p. dicta cōdēnari: vi det qd talis libellus non pcedit: qa primo petit executionē qd sniam. certe imo pcedit: qa s; m or dinē intellectus primo petit sniam qd executionē vt hic: & l. talē. s. ti. i. C. Alteri op. dicit hic qd ordo dz attēdi. ptra in. l. ambiguitatē: & l. ppo steri. C. de tes. & l. nec enī de so. & l. qdā. j. de pe cu. le. & insti. de le. s. ante heredis. Glo. dicit qd ad alia nō curat ordo vt in contrarijs. sed certe ista so. nō h; intellectu. Alij vt Dy. in. l. nec enīz de sol. dicūt aut apparet de mente disponētis: & nō curat de ordine: ut in cōtrarijs: aut nō con stat de mente testantis: & tūc ordo dz attēdi: vt l. quotiēs. de vsufruc. S; per hoc nō est msum

ad hāc. l. qa hic apparet de mēte: & tñ ordo attē ditur. Alij vt Dy. in. l. preposter. C. de testa. di cut aliter: & impfecte: qre puto sic dicēdū qd tri plex est ordo. primus ipius rei quoad aliqua res in ee p. ducif. Exēplū in snia qd dz fieri pcedēte li bello: & litis ptestatōe. Itē testamētū dz h; cer tū numerū testū: & istitutioē h; dū: & similia & qd pcedat istitutio: & substitutio seq; vt h. Secū dus ordo est tēpor; vnius rei ad aliā rē: qa vna in tpe pcedit aliaz. Tertio ordo ē scripture siue locutiois. C. Circa p. mū cōstat qd qlibet res dz habere in se ordinem pductionis: vt in au. de here. & fal. s. in ordinataf. Sed dubitatur: an or do omiffus heat vitari: uel non. Circa qd dic: aut est ordo necessitatis: aut voluntatis: aut du bitaf. primo casu omiffio ordinis vitiat: ut. C. d sen. l. prolata: & de here. acti. l. vt dbitū: & in pre senti. s. modo id qd dico vitiat dic qñqz ipō iu re: qñqz factō iudicis: vt. l. i. & ibi no. C. d appel. scōo casu tūc omiffio non vitiat: ut. l. preposter. C. de testa. & insti. de le. s. ante heredis. Tertio casu qñ dubitatur: tūc aut omiffio talis ordinis est magni p. iudicij: tūc uidet ordo necessarius: & omiffus vitiat: ut. l. cū hi. s. si p. ror. de transac. aut est modici p. iudicij: tūc ordo uolūtarius: & omiffus nō vitiat: ut. l. i. in fi. s. de uē. in spi. & isto p. tiner scire ad multa. pōe in iuētario omittitur ponere signū crucis. puto qd nō vitiat cōfectō inuētarij: qa cum talis ordo iportat modicū p. iudiciū uidet ordo uolūtari; nō necessarius: iō omiffus nō vitiat: ut. l. i. in fi. & ibi dixi de uen. in spi. secus si omittet citatio creditoris qd est ma gni p. iudicij: ut. l. cum hi. & s. si pretor. de transac. C. Circa secū dū qritur utrum ordo tps sit spectandus: ut inducat prelationem in iure. Dic aut querimus de honoribus: aut alijs iuribus. Primo casu aut qrimus de ordinandis: & tunc nō inspiciat ordo in tpsibus: tūc pseraf antiqor. s; dignior: ut. l. honores in pñ. de decu. & in au. d monachis. s. ordinationē. C. d decur. l. subeun da. li. x. cū similib; fateor tñ qd in ipius ordinā di psona ipficiat ordo: ut gradatiz ascenderit: ut l. hi gradatiz. de mu. & ho. in pñci. & l. honores. s. gerēdoz. e. ti. fallit vbi esset aliter spālter p. uisuz: ut. l. p. micerius. C. d of. p. fec. vt. & d aduo. diuer. iudi. l. petitionē aut qrimus de iā ordina tis inuicē pferendis: & ordo tps inspiciat: ut. l. i. j. de albo scribē. & C. de cōsul. l. i. li. xij. aut que rimus de alijs iuribus realibus vel psonalibus: & tūc plene distingue p glo. ita dicit Dy. in. l. p. uilegia. j. de pui. cre. & l. cū unus. de bonis au. iudi. pos. & l. si finita. s. si plures. de dā. ifec. & in qlibz eaz dixi: & p Dy. in. c. qui por. extra d reg. iur. li. vi. C. Circa tertū. s. circa ordinē d scriptu re: uel locutionis. qritur vtz debeamus specta re: vt ex eo aliqd psumam. In hoc dic aut mēs disponētis ē certa: & non curamus de ordine: ut l. nec enī. j. d sol. & l. cū pater. s. si fideicomif. j. de le. ij. & l. quidā: vt in pos. le. aut est dubiū & in spicimus ordinē: vt. l. generaliter. s. si quidez. j. de fideicomif. li. z de vsufu. l. quotiēs in pñ. cū simi. & ita loqtur prima cōstitutio. C. circa finē: qa si ex die z consule apparet de prioritate: uel posterioritate stamus certo: alias in dubio lex qd est pus posita primo uidetur facta: & sic uidetur qd ordinem scripture attendimus: ut ex eo ali quid psumamus.

Sed et si quis. Hunc. s. sūma ui. cū preceden ti: & diuidit in tres partes. In pma pte fecit pri mo substitutionem pupillare. In secūda pte se ciat substitutionē vulgare. Sin de istituit: & extitit

de p. gl. & ca no. i. c. cū di lecta de re. scrip. & in. c. pe. d. purga. cano. per ia. de bel. in. l. qñes cōtra d vsufuctu per dy. ang. imo. i. l. nec enī. j. d sol. p old. & bal. in. l. abiguit tates. C. de tes. & bal. in. l. si duos d excu. tu. per ia. bu. & bal. in. au. de hoc amplius. C. de fideicō. p. Imo. in. l. fi. cōis fauf. j. d stpu. fuo. & in. l. cu; te stamento. s. i. s. d here. isti. vbi unū singulare v. bum. Ly. s. qd ubi aliaz plura instru mēta repū. tur in eadē carta facta eodē die pri mo scriptuz intelligitur primo cōfe ctuz de quo no. Bart. & Bald. in pe mio. C. cir ca fi. p. illu. ter. & bal. in. l. de rebas. C. d dona. ante nup. th vbi repūnt plura instru mēta suce sue scā sem per fingit il lud p. cillit qd facit actū in vltimo in strumeto so re validū s; Ly. & sequa cea in. d. s. i. aliqd per bal. p. ccc. xxxvij. iij. volu.

cōditio vulgaris. In tertia substituit eodē modo: tñ dicitur conditio vulgaris: z extitit cōditio pup. Secūda ibi. s. z si ita. Tertia ibi. z si extitit. Tex. in si. ibi impuberis. s. hic non incipit a testamēto impuberis s. m ordinem intellectus: s. ordo scripture seu ordo locutionis aliud inducit. **C**ōp. ad hūc. s. s. pxi. s. So. vt ibi dixi: z facit ad. q. mirabilē vtrū vulgaris expressa q̄ cōtinet tacitā pupillare in se trabat ad bōa impuberis. **B**y. dicit q̄ sic. allegat pro casu hunc. s. i. versi. sed si ita. ibi: seius ei heres erit zc. z exponit dy. ei. f. impuberi: vt ad pxi. fiat relatio. s. Guil. de cu. cōtradicit q̄ p vulgare succedit defuncto nō pupillo. adhūc. s. respōdet exponēdo ei. f. testatori. hunc passum examinaui. s. l. proxi. in tractatu vulgaris. **P**ōt etiam queri: an tacita vulgaris cōtenta in expressa pupillari trabatur ad bona impuberis. Dicit dy. esse casum in. l. q fundū. s. heres. j. ad. l. fal. Examinaui. s. e. l. i. in tractatu vulgaris: z iō nō insisto in hoc.

Am filio. Qui ē h̄s defuncto p mediā psonā alteri nō admittit ex substitutiōe facta p hęc h̄ba: q̄s q̄s mihi h̄s erit zc. h. d. **C**ōp. j. e. l. si in testō. So. ut ibi videbitis. **Q**uero dicit q̄ dñs nō pōt esse h̄s ex vigore illius substitutiōis quero qd in seruo q̄ fecit h̄dē. **D**ñs Jac. d. are. dicit q̄ seruus non poterit eē heres: q̄a nullo tēpore fuit h̄s. s. secus in filio: ut. l. cum filio. j. de leg. i. quod tenet **L**y. in. l. cū pponas. C. de bere. insti. puto q̄ nō bene dicit imo puto q̄ idēz in filio: z seruo: ut. l. q̄ liberis. s. hęc h̄ba. j. e. d. xi plene in. l. cū filio. ideo puto q̄ ipse seruus uel filius poterit esse h̄s q̄ nondū nomē h̄dis retinet. fac. j. e. l. ex scō. s. iulian. z. j. e. l. i. substōne.

Am hoc iure. Ista ē multū pulchra z notabilis lex. z breuiter hoc dicit usq̄ ad uer. quod ius. Substitutiō facta ipuberi uulgariter p̄tinet tacitā pupillare: z facta pupillari ter p̄tinet uulgarē tacitā. h. d. **C**ōp. q̄ p̄uisio facta in unū casū in ducat in alio remotionez: ut. l. cōmodissime. s. de lib. z posth. z. l. si cū dotē in p̄n. s. so. ma. **L**y. format hoc p̄trariū in. l. p̄ci bus: z finaliter nihil dicit. nam dicit q̄ est fauore pupilli. ista nō ē h̄a so. q̄a fauor pupilli ē q̄ uulgaris p̄tinet pupillare: sed q̄ pupillaris p̄tineat uulgarē ē fauor testatoris: qm̄ p̄ eā testatori succedit: ut insti. e. circa p̄n. **P**ossumus dicere sic. substitutiō de necessitate dz h̄fe unā p̄ditionem p̄p̄riā. iō si testator substituit in unū casū illā cōditionez de necessitate posuit: iō nō videt̄ excludere aliū casū. p̄sumit ergo lex q̄ si de alio casū cogitasset eodē mō substituis̄. **C**ōtraria loquūtur in substitutiōe vel alia dispōne q̄ de necessitate nulla cōditionez h̄z. **C**irca hoc tñ distinguit: vt dixi in. l. gallus. s. z qd si tñ. s. de lib. z post. **C**ōp. j. e. l. cuz ex filio. insti. e. s. ij. **R**n̄. ibi vulgaris nō cōtinet pupillare qd̄ apparet de mēte testatoris: q̄ in vtrūq̄ casū specialiter puidit: s. tñ hic fuit secus. **Q**uero vtrūq̄ substitutiō scā in vnū casū porrigit ad aliū. **R**n̄. sic. vt. l. gallus. s. z qd si tñ. de lib. z post. z plene dixi in tractatu vulgaris substitutiōis: vbi uide.

CEx. s. sequēti. **C**An substitutiōes q̄ cōtinentur in reciproca sint tacite vel expresse.

Quod ius. Breuiloqua facta duobus ipuberib⁹ in vtriusq̄ psona vulgarē: z pupillare cōtinet. hoc dicit. **C**Mo. q̄ hic dicit reciproca: q̄a dz dicit reciproca: s. p̄ doc. appellat breuiloqua. cuius materiā

examinabimus. j. e. l. lucius. **C**irca istū. s. for mator vna qd̄: vtrū substitutiōes que cōtinentur in reciproca sint tacite vel expresse. Et q̄ sint tacite videt̄ tex. h̄ cū gl. que incipit substitutus tacite. **F**riuz no. j. e. l. lucius: z ibi examinauo. ueritas ē q̄ nō ē tacita eo mō quo. s. dixi d̄ pupillari p̄tēta in vulgari eō: q̄a. s. fuit tacita oīno nullo mō h̄bis cōprehēsa. hic nō est expressa generaliter: tacita tñ specialiter: q̄a verbis sp̄alibus nō est exp̄ssa: ut plene declarauit. s. e. l. i. in tractatu vulgaris. **A**d hūc tex. q̄ dicit qd̄ ius. respon. z expōe q̄ ius. s. vt vna exceptiō substitutiōis plures p̄phēdat diuersimode: z eodē mō pōt sustineri glo. que dicit q̄ ius. s. substitutiōis tacite: ut intelligas tacite. s. sp̄aliter: s. expresse generaliter. vnde nō est tacita eo mō quo dixi. s. **Q**uero circa istā lec. an substitutiō reciproca possit fieri p̄ alia verba q̄ per ista. uos inuicē zc. **E**t tex. habuistis q̄ sic in. l. cū in testō. s. h̄ uerba. s. ti. pxi. z facit. l. lucius. cū. l. se. e. ti.

CEx. s. sequēti. **Q**uādo vna determinatio refert ad duo determinabilia dz intelligi put pōt determinare eq̄ liter: z uerbū substituiō ē cōmune.

Sed si aliter. Substitutiō breuiloqua scā psonis di sp̄aribus ad eū casū porrigit q̄ vtrūq̄ puenit. h. d. **C**Mo. tex. ibi incōgruū. no. q̄ qm̄ vna determinatio refert ad duo determinabilia dz intelligi put ea pōt determinare eq̄ liter: ut h̄ z. l. hereditatē: z. l. q̄uis. C. de test. mili. l. i. testō. facit qd̄ habuistis i. l. si legatarius. s. fi. j. de leg. iij. **N**ota scōo q̄ uerbū substituiō ē cōe: ut hic dū dicit hic: cōi h̄bo zc. z hoc t̄z gl. i. l. p̄ci b. C. e. s. tñ h̄ tex. nil facit: q̄a cōi verbo: q̄a cōiter refert ad duos: non aut̄ dicit̄ cōe illo respectu: q̄a possit eē directū: z fideicommissariū. **Q**uero quid si fiat ista substitutiō duobus ipuberibus quorū vnus prius efficiat pubes q̄ alius: z sic ad imparitatē deueniat. **H**idebitis. j. e. l. lucius. **I**te quero qd̄ si fiat tribus quoz duo erāt ipuberes terti⁹ erat pubes: vtrū in psona duoz cōtineat̄ q̄tuor substitutiōes. **D**icā in. l. lucius. j. e. **I**te q̄ro qd̄ si nō fiat substitutiō inuicē iter eos: s. qd̄ tertius substituat̄ eis cōi h̄bo. **L**erte idē q̄a intelligitur substitutus in eū casū q̄ pōt pueniri vtrūq̄: vt. l. q̄uis. C. e. materiā istā d̄clarabo. j. e. l. lucius bar.

Hoc itaq̄ casu. Substitutiō vulgaris seu pupillaris sepat̄z pluribus facta ad vtrūq̄ casū porrigit: s. sint p̄sone dispares: z ubi verba sunt clara nō admittit qd̄ voluntatis. h. d. vsq̄ ad si. s. m̄ opi. gl. quā puto veraz. **Q**uero dicit h̄ q̄ vulgariter vnus substituit vtrūq̄ sepatim qm̄ sūt dispares relinq̄ qd̄ voluntatis vtrū talis vulgaris cōtineat pupillare. q̄ro qd̄ iuris tūc. **I**n glo. sūt opi. vna q̄ nō cōtineat. alia opi. ē q̄ sic. z istā opi. t̄z glo. s. doc. vltimō. vt **J**a. d. ra. tenēt opi. primā: z hoc ponit cy. in. l. q̄uis: z ibi no. C. e. i glo. sup̄ h̄bo: cesserit: z. l. in testō in vlti. q. C. de testa. mi. s. **J**a. de are. t̄z opi. gl. z nil allegat. v̄i dete ratio q̄ mouet vltimō. est ista: pluralis locutiō geminat duas singularitates: ut. l. falsa. s. fi. j. de p̄di. z demō. si ergo dixit eis inuicē substituiō: p̄inde ē ac si diceret. primū substituiō secundū: z scōm substituiō primo v̄i iter illas duas cōceptiōes nō dz eē differētia. s. puto p̄trariū: z teneo opi. gl. nā p̄pter vnionē sermonis vidētur quodā mō in unū corpus: z in unā qualitatē redacti: ut. C. de cadu. tol. s. is igif. uer. is ita cuz dictū in uno debeat intelligi in alio: ut. l. mulieri: e titio de cōdi. z demō. z. l. seie. s. gaio. j. de sū.

instruc. Sz quādo substitutiōes sūt separte tunc de quibet conceptiōe separti iudicaf: nec iserf de una ad aliā: ut. l. p̄ filiā. §. fi. ad. l. fal. & l. fi. §. de iniur. ref. Nō ob. qd̄ dicūt q̄ pluralitas geminat duas singularitates: ut plene dixi in. l. falsa in fi. §. de condi. & demon. & in. l. hoc articulo. de here. insti. Bartolus. C Ex. l. sequenti.

In testamento. Substitutur p̄ uerba quisq̄s mibi h̄s erit ad substitutiōe p̄ h̄ditaria portiōe uocat in qua cōputatur id qd̄ h̄z iure accrescēdi. b. d. C Mo. ergo q̄ in portiōe h̄ditaria p̄putat id qd̄ h̄z iure accrescēdi. qd̄ ē no. C Opp. & uidet q̄ isti uocētur in uiriles portiōes: ut. l. n̄ nūq̄. §. ad tre. So. ibi fuerūt exp̄ssa p̄pria nomina: hic appellatiua. Sz cōtra hoc op. de. l. ulti. C. e. ubi uidet q̄ qlibet admittat ad uirilē. So. fateor q̄ p̄ hec uerba q̄s mibi h̄s erit: qlibz uidet nominatus adeo q̄ in uicē nō uidētur cōiuncti: ut dicā. j. e. l. si pater. cū p̄ noīa appellatiua uidet nominati: ideo uocant p̄ hereditarijs portiōibus. Itē dicat h̄ qd̄ h̄z ab alio p̄ ius accrescēdi p̄putat in suā portiōe. cōtra. §. e. l. cū filio: & ar. j. eo. l. qui liberis. §. hec uerba. Rñ. ibi loq̄t qñ p̄tem habuit nō imediante a d̄functo: sz p̄ mediā p̄sonaz heredis: sz h̄ habuit a d̄functo imediante p̄. l. ut tex. dicit. C Ex hoc no. duo primo q̄ id qd̄ h̄z p̄ ius accrescēdi dicat magis h̄e p̄. l. q̄ ex dispōne d̄functi directa: ut h̄ dicat in tex. cū sua glo. que incipit ex pte. Sz p̄tra si hoc ē uer: tūc est cōtra. j. e. l. q̄ liberis. §. hec uerba. ubi ille q̄ nō uenit iudicio testatoris nō d̄z admitti. Rñ. h̄z per. l. mediāte iudicio testatoris: sz non directo: ut. l. lege obuēnire. §. de h̄bo. sig. simile in. l. generaliter. §. si q̄s ser uū. j. de fideicō. li. & intelligas q̄ h̄ d̄creuit portiō alterius: ut qā repudiāuit uel alio mō totuz cape nō poterat: ut qā erat naturalis: ut. j. e. l. p̄ xi. Ultimo no. h̄ ar. ad. q̄. testator habēs q̄ttuor filios duos filios ex uno matrimonio: & duos ex alio: unus erat pupillus cui fecerat substitutiōe pupillares p̄ hec uerba: quisquis mibi heres erit: uel per similia uerba. Contingit q̄ unus ex filijs primi matrimonij decessit: & ei successit frater utriq̄z cōiunctus modo decessit pupillus cui scā est substitutiō. ille filius primi matrimonij uolebat admitti ad substitutiōe p̄ portiōe sua: & fratris cui successit ab intestato p̄ h̄c. l. Certe h̄ lex nil facit: qā loq̄t h̄ quādo habuit a lege imediante: & nō fuit trāsitu ad p̄sonam alterius: & sic habuit a lege mediāte iudicio testatoris. sz i. q̄. nostra facit trāsitu ad p̄sonā fratris. p̄bas. j. e. l. qui liberis. §. hec uerba: & §. e. l. cum filio.

¶ Valeat. ADDE q̄ bal. imol. se. cūf opi. bar to. & limitat nō pcedere qñ pater spurij expresse grauaasset institutiōe de re stituēdo spurio uel nisi appareret l.

C Ex. l. sequenti. Licet filius naturalis phibeaf succedere p̄ri nō tñ phibet f̄ri suo pupillo succedere ex iudicio p̄ris. Et spurius p̄t institui ab instituto a p̄re spurij: & spurius nō p̄t emere ab eo cui uendit pater spurij.

Is qui ex bonis. Si filius naturalis substituat pupillo in bonis testatoris nō p̄t succedere ultra statuta

portionē. sed in bonis pupilli in solidū p̄t succedere. h. d. C Ad euidētiā scias q̄ filius naturalis nō p̄t succedere: nisi in duabus vncijs ex. st̄tibus legitimis: ut. l. ij. C. de natur. li. Mor. ex hac. l. mirabili: qā lz naturalis uel spurij phibeatur succedere p̄ri: tñ nō phibetur fratri suo pupillo succedere etiā ex iudicio patris. Casus est hic de filio naturali. de spurio uide gl. in auē. q. mo. na. effi. sui in fi. col. vi. C Op. de. l. q̄ cōditio nis. j. de do. cau. mor. Gl. sol. h̄ iō ne decedat p̄ parte testat̄: & p̄ pte intestatus. trussa est. tu dic ibi illud qd̄ cā cōditiois iplēde caperet succedit in locū bonoz testatoris. iō sicut de bonis testatoris nō p̄t capere: ita nec cā cōditiois iplēde. sz hic loq̄t de eo qd̄ capif ex substitutiōe pupillari de bonis pupilli qd̄ est oīno extra bona testatoris. C Op. de. d. auē. qui. mo. na. effi. sui. §. fi. Sol. ibi dicat q̄ spurius ex substitutiōe vulgari nō p̄t admitti: rō qā p̄ vulgare d̄functo succedif: ut in sti. de pu. sub. in p̄n. sz hic ē ex pupillari & p̄t admitti quatenus succedif i bōis pupilli. C Quero id qd̄ non poterat naturalis filius capere cui d̄feret: Rñ. vt no. glo. in. l. i. scōo r̄iso. C. de secū. nup. & j. de re iur. l. ius n̄m. C Scōo q̄ rō vtz ille q̄ est institutus a p̄re spurij possit institui filiu spurij testatoris p̄mortui. Hic uidet q̄ sic in bonis proprijs nō in bonis habitis a d̄functo. sz certe hec. l. nil facit: qā hic loq̄t qñ naturalis uel spurius uocaretur ex dispōne testatoris. sed qd̄ nostra loquitur quādo uocatur ex d̄spōne testatoris: iō cessat omnis fraudis suspitio: ut. l. edicto. §. sed heredē. §. d̄ ali. in. mu. ca. fac. & sic puto q̄ institutio ualeat. C Tertio q̄ rō vtz spurius possit emere ab eo cui uēdidit p̄ su. Glo. in. l. qui testm̄. §. de p̄ba. uidet dicere q̄ sic & q̄ cessat suspitio. Ja. de bel. disputauit cōtrariū: & bene: qā eo ipso q̄ spurius repif possidere bona paterna p̄sumūt alienatiōes facte i fraudē. allegat. l. i. C. d̄ natu. li. que bene facit: & facit. l. iij. in. fi. e. ti. & l. i. & ij. C. de repu. here. & j. d̄ acq. here. l. si is qui in bōis. facilius ergo p̄sumitur fraus in cōtractibus: q̄ in vltimis uoluntatibus: ut. d. §. si heredē. prealle. §. proxi. q. C Ultimo pro materia huius. l. facit qd̄ dixi in. l. fi. C. de bis q̄bus: ut in di. Bartolus.

C Ex. l. sequenti. An substitutio que ualuit semel iure directo aliquo casu obliquetur: & quid ecōtra. Et qd̄ si substitutio scā p̄ h̄ba mere directa nullo tēpore ualere potuit iure directo an ualebit ius fideicōmis. Et an h̄ba directa in codicillis trabātur ad fideicōmissū. Et an substitutio pupillaris scā a matre trabat ad fideicōmissū. Et qd̄ si est facta maiori. Et an h̄ba vnius substitutiōis directe trabant ad aliā substitutiōem directam.

Er bis ciuilibus. pen diosa facta a pagano p̄ uerba directa nō ualeat ultra t̄pa pubertatis. Itē q̄ nō admittitur ut substitutus nō admittif: ut coniunctus. h. d. Ista est notabilis lex & ualde menti tenenda. C Op. ad p̄n. de. l. cēturio. j. e. ubi cōpendiosa p̄t fieri h̄bis directis ultra t̄pa pubertatis. So. uerū est in milite. secus in pagano: ut h̄. Adate riā cōpendiose dicemus in. l. centurio. C Ad se cū dā partē op. dicat hic q̄ nō admittif: ut substitutus: nō admittif ut cōiunctus. Glo. ponit qd̄ substitutio fuit facta per illa uerba: si infra. xxv. an. decesserit: & sic substitutō fuit sub die: & sic remota die d̄z admitti ut coniunctus: ut. l. hereditas. §. ti. i. Rñ. lex p̄traria loq̄tur quādo fuit sub simplici die institutus: hic uero fuit institutus sub

stitutiōe faci. te acōmoda se h̄dē d̄functo de resti. tuendo spu rio iuxta ca q̄ h̄itur i. l. nō intelligif. §. i. j. d̄ iure h̄ci & i. l. lu cius. §. in te stamēto. de le. i. uel fm Jo. de imo. nisi appare / at istuz a pa tre institutiōe fuisse passuz semper post mortē testa toris bona patris possi dere. ar. l. h̄e. §. superua cuuz q. mo. pi. uel. bipo. sol. p̄du. d̄ ca. trāsit sim pliciter cuz bart. p̄ quo alleg. l. titij testm̄ i. p̄nc. j. de his q. ut in di. bal. consaluit q̄ frater possit fratrem spu riuuz institue re in di. v. i. uolu. b C An frau de uis sede. p̄. l. i. u. bal. p̄. l. c. xij. e. p̄ opi. bart. fac q̄ p̄sultat. d. fran. de ram po. p̄. l. xij. in li. cal. de testa. q̄ si ro gatus tacite d̄ restitutiōe spurio mori ens dicat si lio suo qua liter fuit ro gat restitue re & similiter ille filius mo riens p̄steta tur q̄ ista cō fessio p̄t si sco propter fraude: & l. q̄tū aler. h̄ refert pau. b cas. notabili ter dicere q̄ executor p̄t in p̄prios si lios spurios distribuē si sūt paupes adde bal. cō filio. lxxv. ij. li. & q̄ uolu it pe. de. anc. p̄. l. ccccxxx vij. §. cal. cō filio. xxxj. te nuit q̄ filijs paupib̄ exe cutor distri buere si pos sit cōfil. do xxxviii. co. ti. d̄ testa. te net q̄ possit si sint sume pauperes.

AD non-ADDE qd limitat Bal. z ang. vt refert et leg pau. de ca. nisi in te- stamento sit ap- posita clau- sula codici- laris que ap- ta est trabe- re directam ad fideicō- missum: vt. l. qrebat d. re- sta. mili. idē legf imol. h. z fulgo. in. l. scibus vbi refert se cō- suluisse alle- ter. in. l. fra- ter tuus. C. de fideicō. no. gl. in. s. masculino isti- de pupi. sub- sti. idē tenuit imol. z ang. in. l. in pupil- lari. j. eo. et hoc etiā uo- luit Bar. in. l. i. in. xvj. q. d. iure co- dici. tenuit matb. no. cxi. vij. z Bal. p. l. cxiij. iij. uolu.

cōditiōe limitata tēpore. hoc est si filius dece- serit infra. xxv. annos. nō ergo fuit dies simplici- ter: s; conditiō limitata tpe. **Quero** utrū sub- stitutiō que ualuit semel iure directo obliquetur aliquo casu: vt trabat ad fideicōmissū. **Hic** uide- tur tex. qd nō in pnci. z. l. in pupillari. j. e. l. fallit fauore matris: ut. C. e. ti. l. p. abus. hoc q̄liter in- telligatur dicemus in. l. cēturio. **Quero** econ- tra utrū substitutiō fideicōmissaria seu obliqua trabat ad directā. **Gl.** q̄ est hic dicit qd nō. **Et** uide- def qd hoc colligif ex. l. ista. s; nō colligif nisi di- cas qd colligif in pncipio ecōuerso: vt sicut dire- cta ad obliquā nō trahitur: ita obliqua non tra- hit ad directā: ul' dic qd colligif ex secūdo rīso. sicut substitutiō nō trahit ad institutiōez: ita z obliqua non trahitur ad directā. **Sz** cōtra h. ha- bemus clare in. l. antoninus. j. de fideicō. li. fm. Ja. de are. z uidebitis in. l. neqz eni. s. fi. cū. l. se. j. de testa. mili. **Quero** quid si institutiō vel substitutiō non curo facta p. uerba directa nullo tēpore potuit ualere iure directo: an ualeat iure fideicōmissi. **Gl.** que est hic simpliciter dicit qd sic: siue ab initio non potuit ualere ratione uolū- tatis in qua fit: qd fit in codicillis: uel ratiōe pso- ne testantis uel eius cuz quo quis testatur: vt. l. sceuola. ad treb. z. l. ex facto. e. ti. z hoc si nō est aliud qd impediatur. sed quo cāu potuit ualere iu- re directo nō trahit ad fideicō. uide gl. que inci- pit: testatoris: z ipsam no. z tene mēti. **Pro** declaratione huius glo. quero utrum uerba dire- cta in codicillis trahantur ad fideicōmissū. **Gl.** qd sic per. l. sceuola. j. ad trebe. z uidef tex. in. l. illud. s. tractari. j. de iure codi. z. l. cū qd. s. sciaz. j. de leg. iij. Ja. de are. dicit p̄trariū dicens qd h. nulla lege repit: z dicit qd in. l. illud fuerūt uerba obliqua. s. uerbū uolo qd est obliquū: secus si eēt uerbum mere directū: qd tunc nunq̄ obliquaf: vt hac glo. s; **Idr.** ipm resp̄ndit: z ab oibus dānat per. l. sceuola. q̄ dicit qd ex benignitate illa s;ba trahunt ad fideicōmissa. si eni esset s;bum obliquuz traheret de rigore ad fideicōmissum. **Preterea** uerbū uolo est directū: vt. l. qm̄ in dignuz. C. de testa. **Preterea** ut dixi pluries s;bu uolo nō est directū uel obliquū de se nisi rō- ne adiūcti: vt. dixi in. l. apud auidiū. C. d. optio. le. sed p. Ja. de are. facit gl. que est in. l. impator. C. de manu. test. sed illa glo. nō oino bene dicit sed dz intelligi fm̄ predicta. **Alterius** glo. di- cit qd si ppter cōditiōē persone nō ualet trahi- tur ad fideicōmissū. **Quero** mater fecit pupilla- rē substitutiōē filio utrū ualeat iure fideicōmissi. **Per** istaz glo. uidetur qd sic: qd propter cō- ditiōē p̄sone nunq̄ potuit ualere iure directo qm̄ mater nō pōt substituere directo: z pupilla- riter: qd nō h; filii i p̄tate: vt. s. e. l. i. j. e. l. si ma- ter. **Cōtrariū** no. glo. in. l. i. s. extraneū. quā gl. qdā tenet: s; cōiter oēs tenet gl. h. postā. **Et** ad illā que dicit qd nullo iure ualet: dicit. l. iure dire- cto: sed iure fideicōmissi sic: vt hac gl. sic in quo- libet extraneo substituēte: vt. j. de le. i. l. filius. s. vt qd herede: z. l. ex facto in pn. j. ad treb. **Sz** quero ponamus qd substitutiō pupillaris est fa- cta maiori utrū ualeat iure fideicom. per istam glo. uidetur qd sic: quia propter conditionem p- sone nunq̄ potuit ualere iure directo. **Contra-** rium dicunt omnes docto. nam cum substitutiō pupillaris debeat finire adueniēte pubertate ita qd ultra non durat: ergo a pubertate non dz inci- pere: ut. j. de usufru. le. l. usufru. cum moriar. ad hoc facit. l. si fundum per fideicō. s. fi. cum. l. se. j. de lega. i. hoc tenet do. Ray. z Guil. de cu. z omnes: quod satis placet. **Cōtra** omnia predi-

cta uidef qd talis substitutiō nullo casu possit ua- lere ppter defectū persone iure fideicōmissi. nā ab initio potest ualere iure directo vulgaris que potest fieri a quolibet: z cūlibz. ergo zc. **Rū.** vt dicā in materia cōpēdiōse in materia illa utrum compēdiōsa cōtineat uulgare. **Ultimo** que- ro vos habetis h. vtz. uerba directa trabant ad fideicōmissum uel ecōtra: sed quero utrum uer- ba unius substitutiōis directe trahantur ad ali- am substitutiōem directam. **Gl.** h. notanter di- cit qd sic. qd uerba dubia directa trabant ad vulga- rem directam. allegat. l. fi. C. de here. insti. vbi s; ba sonabāt in pupillarem: qd dicit ticij plocij he- res esto: z sic uidebatur facere heredes heredis tū interpretatur ibi imperator esse uulgarem: et sic uerba unius substitutiōis trahunt ad aliā vt ibi dixi.

Si liberis. **Clay** est princi- pium huius. l. iō nō sūmo eā eo qd est qdam diuisio: ideo seipsam sūmat. **Mo.** tex. ibi: cum simul zc. **Not.** de distributiōe quisquis: quia habet in se condi- tiōem: vt dixi in. l. hoc articulo. s. ti. i. z plenissi- me in. l. i. j. de condi. z demon. **Oppo.** qd nul- la substitutiō sit pura cum omnis substitutiō sit conditionalis institutiō: vt. l. coheredi. s. cohe- res. j. e. z. l. in ratione. s. si filio. ad. l. fal. Sol. ut in glo. **Oppo.** dicitur hic qd id quod est idez sit simile. contra. l. qd nerua: z quod ibi nota. s. depo. **Rū.** nullum quod sit p. omnia idem dicitur simile: vt ibi. hic uero idem quo ad effectuz tamen diuersum quo ad uerba: illo respectu di- cuntur similia quo respectu sunt diuersa.

Ex. s. sequenti. **Quam** substitutiōem contineant hec uer- ba quisquis mihi heres erit sit heres impuberi fi- lio meo. **Et** an eodē modo seruus sit heres no- mine sic filius. **Et** an delegatiō facta sub nomi- ne dignitatis transeat in successorem: z an insti- tutiō facta per hec uerba quisquis mihi heres erit an admittatur illi qui sūt instituti in secūdo gra- du. **Et** an si testator substituerit per hec uerba si talis decefferit substitui mihi heredes infra- scriptos: z in testamēto substituat pauperes eli- gendos: z nominādos per aliquem: an paupe- res admittantur ex substitutiōe illa

Hec uerba. **Qui** est heres per me- diam personam alteri- us nō admittitur per substitutiōem factam p- hec uerba: quisquis mihi heres erit. hoc dicit uel aliter. **Qui** est heres defuncto non ex eius iudi- cio non admittit ad substitutiōem factam per hec uerba: quisquis mihi heres erit. h. dicit. **Et** est no. tex. ibi: quia nō ex iudicio ueniūt zc. simi- lis tex. est. j. vt. le. no. ca. l. i. s. non solū. nā si eēt heres heredis ex dispositiōe defuncti: puta ex pupillari substitutiōe admittitur uigore dicto- rum uerborum. ratio quia habet affectionez de- functi. casus est. j. e. l. paterfa. in prin. **Opp.** s. de in rem uer. l. iij. ubi non refert quādo per ob- liquū uel per directuz aliquid fiat ut patet. **So.** **Aliud:** qd cōsideratur affectiō officio testato- ris que in eo qui est heres p. obliquū non cadit. **Alterius** oppo. dicit hic neqz heredum he- res. cōtra in. l. qui patri. j. de acquirē. here. dic ut ibi dicam. **Alterius** op. j. de condi. l. qui cuz testamēto. vbi non curatur quomodo sit heres. **Sol.** ibi nullus erat institutus unde in eis ista s; ba nihil poterant operari: hic uero sic. uel aliter ibi uolebat quosdam grauare: hic uolebat eos honorare: qui honor nō cadit in eū in quē testa- tor nullam habet affectionem. prima sol. magis

Ray. guil. b. cu. bart. con- firmari rōe naturali: qd nō dz impi- tia mulieris qd nescit qd sit pupilla- ris substitutiō uel vul- garis officie re: z rea- li intētiōi i p̄suis. arg. l. codicillis. s. fi. d. le. ij. z. C. de test. l. qm̄ indi- gnum nā et ipse iudex d- bet interp- tari ex p̄tate sibi cōcessa a lege uiti- mam uolun- tatem ita qd ualeat z nō peat vt. C. de fideicō- missi. uolun- tatis: z. l. fi- de ma. testa- crudelis est interpretatiō qd fit ad sub- uertenda iu- dicia defun- ctorum: z a iure z ueri- tatis dispo- sitione pen- tus aliā vn- de z si uer- ba fideicō- missi dicitur tū cū sermo nē p fideicō- missi. debe- mus accipe- ar. ff. de leg. i. l. vnū ex familia. s. item impa- tor marcus: z idem te- net cal. con- filio. j. de te- stamēto. z d- substitui. scd pupillo ex- traneo vbi bal. p̄l. cxi. i. uola.

Ultio ADDE qd cu Bar. trāsit bal. in. l. fi. §. sed et si qd. C. cōia dele. et in. l. fi. in. xvij. q. C. de heredi. insti. et in. c. i. de investi. in ma. fac. et in auē. si tñ. C. de tēp. apel. Pau. de ca. hic et trāsit cu bar. limitādo illud uerū qñ habebat notā psonā illius alias cēscantur habuisse respectuz ad dignitatem: et trāsit. ar. l. q. habebat. j. de re. du. et dicit qd tpe quo studebat ista. q. uēit ad manus bal. de quodam cō promisso facto in rege francie limitā tamē i casibus in quibus dicitur cōmissiones factā sub nomine dignitatis trāfire in successorez in dignitate pcedere vbi succesor heret dignitate nomine pprio non autēno ita pbat i. l. q. principi i iūcta. l. si au guste de te. ij. et ibi no. bar. et hāc limitatiōez t3 angel. p. cy. in. i. si q. im patorēz. C. q. testa. fac. po. bal. in. l. hac cōstitut. sūma eo. tit. reprobat gl. i. c. et si pncipalis d re scrip. q. sriū sentiebat utē limita: nisi existens i dignitate esset p iunctus ei q sibi cōmittit vel alter apparet d aliqua presū ptione affectiōis ita tenet Jmo. h et angel. per no. p. glo. in. c. ij. d. testi. alias fallentias vide p ioan. and. in adi. ad spec. in tit. de iudice deleg. §. restat circa pncipiuz vbi qñ qd si hāit duas dignitates duo succedant ei in dictis digni

placet: qd illā tenebat By. C. Jrez op. s. de dona. inter ui. et vxo. l. si donāte. §. i. Gl. nō sol. sed dicit qd ibi vltimus nominatus tenet locuz primū quo ad effectum donantis. hic vero heres heredis nō tenet locum primū quo ad effectum testatis. C. Extra glo. quero quā substitutionem cōtineant illa verba: quisqz mihi heres erit: sit heres impuberi filio meo. Dicit quidāz qd expressam vulgarem: ita tenet Jzo in sūma huius ti. et By. in tractatu suo de substi. Glo. vero dicit qd hic cōtinet expressa pupillarē: et tacita vulgarē. Ita no. insti. e. in di. magna ita tenet Ja. de ra. et Ly. in. l. precibus. hoc etiam tenui uobis. s. e. l. i. in tractatu vulgaris in. q. qbus verbis cōcipiatur. nam cū hic substituatur pupilla: qd dicit filio heres esto: patet qd est expssa pupillarē continens in se tacitā vulgarē: vt ibi dixi. C. Ultimo hāc. l. induco cōtra Ja. de are. et Be. q. dicit qd filius est heres noie: sed seruus nō: vt dicit in. l. cū pponas. C. de here. insti. sed dico p trariū: qd eodē modo est hēs dñs per seruū: sicut pater p filiu: vt dicā plene in. l. cū filio. j. de le. i. C. Ultimo hāc. l. induco ad. q. i. qua semp dubitau. vos habetis qd si delegatio est facta alicui sub nomine dignitatis trāsit ad successorem in dignitate: vt in. c. qm abbas. extra de offi. dele. et not. s. de iuris. om. iudi. l. et qz. l. tale pactuz in fi. de pactis. modo pone cōpromissū factū in aliquē abbatē sub noie dignitatis: an transeat ad successorez in dignitate. Et dicit qd sic per predicta iura. In p trariū videt casus hic. nā lz sub nomine appellatiuo hic fit facta substitutio: quisquis mihi heres erit: nō tranfit in eos in quos nō cadit affectio: licet succedant i nomē appellatiuum: vt hic: ita in qōne ista. vnde sicut cōpromissū nō tranfit ad heredem: ut. l. diem pferre. §. i. s. de arbi. sic nec ad successorem in dignitate: vt hic: et hoc tenet Jnno. in simili in. c. fi. extra de offi. dele. Nec ob. qd dicimus in delegatione scā sub nomine dignitatis: qd illud vep. qñ aliqua iuris. di. cōmittit. sed qd nostra loquitur qñ cōmittit aliquod exercitium seu aliquis act: ut compromissum et similia: ut no. per Jnno. in. d. c. fi. extra de offi. delega. et hec multum faciunt contra ea que dixi in. l. quidam relegatus. j. de re. du. et ptra id qd fit quotidie. Dicit testator facio meū executorē priorem talis hospitalis. nam sūm predicta videtur qd succedens in hospitali non fit executor: nec in illo officio succedat. quod ē cōtra cōmunem obseruantiam: et cōtra ea que dixi in. l. quidam relegatus: sed dic quando testator dat executorē in vltima voluntate dat eum in locum executoris legitimi: hoc est in lo cum episcopi qui est legitimus executor: vt. l. nulli: et. l. si quis ad declinā daz. C. de epif. et cleri. sicut ergo illa executio defertur sub nomine dignitatis: et ita hic cōpromissum defertur in locum legitime vnde magis de dignitate qd de persona videtur sensisse. sed si uellemus qd ista lex nihil faciat: dic qd lex ista loquitur quādo sunt aliqui substituti sub nomine appellatiuo per testatorem imposito: et introducto: quia ipse eos heredes instituit sed si esset aliō nomē appellatiuū non introductum per testatorem: non curarem an esset pri

tatib' et ibi et qd si cōmissa sit cā epō bono. et an cognitionem cāe eccle sia bononiēsis sit facta archiepiscopalis an possit pcedere talis epus de quo etiam p eūdem in adi. ad spec. in ti. de instrumētōrū edic. §. nunc aliqua sup vñ. qd erit in pīato: et p eūdem in. c. rōne et. c. priuilegiū de reg. iur. li. vj. in mercu. et in. c. qñuis de offi. delega. in. vj. per pau. de liaz. in disputa

tatione incipiente papa plente papa rekrbit epī scopo an autē cōmissio scā epō bononiēsis estē daf ad locū tenētē. gult. de cu. in. l. fi. pretor. s. de offi. eius cui mā. est iuris. cō. iudic. qd nō per illuz ter. alex. die putare se di xisse in. l. mo re. s. de iur. rit. om. iud. et ad qd limitatiōez pau. d. ca. s. i. pñ. voluit bal. i. cā illius cō promissū fra tri in regem francie eius cōsilio. cccc. xvij. i. volu. incipiente in christi noie ego puto. Ad. q. vo an cōmissio. facta epō epī ret ipō scō archiepo of dra. dicit qd dignitas nō tollit sūmu. tatur et cō silio. cccc. iij.

mus vel secundus: vt dixi in solutione contrarij. l. si quis cum nullum. de iure codicillorum. puto tamen ea que dixi de arbitro: et arbitratore esse vera per ea que notantur per Jnnocen. in dicto. c. ultimo. extra de offi. delega. non habetis hic alia: nisi qd recitabo hic aliquas questiones quas omisi. s. l. i. §. hec uerba. C. Et quero vtrum substitutio facta per hec uerba: quisquis mihi heres erit: uel per hec vba: eos quos mihi heredes institui: utrum admittantur illi q. sunt instituti in secundo gradu: ut substituti vulgariter: vel pupillariter alteri filio. Respon. sic: quia iudicio testatoris veniunt: vt dicto. §. hec uerba. C. Quero quid si testator substituit per hec uerba: si talis decesserit substituo hēs meos infrascriptos: decemum postea in testamento instituit pauperes eligendos: et nominandos per aliquem: utrum illi pauperes admittantur ex substitutione illa. Respon. et aduerte propter illam dictionem: infrascriptos nam scripti dicuntur illi qui possunt legi non qui possunt intelligi: ut probatur in. l. i. circa pncipiū. s. de his que in testa. dele. pauperes autem electi non possunt legi in testamento: licet ex testamento comprehendantur. Ego dicerem sic siquidem testator nullos facit heredes quos nominatos scripserit institutos uel substitutos: tunc de necessitate oportet itelligi de eis pauperibus: quoniam alij non sunt scripti: et sic constat testatorem de his sensisse: vt. l. ij. s. de liber. et posthu. facit ad hoc. j. de aur. et argen. lega. l. pediculis. §. item cum quereretur. Si uero alios heredes nominatum in testamento scripserit ad illos refertur illa substitutio quoniam sunt scripti: et uere sunt infrascripti: et in dubio debemus stare proprie significationi: ut. l. non aliter. j. de leg. iij. et. l. i. §. si is qui nauem de exerci. Sed quando substitutio eēt facta per ista uerba: quisquis mihi heres erit uel eos quos mihi heredes institui: et similia vba: tunc in casu isto veniunt pauperes sic electi: quia ueniunt ex iudicio testatoris. probat in. l. vñū ex familia. j. de leg. ij. quod tene mētū: ideo respice multum uerba testamenti qualiter sunt concepra. C. Ultimo nota qd uerbū instituo trahit ad substitutionem directam. de quo dicemus. j. .e. l. centurio.

Partes. C. Op. C. e. l. fi. So. vt dicā. j. e. l. proxi.

Pater. Disiunctus in vnā di midiam: et plures cō iūcti in aliam dimidiaz pro hereditarijs portionibus ad substitutionem vocantur. hoc dicit. C. Oppo. ad hāc. l. de. l. lucius. §. lucius. j. de lega. ij. vbi dicitur qd omnes uocantur ad uirilem. Dicit glo. sol. vt ibi. Alij uero dicūt aliter: ut no. s. ti. i. l. liber homo. §. nūul. vbi dicit qd geminatio uerborum illud iduat. sed sol. ista non est bona. nam hic non fuerunt uerba geminata siue orationes geminate: sed fuerunt omnes nominati vna: et eadē oratione. Alij: vt Ja. de ra. dicūt qd ibi propter relatiuū qd: videt singulariter noiati. illa so. approbat p cy. C. e. l. vl. s3 in ueritate ē ptra istū tex. qd hic pōit relatiuū

quos. & uidef cōiter 3 glo. & no. l. siue a certis. j. de duob' reis. ubi relatiuū qd uel q nō iducit qd plures uideant singulariter noīati: qd dicem'. Certe teneo so. glo. posite in. l. lucius. ad quam glo. scōo remittit: nā ex eo qd testator uertuit alienari ex familiā: psumitur qd uoluerit cuiqz dare uirilem: ut ibi no. C. Alterius op. de. l. h. C. e. ti. Istud 3riū est ualde difficile. Glo. hic & ibi multas so. ponit. que oēs diuinationē p̄tinēt sed ueritas ē qd ibi est substitut' p̄ hanc dictionē distributiā qd qd: unde qlibet v̄f noīatus: merito qlibet uidef substitut' in uirilez: hic uero substitut' p̄ illud relatiuum quos: qd ē magis collectiuum q̄ distributiū. Bicit. n. quos sibi: qd nō ē distributiū: sed magis unitiuū & collectiuū. nā collectiuum ē cum reperit in plurali numero & ad plures noīatos referit. Et hec so. p̄z ex significatiōe 3boz. & hec ē uera quā sequunt' doctores ultramōtani. Et audiui a quodā antiquo doctore qd 3bar. de fano interrogat' de solutione huius 3rii sic r̄ndit. C. Sed 3 illam solutionē op. si p̄ distributiū v̄f qlibet noīatus: ergo in uirile qlibet admittit nō p̄ hereditaria portione qd est contra casum. s. l. p̄xi. in fi. & l. si in testō. s. e. Rū. qlibet uidef noīatus noīe appellatiuo: & ideo iter se in portionibus que eos tāgūt habebunt portiones hereditarias: sed quātum ad extraneum habebunt uiriles. Nec obstat. l. si. C. e. que uidef uelle qd ē hēant iter se uiriles: & illud ideo qd etiaz in hereditate hēbunt uiriles: ergo esset cōtra. l. s. p̄xi. in fi. & s. e. l. in testō. Ultimo glo. op. de. l. i. C. e. sed illa cōcordat & nō discor'dat.

Ed si plures. Spes substitutionis

pupillaris ad heredem nō transit'. b. d. C. Opp. de. l. qui liberis. s. hec uerba. s. e. Bicit ibi obicit ipsi pupillo. Idem de spe substitutionis reciproce: ut. l. lucius. s. fi. j. e. C. Opp. j. de. l. g. patri. j. de acq. her. Solu. ut ibi dicaz. & no. bene istum tex. qd quotidianus est. Bar.

Ex. s. sequenti.

Existētia sui heredis operat' trāsmiſsionem hēditatis paterne & fraterne ex pupillari. & si pater fecerit de suo & necessario uolūtariuz poterit facere necessarium filio suo. & beneficiū abstinēdi qd habet filius in hereditate paterna h̄z locū in hereditate fraterna.

Quos possum. Iste est bonus

s. & habuistis i. l. j. s. prius. s. e. C. Mo. qd existētia sui heredis operat' trāsmiſsionē hereditatis paterne: ut dicam. j. e. l. si filius qd patri. & plenissime in. l. ex militari. j. de testa. mili. ita operat' trāsmiſsionem fraterne hereditatis ex pupillari. qd no. multū: ut hic ē casus. C. Quero qd si pater fecerit sibi de filio suo & necessario uolūtariū: utputa qd de dit sibi substitutū uulgariter p. l. si filius heres. de libe. & posthu. an poterit facere necessariū filio suo. Et dic qd sic ut h̄z: qd sufficit potētia sua. ideo nō requirit' qd faciat: qd no. C. Quero utrū beneficiū abstinēdi qd h̄z filius in hereditate paterna habeat locū in hereditate fraterna. Et dico qd sic: ut. l. si filius qd patri. j. e.

Filio ipuberi. Substitutus pu-

pillariter nō pōt hereditatē pupilli separare a paterna si ē adita p̄ pupillū. Item nisi adeat ex p̄na nō pōt ex pupillari adiri. b. d. cum. s. seq. & ē no. tex. Ibi non pōt: ibi r̄ndet & no. ibi p̄iuncta. n. In tex. ibi h̄re p̄nt sine paterna. nā aut filius adiuerat heredita-

tez p̄ris & nō cōcedit' separatio p̄sonaliter: ut. s. p̄xi. s. aut nō adiuat: & tunc p̄ me nō p̄nt p̄firma ri tabule pupillares qd repudiari. & sic nō defer tur ex his hereditas: ut. j. p̄xi. anteq' aliquid re citem uide prius. s. seq. Bar.

Si ex asse. Exneus solus iſtitut' re-

pudiādo hereditatē p̄ naz nō pōt agnoscere pupillare. b. d. C. In tex. ibi iſtitutus exne'. secus si esset suus: ut. j. e. l. si filius qd p̄ri. C. Opp. ad. s. filio. qd possit separari hereditas p̄ris & filij: ut. l. si filij qd p̄ri. j. eo. Sol. ibi filij adiuat & p̄ beneficiū restōis abstinuit. hic nullo mō: ut hic fm unā lec. Sed dubitat' an in casu isti. l. substitut' possit petere restōnē ex p̄so na pupilli ut se abstineat a p̄na. Uidef qd sic p. l. nō solū. s. de in ite. resti. C. Sed 3 hoc v̄f per hanc. l. ubi h̄z necesse utrāqz h̄re v̄l neutra. Sed r̄ndet qd h̄re necesse h̄re. l. ipso iure nisi restōez impleret. C. Opp. de. l. si filij qd patri. j. e. ubi pōt h̄re unā sine alia. So. ibi uterqz erat su' & neces sarius qd duo f̄res: unde existētia sui heredis: h̄z uterqz repudiaret p̄firmat tabulas pupillares. h̄z nō un' erat exneus ipso iure & pupillo repudiā te secus qd existētia sui heredis nō h̄z locum ubi heredē exneum h̄z: ut. l. apud iulianū. s. ideo iu lianus. j. ad treb. & dicam in. l. si filij qui p̄ri. j. e. Mo. ibi cōiuncta ē hereditas & c. qd effecta ē una hereditas. C. Ultimo uide gl. q̄ incipit imo 3 ibi. l. libez. sed ibi unum nō depēdet ab alio: nec ē pars eius sicut in diuersis legatis seruat: ut. l. si duob'. j. de lega. ij. Dy. C. Opp. ex. s. si ex asse. s. l. apud iulianū. s. ideo iulian'. j. ad treb. So. hic dicit ex asse: & sic nullū h̄z coheredē cuius aditio ne possent tabule pupillares p̄firmari: sed ibi sic Dy. C. Quero qd si heres ex asse: tñ in testō ē qd dam heres in re certa an p̄ eius aditionē confir menf tabule pupillares. Dico qd sic. qd cū nō re periat alius heres uniuersalis iste iſtitutus ex re certa erit uniuersalis heres: ut. l. i. s. si ex fūdo. s. ti. i. & plene dixi in. l. ex scō. e. ti. C. Sed aduerte qd in iſtitutionē in re certa nō fuerūt apposita il la 3ba. & plus d̄ bonis meis petere nō possit: qd tūc nō habet loco uniuersalis heredis: sed testm̄ uitariet: ut dixi in. l. quoties. s. ti. i. & l. pe. s. de i. ius. te. C. Opp. de. l. si filij qd p̄ri. s. e. So. hic fuit i ſtitut' exneus idēqz substitut'. ibi su'. C. Opp. de. l. p̄. de pri. credi. So. hic qñ filij ē exheredatus cui scā ē substitutio. secus si se abstinet cū ē iſtitu tus: qd tunc existētia sui heredis cōfirmat tabu las pupillares. Ista materia ponit' in glo. in. l. qd dam eulogio. C. de iure deli. & p̄ Dy. in di. ma gna. j. de acq. her. uide glo. q̄ incipit: ad hoc & c. ibi. l. qd uulgo. So. quo ad cōfirmationē eoz qd ex testō dependēt regit' aditio ut h̄ cū si. & l. cū p̄son'. j. de bo. qd li. sed quo ad mutationē p̄ris uolūtatis sufficit posse adiri: h̄z si adeat ut i 3rio.

Ad substitutos. Substitutio

pupillaris por rigit' ad oīa bona p̄ris & filij. nisi ex testō militis aliter sp̄aliter disponētis. b. d. Bicit hic ad substi tutos pupillares. q̄ro an hoc sit uez: siue qd suc cedat ex tacita pupillari siue exp̄ssa. Dy. dicit qd sic. p̄mo qd loqtur hec. l. generalr. scōo qd ē ca dē rō ne decedat pupill' p̄ pte testat' & p̄ pte nō. C. Quero q̄re aliud ē in milite. Rū. qd miles p̄t decedere p̄ pte testatus & p̄ parte itestat'. & idē pōt facere in testō pupilli. p̄ dicta uera in filio le gitimo. qd in arrogato. dic ut dicam. j. prox. s. Ex. s. sequenti.

C. An qd donatū fuit ambasiatorib' mediolani ab iperatore esset ipoz. Et an datū filio occasio

qui duos v3 q idem et. f. quo ad trās. missio. heredi. paterne & late ipubert i casti. d. l. q duos v3 qñ testator h̄is duos filios i puberes di xit q si abo decederēt l. puberes tici um substitue bat qd tunc mortuo uno ex ipuberib' hereditate paterna non adita nō ue nient statim ti cius sed ali' frat' ipubes iure trāsmissiōis sibi fa cte ex poten tia suitatis q: tūc dicit' supesse p̄so na q ex p̄re sumpta mēte testatis h̄z ex cludere sub stitutum ad idē alleg. l. q duos de re. du. q singu lariter dicit alex. ad am pliatio. hui'. s. latus hic uide p̄ cum.

C. Transit. vide pau. de ca. cōsi. c. xl. viij.

b. C. Frater. ne. ADDE q imo. hoc dicit et esse no. & falsy. idē t3 in. l. testō. C. eo. fort' uoluit ang. i. l. qñ sorozē C. de iur. de li. & in. l. qui duos. j. eo. & l. uenire. j. de acq. her. & 3mo. ibi i ultima ehar ta. Ange. & mo. in. l. p̄a tonius. c. ti. 3mo. & pau. de ca. in. d. l.

ne p'ris sit pfectiuu z an donata uxori a p'fangui
neis uiri sint uxoris uel h'rd'u uiri mortuo uiro.

In arrogato. p'f legitimus t'm p'or substituere filio pupillariter solu in his q ab eo pfecta s'it. b. d. C. No. tex. ibi. utputa arrogator zc. sm hoc ptingit q pupill' decedat p pte testat' z p pte n. C'otra. l. ius n'rm. j. de re. iur. R'n. posito uno in coueni'eti seqf aliis icoueni'es. unu icoueni'es e q qz h'z duos p'fes. unu natural' z legitimu: aliuz legitimu t'm. Eade r'one seqf aliud icoueni'es q pupill' p'or decedere p pte testat': z p pte itesta tus: z cu duob' testam'etis quoz unu e scm a p're naturali: aliud a legitio: qd dic ut. l. si arrogator .s. de adop. C'Alti. glo. adducit hac. l. s' ambas fiatores' mediola. de quo in. l. q'ppo. s. pcur. ut in ceteris. s. de p'cu. z dixi in. l. si n'o. s. itez q'qd .s. so. ma. C'Ultimo no. in fi. hui'. s. q' q'qd si li' h'z b'n'ficio p'ris' seu ei' occasione d'f pfectiuu: ut hic cu si. alle. in glo. z no. in. l. cu oz. in prin. de bo. q' lib. Ego limio hoc d'cm sic q' fili' h'z b'n'ficio p'ris. itelligo q' b'n'ficiu p'ris sit ca' p'xima: uel sit ca' remota imediata t'm. sicut vbi g'ra reperis filiu meuz in hostio z des sibi aliqd qd no dares nisi p p me. v'n cu sim ca' p'xima uel ca' remota no multu q'n imediata qa das ei pure si t'n dares ni si p p me. Secus si ego p'f essez ca' remota qa p p p'fem me'u habui noticia cu quoda d'no: t'n scio facere ita q' d'ns ille diligit me plus q' p'rez me'u. certe illud qd daret' mibi ab illo d'no no erit. p'fectiuu sed aduenticiu. hac differ'etia ponit tex. no. i. l. sociu q. s. p socio. Ex hoc h'z colligere multa. pone q' aliqs duxit uxore z sunt encenia uxori: ptingit q' dissoluif m'rimoniu: q'ro cui' debet esse ille res donate. R'n. si q'de donatio e sca a co sanguineis ex pte uiri illa dona fuerunt sca cot'e platioe uiri. v'n de bonis uiri v'f p'fectiuu ut h' du dicit arrogatoris amicus uel cognat'. v'f. n. magis sca marito q' uxori. sed i encenijs factis a co sanguineis uxoris uident' facta cot'eplatioe uxoris. z ita hoc anno d' sco p'sului. q. cuiusda dne.

Memo. Si aliqs sib'ip'f substituat si ua let nisi substitutio comod'u auserat. z istu. s. exaiui plene. j. e. l. h. In tex. ibi siue mutatione cause: siue ablatione comodi ex substitutione puenientis.

Is qui heres. Capaci tas seu i capacitas substituti uel istituti tpe mortis pupilli i'piciat. b. d. C. In tex. ibi fili' decesserit: s' non esset capax tpe mortis p'ris ipuberis. It'e ibi pas sus: subaudi qa tpe quo decessit p'f erat capax. dy. C'Op. q' qz debeat esse capax trib' t'pib': ut .l. si alienu. s. in e'neis. s. ti. i. So. hoc uez q'n qz e heres istitur' ip'f testatori: s' q'n qz e istitur' pupillo i'piciat t'ps mortis pupilli. v'n fateor q' req'rif q' sit capax tpe testam'ti z mortis pupilli z adite hereditatis. media ho tpa no nocet: ut. l. s' z si i p'ditioe. s. solem'. s. ti. i. C'Ultimo scias q' q da legut alio mo huc sine q' substitut' fuerat ag' grauat' sub aliq' pena: qua lec. glo. reprobat: qa dicit q' de iure isto no poterat pena iponi: s' certe ista ro no e bona: qa imo poterat sm ista iura pena iponi: ut dixi in. l. i. z. ij. de his q' pene no. z no. in. l. multa. j. de codi. z de. S'z no plz illa lec. qa no c'ogruiit l'fe. Ex. l. sequenti.

C' B'n'ficiu abstine'di e' iductu in fauorez filioz: ibi. No. Et exist'entia sui h'rd'is nihil opaf q'n h'z coherede' ex'neum circa ea q' dependet ex test'o secus si h'z frem. z circa ea q' ueniut extrinsecus a test'o: ibi. S'z tuc op. Et q'n beat locu exist'entia sui

h'rd'is de ius ciuili posito q' ius p'toriu abstinen di no esset i'roductu: ibi. Ad pmu. Et an b'n'fici um abstine'di i'ductu a p'tore eneruet uires existe tie sui heredis: ibi. It'e. Et an st'ate statuto q' ex b'anti no possint reuerti ad ciuitatez. j. x. annos nisi habuerit pac'e ab heredib' occisi. si fili' occis si abstinerit ab hereditate p'fna an poterit face re pacem ex b'antito: uide in fi.

¶ Filius qui patri. Exi stentia sui heredis opaf p'firmatione tabular' pupil laru ad comod'u filij abstine'tis. b. d. ista solenis sima lex. Et diuidit i tres ptes pncipales. Pri mo ponit d'cm. scdo r'ndet duab' obiectionib' s' d'cm. tertio ponit q'dam illatio ex p'dictis. Scda ibi. iust'. tertia ibi. itaqz legata. C' Ad euidetia debes scire q' lex n'ra in p'ma pte sui h'z diuersas lec. qa casus uariant' sex modis: trib' modis res p'pectu filij substituti. It'e alias uariant' trib' mo dis respectu ei' cui sca e substitutio. Hoc p'misso pono casum sic: q' q'da filiu maior'e herede' isti tuit z filiu pupillu ex b'rd'auit: uel euz istituit s' se abstinit ab h'rd'itate p'fna: morif pupill' in pu pillari etate: iste frater maior' istitur' uult h'rd'itate p'fnaz repudiare z pupillare amplecti: qa sibi pupill' substitut' e' pupillariter. q'ro an possit. r'n. iurisc'ofultus q' pot. uel sic pone casum simplr q' istituit unu maior'e suu filiu z cu alteri filio substi tuit: de illo cui sca e substitutio nihil d' q' fuerit scm. morif p'f z ille fili' cui sca e subst'o: mo filius substitut' uult h'rd'itate fratris z dimittere h'rd'it' at'e p'ris: an pot. Et r'ndet q' sic. uide l'ram usqz ad h' iust'. C' In tex. ibi ff. h' no fit metio de isti tutioe ipuberis s'ris. v'n dic q' h' ipubes fuit exhe redat' sm Ja. de ra. uel istitur' sed repudiavit s'z opi. posita in glo. C' In tex. extiterit iuris ciuilis auctoritate no p' imixtion'e uel aditione. Glo. ta git h' z dy. addit sic dy b'n'ficio p'toris in h' iust'. P'one obijct ad ista decision'e no pot substitutus sepere bona p'fna a bonis pupillarib': ut. s. .e. l. sed z si plures. s. fi. z. C. de iure deli. l. qd eu logio. s'z h' p'mittit separatio: q're male r'ndet iur' r'isc'ofult' q' iust' facit p'tor admittere sepatione q' facere s'riu. iust' e' id iter s'fes q' seruare s'riuz maxime qa frater alteri s'ri ab intestato succedit. C' In tex. p'cesserit. Assume ibi: pntem: usqz ibi: itaqz: z postea reuertet. s. eteni ius dicentis. z tuc pone casum. C' Scdo op. q' testm pupillare no pot ualere si ex p'fno no adif hereditas. s. ponit ex p'fno si e' adita h'rd'itate: ergo pupillat' testm no pot ualere maxime de iure p'torio sm q' fil' h'z b'n'ficiu abstine'di nec e' heres ip'o iure. Ad qd r'ndet iurisc'ofult' b'n'ficiu abstine'di e' a p'tore i'ntroductu i fauore filioz: ne iuini obligarent' one rib' h'rd'itarijs: sed in his q' in eoz comod'u exi st'etia sui heredis oparef uoluit p'tor eos rema nere. It'o in casu illo exist'etia sui heredis operaf: qa ad ip'f' filij substituti comod'u p'tinet. b. d. ui de l'ram ibi: eteni ius dicentis zc. i. p'toris q' cocel sit filijs in p'tate manentib' beneficium abstine'di. C' Et no. huc tex. q' e' ualde no. z meti tenendus i h' itaqz iurisc'ofult' ponit illationez ex dicto: po ne casum. Ego uideo q' pot repudiare p'fnaz z adire pupillare: q'ro qliter obent' legata z qliter iponit ro. l. fal. R'n. iurisc'ofult' q' legata debent' ex sc'ois tabulis: ro. l. fal. iponit respectu bonoz ipuberis no respectu bonoz p'ris. ¶ No. ergo ex hac. l. q' b'n'ficiu abstine'di e' i'roductu in fauo re filioz no in eoz odium qd tene meti p'petuo. C' Huc op. ex test'o ex quo no adif hereditas si pot succedi pupillo: seu no pot h'fe locu subst'o

Ambasfiatores. AD. DE q' bal. i terminis co suluit z coe ianuc suo co filio. lviij. p'mo uol. bar. secutus z ia. de raua. B'nficio patris. AD. DE q' hoc no attendit ad cognosc'e du qd debe at in legitia filij coputa ri sm bar. z pau. de ca. i. d. l. cum oz p' tex. in. d. l. sancimus. s. repletionem. En alex. di. cit se consu luisse s'rium p'mo p. l. oi. modo. s. fi. i verbo occa sione. C. de i of. test. z ibi ita dicit ex p'sse tenere guil. de cu. Ray. z cy. idem uoluit z bar. in p'lio icipiente gilibertus z in co'filio icipiente pater dedit dotez idez dicit tenere imo. an ge. z faty. in d. l. oimodo .s. fi. ang. co filio .xxxvi. pau. de cast. co'fil. crviiij. icipiente con nelia. no ob. s. repletioez qz ibi a casu no patris co replat. obue nit t'n dicit p'opi. Bar. facere tex. i .l. q'm nouel la a nemine p'deratur i uerbo ex sub st'itia. C. de i of. te. att'eto q' dictio. ex denotet cas' imediataz. l. i. s. ex inc'e dio. s. de in ce. rui. z nau fra. cui obie

etioni r'nde ri pot q' ule tex. in. l. q'm nouella sup pletur per. l. oimod. s. fi. C' Quia uo ri. ADDE q' Bal. hec sunt v'da sa per secundo p'cto dicit bar. q' dona meta sca mu lieri p' colan guineos ui ri remanent uiro sed si p' co'anguine os mulieria debent resti tui heredi' mulierio. ff. de uulq. sub sti. sed si plu. res. s. in ar rogato per bar. Sed ue rius e' q' euz donatio fit p'fecta z fit ius questu' mu lieri q' muli er transmissi rit ad suos heredes. C. de dona. an nup. l. si ma ter ueltra. h est eius bal. determinato co'filio. crxy. quarto li.

pupillaris: ut. s. e. l. ij. §. adeo. z. l. sed & si plures. §. ex
 esse. sed fm q' posui casum h' ditas nō fuit adita ex p'f-
 no ergo zc. Hui' timore uariat lec. trib' modis in s'fe
 substituto pupillariter. pmo qa h' frater adiuit s' p bñ-
 ficiū restōnis se abstīnit: z hoc uult dicere tex. pnam
 hereditatē recuset dico p restōnē in ite. Ista ergo adi-
 tio pfirmat tabulas pupillares fm istā lec. q' lec. ponit
 in fi. pme glo. ibi: uel dic q' recuset zc. fm hanc lec. hēs
 casuz. C. No. q' si aliqs adiuit z postea restituit: ut ab-
 stīneat remanēt firme tabule pupillares: sed p hoc exp'f-
 se ē in. l. nō ē nouū. s. de cōdi. ide. ubi aditio restōe se-
 cuta nil operaf. Rñ. sustinēdo hāc lec. put possumus
 restōne secuta aditio pcedēs nil operaf in his in qbus
 hereditas adita dimīnuif. Ita loqf. l. tria. fallit fauof
 libertatis in. l. si mtr. s. de mi. z. j. e. ti. l. iter dū. C. No.
 fm hoc in hac. l. tractaf de his q' nullā h' ditas dimi-
 nutiōne respiciūt. fm hoc hēs i hac. l. unū ualde singu-
 lare in. §. etenim ius dicētis zc. q' cū ille q' adiuit z ē resti-
 tut' remanet heres noie: ut. l. s' z si sine. §. sed qd pap.
 .s. de mino. illud ipm esse herede noie h' effectū in oī-
 bus in qb' cōmodū suū p'fat z hereditas p hoc nō mī-
 nuif fm hāc lec. z p pñs remanēt firme datōes tutele
 z s'cia p q' hereditas nō minūif. Hec qa ista lec. aliquā
 tulū cōtinet diuinationē: iō alij dicūt q' isti s'fes hēbāt
 coheredē cū aditioe cōfirmate sunt tabule pupilla-
 res. hec lec. ponit in scōa glo. ibi: item pone. ista lec. est
 clarissima: ut. l. apud iul. §. idē iul. j. ad tre. z. l. q'stum.
 de acq. he. sed tūc sequētēs nō essent necessarij. §. ius
 s'ius z. §. etenim zc. Quare alij legunt tertio mō. fa-
 reor q' null' adiuit tñ existētia sui heredis isti' filij repu-
 diātis cōfirmat tabulas pupillares: z ideo ex eis pōt
 succedere lz omittat paternā. hec lec. ē uera z nil p'inet
 diuinationis: z ponit ipam glo. i. in prin. z ipam tenet
 dy. j. de acqui. her. in di. magna. z Ly. in. l. qdam eulo-
 gio. C. de iure deli. z ibi glo. nō firmat lz tangat. z ipaz
 tenet Ja. de are. z probaf in. l. fili' qui se. de acq. her. z
 .l. iul. e. ti. z. j. de priui. credi. l. si pater. C. Scōo oppo.
 substitut' nō pōt separare bona paterna a bonis pupil-
 li: ut. s. eo. l. sed & si plures. §. filio. z. l. qdam eulogio. C.
 de iure deli. C. Hui' contrarij timore hec lec. hui' .l. in
 eo fratre ipubere cui ē facta substitutio uariat trib' mo-
 dis primo q' hoc sit speciale i fratre substituto. hec lec.
 prima ponit in prin. gl. que icipit cōtra. s. l. sed & si plu-
 res zc. z quod glo. dicit. C. de lega. l. cum qō: deber dī-
 cere. l. qdam eulogio. C. de iure deli. z ponit etiaz hec
 lec. in ista glo. ibi uel adiuit zc. Ista lec. si tu poneris i
 puberem hereditatē adiuisse nō esset bona. nā iaz iun-
 cta hereditas esse cepisset: ut. l. sed & si plures. §. si filio
 .s. e. ideo nō pōt fieri separatio: ut. l. i. z. ij. j. de acq. he-
 re. pp quod alij legunt alio modo seu eodē: lz limitant
 z dicūt: cōcedo s'rium z dico q' frater cui facta est sub-
 stitutio repudiāuit s'it. nam frater qui ē substitut' repu-
 diāuit sine dubio: ut dicit tex. hāc lec. ponit glo. ij. i pn.
 hui' .l. Ista lec. ē ne uera. z scōm hanc lec. ponit q' uter
 qz frater fuit istitutus z uterqz repudiāuit. Sed tunc
 op. qñ filio dat coheres existētia sui heredis nil opera-
 tur: ut. l. apud iul. §. idem iulia. j. ad tre. sed hic fuerūt
 duo filij: z sic filius repudiās habuit coheredem. ergo
 existētia sui heredis nil operaf. Sol. sustinēdo hāc lec.
 p uera ego limitaui semp dñm Dy. qui dicit qñ filij h'z
 coheredem existētia sui heredis nil operaf: itelligo ue-
 rum qñ habet coheredem extraneū: secus si s'rem suū:
 ut hic. z. j. de s'ri. ser. l. liber homo. z. l. sed & si plures. §.
 quos possuz. rō est qa dando coheredē extraneū uide-
 tur testator discedere a legis dispōne puidendo de co-
 herede extraneo: ut dicit dy. in materia substitutionis.
 z Ly. recitat in. l. precib'. C. eo. sed qñ habet s'frez suū:
 tunc a legis dispōne nō uidet recedere. C. Sed quero
 qd si pater dedit filium emancipatū coheredē: utruz p
 hoc uidet testator recedere a legis dispōne. cogitabi-
 lis. C. Lōtra hoc op. C. d iure deli. l. si fratres. ubi tex.

dicit q' existētia sui heredis operaf transmissionē cum
 fili' habeat coheredē extraneum. alias dixi z dico datō
 coheredis extranei facit existētia sui heredis nil ope-
 rari circa ea que depēdent ex testamēto: sed circa ea q'
 ueniūt extrinsecus: ut circa transmissionē tūc datio co-
 heredis nō ipedit existētia sui heredis operari ut ibi.
 z sic in duob' limito dñm Dy. sed ista lec. lz sit uera i se:
 tñ cōtinet aliquā diuinationē. ideo Ja. de are. recedit
 ab ista lec. z ponit hūc s'rem cui ē datus substitut' exhe-
 redatū: z sic cum sit exheredat' hereditas nunq' fuit iū-
 cta. z sic pōt frater ipubes substitut' hereditatē pnam
 repudiare z pupillare amplecti. C. Venio ad ultimam
 partē dī h' q' legata debent a substituto ipuberis. Lō-
 tra: a substituto exheredati nō pōt deberi legata: ut. l.
 plane. el. ij. d. le. i. z. l. ab exheredati. e. ti. z. l. pe. C. de le.
 z. l. qui fundū. §. q filios. j. ad. l. fal. So. a substituto ex-
 heredati nō debent legata nisi ipse substitut' fuisset ab
 isto testatore istitut': ut. l. in rōe. §. si. ad. l. fal. sed h' fuit
 istitut' sed repudiāuit. ergo zc. uel pone q' uterqz fuit
 istitutus z uterqz repudiāuit fm ea que. s. dixi. C. Itēz
 qro tu dicis q' existētia sui heredis operaf in fauore s'f-
 lioz. Lōtra imo operaf in dānuz: qa debent legata ex
 tabulis pupillarib' ut h'. Sol. existētia sui heredis ope-
 raf in sui fauore ut possit succedere ex tabulis pupilla-
 rib' ut h': z hoc ē cōmodum filij qd possit esse qa succe-
 dēdo ab itestato haberēt pupilli matrē uel alios cohe-
 redes: sed ex successione tabularū pupillariū h'et inte-
 grum uel ē sibi cōmodum: z qa sic uoluit iducif confir-
 matio legatorū: z sic nō ē eius odiuz imo qa sic uoluit.
 C. His expeditis examinemus aliqua dubia. Primo
 de existētia sui heredis de iure ciuili qñ habet locuz po-
 sito q' ius p'torium abstīnēdi nō esset itroductum. Se-
 cundo an beneficiuz abstīnēdi de iure pretorio hēat
 locum ut eneruet uires existētie sui heredis. Ad pri-
 mum dico q' si qdem filius in prāte h'z substitutuz uul-
 garem expresse existētia sui heredis nil operaf: ut. l. si fi-
 lius heres. s. de libe. z postbu. z no. in. l. pap. §. quarta.
 de iof. testa. in scōa glo. magna. rō quia dādo substitu-
 tum uulgarē uidet cum facere heredem si uult. hāc rō
 nez ponit iuriscōsultus in. l. i. §. si pponaf. j. si qs omif.
 cau. test. Itēz si testator eum istitut sub hac cōditioe
 si uolueris existētia sui heredis nil operaf: ut habuistis
 in. l. corneli. z. l. iam dubitari in fi. s. ti. pri. z. j. ti. px. l.
 s'ba. Sed qd si eū cōstituit sub cōditione prātua: ut si
 .x. dederit: an faciat de necessario uoluntariū. Tex. ha-
 betis q' nō in. l. cōditionib'. j. de p'di. z demō. Itēz si
 dat sibi testator coheredē cōneum existētia sui heredis
 nil operaf in his q' depēdēt ex ipso testō: ut. l. apud iul.
 §. idem iul. j. ad tre. secus in his que ueniūt extrinsec':
 ut. l. iij. C. de iure deli. z ibi dixi. alias aut' extra hos ca-
 sus existētia sui heredis semp operatur de iur' ciuili: ut
 .j. de her. qua. z dif. §. sui. z. §. sui. isti. de here. ab inte.
 z. j. de bo. li. l. si ex modica. §. si filius. cum si. f' Itēz q'
 ro an beneficiū abstīnēdi itroductum a p'tore eneruet
 uires existētie sui heredis. Rñ. qñ filius expresse se imi-
 scet hereditati paterne tunc beneficiū pretoris nil ope-
 raf: ut probaf p hunc tex. ibi nō spōte susceptis. qñ er-
 go spōte adist pretor nō se imiscet. facit. l. cuz bonis. j.
 de acq. her. z. C. si ut se ab her. absti. l. i. z. l. iij. s. de cō-
 di. fur. Itēz filius tacet: qa nō se imiscet nec repudiā-
 uit: z tunc qdam sunt que respiciūt dānum z onus ip-
 sius filij: ut creditorib' hereditarijs teneaf. z tūc bene-
 ficiū pretoris operaf ut eneruet uires existētie sui he-
 redis ut hic: ibi nō spōte zc. z. C. si ut se ab her. absti. l.
 .i. z. d. l. cum bonis. de acq. here. z. l. necessarijs. e. ti. q'
 dam sunt in qbus existētia sui heredis operaf cōmo-
 dum z utilitatem filij utputa cōfirmationē tabularū pu-
 pillarium. Itēz cōfirmat dationez tutele: ut. l. si nemo
 .s. de testa. tu. l. ij. z ibi p cy. z probaf p rōnem illius. l.
 quia cōtinet s'ij cōmodū nō icōmodum. Itēz ut ope-
 ref transmissionē hereditatis non adite ad quoscūqz:

C Dupl-
 lare. AD-
 DE q idem
 tenet pe. de
 ancha. cōfil.
 .xxv. ubi dī-
 cit q' sola exi-
 stentia suita-
 tis cōfirmat
 tabulas pu-
 pillares z
 oia que sūt
 ad cōmodū
 filioz suoz.

ut. l. apud hostes. z ibi p. doc. C. de suis z le. z dicā hūc passum. j. de testa. mili. l. ex militari in fi. cum. l. seq. z in oibus casibus similib' in qbus filij cōmodū respiciunt sic in casu. l. nostre. illud ē cōmodum filij istituti. Item cōmodum filij cui ē facta substō: qā decedit testatus z tunc beneficiū abstinēdi nō ipedit effectū existentie sui heredis: qā hoc nō fuit ppositū p̄toris: ut hic z. l. iul. d. acq. her. z. l. fili. z. l. pater. de priui. cre. z ita tenēt doc. ut dixi. s. Quedā sunt in qbus existētia sui heredis nō operaf cōmodum nec icōmodum filij. sibi grā q legata debeant ex testō p̄no. Itēz libertas ex testō p̄perat. nam nō curat fili' q ueniētes ab itestato teneant. Gl. que ē. j. ad syl. l. i. s. idē sceuola. videt tenere q existētia sui heredis cōfirmat legata. tex. habuistis in s̄rium. j. ut in pos. le. l. i. z p̄bas in. d. l. si ex modica. s. si filius. de bo. li. C. p̄dicta fallunt primo fauore libertatis: ut. l. sciendum. j. de manu. testa. z. l. cuz q̄si. s. sed z si qs. j. de fideicō. li. Itē fallit. l. ita tñ. s. si pater. j. ad treb. z rōnē ibi. dixi. Ex istis cōcludo ad unū q. l. nostra remanebit q̄si declarata. pone filium ex heredatū alium filiū istitūtū ex neuz ex heredatō substitūtū istitūtū abstinuit poterit ne substitūt' ex scōis tabulis succedere. Dico q nō: qā existētia sui heredis opatur p̄firmationē tabularum pupillariū incōmodum ip̄si filij abstinētis siue ip̄se fili' q se abstinuit fuit substitūt' siue ei facta fuerit substitutio. sed q̄ ista cessant in. q. p̄posita existētia sui heredis nō p̄t h̄e effectū: tñ operaf b̄nificium abstinēdi. Et ē terti' casus q̄n fili' se expresse abstinuit ab hereditate p̄na an tunc operaf b̄nificium abstinēdi. Rñ. q tunc b̄nificiū abstinēdi operaf z eneruat uires existētie sui heredis. fallit p̄p filij delictū: ut. l. si seruū. s. abstinere. j. de acq. her. rō: qā ex eo q exp̄sse se abstinuit q existētia sui heredis operaf esset sibi dānuz: qā q̄qd sit p̄ voluntatē filij d̄ esse suum dānu: ut isti. de ac. s. p̄terea. z h̄ circa ista q nō respiciunt ip̄as h̄ditatē a qua expresse se abstinuit sed circa alia extrinsecus ut circa substitutionē pupillariē uel dationē tutoris tūc existētia sui heredis operaf: ut hic z. l. fili. j. de acq. her. z alijs legi b̄ allegatis. s. C. Lōtra hoc v̄. j. de le. l. i. nā nec emācipat' ubi postq̄ qs se abstinuit existētia sui h̄dis nō operaf ēt in his q cōmodum filij respiciūt ut ibi: cōiuncta. l. p̄cedenti. So. ibi ad hoc ut legatū obtineat testator uoluit q hereditatē obtineret. unde sensit ibi testator de retētionē h̄ditatis de facto: nō de existētia sui h̄dis q cōsistit in iure: ut. l. si ex modica. s. si fili'. s. bo. li. merito existētia sui h̄dis nil operaf. ¶ Quero de tali. q. dicit statutū hui' ciuitatis q ex b̄niti nō p̄t reuertī ad ciuitatē isra. x. annos nisi habuerint pacē ab heredi b̄ occisi modo fili' occisi se abstinuit ab h̄ditate pater na an poterit facere pacē illi ex b̄niti: z sic q possit reuertī. Breuiter scōm theoricā p̄cedentē nō ē dubiū q fauor filij ē q occisor patris ei' possit uel n̄ possit reuertī s̄m uoluntatē filij: ut isti. de ac. s. p̄terea. z facere pacem de illa offensa seu de illa iniuria nō ē qd hereditariū sed extra hereditatez: ut. l. p̄ herede. s. si. j. de acq. her. z. l. pe. s. de sepul. uio. unde cum nō sit qd hereditariū z sic fauor filij: cōcludit q existētia sui heredis remanet. z sic p̄t facere pacem tanq̄ su' heres istitūt' in testamēto. plura alia essent q̄rēda que nunc cā breuitatis omitto.

Ex. l. sequenti.

C. Quatr finial substō pupillaris: ibi. Hoc p̄missio. Et an si pupill' fuerit passus maximā capitis diminutiōez uitiēnt tabule pupillares: ibi. Juxta. Et si pupill' efficiatur religiosus an finiet pupillaris substitūtō: ibi. Quero qd. Et qd si habuerit filiū infra tpa pubertatis: uide in fi.

A pupillari. Ista lex est breuis ita q nō idiget sumario. S̄ hic q finit pupillaris adueniente pubertate: quero utrū finiat oīno ita q nō cōtineat si

deicō. Rñ. dy. q sic: ut. l. s̄bis. s. e. C. Op. j. de cōdi. z demō. l. pater. s. cōditionum s̄ba. Glo. nō so. ideo soluit dy. Ibi existētia sui heredis cōsideraf que h̄teruenire nō p̄t: sed certe ego nō itelligo h̄c solu. nam ita p̄t iteruenire hic noua cōsideratio: ut post tpa pubertatis ualeat iure fideicōmissi sicut ibi: quare dic q ibi h̄ uno tpe sumaf p̄prie s̄bz tutela alio tpe ip̄prie: tñ semp tēdunt ad eundē effectū. s. ad p̄uisionē filij ut habeat tutorē z curatorem: h̄ uero si post tpa pubertatis ualeret iure fideicōmissi tēderet ad s̄rium effectū. Nā pupillaris substitutio ē p̄uio filij: sed fideicōmissum ē odium filio: ut dixi uobis in. l. i. circa prin. s. ti. i. z ideo nō uariat significatio de uno esse ad aliud s̄rium esse: sed de uno esse ad aliud esse s̄itē tēdēs ad eundem effectū b̄n p̄t uariare. uidebif. j. l. p̄xi. z. s. ti. i. l. iij. s. q fideicōmissarium. ¶ Hoc p̄missio. q̄o qualiter finiat substitutio pupillaris. Glo. que ē h̄ dicit q finit sex modis uide glo. z signa eaz. Addit dy. quosdā casus sed non curo. nec ray. plus dicit q̄ ista gl. Tu uero pleni' dicas sic: substitutio pupillaris q̄nqz deficit in ip̄o initio: qā deficit aliqd de substantialib' que dixi in. l. iij. in prin. s. e. Q̄nqz d̄ficit ex postfacto: z ista ē materia nostra. Et hoc cōtingit trib' uel quatuor modis. primo ex p̄sona testātis seu testamēti. scōo ex p̄sona substituti. tertio ex p̄sona ei' cui ē facta substitutio. q̄rto ibi ex ip̄sa substōne. C. Aduerte p̄ ordinē. primo dixi q deficit rōne p̄sona testātis seu testamēti: utputa si testator fuit n̄porat' vnde irritaf ei' testm: ut. l. si qs filio. s. irritū. s. de iniur. te. uel si fecerit aliud testm: ut. j. e. l. si qs euz in fi. Item si testm sit ruptū agnitione posthumi: ut. l. si p̄ filium. j. e. z hoc tamē itellige olim. hodie uero remanēt tabule pupillares p̄ auc. ex cā: ut dixi in. l. i. s. fi. s. e. ti. Item si hereditas non adeaf: ut. l. iij. s. adeo. s. e. quod itellige nisi existētia sui heredis operaf cōfirmationē: ut. l. si fili' qui patri. s. e. Item rupto testamēto p̄ q̄relam in totum: ut. l. pap. s. sed nec ip̄beris. s. de in offi. te. quod sit itellige s̄m opi. illoz qui dicunt q hodie remanent firma legata z c. p̄ auc. ex cā. hinc tabule pupillares firme remanēt p̄ ea que dixi in. l. i. in fi. s. e. C. Scōo modo irritaf ex p̄sona substituti. utputa si nō reperit capax tpe mortis pupilli: ut. l. si is q heres. s. ti. i. quod itellige si nō ē in totū capax. Si uero ē capax p̄ parte z p̄ pte nō: dic ut. l. si is q ex bonis. s. e. ti. C. Tertio modo irritaf ex p̄sona pupilli cui ē facta substitūtō: hoc cōtingit multis modis. primo adueniente pubertate ut hic. C. Quero utrū sufficiat ultimū annuz tenigil se an sit necesse q sit complet'. Breuiter possent allegari iura p̄ z cōtra p̄ ea que ponunt in. l. iij. s. minores. s. de mino. ueritas ē q eo tēpore quo pupillus icipit posse testari eo tēpore z momēto desijt substitutio pupillaris quod p̄bas. nam substitutio pupillaris sit in p̄uisionē filij: qui p̄pter etatē sibi p̄uidere nō p̄t: ut. s. e. l. iij. in prin. z isti. e. circa prin. Cum ergo icipit posse testari deficit substitutio pupillaris. quo aut tpe hoc sit habetis in. l. qua etate. s. de test. p̄ quā. l. hoc declaraf. scōo deficit si testator aliam ip̄beris etatē taxat: ut. j. e. l. si itaqz. C. Tertio deficit capitis diminutione etiā minima: ut. s. de adop. l. nec ei. s. eoz. C. S̄ h̄ aduerte. q̄m h̄z desinat ip̄so iure substitutio tñ in effectū remanet ualida: quia debet hereditas ex stipulatione illis q succederēt ex substitutione si adoptio facta nō esset: ut. l. nō aliter. z. l. his uerbis. s. de adop. ¶ Juxta hoc q̄ ro extra glo. quid si pupillus fuit passus maximāz capitis diminutionē: quia deportatus uel seruus pene effectus. possunt enim ille pene cadere in pupilluz doli capacem: ut. l. si arrogati. s. de tute. z. l. ip̄berē. j. de fur. z de falsis. l. ip̄berem. qd erit tunc. Rñ. q uitiānt tabule pupillares. nā remota minori etate pupillus esset in tali etate in qua posset facere testm. ideo sibi facere pater nō poterit. sicut q̄n ē talis pupillus qui reuincit.

Quero. ADDE qd cu hac decisioe bar. trāst. nico. de nea. bal. rapha. & imo. hic quam tñ ang. limitat nō pcedere si abstinēs nō fuisset masculo qd cōsuevit sumere vindictā: vt no. glo. in. c. i. s. hoc aut nōduz. q. seu. da. po. & cū ang. trāst. Imo. addēs illud vep extāte mafculo sec' si in femina extaret absqz mafculo. an aut illa glo. sit vera. Alex dicit videndū ang. cō filio .xxij. tu die qd est. cel. xxxvij. Stā te tñ statuto de quo hic p bar. dicit. Ly. & bal. in. l. eum q. C. orbi. tu. qd si filius fecerit pacē cuz oc. ciffiore qd ex hoc videtur eius hereditatē aduiffē hoc idem t3 bar. in. l. pro herede d. ac. grē. here. in. lec. antiqz. S3 qd si sit statutu qd stā ribus mafcu lis femina si succedat an mafculus vi caf esse suus etiaz quo ad positionē filie sibi accre scēte ex statu to adeo qd il li nō aditaz trāmittat ad quozqz pau. de ca. in. l. fi. j. d. acq. be. refert Bal. cōsoluisse qd sic qd statu tū facit eam hēri p mor. tua iō mafcu lus in totuz efficit su' qd ē notādū de qua. q. p. ro. i. l. vtre. co. ti. p. Cr. an. ge. & saly. i. l. i. Cad. l. tu lia. de adul. p ang. cōfil. lxxvij. inci piētē maria de bastardis & vltio scri ptis hic per alex. vide. d. car. consilio lxx.

ret in alterius ptātez: ut. s. e. l. ij. in prin. & hoc t3 guil. de cu. et bene. C Sed 3 hoc op. qa qñ daf in arrogationē filijs saltē effectus substōis pupil laris remanet: qre nō ergo h ita: Rñ. qd arroga tio fit in fauorē filij: ut. d. l. nec. ei. s. de adop. 3ō nō tollit effectuz substitutionis qd ē similiter ad fauorē filij: sed deportatio fit ad dānū filij & pp eius delictū merito tollit ea q sunt ad ei' fauorē: qñ ad hoc fit: & iō cum ea pdat q sunt iuris ciu lis: et hoc p dicit ut heredē hēre nō possit. C Sed 3 hanc determinationē op. qd substō deportatio ne nō tollat: ut. l. ex facto. §. ex fco. ad tre. & l. sta tius. §. corneli. de iure hī. fo. ibi loqtur in substi tutione fideicōmis. q erat ad on' filij & ad cōmo dum alioz. ideo deportatio ipfi' grauatū nō pōt extinguere id qd spectat ad cōmodū alioz: sed hec substō pupillaris ē ad ipsi' deportati cōmo dum iō extinguit. ¶ Quero qd si pupillus effici tur religiosus an finief pupillaris substō. Dices tu: tu videris p supponere ipossibile. naz pupill' nō pōt obligari religioni: ut in. c. ij. ex. de regula rib'. Dicit Guil. itellige qd parētes obligauerūt euz religioni: ut. l. luci. §. pe. j. ad municip. & C. d mu. nō cōti. iter pa. & l. i. & ij. li. x. uel fuit scū ex dispōne uel dispētatōne pape: ut. l. qdā pūle bāt. de re iudi. Isto casu dixit ipse finief substō: qa efficit instabilis fili' ē fimoto ipedimēto eta tis: ut auē. igressi. & dixi. s. pxi. q. Nec ob. qd dē de filio dato in arrogationē ubi effect' nō extin guif: qa arrogatio nō ē impedimētū ppetuū sed pōt solui de facili. f. emācipatione uel arrogatio ne & morte. Inquātū Guil. dicit de filio effecto religioso ex dispētatōne pape dicit uep. de filio tradito a parētib' religioni nō puto uep. nā de cretales dicit qd pupill' tradit' religio nō esset ppetuo tradit': sed pōt penitere quousqz ad an nos. xiiij. puenerit: ut in. c. ij. & c. cū uirū. ex de re gula. tenet tñ iterim igressus ut ibi: & iō putare z idem dicendū qd in filio dato in arrogationē ut extinguat. f. nō totaliter: qd putare maxime uep qñ a sola matre post mortē pñs tradit' monaste rio qd pōt fieri: ut in. c. ij. ex de regu. p Inno. ne fit in matris ptāte extinguerē substōne paternā. Item finief substō pupillaris emācipatiōe pupil li si ante mortē pñs fuit pupill' emācipat': ut. l. coheredi. §. cū filie. j. e. C Circa hoc qro' qd si i pubes habuerit filiū ifra tpa pubertatis. Dices tu hoc ē ipossibile: sed certe reperit qd mater cō cepit in. xi. anno. & peperit añ. xij. annū cōpletū: lz sit 3 cōem p̄suetudinē. ar. l. si maior. C. de leg. her. & hoc ē qd dicit qdā dretalis de ipuberib'. quoz malitia supplet etatē: ut ex de d̄spō. ipu. c. d̄ ill. Breuiter cū hoc sit possibile dico qd pupil laris substō finief natiuitate filij: ut. l. ex facto. in prin. j. e. Item deficit substō pupillaris ex defe ctu ipfi' substōis: ut si est facta substō sub condi tione extrinseca q deficit: ut. s. e. l. si plures. i. pn. Ex. l. sequenti.

Impossibile. ADDE qd glo. xx. q. i. c. qd itra di cit puez no uē annoz in grauidasse nutricez hie ro. epistola lxxv. ad dita mū refert q salomon & achab in. xj. etatis anno liberos pro. crearunt. ho si. et dicit vi disse nō solū feminas sed mafculos in pupillari eta te generare:

Tacita pupillaris p̄tinet in exp̄ssa uulgari lz nō hēat effectū 3 m̄fz existentē i medio: ibi. Ex hoc. Et qs sit effect' qd substō oblique post tpa pubertatis: ibi. Ad. l. Et qd sit substō cōpendio sa: ibi. Ad primū. & qre dicit cōpēdiofa: ibi. Se cūdo. Et qs sit effectus substōis p̄pēdiose pri mo scē a milite: ibi. Primo. Et qs sit effect' cuz sit a pagano & primo p̄ hba mere directa: & an il

et cū decisione bar. trāst. ang. hic: idē bal. in. l. scid'. C. de ipu. & alio sub. idem Guil. de cu. ibi dicens qd alias se qref q iducta infauorē odiū opera renf 3. l. q. fauore. C. de legi. & Bal. in. l. humanitatis: & ibi fulg. C. co. & bal. in. l. ex facto in prin. & in. l. nec. n. s. de adop. vbi limitat istud dcm esse vep qñ ipubes susciperet filios legitimos & naturales secus si naturales vel spurios qz tunc non expirat pu j pillaris sed si deicōmissa ria sic alle. l. generaliter. §. cū aut. C. de isti. & sub sti. sed mel' allegasset. l. ex facto. §. si qs rogatus. j. ad trebel. c. Entu c rio. AD. DE inquan tuz alex. hic ponit an mi lites hodie ni tps gaudēant priuilegio militū antiquoz qd bal. cōfil. cc. xxvij. lib. tenet qd pos sint donare cōcubinis & per p̄no non gaudēt pri uilegio. sed Ro. cōfilio ccccvj. te. nūt qd gaudēt priuilegio antiquo rū inquātuz ē subdit pri uilegijs milī tuz gaudere dños nō re. cognoscen. tes superio res qz i eoz dñio tenent locum impe ratoris adde pau. de cast. cōfil. cccxvij vbi de duce mediolani quē diē tene re locū ipa toris i dñio suo & Jo. de anania cōfil. lio. lxxj.

lo casu post tpa pubertatis obliqtur: ibi. Prio qro. Et an cū testator substituit qd qñcūqz decef serit sine liberis talis sit heres. talis substō sit oī tpe fideicōmissaria: uel ualeat iure directo. j. tpa pupillaris etatis: ibi. Quid si. Et an si testator substituit aliqū p̄pēdiose directo in aliq re an ualeat iure directo. j. tpa pubertatis: ibi. Quid. Et an si testator substituit p hec hba qñcūqz si ne liberis decefferit lego tibi bona mea an uale at iur' directo. j. tpa pupillaris etatis: ibi. S3 qd. Qñ aut p̄pēdiofa sit p hba mere obliq sit sp si deicōmissaria. m̄fem excludat. bona pupilli ue niāt. falcidia nō detrahaf: ibi. Scōa. Et si testa tor dicat qñcūqz fili' meus decefferit sine liberis uolo qd bona mea denf uel distribuaf iter pau pes christi p meos fideicōmissarios an oī tpe sit fideicōmissaria: ibi. Sed qd. Et an si dicat si fili us me' decefferit sine liberis tūc bona mea denf pauperib' nec dixit p quos an erit fideicōmissa ria oī tpe: ibi. Sed qd. Et qd si dicat uolo qd bo na mea uēdanf & precū eoz def pauperib': v' dixerit uolo qd bona mea uēdanf & p̄cium distri buaf iter paupes quoz electio fiat p meos fidei cōmissarios: ibi. Quid si in. iij. col. Si hō substō fiat p hbu cōe an itra tpa pubertatis ualeat iur' directo postea obliqtur uel sp ualeat ualeat iure fideicōmis. siue m̄ fit i medio siue nō. & q sint si gna cognoscēdi qd testator uoluerit qd substō ua leret iur' directo. j. tpa pubertatis uid: ibi. Tertio p̄ncipalr. Et si testator dixit substituo filio meo ipuberi si decefferit sine liberis an p talia hba ui deat etatē limitasse: ibi. S3 qd. Et an substō cō pēdiofa p̄tineat uulgare cuz ē scā p hbu cōe: ibi. Quero utz. Et an substō p̄pēdiofa ē facta i cer ta re. p hbu cōe an trahaf ad institutionem: ibi. Quero ulter'. Et qd si substō compēdiofa fiat p hbu cōe sub noie quote an trahaf ad directā: ibi. Quero. Et an si testator dixerit si fili' me' de cefferit sine liberis bona mea deueniāt ad talez an hec substō ualeat i filijs filioz: ibi. Quero ul ter'. Et qñ sit substō cuz apponunt duo hba unū mere directum aliud obliquum uel cōe: ibi. Quarto. Et qd si hbu directū appositū in sub stitutione pōt se hēre p modū dispōnis & demon strationis q̄liter debeat itelligi: ibi. Quero iuxta. Et qd si in psonis diuersoz apponant diuersa hba. f. directa. obliq & cōia qualis erit talis sub stitutio: ibi. Quero ulter'. Et qd si in institutiōe testator reliqt qdam legata singularia & deinde dixit residuū bonoz uolo ad talem puenire an substō alteref: ibi. Quero qd. Et que dicant h ba directa & que cōia: & que obliqua uide: ibi. Quinto & ultimo.

Enturio. In ista. l. tractabo materias substōis p̄pēdiose plenissime. Et est. l. ista famo sa utilis & pulchra. Et diuidit in duas partes. p mo loqtur de filijs decedētib' ifra pupillare eta tē. scōo de d̄cedētib' postea. scōa ibi: postea aut. & breuiter. b. d. Substō p̄pēdiofa scā a milite ipuberi ifra tps pubertatis trahit ad oīa bona pñs & filij: postea uero solū ad bona filij cuz fru ctib' & priuilegio sp̄ali. b. d. C. No. qd substō cō pēdiofa directis h̄bis facta ifra tpa pubertatis trahit ad oīa bona pñs & filij: post tpa puberta tis ualeat quātū ad bona pñs. C. No. qd i substōe

pendiosa post tpa pubertatis ueniunt fructus.
COp. de l. s. p. r. l. s. bis ciuilib. §. fi. ubi ex
 postfco nō uariat substō sed h uariat: ga primo
 ualet pupillaris demū alr. So. directa nō mutat
 in fideicommissaria: ut in srijs: sed una directa in
 aliā directā sic ut h. et sic de uolūtario h de fit ne
 cessari: ut l. iij. §. q. fideic. s. ti. i. rō ga in hntib
 symbolū et ut. l. iij. i. fi. cū. l. se. d. bo. pof. et l. fi. ac
 ceptilatū. j. de accepti. et l. in rē. §. item q̄cūqz. de
 rei vē. Ita una directa in aliā directā: nō aut in fi
 deicommissaria q̄ ē sibi opposita. **C**Op. dī h q̄
 ueniunt oīa bona p̄ris et filij. s. s. e. l. sed et si p̄les
 §. in arrogato. so. ibi i filio arrogato: h in natu
 rali. **C**Op. q̄ in filio naturali nō ueniūt oīa bona:
 ut l. miles ita. §. ex h̄ dato. de te. mili. ubi nō pōt
 substō ualere iure pupillaris directe. So. h loq̄
 in filio in p̄ate. **C**Op. de l. fi. C. de isti. et substi.
 et l. p̄tib. C. e. ubi ex tacita pupillari nō succedit
 ipuberi nec ueniūt bona ei. So. sm gl. h: ga ibi
 q̄n m̄ ē in medio: quo casu in exp̄ssa uulgari cō
 tinef tacita pupillaris. h̄o nō erat m̄ i medio:
 merito ibi nō ueniūt bona ipuberis: ga ibi nulla
 ē pupillaris exp̄ssa uel tacita. ita v̄ tenere gl. h: et
 no. **C**Ista glo. p̄supponit duo. primū q̄ substō
 pupillaris p̄bensa in p̄pendiosa sit tacita. Illud
 ē v̄ p̄bari p̄ tex. in gl. mag. ut. d. l. p̄tib. ego dī
 xi et dico circa hoc q̄ ē tacita sp̄aliter tū expressa
 pōt dici ḡnāliter: ga sub hac ḡnālitate s̄boz p̄p
 hēdīf pupillaris et excludit m̄ez ista pupillaris
 cōp̄hēsa in p̄pendiosa: ut l. d. l. p̄tib. p̄z. et in. c. i. d
 test. li. vi. et in hoc differt a tacita pupillari q̄ cōti
 nef in exp̄ssa uulgari q̄ nō intelligit nec sp̄aliter
 nec ḡnāliter sed a iure itelligit: ut. s. e. l. i. dixi. et
 illa matrē nō excludit sm dictā determinatiōem
 §. in. l. ij. in materia pupillaris substōis. v̄ez ē q̄
 uulgaris exp̄ssa q̄n m̄ ē in medio nō p̄tinet pu
 pillarē tacitā: sed glo. in. d. l. fi. et d. l. p̄tib. dicit
 s̄riū q̄ ē tūc p̄tinet tacitā pupillare: q̄ tū nō h̄z
 effectū s̄ m̄em. et sic habetis gl. s̄rias **P**e. ut re
 fert cy. in. l. p̄tibus. i. scōo s̄rio v̄ tenere q̄ nō cō
 tineat tūc tacita pupillaris q̄n m̄ ē in medio. et
 sic t̄z ista glo. h̄z de ea nō facit mētionē et p̄bat sic:
 ga tūc ualet tacitū quātū exp̄ssum: ut. l. cū qd. si
 cer. pe. sed expressus excluderet m̄em. ergo et c.
Preterea exp̄ssio eoz q̄ tacite insunt si exp̄ma
 et c. ut. l. iij. j. de le. i. et iō non opat si exp̄ma. **L**ō
 tra pe. arguo sic. substō q̄ ab initio nō p̄bendit
 pupillare ex postfacto nō p̄bendit eam: ut. l. q̄
 ab initio. d. re. iur. **I**tē ga t̄ps testamēti d̄z īpici:
 ut. l. si ita. j. de au. et ar. le. dixi et tenēt doc. in ma
 teria reciproce: ut dixi in. l. lura. j. e. **C**hoc pre
 misso. l. dicit q̄ h̄z m̄ sit i medio tpe quo sit testm̄
 uel tpe mortis testātis si decedat m̄ postea an
 teq̄ pupill. tacita uulgaris p̄lectif ut ex ea suc
 cedat pupillo: ut. l. fi. C. de isti. et substi. si igif nō
 pōt dicef q̄ ex postfacto nō pōt p̄bēdi: ergo
 ab initio p̄bēdit eā h̄z sine effectū sit pp m̄em.
 unde puto s̄rias glo. dicere ūez. **E**x hoc seq̄
 magna utilitas q̄ si mater repudiat hereditatē
 filij ab itestato non uenirēt alij ueniētes ab ite
 stato: sed substitut. ex substōne tacite pupillaris
 que in uulgari in ueritate p̄tinet: h̄z s̄ m̄em non
 hēat effectū: nec ē curandū utz m̄ morte uel re
 pudiatione excludat. ar. l. ij. §. h̄z et sicut sui. et. §.
 se. j. ad tre. et istā opī. puto uerā. nō ob. rō. **P**e.
 §. q̄ tūc ualet tacitū quātū exp̄ssum: ga illud nō
 ē ūez sp̄: ut p̄z in filio q̄ d̄z noiatim ex h̄dari nō
 p̄teriri filitio: ita sic d̄z m̄ priuari ab h̄ditate si
 liij p̄ exp̄ssam substōem nō p̄ tacitā nisi tacita eēt
 p̄bata: ut dixi i materia substōis uulgaris: nō ob.
 illa rō: ga exp̄ssio eoz q̄ tacite insunt nil operat. f.

in his q̄ insunt ex necessitate sed de uolūtate sec:
 ut. l. tale. j. de le. i. et dixi in. l. iij. e. ti. **I**tes h̄ tacita
 pupillaris p̄tinet de uolūtate nō de necessitate.
COp. ad scōaz partē de l. precib. ubi substō cō
 pendiosa post tpa pubertatis sit fideicommissaria
 hic s̄. So. fateor s̄riū sed falsa ē p̄ glo. h: ga mi
 les ē post tpa pubertatis pōt substituere maio
 ri: ut. l. miles ita. et l. miles in bis. de te. mil. p̄bo
 et glo. q̄ sit falsum: ga in substōne fideicommissa
 ria si ueniūt fruct. p̄cepti tpe mortis testatoris:
 ut. l. iubem. C. ad tre. sed h̄ ueniūt fruct.: ut i fi.
 l. patet. ergo nō loq̄tur in fideicommiss. sed in cō
 pendiosa. **A**d. l. precib. r̄ndet gl. q̄ ibi pp ma
 trē ga ē in medio: ga obliquat sicut fauore m̄ris
 tacita nō h̄z effectū: ut dixi. s̄. Effectus s̄o obli
 q̄tus post tpa pubertatis ē magnus ut h̄ pp fru
 ctus et legitimā q̄ nō ueniūt in restōe: ut. l. cohe
 redi. §. cū filie. j. eo. pp beneficiū diui adriani et
 multa alia. nā in directa heres suo iure pōt ad
 re sed fideicommissari. ōz q̄ petat de manu here
 dis: ut h̄ et l. precib. sed h̄z hoc tenēt doc. et in se
 sit bene dcm̄: tū quātū ad. l. nostrā nō placet: ga
 si mater est in medio non obliq̄ret ut h̄. **N**ō ob.
 l. precib.: ga ibi facta fuit substitutio p̄ uerbum
 cōe. f. substituo: et tunc obliq̄tur post tpa puber
 tatis et ista tpa pubertatis ualuit iure directo: s̄z
 h̄ substituit directo ut h̄ dī. ergo et miles post tē
 pora pubertatis directo pōt substituere: ut. l. mi
 les ita. et l. milites. de testa. mili. **C**Op. de l. uer
 bis. s̄. e. So. hic in milite ex sp̄ali priuilegio: ibi i
 pagano. **C**Op. de l. sceuola. j. ad tre. So. ibi in
 codicillis: ideo ad fideicō. trahit ut ibi p̄z: et illi
 codicillis fuerūt facti a priuato. nā miles ē in co
 dicillis posset substituere directo: ut. l. militis co
 dicillis. in prin. de testa. mili. **C**Op. q̄ fruct. me
 dij tēporis nō restituant: ut. l. iubem. C. ad tre.
 et in. l. in fideicō. j. ad tre. So. ibi in restitutione
 q̄ sit p̄ fideicō. h̄ in substōne p̄pendiosa directa
 in qua ueniūt fruct. nō oēs sed illi q̄ sunt p̄cepti
 et reperiunt in h̄ditate: ut h̄ dicit tex. no. **C**Ex
 peditus d̄ s̄rias ueniamus ad materiā p̄pendio
 se q̄ alta multū ē et subtilis et male tractata: et ma
 gis cōis q̄ aliqua alia. Et primo q̄ro qd sit sub
 stitutio p̄pendiosa. Scōo q̄re dicat p̄pendiosa.
Tertio de eius effectū. **A**d primū dico q̄ sm
 q̄ ē de mēte azo. in sūma et alioz illa ē p̄pendio
 sa que sub p̄ditione mortis uel alia multa cōple
 ctif tpa: qd dico sub p̄ditione mortis: apparet p̄
 exēplū positū hic: et in. l. precib. **A**it eni si filius
 me decesserit: qd dico uel alia itellige ēt si eēt ap
 posita aliq̄ p̄ditio: utputa si aliqd fecerit ead eēt
 substō. **S**ed dico multa p̄lectif tpa. f. tpa puber
 tatis uel pupillaris uel aliud: hoc aut sit uel tpe
 limitato: ut ga dixi si ista. xxv. annos decesserit
 ut h̄: uel tpe nō limitato: ut ga dicit q̄ncūqz de
 cesserit: ut. l. palle. **S**cōo q̄ro q̄re dicat p̄pendio
 sa. **R**ū. ga sub p̄pendio s̄boz p̄les substitutos
 p̄lectif seu plura tpa: et istud nomē fuit itrodo
 ctū ab iperatore: ut. l. p̄tib. facit ad hoc. l. meui.
 §. duob. j. de le. ij. ibi ofonis p̄pendio. **C**Sz an
 ista p̄pendiosa sit de p̄ se substō. an s̄o qdā adie
 ctio. **H**eritas ē q̄ si ista substō fiat a pagano tūc
 ē magis adiectio q̄ directa: ga in ea plures dire
 cte cōtinent. f. uulgaris pupillaris et exēplaria et
 alia fideicommiss. sed si fiat a milite q̄ pōt ēt post tē
 pora pubertatis substituere iure directo: tūc no
 uā substōem in se p̄tinet: iō ē s̄a substō. **I**ta uo
 luit **D**y. in tractatu substōem. **I**ta uoluit gl. s̄.
 .e. l. et hoc p̄cedit de iure cōi: sed in q̄busdā ciui
 tatib. sūt ēt statuta sm q̄ ēt pagani p̄nt substitue
 re directo post tpa pubertatis. dicit eni statutus

C Tēpore
 mortis. AD
 DE q̄ ang.
 dicit q̄ pu
 rat lecturaz
 bar. corrup.
 tā q̄ illi fru
 ctus nō ve
 niūt ut fru
 ctus sed ut
 reliquos pa
 trimoniuz et
 filio p̄nt da
 ri in supplē
 mentū legi
 time de quo
 ultra alex. uī
 de pau. d. ca.
 cōfil. cclxj.
 et q̄ filio le
 gitima i fru
 ctib. assigna
 ri nō possit
 p̄sultit pe. d
 ancha. cōfil.
 cxxvij. et ro.
 cōfilio. cccc
 xxxvij. sic
 nec filius pu
 tri uel matris
 ut uoluit
 bal. cōfil. c.
 xxij. iii. lib.
 iquātū alex.
 hic ponit q̄
 ius patrona
 tus trāsit ad
 heredē extra
 neū uide fe
 dri. cōfilio
 cxi. et meli.
 p. d. car. cōfil.
 lio. cxxij. ro.
 cōfil. cccxj.
 viij. et iquan
 tū dicit q̄ in
 ra sepulchro
 ruz trāleunt
 ad heredē
 extrācos dic
 q̄ s̄riū tenet
 Jo. de ana
 nia p̄fil. lxx.
 vij. pe. de an
 cha. cōfilio
 cxiij.

Ex forma statuti. ADDE q cum bar. concordat ant. de bu. in. c. raynutius z bal. in repe. ti. c. si pater.

ciuitatis huius q filie femine cogant obfuare oia a testator disposita statim masculis. Et io ex forma huius statuti uel filis pot substitui directe filie femine: z sic ista substio pot fieri a pagano directo: ut hic in femina no extant masculis: z hoc credo uey. Tertio qro de effectu substiois copediose. Ita. q. examinemus p qones. Prio qd sit effectus substiois in milite. Rn. aut a milite fit p yba mere directa. z ita logtur lex nra. aut p yba coia: z tuc si mater e in medio post tpa pubertatis obliqur: ut. l. pab. als ualeret sp iure directo p hac. l. z. l. pab. aut fit p yba obliq: z tunc sp e fideico. ut. l. cohdi. s. cu filie. j. e. z hoc uey. 3 opi. pilei z hoc in milite. Id e forte in pagano q posset substituet directo post tpa pubertatis: ut. s. dixi ex forma statuti. Quero scdo qd sit effectus substiois in pagano. Rn. fm glo. nraz aut fit talis ppendiosa p yba mere directa: z tuc isfra tpa pubertatis ualet iure pupillarif: post nullo mo. ut. l. ybis z. l. in pupillari. s. e. Aut fit p yba mere obliq: z tunc e fideicomissaria: ut. d. s. cu filie. aut fit p yba coia: ut p ybu substituo: z tuc sunt glo. srie. qa in. l. pab. dicit q sp e fideico. ut isti. e. in glo. magna dicit q isfra tpa pubertatis ualet ius directo. nos isfra de hoc dicem. CAssumo p tres. q. pncipales: z sic hz tria mebra. Pmo qro qd sit effectus ppediose qn fit p yba mere directa: ut qncuz d efferit uel isfra. xv. annos decesserit talis sit heres. Glo. ut dixi dicit post tpa pubertatis nullo mo ualet sed an sic: ut. l. ybis. z. l. in pupillari. s. e. z hoc tenet glo. h z in. l. pab. z isti. e. in glo. magna. z azo in suma. Ja. de bel. z By. z oes z ber. in. c. raynuti. et de test. z Anno. z Jo. an. in. c. i. de test. li. vi. i. glo. antiq. Supuenit hodie Jo. an. in. c. i. de testa. sup nouella. q tenet q isfra pupillar e tatez ualet iure directo postea iure fideicomif. de primo e casus dicit ipse in. d. c. i. d testa. li. vi. z de scdo dicit ipse q e casus in. c. raynuti. ubi dicit q post tpa pubertatis ualet iure fideico. It e dicit ipse q de iure ciuili e casus in. l. pab. na ibi nulla spalitas ponit in milite lz fuerit sic de sco: qd nitit uelle pbare p multas rones: ut qa ibi dicit q et qd ista fuit disputata p ultra mo. z ultimo bonon. p dnm Bar. de pns q dicebat q hec opi. e multu cogrua uoluntati defuncti: lz srium teneret. Si igil e uoluntas testatoris dicit ipse ergo z. ut. l. in coeditionib. de co di. z de. Mo ob. l. in pupillari. z. l. ybis. s. e. dicit ipse q ibi uolebat substituere pupillariter tm: z p er ror e mai tps expsit. uel aliter q ibi dicit frustra. s. quatu ab substioem directa ualebit tm iure fideicomif: z iste e in fi. eius effect. nescio qd dicam: tm forte utraqz opi. posset sustineri. naz mihi uidet q yba directa quatum ad pns tps reperiunt duplicis generis. Queda sunt directa z ciuilia: hoc e iure ciuili introducta: ut ybu heres esto: ut. l. leg e obuener. j. de uer. si. Scitis enim q deportat no pot esse heres: qa no habet ea q sunt iuris ciuili. Item ptor no pot facere here de sed bonoz possessor e filis. z idem de ybo i stituo: ut. l. i. z p toru. s. ti. i. Et isto modo accipiendo si substio e facta p uerba directa ciuilia si se mel ualuit iure directo nunq trahit ad fideicomissum: ut. l. uerbis. s. e. z no. ibi ciuilib. z. Tra et no. in. l. in pupillari. s. e. Queda sunt uerba directa no ciuilia: hoc e que dirigunt ad substitu tu: ut ipse de manu sua capiat no ab alio: ut. l. eu qui. C. de fideico. in glo. sup uerbo directo. Exe plu in uerbo accipiat. z in uerbo capiat: z i ybo moriaf: ut in. c. i. de testa. li. vi. z ideo ista yba sut

magis cogrua z coia omnib gentibus z anima libus. z isto sco modo accipiendo dico q opi. Jo. an. e uera. probo hoc: illud dictu talis accipiet uel cuz talis moriaf. z similia uerba possunt itelligi q quis accipiat iure directo: ut heres: z possent itelligi ut quis z ut legatari accipiat sua tam e auctoritate: ut. l. ncia. s. i. de le. ij. z sic ista uerba de iure ciuili no habent pprium significatum: qm uerba iuris ciuili no sunt: z ideo in dubio itelligerent fm q casus euentret. q si pupillus moriet isfra pupillar e tatem lex itterpretat il lam substitutione directam: si postea moriaf itterpretat fideicomissariam. simile habes in ybo qd pot reperiri in preterito z futuro. na lex illud itterpretat fm accidentia facti: qa si in preteritoz occurreret i eo itterpretat: z ita coitra: ut. l. iij. de adi. le. z. l. bec co ditio. s. fi. de p di. z demon. Et p hoc patet rnsio ad srium qd dicit q substio directa nunq obliqatur: co cedo: sed ista nunq fuit directa si post pupillar e tatem decesserit: qa h sciebat lex illum primo morituz: ut. l. cum qdam. s. suum. de acq. her. z ideo lex semp fuit certa: z si pupillus decessisset in pupillari etate cet directa qa certa erat lex. sed quado sunt yba directa ciuilia illud uerbu habet in se ppriuz significatum ut iure directo sit heres. z ideo ibi no est necessaria itterpretatio: quia sic uoluisse de fuctum co stat: ideo post tpora pubertatis non obliq z ita dico. hoc forte uoluit sentit Jo. an. i sine gl. sue nouelle: ubi facit draz itter directa directo z itter directam no directo. Quid si testator sic substituit quadoqz decesserit sine liberis talis sit heres. Glo. in. l. precibus dicit q omni tapore est fideicomissaria: quia dicit sine liberis. idem Inno. in. c. raynutius. extra de testa. By. z alij dicit istaz opinion e falsam: ut hic z coitra casum huius. l. quia hic fuerit apposita illa uerba sine liberis: z tam e ualet iure comuni isfra tpora pubertatis: nec etiam illa uerba habent iducere fideicom. substitutione. nam congruunt pupillari etati. Co stat enim pupilluz de cedere sine liberis. Ja. de bel. nititur tenere glo. quasi illa uerba sine liberis uideant ad maiores referri q pot de cedere sine liberis: ut. l. i. de suis z legi. z dicit ad hac. l. q hic est speciale priuilegio militis. z no ob. q hic dicat iure comuni: qa priuilegium est in milite quod infra pubertatis tapore ualet iure comuni z trahitur ad omnia bona patris z filij. z ista sunt uerba sua que non habent iuris sapore z coitra. c. i. extra de testa. li. vi. z e casus in hac. l. Mo ob. si dicatur no d e cedere sine liberis: nisi ille qui eos habere no potest. quod e falsum in his legibus. z alia e significatio illius participij intestatus z similiu. de q bus in. l. i. de suis z legi. z alia istoz. Vel aliter lz id quod ibi dicit sit ex rigida significatione uerborum: tam e de comuni usu aliud e: ut ibi z. l. libro ru. s. quod tam e cassius. j. de le. iij. z. l. labeo. de suppel. le. z. l. cum delanionis. s. afin a. de fun. in stru. Quid si testator substituit aliquem copediose directo in certa portione uel in certa re: an ualeat iure directo isfra tpora pubertatis fm ea que dicta sunt. Respondeo si qdez substituit per uerba directa z ciuilia: ut heres esto uel istituo: z tunc sufficit si sup uniuerso esset substitutus: ut. l. coheredi. s. fi. j. e. fm unam lec. z ar. s. ti. i. l. i. s. fi. ex fundo. Si uero substituit per uerba directa no ciuilia ut accipiat talez rem uel tale p d e re sit talis z similia: si fili me quadoqz decesserit sine liberis: z isto casu no trahitur ad directam substitutione: quia in relicto singularib nulla

Quid si testator. AD DE q cois videtur opi. dy. ray. bar. bal. Ange. z moder noru q illa uerba nihil operentur de quo p pau. d ca. cofil. c. xlvj. p bar. cofil. xlvj. incipit te homo ac. curfui per bal. consilio. ccj. in fi. ij. vol. z cofil. xlvj. iij. uol. z cofil. c. lxxx iij. vol. ij. z cofil. cccv. tertio uol. in fi. filij z co fil. c. lxxx iij. pmo vol. z cofilio. c. lxxx. se cudo vol. p oldra. consilio. lxxxix. p pe. d ancha. cofilio. xxvi. p alleg. xxvi. p ang. consilio. lxxxvii.

Ualet. ADDE q hic tenet ol dra. consilio. c. xv. d quo uide pau. de cast. consilio. c. xxxij. Jo. an. ADDE q pe. d ancha. cofilio. xxvj. secutus que da. d. v. gol. guarobertu z q substitutio ppedio. sa sca p yba directa me re ciuilia obliques post pubertatem maxime si sit clausula si si ne liberis vbi autez est clausula codicillario illa tollit oes dubitatioes ut ibid epe concludit z uide cal. co. filio. ix. de te sta.

u iij

ē differētia ut apponatur verba directa vel obliqua: ut. l. omne verbum. cōmunia de le. z isti. de fin. re. per si. reli. circa prin. nisi adiciatur expref se illa verba talis sit heres. quia tūc secus: ut. d. §. si ex fundo. sed si ista uerba adiciantur certe portioni quote ut dicam in. q. principali quā faciās de hac substitutione per verba cōia. ¶ Sed quid si testator compēdiōse substituit p̄ hec uerba: quādocunq; sine liberis decesserit lego tibi bona mea. Videtur q̄ ista uerba sint directa: z sic ista tēpora pubertatis trahātur ad directam pupillare. nam uerbum lego trahitur ad institutionem heredis: ut. l. uerbis legis. de verbo. fig. z. l. filium. §. legata. cōiuncta. l. i. in prin. de leg. prestā. ¶ In cōtrarium uidetur. l. miles. §. si. j. ad tre. z hoc puto verum. Et per hoc apparebit r̄isio ad cōtraria. lz enīz ex latissima significatio ne uerbum lego trahat ad institutionē tamē fm cōmunez usum nō trahitur z ē species distincta ab actu heredis: ut. d. l. uerbis. cui cōmuni usui stare debemus ut dictum ē. fateor tamē q̄ uerbum lego ē uerbum directum in dubio: ut. l. luo. c. j. de le. ij. z nō dico q̄ sit directum: sed directum ad ipsum legatariū. Ideo dicas quedam sunt uerba directa que habēt a iure tacitas significationem ut trahātur ad institutionē: ut h̄bium instituo z uerbum heres esto. quedam habent significationē separatā a iure: ut uerbum lego. q̄dam enim habent sp̄alem significationē: ut uerbum accipiat uerbum moriat z uerbum talis: ut ex predictis apparet. ¶ Scōa principalis questō est quādo ista compēdiōsa substitutio sit p̄ uerba mere obliqua. z isto casu fm omnes ista substitutio ē in omni tempore fidei cōmissaria z matres nō excludit: z nō ueniunt bona pupilli: z falcidia nō detrahatur: ut. l. coheredi. §. cuz filie. j. .e. Sunt autē uerba obliqua ut restituo: ut. d. §. cuz filie. sunt z alia: ut. l. fundi trebatiani. de usu fru. lega. z. j. dicam. ¶ Sed quid si testator dixit quādocunq; filius me⁹ decesserit sine liberis uolo q̄ bona mea dentur uel distribuātur iter pauperes xpi per meos fidei cōmissarios. an ista substitutio sit fidei cōmissaria istra tempora pubertatis. Videt q̄ omni tēpore sit fidei cōmissaria. cū uerbum denē z distribuātur sint mere obliqua p̄ dictam. l. fundi. Cōtrarium ē verum. nam in his uerbis. s̄. proxi. narratis subintelligitur tale uerbum quādocunq; sine liberis decesserit. f. q̄ tunc fidei cōmissarij accipiant de manu sua z dent: ut. l. alio. in si. in glo. de alimē. z ciba. lega. z. l. deni q3. §. iterdum. de pecul. lega. z d̄f expresse. in §. si quis aut. in aut. de eccle. ti. Sed istud uerbu subintellectum. f. accipiat si refertur ad uniuersitatem bonoz trahitur ad directam pupillare: ut. s̄. p̄bas. z p̄batur in. d. c. i. de testa. z in. l. bis uerbis. in prin. s̄. ti. i. ergo pro hoc uidef eē tex. in. c. cum tibi. extra de testa. ubi d̄f q̄ quādo nō ē alius heres isti fidei cōmissarij habent loco heredum. hoc autē tenet Ros. in titu. de ac. ex testamēto. ver. item quid erit. quod sepe contingit. z Specu. in. §. nunc uero aliqua. ver. item pone q̄ aliquis. de instru. edi. z Inno. in. d. ca. cum tibi. Sicut ergo quādo testator nullū alium facit heredem dicti fidei cōmissarij habent loco h̄duz. ita quādo testator filio suo ipuberi nullum aliuz facit heredem uidef facere heredes dictos fidei cōmissarios. Sed dices tu si mater ē in medio uidetur q̄ ista interpretatio non debeat admitti. quia sicut tacita pupillaris nō admittitur cōtra matrem: ut. l. precibus. ita nec admittitur cōtra matrem illa tacita interpretatio que ē ut testator

C Uerbu lego. ADDE ultra alex. de hoc verbo Bal. consilio. cxj. d. car. consilio. lx.

Sit fidei commissaria. ADDE q̄ ita bal. consilio. q̄ sit fidei commissaria eius consilio. cccxxij. scipiente in xpi nomine factum sic se habet quarto li. z consilio. cccxxvij. p̄mo uol. z cōsilio. cccxxij. eo. uol. opi. Bar. legatur Ange. hic z pau. de ca. i. l. precibus bar. i. l. si q̄ ad declinandas de epi. z etc. z. l. fudi trebatiani z cōsilio scipiente bar. ro seli. z cōsilio scipiente. v. fecit testis i lec. d. Alex. alle. pau. de ca. p̄fil. lxxxvij. ibi non ogf de hoc

uideatur apposuisse illa uerba siue uerbum accipiat. Rñ. cōtra matrem nō admittitur tacita pupillaris de qua testator nō cogitauit. sed ius presumit si de hoc cogitasset: tunc nō admittitur ut tacita que cōtinetur in uulgari: ut. l. precib⁹. sed tacita que ex presumptra uolūtate defuncti colligitur ex aliquibus cōiecturis uel uerbis testatoris: ista bene excludit matrem: ut in. l. precib⁹. in glo. super h̄bo oino. z in. l. in testamēto in si. C. de mili. testa. sed ista ē huiusmodi. ergo zc. ¶ Sed quid si testator dixerit si filius me⁹ decesserit sine liberis tunc bona mea denē pauperibus nec dicitur per quos. Videtur q̄ idem quia ep̄s ē executor legitimus qui habet eādem prātem quā haberent fidei cōmissarij nominati: ut. l. nulli. z. l. si quis ad declinādam. C. de epi. z de. z sic ep̄s tenet locum heredum: ut. d. ll. sed cōtrariuz credo q̄ ista substitutio sit fidei cōmissaria omni tēpore: quia facta per uerba mere obliqua: ut dicto. §. cum filie. Nec ob. q̄ ep̄scopus ē legitim⁹ executor z tenet locum hereduz: quia ep̄s tenet locum pauperū. z si q̄des pauperes sint instituti: tunc ep̄scopus tenet locum hereduz: ut. d. l. si q̄ ad declinādam. Si uero pauperib⁹ ē legatū uel fidei cōmissum relictuz: tunc locum heredū ep̄s nō tenet. sed pōt intentare actionem pro hoc legato. nec possunt illa uerba itelligi in p̄sona ep̄i q̄ accipiat manu p̄pria ex p̄sumpta uolūtate defuncti: ut dixi. s̄. in proxima. q. quia illa executio p̄tinet ad ep̄m mere ex iuris dispōne etiam cōtra uolūtatem defuncti. z etiam si dixerit cōtrariuz: ut. d. §. si quis aut. de eccle. ti. ideo nō tenet locum heredum. sed solum actiones intentabit que competunt ipsis pauperibus ¶ Quid si testator dixit uolo q̄ bona mea uendātur: z precium eorum detur pauperibus per fidei cōmissarios meos. an hec erit directa istra tēpora pubertatis. Videtur q̄ non. nam testator precepit duo. unum ut bona uendātur. z in hoc non adiecit p̄ quem. postea precepit q̄ precium inter pauperes per suos fidei cōmissarios distribuatur. cuz ergo primus actus debeat fieri per heredem uel ep̄m ex. l. dispositione uidetur q̄ sit fidei cōmissarius. credo tamē cōtrarium quia illa uerba ultimo posita determinant uerbum dentur z uerbum uendantur: ut. l. mulieri z ticio. de condi. z demon. ¶ Quid si testator dixit uolo q̄ bona mea uendātur z precium distribuatur inter pauperes quorum electio fiat per meos fidei cōmissarios. an illa sit pupillaris istra tempus pubertatis quasi illa uerba per meos fidei cōmissarios ad omnia p̄cedentia referantur. an uero solum electio pertineat ad fidei cōmissarios: z distributio z ueditio remaneat dispositioni iuris cōmunis sine distributione executoris. Istud ultimum puto ueruz quia qualitas que adiecit determinato uerbo per relatiuum respicit solum suum antecedens: ut. l. a filio in fine. de ali. le. modo cum uerba dicitur quorum electio pertineat seu fiat per meos fidei cōmissarios. intelligitur quorum. f. pauperū. unde ad id tātum refertur per meos fidei cōmissarios. pro hoc. l. filii. z quod ibi nō. j. ut in pos. le. z fm hoc ista erit fidei cōmissaria. ideo puto si diceret bona mea uendātur z precium distribuatur iter pauperes eligēdos per meos fidei cōmissarios: quia illa h̄ba per meos fidei cōmissarios referunt ad participium solum eligēdos z participium resoluif in h̄bum z relatiuum ut eligēdos id est qui eligent: ut. s̄. dixi. Predicta uera nisi ex alijs uerbis istra uel supra in testamēto po

sed consilio clxxxix. nec ibi loquitur de hoc p̄mo ca su nisi referēdo. sed de. ij. de quo hic i v. sed qd si. cōsultat idē. d. alex. cōs. xij. tertio uolu. limita tū dcm bar. ni. si testator dixeret bona distribuatur p̄ anima mei testatoris q̄ tunc bōa pupilli nō p̄t prodesse aie testatoris. c. nō putanda. i. q. i. nō erit directa substitutio ita cōsultat p̄ de archa. cōsilio. viij. sci piēte. in dei noie difficultas q̄is zc. z in opi. p̄ma perfitit bal. consilio cccxxvij. scudo uol. ab ba. cōsilio. l. p̄mo li. legf opi. bar. et si diceret bōa mea denē e distribuant de quo uide cal. cōsilio. vij. de test. bal. consilio lxxxvij. q̄nto li. ubi uoluit q̄ subitō scā pupillo si decesserit sine liberis q̄ totū distribuatur excludat matrē cui sit relictū cum hoc q̄ plus petere non possit.

C fideicommissaria. ADDE qd hinc tenet oldra. confilio. xcx. ang. cōsilio. cxxv. ubi dicit patres suum bal. sic p̄sultisse nō scā distinctōe an mater sit in medio vel ne sed solū si ex cōiecturis apparere pōt qd directe voluerit testator substituere de quo. j. & cōem opi. antiquoz t3bal. p̄sil. ccl. iconfultendo quarto lib. & co. li. cclv. etiam si substituti essent pauperes. & cōsilio. cccclxx. fe. cūdo li. vbi plene tñ dicit nō decido hoc casu qd erant substituti fr̄es testatoris & vxori erant scā p̄allegata & cōsilio. cccclxxv. p̄mo li. ange. confilio. xij. bar. p̄sil. liiij. incipiente an gelus marie & cōsilio. xxiij. l. incipiente hō accursuli. cā dē opi. tenet Joā. de anama cū mater est in medio cōsilio. lxxix.

C iure directo. ADDE qd hanc opi. videt tere. d. car. cōsilio. xxxix. & xcl. oldra. f. b̄ripi. p̄rius confilio. cxxv. aler. p̄sil. xij. pau. d. ca. cōsilio. cclvj. nisi testator se restringeret ad bona sua tñ qd tunc uult qd oi tpe sit fideicommissaria. & p̄ima opi. ē t3 cōsilio. ccc. xli. ro. confilio. cxxx. **C** Pro directo. ange. alleg. cōsilio. cxxv. in hoc & in eo qd dicit totā & ite grā approbat opi. bar. l3 aler. aliter referat i. lec. & idē t3 bar. cōsilio. xv. incipiente pater b̄no. cū aut testator dicit libere bona mea deuenire qd debeat cēferi substitō directa uoluit Ro. cōsilio. cxxx. & cum dicit sine diminutiōe uoluit Joā. de

fitis appareat testatorem aliud sensisse. **Q**ue ro quid si talis distributio non percipiatur de bonis omnibus: sed de certa portione. infra dicam. **T**ertio principaliter quero quādo substitutio cōpendiosa ē facta p̄ v̄bum cōmune: ut per verbum substituo quod ē cōmune. vt. l. precib. an infra tēpora pubertatis ualeat iur̄ directo. postea ad fideicommissaria. Rideo si qdem ista substitutio ē facta cū tēporis distinctiōe: ut quia dicit si decesserit infra pupillarem etatem uel postea quādocūqz talem substituo tē. tunc s̄m omnes infra tempora pubertatis erit directa pupillaris postea fideicommissaria. Hoc tenet glo. in l. precib. circa fi. & omnes indubitāter illud tenēt. quādoqz sit sine tēporis distinctiōe: & in hoc sunt opinionēs: quia glo. in l. precib. & hic tenēt qd omni tempore sit fideicommissaria. Idem azo in summa. Idem Jaco. bu. & glo. in. c. raynutius. extra de testa. l. i. Jo. an. i. glo. antiqua. in dicto. c. si pater. de testa. li. vj. Idem Ray. & Albar. syl. & quasi maior pars legistarum. & etiaz Dof. Alia glo. in fi. e. in fi. magne glo. tenet contrariū quā tenet Ja. de are. cum distinctiōe tamen. & l. y. in l. precibus. & Jo. an. hodie. in capi. i. de testa. li. vj. **A**rguamus circa hoc primo uideamus pro ista parte qd ualeat iure directo infra tēpora pubertatis. postea iure fideicommissi. illud qd regitur & determinatur s̄m cursum temporis uariatur uariato tempore: ut. l. precia rerum. §. nō nulla. ad. l. fal. & l. ticia seio. §. usuras. j. de. l. ij. & .C. de usuris. l. penul. Ita i proposito ista substitutio que diuersa tēpora respicit cū respiciat tēpora pupillaris etatis: ualeat ut pupillaris demū ut fideicommissaria. Preterea pro hoc. l. pōponi us in negocijs. de neg. ge. pro hoc. l. pater seu rinam. §. conditionū. de cōdi. & demon. & hic uidetur tex. in l. precib. .C. eo. p hoc uidetur hodie casus expressus. in capi. i. extra de testa. li. vj. **P**ro alia opinio. qd omni tēpore sit fideicommissaria. p̄batur sic. ista substitutio ē una p omni tēpore. ergo uerbum substituo ad plura tēpora relatum debet illa determinare uniformiter si cut dicimus in psonis: ut. l. quāuis. & l. hereditatem. .C. eo. & l. iam hoc. §. eo. & ē licita argumētatio de tēpore ad psonas: ut. l. uel singulis. & l. se. j. eo. ergo tē. Sed ista non pōt esse nisi omni tēpore sit fideicommissaria. ergo tē. Preterea non debet esse diuisio uoluntatis: ut. l. cum qui in fi. de his qui. ut indig. sed si ab initio esset directa: & postea efficeretur fideicommissaria fieret uoluntatis diuisio. ergo tē. **T**ertio facit pro hoc. l. diez. p̄ferre. §. inde queritur. §. de arbi. ubi dispositio d3 esse cōmuniter & uniformiter. **P**reterea una & eadem res nō debet diuerso iure cēferi. Ita sunt argumēta dy. guil. & oium. & hanc opi. seruat Ray. **T**ertia fuit opi. Ja. de are. qui uidetur distinguere iter istas op. ut dicam sic. quādoqz ista substitutio cōpendiosa sit sine aliqua tēporis distributione: ut si filius meus sine filijs decesserit talem substituo: & tūc posset esse uera opi. glo. in l. precibus. & eam sequētium. **Q**uādoqz apponit in hac substitutiōe distributio in tempore: ut cum dicit quādocūqz decesserit talem substituo. & isto casu dicit ueraz esse opi. aliarum glo. naz s̄m omnes ē uerum qd

annania cōsilio. lxxvj. Et cum dicit qd capiat p̄pria auctoritate uoluit bal. cōsilio. cccvij. primo li. Et cū dicit totū residuum & oia bona sua uoluit qdam doctor in cōsilijs bal. cclxxvij. quarto li. Sed in eo qd bar. dicit oia bona me7. ang. alle. cōsilio. rephendit bar. & oēs de qbus ibi p̄ eū l3 bal. alle. cōsilio. cccvij. ap p̄bare uideat doctrinā bar. ubi aut testator dicitet ple

no iure ang. stat. cūz bar. & inquitum alex. dicit no tanduz qd ex v̄bis bar. hic & cōsilijs p̄ eum allegatis colligif qd illa v̄ba taz & itegraz testator uij. def. p̄hibuit se trebellianicam aperias oculos qz i uolute loqf. naz p̄ illa v̄ba totā inte grā pleno iure si censet p̄hibita trebellianica nisi addat & sine aliqua dimi nutione ita cōcludit rop̄ tex. loquētes p̄sil. lxxv. & lxxij. & ccc. xxxij. ubi dicit bis obtruisse florentie. idē uoluit pau. de carecte ituenti l3 nō ita clare eius cōsilio. cl. & cōsilio. cl. iij. vbi ē dicit uicidisse cōsultum p̄ egregios viros & cōsilio. cclxij. & ubi qz allegatur oldra. alibi pau. d. ca. patrem legum appellat & i dictis maxime. cl. dicit qd hoc hic uult bar. vt ibi p̄ eum uidere potes & in aut. sed cūz testator. **C** Nobilia & imobilia. ADDE bal. cōsilio. cclxii. quādo sit distinctio temporum infra pupillares etatem erit pupillaris postea erit fideicommissaria ut dictum ē supra. sed per distributiuum quādo cūqz sit distributio temporis: ut. l. si cum annos in prin. qui. mo. usufru. amit. ergo tē. Preterea illud operatur dispositio uniuersalis in uniuerso quod particularis in singulari: ut. l. si chorus. j. de. l. iij. & l. omnes. .C. de p̄scrip. xxx. uel. xl. an. & hoc uult tenere l. y. in l. precib. & probat sic. sermo qui dirigitur ad psonam debet intelligi s̄m conditionem persone: ut. l. plenus. §. equitij. de usu & ha. & sic p̄ illa uerba relata ad filium infra tēpora pubertatis erit pupillaris postea erit fideicommissa. & sic dicit cōsultuisse. & ita tolli uide tur rōnes dy. & Guil. qui dicunt qd una substitutio nō debet diuerso iure cēferi: quia s̄m predcā sunt plures. ista opi. nō uidetur mihi uera: quia sine distributione uidetur qd infra pupillarem etatem sit directa postea fideicommissaria: ut. d. c. si pater. extra de testa. li. vj. s̄m iura. Preterea nō infra distributio in tempore non iducit pluralitatem: nisi fiat enumeratio tēporum: ut. l. Stichum. §. stipulatio. de v̄bo. obl. ubi dī singulis annis p̄iuncta. l. precibus. eo. ti. & quod in qualibet earum p̄ dy. dī. **I**tem non uidet qd possint dici plures dispositiōes ex pluralitate effectualiter: quia aut morietur infra pupillares etates aut postea. & sic unum erit: sicut in dispositiōe alternatiua: ut. l. illud. quādo di. le. ce. & quod no. in. l. si ex toto. j. de. l. i. Et ita loquit in tali actu qd semel possit accidere. Non ob. d. l. cum in annos: quia ibi ponit distributiuū in tēpore in tali actu qui pōt pluries existere. unde opi. Jaco. de are. mihi nō placet: quid dicemus. dubito tamen dico i. q. nra qd debemus primo aduertere si ex talibus uerbis p̄ testatorem appositis possumus cōiecturari qd uoluit infra tempora pubertatis iure directo ualere qd cōtingit sepe. **Q**uid. n. si dicit testator qd substituo capiat sua auctoritate. Ex hoc uidetur iure directo: ut. l. ticia. §. i. s3 primam lec. j. de. l. ij. uel quid si in precedentiibus uerbum illud cōmune accepit pro directo. certe & in sequētibus accipiat pro directo: ut. l. si seruus plurium. §. si. j. de. l. i. Item quid si testator dixit accipiat. q. d. accipiat de manu mea. nō enim uidetur deuenire libere quādo sua auctoritate non pōt accipere. & sic pōt per alium i. pediri: ut. j. unde vi. l. vim facit in fi. facit qd dicam. j. de. l. ij. l. meuius. §. in fundo in fi. §. uel quid si testator dixit quādocūqz filius meus decesserit uolo hereditatem meam totam & itegrā ad talem uenire: quia tunc hoc non pōt esse nisi ex uigor pupillaris directe: quia alias subtraheret legitimam & trebellianicam. & ideo erit directa arg. l. in testamēto in fi. .C. de testa. mili. **U**el quid si dicit omnia bona mea uolo puenire ad tales: quia eo ipso qd dicit omnia nihil excipit: ut. l. iulianus. in prin. j. de lega. iij. uel dicit perueniat sine aliqua diminutiōe: tunc excluderet matrem: quia est pupillaris tacita ex uoluntate probata: ut. l. precibus in glo. super uerbo oino. **S**ecus si dicat puenire uolo omnia bona mea mobilia & imobilia: & non dicat iura & actiones: quia tunc uidet institutus in certis bonis: quia actiones non sunt bona mobilia uel imobilia: ut. l. qd tuberionis. §. si. §. de pecu. & Ja. de are. in. l. mo

no iure ang. stat. cūz bar. & inquitum alex. dicit no tanduz qd ex v̄bis bar. hic & cōsilijs p̄ eum allegatis colligif qd illa v̄ba taz & itegraz testator uij. def. p̄hibuit se trebellianicam aperias oculos qz i uolute loqf. naz p̄ illa v̄ba totā inte grā pleno iure si censet p̄hibita trebellianica nisi addat & sine aliqua dimi nutione ita cōcludit rop̄ tex. loquētes p̄sil. lxxv. & lxxij. & ccc. xxxij. ubi dicit bis obtruisse florentie. idē uoluit pau. de carecte ituenti l3 nō ita clare eius cōsilio. cl. & cōsilio. cl. iij. vbi ē dicit uicidisse cōsultum p̄ egregios viros & cōsilio. cclxij. & ubi qz allegatur oldra. alibi pau. d. ca. patrem legum appellat & i dictis maxime. cl. dicit qd hoc hic uult bar. vt ibi p̄ eum uidere potes & in aut. sed cūz testator. **C** Nobilia & imobilia. ADDE bal. cōsilio. cclxii.

uentium. de hbo. sig. & Spec. in. §. i. h. ij. quero. de fruc. & iteresse. & l. a diuo pio. §. si super reb. de re iudi. Quādoq; aliquod illoꝝ hborum nō apponitur in testamento: sed loquitur simpliciter testator illo casu cum uolūtas testatoris ē dubia nec de eius uolūate apparet. Dico q; debem⁹ inspicere si qdem mater ē in medio: & tūc interpretor pro matre tanq; in benigniorem partez. Et erit omni tēpore fideicommissaria: ut dicimus in. l. qui duos. de reb. du. & quod no. in hac gl. & d. l. precibus. & hoc casu intelligo opi. omniū qui dicunt hanc substitutionem esse fideicommissariam omni tēpore. s. quādo mater ē in medio. quod intelligo nisi sint substituti filij testatoris predicti qui ex presump̄ta uolūate defuncti matrem excludunt: ut no. per glo. in. l. precibus. C. .e. in ulti. glo. & dicemus in. l. lucius. j. e. ubi glo. dicit. facit quod doc. dicit in. l. fi. C. de institu. & substitui. dices tu hoc ē contra. l. precib⁹. ubi primo ē directa postea fideicommissaria & ē mater in medio. Sol. ibi ē speciale in testamēto militis q; pōt substituere directo omni tempore. & habet priuilegium q; lex dicit eam obliquaz & mater ē in medio. sed si esset paganus tūc esset omni tēpore fideicommissaria matre existente in medio: ut. §. C. Lōtra predicta uidetur. c. i. de testa. li. vi. ubi mater ē in medio. & tamē ualet iure directo infra tempora pubertatis. So. uerum est q; ibi fit ista substitutio per hbum directum: ut ibi no. in glo. p̄ua super hbo filie. sed ista lex loquitur quādo fit p hbum cōmune: & tunc pōt interpretari q; de manu alterius accipiat. sed quādo ē hbum directum in quo ē uerisimile q; a seipso accipiat. ista interpretatio non cadit in omnib⁹ casibus in quibus tacita pupillaris admittit cōtra matrem ex presump̄ta uolūate defuncti. Idē dicerem probatis presumptionibus predictis. Quod de matre dixi intelligo etiāz si esset in medio aliqua illarum psonaz cōtra quam dixi non admitti tacitam pupillarez: ut dixi in materia tacite pupillaris. Si uero neq; mater neq; aliqua istarum personarum esset in medio: tunc saluo meliori consilio uel iudicio cui in hoc & in alijs assentio. dico q; si decesserit in pupillari etate erit pupillaris directa. postea autēz fideicommissaria. hoc probō p rōnez quam feci. §. quia hbum qd pōt se habere ad plura tempora iudicatur in dubio esse prolatum ab initio ut ostendat futuros euentus: ut. l. iij. in fi. j. de adi. le. & l. hec cōditio la. i. de cōdi. & demon. & l. sed & iulianus. §. proinde. §. ad macedo. & l. qui res. post prin. de so. Aut ergo iste filius decesserit in pupillari etate. & uidetur hoc uerbum prolatum ac si dixisset testator si in pupillari etate decesserit. si uero postea decedat uidetur prolatum in fideicommissaria. & sic uidetur ista substitutio unīformis: quia. l. que semper certa ē de euentu: ut. l. cum qdam. §. suū. j. de acqui. bere. facit istaz substitutionez ab initio pupillarem ex postfacto fideicommissariam: & ideo non variatur ex tempore. sed ē unīformis & in vnuz casuz pōt omitti. Et per hoc patet rñsio ad cōtraria. dices tu per hoc nō respōdetur ad rōnes. l. iam hoc iure: quia uerbum substituo relatum ad plures personas intelligitur ut unīformiter illas respiciat. ergo idem in tēpore. sed non ē uerum: quia substitutio breuiloqua relata ad plures personas pōt in diuersis casibus committi. Quid enim si vnus repudiaret hereditatem. Lerte alter succederet ex uulgari. possēt tamen ille idem decedere infra pupillarem etatez. & sic ē opus de pupillari tractari. & sic habes di-

uersos effectus in diuersis tēporibus cōcurrentes. sed h ē semp unīformis & habet eundez effectum. ergo & c. ¶ Item quero iuxta predicta dixi q; si hec substitutio fiat cum tēporis distinctiōe infra pupillarem etatem cōtineret pupillare substitutionem absq; dubio. ¶ Sed quid si dixi substituo tali filio meo impuberi si decesserit sine liberis utrum per hoc hbum uideatur impuberi etatem limitasse ut dixeris hec substitutio extēdat. Jo. an. q; nō. nam illud hbum impuberi. uideatur adiectum causa demōstrationis: ut. d. c. si pater. extra de test. li. vi. ut ipse etiam notat & al. d. c. raynutius. ubi dicit tex. Tu uero dicas sic. aut illud hbum impuberi: adijcitur uerbo dispositiuo ut filio meo impuberi talem substituo si decesserit sine liberis: & tunc ē uerum hoc quod dicit Jo. an. ut. l. mella. in prin. de ali. & ci. le. Si uero ponitur & respicit uerbum executiuum: ut si filius me⁹ decesserit filio meo impuberi succedat talis uel bona mea deueniant in talem: quia illud uerbum deueniant & succedat ē uerbum executiuum: h demonstrationis causa sit adiectū: & tūc requiritur q; sit impubes cum illi succedat. arg. ad hoc in. l. ij. de au. & argē. le. & l. in delictis. §. si extraneus. de noxa. & l. si ticius. de testa. mili. & quod dixi in. l. ex facto. in prin. circa cōtrariuz. §. eo. Fallit si ponatur aliquod uerbum ppter quod appareat testatorum aliud sensisse: utputa sine liberis: quia tunc uidetur noluissē extēdi ad substitutionem post tēpora pubertatis. & ita pōt intelligi. c. raynutius: quia h decederet sine liberis non decederet impubes de necessitate. & tamē postea intelligitur ut illud uerbum impubes sit appositu causa demōstrationis. ¶ Que ro utruq; substitutio compendiosa facta per uerbum cōmune contineat uulgarez. s. si institutus non erit heres. Rñdeo aut illa compendiosa cōtinet pupillarem. quod quādo fit apparet ex predictis: & cōtinetur uulgare: ut. §. e. l. iam hoc iure. in prin. aut nō cōtinet pupillarez: utputa quia facta filio maiori uel emancipato uel alio ut patet ex predictis: & tunc si illa compendiosa esset facta per hbum mere obliquum non cōtinetur uulgare. imo illa substitutio obliqua euanciscit instituto non aduente: ut. l. ille a quo. §. si de testamento. j. ad trebel. sed si esset facta per hbum cōmune tunc cōtinet uulgarez s. m. Ja. de are. ut dicit cy. in. l. precibus. & Ray. tenet hoc quod puto uerum. nam uerboruz significatio hoc importat. dicit enim si filius meus decesserit sine liberis uel quādo cunq;: quia intelligitur siue decedat in uita testantis siue nō. siue ante testamētum siue post: ut. l. ij. in fi. de adi. le. & l. hec cōditio. §. si. de cōdi. & demō. sed dictis casibus sine dubio dicta substitutio non pōt verificari: nisi p uulgarez. ¶ Cōtra hoc uidetur. l. heredes mei. §. cum ita. ad trebel. ubi facta per uerbu cōmune perueniat semp uidetur fideicommissaria. So. illud post aditam hereditatem est ueruz. ¶ Secundo op. ad predicta & uidetur q; hec substitutio compendiosa non cōtineat nisi uulgarez tñ & nullo modo trahitur ad fideicommissarias: ut. l. iam hoc iure. in prin. §. e. nam ibi dī q; breuiloq; facta per uerbum substituo cōtinet tantūmodo uulgarem. ergo idem in compendiosa. Solu. in relligaz sic si qdem substitutio compendiosa est facta per adiectionem temporis importati p distributiuum quādo cunq; tunc sine dubio cōtinet fideicommissariam post aditam pupillare quādo cunq;: ut. §. dixi. Idem si nō est apposita dictio quādo cunq;. sed alia dictio q; de natura sui

C Limitat. se. uide bal. cōsilio. cvj. li. tertio.

b Cōtinet uulgare. uide p eundez in cōsilio icipiente ricardus. & in l. quādiu dicit qui. ber. & an uulgare q; prinē in cōpendiosa ba beat locus si heres moriatur uino testatore uide bal. consilio lxxxij. quarto uol. Et q; substitio cōpendiosa facta p uerbum cōe cōtineat uulgare tenuit ange. cōsilio. ccvij. in fi.

temporis tractus significat: ut si decesserit sine liberis: h3 nō dicat quādoquē: quia tunc requirit tractum temporis ut appareat utrum decedat sine liberis & tūc cōtinet fideicommissariam: ut. d. l. heredes mei. & d. c. i. de test. li. vi. & facit. l. precibus. Sed si dixerit testator filio meo talem substituo nullo adiecto quod regrat tractū temporis. tūc ista substitutio nō esset compēdiōsa. sed uulgaris tūc uel pupillaris si esset facta filio impuberi: ut. l. gallus. §. i. s̄m unam casus positionez. de li. & post bu. approbat in. l. iam hoc iure. §. i. s̄. e. ¶ Quero ulterius qd si substitutio compēdiōsa fuit in re certa p uerbum cōe facta. ut puta si filius meus decesserit sine liberis ei substituo ticiū in tali fundo: ut talis fundus pueniat ad talem. Dico qd h̄bum cōe adiectum certe rei uel quātitati nunq̄ trahit ad institutionē: ut. l. cogi. §. & generaliter. j. ad trebel. hoc tenet D̄y. ibi p. §. aliud quoqz capitulū. cōiuncto. §. ceterz. in auē. ut euz de ap. cog. ¶ Et hoc no. ad. q. si testator instituit filiaz in certa quātitate. & si decedat sine liberis in pupillari etate uel postea quādoquē volo qd dicta quātitas ueniat in talem: qd tūc nō cōtinet pupillarem: qd ē facta in certa quātitate p h̄bum cōe. Idem qd dicerem si istud uerbum ē directum: qd nō est civile directus. & ideo nō trahit ad institutionez: ut. §. dixi. ¶ Quero ulterius quid si hec substitutio p h̄bū cōe fiat in certa portione sub nomine quote. an trahat ad directus. Rūdeo si qdem totam hereditatem diuisit p quotam in plures personas tunc ē p̄inde ac si unum tūc in totum substituisset. nam assignatio portionū h3 nō apponat heres esto vim habet institutionis: ut. l. i. §. diu. aut pius. §. ti. i. si naut vnā tūc portionem alteri assignasset. & in alijs nullam substitutionem fecisset: tūc ad institutionem nō trahit. hoc p̄barur p. l. cum aut. j. de le. ij. hoc ē probat p rōnez. h̄bum cōe trahit ad institutionem qm̄ nullus alius ē uniuersalis heres in testamēto: ut. l. his h̄bis. in prin. & ibi no. §. ti. i. sed hic alius heres ē. s̄. primus institutus & heres eius post mortem suā. ergo & c̄. Hūc aut substitutū uidet testator uoluisse esse heredē per illud h̄bus cōe. ideo qd sibi totū nō assignauit. ar. d. l. cum aut. & ibi dī cam. ¶ Quero ulterius qd si testator dixit si filius meo decesserit sine liberis bona mea deueniāt ad talē. an hec substitō ualeat in filijs filiorū. Ista qd fuit de facto. Rū. dixit qd nō quia testator nil eis reliquerit. sed ab intestato uel ex testamēto successerūt patri: quod no. §. tit. i. l. lucius. ergo eos nō potuit grauare pater: ut. l. sed & si sic. §. i. & ibi uobis retigi. j. de le. iij. Ja. d̄bel. p̄tra. uos aut dicatis sic. aut fideicommissuz relinquit ab ipso filio primo instituto. h3 sub duplici cōditiōne alternatiua. ut puta si decesserit sine liberis uel eorum filij sine liberis: & tunc ualeat qd ille grauaf qui oneraf. h3 in p̄sona heredis istius primi filij existat ista p̄ditio: ut. l. coheredi. §. cum filie. j. eo. ti. & j. de cōdi. & demō. l. legatum sub cōditiōne. Si uero relinqtur noiatim ab ipsis filijs filiorum: tunc nō ualeret relictū p. d. l. sed & si sic. §. i. & hoc tenebat Rū. & Ray. Logitauit qd possem sustinere qm̄ hoc casu ualeret fideicommissuz. Rūdeo ad. l. sed & si sic & nego qd ibi filij filiorum nō habeant ex dispositiōe testatoris primi. nam ex quo istos filioruz nō grauauerit uidet eis reliquisse: ut. l. deniqz. §. interdum. de pe. le. facit quod no. in. l. alio. in fine prime glo. j. de ali. & ci. lega. pro hoc induco tex. optime facientem. j. de oper. li. l. si ita stipu. in prin. Nō ob. l. lucius. prealle. & quod ibi no. qd illud uerum qm̄ ipsis filijs filioz nullum grauamen ipositum ē. alias secus: ut dixi. §. modo dubita tur cui illud onus sit adiectum uel filio instituto p̄mo uel eius filijs. Rūdeo tenēdo primam opi. qd fideicommissum ab eis relictum in dubio nō ualeret: quia in dubio debeam dicere ab eo relictuz a quo ualeret ut res potius ualeat q̄ pareat: ut. l. quotiens. de re. du. p̄bat in. l. si seruus legatus. §. q margaritam. j. de le. i. & l. fi. C. ad trebel. Sed tenēdo scōam opi. quā primo tenui

§. qd utriqz posset relinq. dic ut colligit ex his que dixi in. l. q duos. §. eo. & ex his que ibi no. p. glo. ¶ Quaro principaliter quero. §. expeditū qm̄ relictum ē p uerbum mere directus uel cōe uel mere obliquū. Sed qd si apponunt duo ex his h̄bis. Dic qm̄qz qd appoluit illa in p̄sona unius: qd dixit si filius meus decesserit sine liberis talem sibi substituo & euz sibi heredem facio uel bona mea ad talem pueniant. & in his cum heredē instituo & similia. & isto casu p̄inde iudicabo ac si tota institutio esset facta p h̄ba mere directā: qd istud h̄bum cōe & ambiguum declarat rōne adiuncti. arg. l. si seruo plurium in fi. j. de le. i. & l. nec adiecit. cum. l. seq. §. pro so. uel melius h̄bum directū stabit in sua significatiōe. h̄bum cōe trahetur ad fideicommissum: ut sic aliqd ope ref adiectio dictoz h̄borum: & tūc erit in electione substituti uel capere ex directā uel ex fideicommissaria: ut. l. si qd seruo. j. de ma. testa. & l. recusare. §. ticius. ad tre. idem si testator dixit post factam substitutionem uolens directam substitutionem ualere uulgariter & pupillariter & p fideicommissum: qd tunc esset electio substituti: ut dem̄ ē. Idem in qōne quā uidi dicit testator si filius ei decesserit sine liberis ticiū instituit & substituit. nam cū uerbum instituit sit directū: ut. §. e. l. in prin. & l. pater filio. & l. i. in prin. §. ti. i. ualeat utroqz iure. ad hoc facit. l. pe. de uen. ispi. Item putare qd si testator utit duplici h̄bo: ut per h̄bum cōe & aliud obliquuz: ut dicēdo sic: si filio meo decesserit sine liberis uolo bona mea deuenire ad ticiū iure substitutionis & fideicommissi: qd substitō ē h̄bum cōe & fideicommissuz obliquum quod debet intelligi ut sit utriqz: & sic sit electio substituti: ut p̄bat tex. in dicta. l. recusare. §. ticius. ad tre. & dicta. l. si qd seruo. p̄alle. ¶ Quero iuxta predicta qd si h̄bum directus in substitōne appositū p̄t se habere p modum dispositiōis & demōstrationis: ut cum dixit testator si talis filius meo decesserit sine filijs: tūc ei substituo ticiū ista scriptū meuz heredem quē postea ista heredem scripsit. nam illa h̄ba meum heredem possunt itelligi codes & utroqz modo quo dixi. §. Quid in dubio. Dico qd i dubio debet itelligi demonstratiue: ut. l. si. §. nica. de li. le. ¶ Quero ulterius qd si in personis diuersoz apponant predicta h̄ba diuersa. Ista ē terribilis qd. ad hoc presupponatis unam regulam. primo qd h̄bum cōe adiectum certe portioni nō trahit ad institutionem ubi nō esset aliu uniuersalis heres in testō. alias secus: ut no. in. l. his h̄bis. in prin. §. ti. i. & in auē. de her. & fal. §. si uero nulla. i. gl. sup h̄bo relictis. ¶ Hoc p̄missio. qm̄qz testator unū substituit directo p h̄ba directā & civilia simpliciter. alium p uerba cōia in certa portione: tunc substituit simpliciter erit substitutus directo. substituit p uerba cōia erit oneratus fideicommissio p rōnem p̄dcām: qd nō p̄t trahi ad substitutionem cum alius sit institut uniuersali. Quoz unum instituit directo in certa portione. alium p h̄ba cōia in residua portioe: & tūc fateor qd p̄t trahi ad directum illa facta p h̄bum cōe: qd in ea portione in qua adit nullus alius reperit heres institutus. ergo & c̄. Et p ea que dixi qm̄qz testator unū substituit in certa portione p h̄ba directā & civilia: qd h̄ba directā nō tamē civilia quātum ē in p̄posito modicum differūt a cōib. Alii qm̄ substituit p uerba mere obliqua in alia portioe. tūc substitutus p directum capit iure directo totū: ut. l. coheredi. §. h. j. eo. Alius erit fideicommissarius in portione certe partis ei relicte. Quoz unuz substituit in certa portione p h̄bum cōe. alium p h̄bum mere obliquuz: & tunc puto qd tota ista substitō debeat censerī fideicommissaria: qd glōsa. n̄ri & oēs q dicunt qd h̄bum cōe trahitur ad directus: dicūt ueqz qm̄ addit uniuersitati bonoz & alius nō ē heres: ut. d. l. his h̄bis. §. de her. isti. nō aut additur oib. Sicut ergo illa portio ē relicta p fideicommissum expresse: ita istud h̄bus dubiū & obscurū interpretat fideicommissum: ut. d. l. si seruus pluriuz in fi. & qd cōstat testatorē uoluisse ius primi heredis rema

a Ad qd. neq. adde qd hoc seq pau. d. ca. cō filio. lxxvij. **b** Logitauit. u. u. imo. h. i. c. ray. nutius bal. in. l. unica. §. p̄secudo. C. de cadu. tol. pau. de cas. p̄fil. cccxxvj. **c** Duo ex bis uerbis. uide oldra. cōfi. cxxv. in cipiente in p̄ supposito casu & bal. con filio. cxxxij. s̄do uolu. & cōfil. cccxxv. vij. in fi. primo uol. & cō filio. lv. s̄do uol.

a C Heres esto. ADDE bal. cōsi. cxi. primo uol. & ibi de uerbo restituas.
b C Substituto. uis bal. cōsilio. lv. se cūdo vol.
c C De vbo deueniat. vi de ro. p̄silio. cxx. ubi dicit q̄ imo. i. c. rainaldus uoluit q̄ sit vbum directum.
d C Succedat. uis bal. cōsilio. cccc. lxx. secūdo vol. & cōsilio cxxviii. coli. & p̄ cūdez cōsi. cxxix. & cxxxiij. quarto vol.
e C Adoriat ADDE bal. cōsilio. xi. quarto vol. & de istis v. bis cōibus & directis uis p̄ Jo. an. in .d. c. si pater in nouella p̄ Bal. in. l. fi. .C. de sacro sanc. eccle. p̄ ang. in. l. p̄ci bus p̄ oldra. cōsi. cxxv. p̄ bar. cōsilio i. cipientie pater filio ipu beri & consilio incipientie qdam d̄ assi ho & cōsilio incipientie in .q. p̄posita.

nerē eo q̄ post mortē suam relinqt̄ fideicommissum nec relinqt̄ ab eo q̄ erat substitut⁹ in certa portione p̄ vbum cōe. Quis apponunt̄ in p̄sona diuersorum uerba cōia quos substituit in certis portionib⁹ diuidendo hereditatem iter eos tunc sine dubio trahit̄ ad institutionē; ga diuisio h̄reditatis p̄ partes: lz nō adiciat̄ heres esto ad institutionē trahit̄: ut. l. i. §. diuus. j. ti. i. C. Quero qd si in institutione testator reliquit certa legata singularia: demum dixit residuum bonorū meorū volo ad tales puenire. Rūdeo p̄pter illa legata substō vniuersaliter facta p̄ vbum residuum & c. nō alterat̄ sed remanet in suis viribus ac si esset heres institutus: ut. l. ij. C. de her. i. sti. Expeditus de ista positione uenit ad aliā. C. Quin to & ultimo principaliter ē uideū dum. dixi. s. q̄ quedaz sunt vba directa. qdam obliqua. & qdam cōia. videre habemus de his & qbusdam alijs de quorū natura dubitat̄. C. Et primo uideamus regulas. Dico q̄ vbum directum ē illud q̄ de sui natura hoc ip̄portat: ut ille cui relinquit̄ de sua manu accipiat nec in alterius sc̄m trahit̄: ut p̄bat̄ in. l. eam quā in. glo. sup̄ vbo directis. C. de fideicom. & in. l. omne vbum. C. cōia de le. & hoc est quod dico q̄ vbum heres esto ē vbum directum: ut dicit̄ glo. in. l. precib⁹. & s. ti. i. l. i. & p̄ totum hūc ti. ga ip̄e testator facit nō disponit ut alius faciat in totū. quod si disponat ut alius faciat: ut uolo q̄ talem h̄dem recipias: tūc erit fideicommissum: ut. l. pater filii. §. fi. j. de le. .ij. & l. lucius. §. fi. e. ti. C. Item si dicat rogo ut tūc h̄dem facias: ga esset fideicommissaria: ut ex facto. i. p̄n. j. ad tre. & l. filissa. §. ut q̄s h̄dem. j. de le. i. uerūtamē iter vba directa qdam sunt vba directa & ciuilia. qdaz nō ciuilia sed directa & cōia iuregētū: ut. s. dixi. & hoc de directis. Quedam sunt vba obliqua. & ista sunt illa que sonant ut q̄s capiat̄ de manu alterius. & sic sc̄m alterius quasi testantis requirit̄: ut probat̄ in uerbo restituas: ut. l. coheredi. §. cum filie. j. e. & quasi p̄ totū ti. ad tre. hoc p̄bat̄ in vbo def: ut. l. fundi trebatiani. de usufru. le. Item in vbo reddat̄: ut. l. cum qdam. j. de le. ij. & l. vbum reddēdi. de v. sig. Quedā sunt vba cōia: ut ea que possunt h̄re utraq̄ significationem uel q̄ quis de manu sua accipiat uel de manu alteri⁹: ut ponit̄ exemplum glo. Sed quare vbum substituo nō ē vbum directum sicut instituo. Dic ga ē vbum magis generale: ga quocūq̄ modo q̄s in alteri⁹ loco ponat̄ d̄ substitutus adeo q̄ in legato singulari: ut. l. luci⁹. cuz duab⁹. ll. seq. .s. ti. i. & C. de ca. tol. §. in p̄mo. & §. p̄ sc̄do sed non est ita in vbo instituo. C. Adodo his regulis p̄missis dubitat̄ de qbusdaz alijs. Et p̄mo de vbo pueniat an sit directū uel cōe v̄ obliquū. Et q̄ sit obliquū uidef̄ casus in. l. fideicommissa. §. hec vba j. de le. ij. & l. h̄des mei. §. cum ita. ad tre. & l. h̄dibus. §. fi. eo. ti. C. In s̄rium q̄ sit directū h̄es in. l. ij. §. puenisse. de her. v̄. & l. here des mei. in prin. ad tre. & oēs. ll. q̄ loquunt̄ de substōne sc̄a p̄ vba q̄qd ad eū puenierit: ut. l. cum vix. C. de fideicō. & l. balista. cum. l. seq. j. ad tre. & hoc uidef̄ tenef̄ Inno. in ca. raynuti⁹ in glo. sup̄ vbo deuenire. ex d̄te. C. Ego dico q̄ sit cōe. Primo ex p̄dcis apparet: ga i obliquo & in directo reperit̄. ergo ē cōe. hoc ē apparet ex regula p̄cedenti: ga siue de manu alteri⁹ siue de manu mea directo h̄at̄ d̄ puenire directo. C. Sc̄do dubitat̄ de vbo p̄tineat. Et v̄ q̄ sit obliquū: ut. l. fideicommissa. §. filio. j. de le. ij. & l. i. C. & pac. iter empto. & uē. ubi exponit̄ p̄tineat. i. restituas. & l. luci⁹. §. filiam. j. de le. ij. & ibi B̄y. in s̄rium q̄ sit directū & trahat̄ ad institutionem h̄dis: ut. l. lz. C. de pac. C. Ex p̄dictis dico q̄ ē vbum cōe: ut. l. vbum p̄tinere. de uer. sig. Nec ob. §. filiam. ubi interpretat̄ fideicommissum in dubio: ga illud in relicto singulari: ubi vba cōia nunq̄ ad institutionē trahunt̄: nec ēt̄ vba ciuilia directa: ut. l. oē uerbum. C. cōia de leg. & dixi. s. C. Tertio dubitat̄ de uerbo h̄at̄ quod v̄ directum: ga h̄e ē ius d̄m̄ uel possessiōis. nō aut̄ d̄ h̄e q̄ habet p̄ fictiōē. ut. l. stipulatio ista. §. h̄e.

de uer. ob. & l. h̄e. de v. signi. sed in fideicommissio quis d̄ petere ab alio. ergo & c. & hoc uidef̄ sentire B̄zo in sū ma de her. insti. post prin. C. In s̄rium q̄ sit obliquū: ut. l. fideicommissa. §. filio. j. de lega. ij. C. Ex p̄dictis satis possumus dicere q̄ sit cōe. pro hoc facit regula p̄cedēs: quia siue a me siue ab alio habeam h̄re dicor. C. Quarto dubitat̄ de uerbo remaneat. utrum sit cōe. Et uidef̄ q̄ sic: quia dicit̄ si h̄at̄ & restituet̄: ut. l. si cum ante. C. de dona. ante nup. & l. pretor. in prin. & q̄s ibi no. sup̄ vbo remanet. j. de col. bo. J̄dez in vbo redeat ut puto. lz alibi uideat̄ accipi p̄ directo: ut. l. si duob⁹. de testa. mili. C. Quinto dubitat̄ de uerbo succedat̄. & uidef̄ q̄ sit uerbum directum: ut in rub. & l. i. & ij. C. cōmuni. de suc. & in pluribus alijs. ll. & l. si abducta. C. de fur. & l. si in p̄sonas. C. de fideicō. & l. q̄q̄. ad. l. fal. cuz similibus. C. Cōtrarium credo q̄ sit vbum cōe: ut. l. nō t̄m. in prin. j. de fideicommiss. li. & l. restituta. §. fi. cuz. l. fe quē. j. ad tre. ubi d̄ q̄ ex trebellianica ē successio. pro hoc uidef̄ casus in. c. raynuti⁹. extra de testa. C. Sexto dubitat̄ de uerbo reuertat̄. quod uidef̄ obliquum: ut. l. ij. C. de pac. inter emp. & uē. sed credo q̄ sit idem quod. s. dixi in uerbo p̄tineat. Et pro hoc ē glo. no. j. de dona. l. i. in fi. glo. magne. & facit. l. lucius. §. tres heredes. ad tre. C. Septimo dubitat̄ de uerbo deuoluatur. Et uidef̄ q̄ sit directum: ut. l. de emancipatis. C. de legi. her. & l. lucius. sc̄do r̄no. j. eo. & C. de iure deli. l. si infanti. sup̄ uerbo deuolutas. dixi q̄ ē cōmune: ut. l. ij. & quod ibi no. de ali. & ci. le. & quod ibi dixi. C. De tauo quero qd de uerbo accrescat. Et uidef̄ q̄ sit obliquum: ut. l. codicillis. de usufru. lega. C. In s̄rium q̄ sit directum. C. quādo nō pe. par. in rubro & nigro. & §. his ita. C. de cadu. tol. & uerbum aptum ad comp̄hē dēdum bona impuberis: ut. l. qui patri. in prin. de acq. ren. her. & hoc puto uerum. nō enim aptat̄ ut quis capiat̄ de manu alterius. Ad ob. l. codicillis: quia ibi i codicillis ubi si essent uerba directa traherent̄ ad fideicommissum: ut. l. sceuola. ad tre. C. Nono querit̄ de uerbo moriat̄. tex. & glo. ē in. c. si pater. de testa. li. vj. quod est uerbum directum quasi dicat̄ moriat̄ tali. idest directo ad talem pueniat. puto tamē q̄ uerbum hoc & p̄cedēs & cetera vba filia. nisi illa duo. s. heres esto & instituo nō sūt ciuilia sed magis cōmunia iuregētū. C. Ultimo habem⁹ uiderē qualiter hec substitutio finiatur. C. Et cum dixi uobis q̄ quādoq̄ ista substitutio cōrner uulgarem. quādoq̄ pupillarem. quādoq̄ aliam. dic ut. s. dixi de materia uulgaris pupillaris & aliarum substitutionum. de substitutione de qua loquitur. l. sce uola. ad tre. dicemus ibi.

¶ Quis eum. Si seruus legatus substitutus pupillo. euanesceat legatum in cōditōis euentum. h. d. Dic d̄ q̄ in his testamētis. & sic inuit̄ q̄ patris & filij sunt plura testamēta. Sed contra de. l. patris & filij. j. e. So. ut in. l. cōtraria dicam. C. Alteri⁹ oppo. insti. de adi. le. p̄ totum. ubi d̄ q̄ non refert an codicilli sint cōfirmati uel nō. So. quod dicit̄ hic cōfirmati subaudi maxime. C. B̄f̄ hic. legatum uidef̄ ademptum. quero an uideatur in cōtinenti: an expectetur euentus cōditionis substōnis. Dicit̄ glo. in cōtinenti. ui de glo. que incipit sub cōditione & c. glo. p̄cedēs dicit̄ s̄rium & bene q̄ expectat̄ euentus cōditionis. casus est in. l. si seruus cōmunis in fi. j. e. & l. si post mortē. §. fi. de le. primo. fm Ja. de are. Ex. §. sequenti. C. An uerba si uiuo se: de qbus i. l. fuerint uerba testatoris uel. l. Et an si preterit⁹ sit posthum⁹ filius q̄ nat⁹ uiuo testatore decedit rumpat̄ sup̄ius testamētū. Et qd si fm testamētum sit tale ex quo necesse sit peti bonorū possess. fm ta. ex alia causa q̄ preteritiōis. & posthumo preterito & mortuo uiuo testatore de necessitate deuenit ad fm ta. Et ad hoc ut primuz testm̄ tollat̄ p̄ fm ē necessitas q̄ de iure ciuili h̄ditas possit adiri.

Si cum suo. Rupto testamēto paterno rumpit pupillare & remanente paterno remanet pupillare .b. .d. **Tex.** ibi instituat. dic & filium iam natum p̄ rereat. **Advertatis oppo.** duobus modis. d̄f hic q̄ p̄t quis facere testamētum sibi & filiis diuersis horis. **Lōtra** imo debet fieri vno p̄textu: ut. l. heredes palam. §. si. de testa. & l. cum antigitas. C. de testa. Rūdent hic qdā q̄ dicit hic alia hora. f. cōtinuata. & sic sit factum sine interuallo uno cōtextu. Tu dic. quādoq̄ ē unum testamētum omni respectu. & tunc debet fieri uno cōtextu: ut. d. l. heredes palam in fi. Quādoq̄ ē unū testamētum uno respectu: sed alio respectu dicuntur plura testamēta: ut in casu p̄posito: ut uidebitis. j. eo. l. patris & filij. & tunc possunt fieri uno cōtextu. Item possunt fieri diuersis horis i quolibet tamē per se. tamē adhibitis testibus: ut hic d̄f. **Quero** utruq̄ sit differētia a quo incipiat. utruq̄ a paterno uel a testamēto pupillari. **Glo.** dicit q̄ sic: q̄ q̄ sit diuersis horis debet incipi a paterno. alias pupillare nō valeret si fieret vno contextu. tu dic ut dixi in l. ij. §. prius autem. §. eo. **Procedo** ulterius d̄f hic si uiuo se filiū de cedat. & quero an ista uerba si uiuo se. &c. fuerūt uerba testatoris facientis iustitioez sub illa cōditiōe. an uero sunt uerba legis recitantis sc̄m̄. **Glo.** dicit utraq̄ lec. posse esse ueram. sed prima opinio in glo. q̄ ista uerba sint testatoris non placet: quia s̄m̄ hoc testamētum nō esset irritum & filius nō esset preteritus. nam quia extraneum instituit sub cōditiōe si filius te uiuo morietur. primo uideretur iustituere suum filium: ut. l. si quis ita heres. §. ti. i. & est casus s̄m̄ vnam lec. in. l. coheredi. §. si. j. eo. & §. de libe. & posthu. l. gallus. in prin. nū subaudiendo. l. j. glo. aliter teneat. & ē tex. §. ti. i. l. cuj i testamēto. in prin. nō cauillādo tex. pro hac opi. prestat argumētum optimuz. l. si ita stipulatus. in prin. de ope. liber. quare tene sc̄m̄ lec. positam hic: quia ista sūt uerba legis. & exponamus si. i. quāuis: ut dicit glo. s̄m̄ quam lec. babes q̄ filius iam natus preteritus l. uiuo testatore decedat. tamē testamētum non confirmatur. de hoc tamē plene habetis in. l. posthumus. in prin. §. de iniuf. testa. **¶ Juxta.** l. n̄am. querit glo. hic. quid si preteritus ē filius posthumus qui natus uiuo testatore decedit. an rūpatur superius testamētum. **Glo.** q̄ nō: quia sc̄m̄ testamētum cōfirmatur t̄m̄ de iure pretorio: ut possit peti bonorum possessio s̄m̄ tabu. ut. d. l. posthu. in prin. de iniuf. testa. & ideo primuz nō rumpitur: quia ad hoc ut primuz rumpatur per sc̄m̄ requiritur q̄ ex sc̄o potuerit adiri de iure civili: ut. l. cum in sc̄o. de iniuf. testa. probat in. l. filius qui in p̄tate. §. de libe. & posthu. vide gl. que incipit sub hac cōditiōe. glo. ista male dicit in casu in quo loquitur. nam ex secūdo testamēto in quo posthumus ē preteritus possibile fuit hereditatem adiri de iure civili. utputa nō nato posthumo. ideo primuz rumpitur: ut. l. i. & ij. §. de iniuf. testa. & ē cōtra istam glo. casus in. l. posthumi. §. sed & si constante. §. de iniuf. testa. & sic glo. male dicit: quia potuerit adiri hereditas de iure civili. rōnes aut̄ posite in glo. cōcludunt ueritatem in filio iam nato preterito. & probat per casum. l. si filius qui in p̄tate. §. de lib. & posthu. **¶ Sed** quero quid si sc̄m̄ testamētum ē tale ex quo necesse sit peti bonorum possess. s̄m̄ tabu. ex alia tamē causa q̄ p̄pter cām preteritionis: ut q̄ fuit aliquis iustitutus sub cōditiōe ip̄ossibili. quā pretor remittit uel ex alia cā. De his dicatis ut

dixi in. l. cum in sc̄o. §. de iniuf. testa. tetigi i materia uulgaris substitutionis. tene mēti istā glo. ad duo. **¶ Primo** q̄ posthumo preterito & mortuo uiuo testatore de necessitate deuenit ad s̄m̄ta. ut. l. posthumus. in prin. de iniuf. testa. **¶ Sc̄o** no. q̄ ad hoc ut primum tollat p̄ sc̄m̄ ē necesse q̄ h̄ditas possit adiri de iure civili. hoc exaiui in. l. si cū in sc̄o. §. de iniuf. testa.

Abstitui. Videtis q̄ posthumo filio substitui p̄t. uide glo. **¶ Ad** hoc op. glo. & nō soluit uide eam que incipit dic natum. ibi sed argumētū ē &c. sed hic certificat ex postfacto. ibi nō. qd̄ no. j. e. l. si pater filium.

¶ Seruus. Istud prin. ponit tres casus satis facales. ideo non sūmo. **¶ B̄** hic offeretis. cōtra imo requiritur cōsignatio & depositio: ut. C. de cōi seruo manu. l. i. dicunt qdam sp̄ale in seruo substituo. ueritas ē ut quod hic deficit ibi suppleatur ut dicatur offerens & deponens & cōsignans. **¶ Materiaz** huius. l. habetis plene expeditaz p̄ glo. in. l. sed & si sub cōditiōe. §. si. §. ti. i. ideo hic nō infisto. uideatis ergo p̄ vos.

¶ Si ticio. Hic habetis casum s̄nam glo. quā habuistis. §. e. l. cum qui in fi. d̄f hic si post mortem idē ē &c. **¶ Que** ro an debeat expectari temp̄ mortis legatarij. Rūdeo non. casus est in. l. si post mortem. §. si. j. de lega. i. sed debet expectari euentus cōditiōis substitutionis. sed tēpus mortis nō quia certum ē uentuz &c. **¶ Bar.**

Ex. l. sequēti.

¶ Quādo pater fecit testamētuz sibi in scriptis filio p̄ nūcupationem: an dicant plura testamēta uel unū: ibi. **¶ Quero.** Et quare quo ad qd̄ habent ut duo testamēta & quo ad quid ut unum: ibi. **¶ Quero** quo. Et an si in eadem charta sunt scripta plura testamēta hisdem testibus adhibitis ualeant.

¶ Patris & filij. Testm̄ p̄ris & testm̄ filij quo ad qd̄ habent p̄ uno. quo ad qd̄ pro diuersis. b. d. §. si p̄ hic ponit q̄ habentur p̄ diuersis. **¶ Op.** & v̄ q̄ de iur̄ p̄torio habent tanq̄ diuersa testā: ut. l. si ita. §. si. de bo. pos. s̄m̄ta. **¶ So.** ibi loquit q̄ pater fecit sibi testm̄ in scriptis filio p̄ nūcupationē. hic ecōuerso. quo casu testamēta habent p̄ diuersis. & sic concordat cum sine. nō aut̄ cōcordat cum casu principij. q̄ aut̄ sit diuersitas. j. dicā. **¶ Itēz** d̄f hic sufficit esse signatas tabulas p̄ris. l. j. nō filij §. §. eo. l. si quis eum. §. si. ubi requirit eadez solēnitas in testō filij que fuit in testō patris. & d̄z reiterari in testō filij. **¶ Solu.** q̄ tabule patris & filij sunt uno cōtextu una solēnitas sufficit. ita loquitur hic. & quod dicitur in tex. l. j. tabule filij signate nō sint. exponit p̄ glosaz duob̄ modis. **¶ Primo.** i. apte & nō signate & itelligatis si signate. f. separate sed sūt iuncte testō p̄no. adeo q̄ signa impressa in testamēto paterno uidētur impressa in pupillari. ita debes intelligere hanc. l. ut. l. ad testuz. §. si. §. de testa. **¶ Alio** modo exponitur per glo. idest aperte coraz honestis personis: ut. l. sc̄o. C. quē admo. testa. aperi. & tunc itellige q̄ ab initio fuerunt signate. ita debetis itelligere hanc materiam. **¶ Quero** circa hanc. l. in uers. fina. quando pater fecit testamētum sibi in scriptis & filio per nūcupationem. an dicant plura testamēta uel unum t̄m̄. **¶ Quidam** dicūt unuz ēt illo ultimo casu. & hoc p̄z ex prin. huius. l. **¶ Alij** dicūt & ista est

ad eodē & nū bilominus i stitutus in se cūdo nō poterit esse heres nisi ticius uiuo testatore decesserit cum sit iustitutus sub ista cōditiōe sed si hoc s̄z haberet uiz substitōis uulgaris p̄ ipaz nō tolleret i stitutio prima & sic ticius posset e ē heres si nō decederet uiuē te testatore q̄ dicit e ē p̄petuo menti tenendū ga ēne casus & posset d̄ facili cōtingere.

¶ C nō placet. **ADDE** s̄m̄ bal. q̄ p̄pter aliū videtur q̄ ista lec. nō sit bona: q̄ ista uide qdā uulgaris substitō sc̄a filio sed q̄ filius est iustitutus in primo gradu. p̄t preteriri arg. ut. §. de li. & posthu. l. si posthumus. §. q̄ uulgo. sol. dic̄ r̄rium p̄cedet q̄ in eo deq̄ testō substitutio esset sc̄a sed h̄ fuit facta diuisio tpe v̄n̄ magis dicit s̄z testm̄ quam substitō uulgaris iō uiriā ex p̄teritiōe ex quo isert vitra bal. q̄ si fecit testm̄ p̄mū i quo ticius herede iustitutus & postea ex interuallo aliū faciat in quo iustituat s̄p̄ro nū sub cōditiōe si ticius eo uiuo moriat q̄ p̄mū testm̄ statim ē ruptum p̄ s̄m̄: q̄ duo testamēta si p̄t simul stare diuersis t̄pibus facta

a C Duo testamēta. ADDE q̄ cum bar. tenēt bal. ang. & imo. & Ray. i le- ctura ordinaria: & scias q̄ pau. de ca. dicit q̄ nō uidet quōd possit pcedere iste intellectus q̄z o3 violare litteram: vt p3 in v̄bo resignare p gl. vñ ipse intelligit q̄ paternū fuit sc̄m prius adhibitis suis signaculis & postea pu- pillare cū alijs signaculis de p se demū fuerūt remota signacula pupilla- ris adiecta. & sic v̄bū re- signare expo- nit. i. remo- uere & sic erit sensus q̄ paternū ua- let nec pupil- lare vitiet qz paterna si- gna sufficiūt et si diuersa hora sc̄m sit pupillare. & iuxta hoc di- cebat q̄ qñ pupillaris substō vno cōtextu sc̄a ē cū paterno & testes simpli- citer attestēt se fuisse ad- hibitos ad paternū itel- ligent adhi- biti ad pupil- lare p istum tex. dū dicit signa patrio sufficiūt & di- cit q̄ nullus doc. hoc tan- git q̄ dictuz videt sequi alex. sed itel- lectū repro- bat ad banc .l. qz de p̄a significatio. vocabuli idē sit resignare qd̄ aperire. l. si testm̄ cum glo. s. de te- sta. Item qz iste intellect⁹ ē p̄ tex. in .l. si qz euz. s. fi. s. eo. vbi in pupillari rē- uerā hora fa- cta requir̄ ea- dē solēnitas que in pater- no ergo sic primū vitia- ret si amoue- rent signacu- la ante aper- turam testa- mēti. ita i pu- pillari. dicit tñ posse pro- cedere opi- pau. qñ pu- pillare & pa- ternū vno & eodē tpe abf- qz iteruallo

veritas q̄ tūc uident duo testamēta. hoc appa- ret ex tex. q̄ dicit sed & si. & sic ē dictio aduersati- ua. que dictio sed. qñ ponit euz copulatiua & .s. notat diuersitatē in facto & idēnitatē in iure. & sic h̄ in fi. denorat q̄ hec sūt diuersa testamēta quo ad diuersas solēnitates. sed unū quo ad unū iu- ris effectū. uide glo. q̄ incipit p hoc v̄f q̄ sit ibi af- similatio. s̄te de hac dictione sed. habetis. s. ne- qs eum qui in ius uo. nō iē. l. ij. & l. sed & si lege. i. prin. fm̄ unam lec. s. de peti. he. Sed si poneret dictio sed. sine culpa uel alia aduersatiua sine co- pula: tunc denorat diuersitatē in facto & in iure: ut tāgit glo. in .l. hoc ampli. s. de bis aut. super v̄bo aut. de dā. ifec. & v̄f mibi q̄ tangat p glo. in .l. q̄ usufructū. j. de uer. ob. ¶ Quero quo ad qd̄ habent ut duo testamēta. & quo ad qd̄ habentur ut unū. Et uide glo. que incipit. ergo unum & c̄. ¶ Pro ista q̄ōne declarāda debetis scire q̄ in testō sunt plura cōsiderāda. uidelz p̄sona testan- tis. solēnitas testamēti. ualor seu effect⁹ testamē- ti. ultimo acq̄sitiō hereditatis ex testō. pcedens. ¶ Ad primū dico q̄ si cōsideramus p̄sonaz te- stantis q̄ sunt unū: qa unus & idem facit utrūqz testm̄: ut. s. e. l. i. in prin. Sc̄o si cōsideramus so- lēnitatē testamēti. dico q̄ p̄nt h̄ri ut unum si fi- ant uno cōtextu & una solēnitate. Item p̄nt h̄ri ut diuersa si fiant diuersis horis & diuersis solē- nitatib⁹: ut dixi. s. & in .l. si qz eū. s. eo. Si cōside- ramus sc̄m. s. ualorē seu effectū testamēti. q̄dam sunt q̄ testm̄ in totum euacuant: ut p̄teritio filij. q̄rela in totum p̄posita & obtēta. & h̄r̄ditas nul- lo modo adita & filia. & istis casibus qñ nō ualet paternū nō ualet pupillare & ceterē ut unū: ut. s. .e. l. si qz eū in fi. & de iof. re. l. papi. s. sed nec ipu- beris. & l. ij. s. adeo. s. eo. ti. Quēdā sunt q̄ testm̄ expugnant quo ad q̄dam nō in totū: ut bo. pos- s̄ta. que expugnat tñ de iure p̄torio. Item q̄rela p parte p̄posita & obtēta. & istis casib⁹ testm̄ pupillare censet ut diuersum a paterno: ut. l. & si p̄. j. e. & l. papinianus. s. sed nec ipuberis. de iof. testa. Si cōsideramus h̄r̄ditatis acq̄sitionem p/ cedentē ex testō tunc dico q̄ posito q̄ testm̄ pri- mum sit cōfirmatū uera aditione uel pp̄ existen- tiam sui heredis: tūc ut diuersa testā censet: qa qz pōt agnoscere h̄r̄ditatē pupillare & repudia- re paternā: ut. l. q̄situz. de acq. her. & l. si filius q̄ patri. s. e. & dixi in .l. sed si plures. s. si ex asse. s. .e. qd̄ nō p̄tingeret si diuersē partes hereditatis paterne essent delate. nam nō posset qz unā am- plecti & aliam repudiare: ut. l. si solus. de acq̄rē. her. & l. q̄dam eulogio & ibi plene nō. C. de iu. d̄ libe. ¶ Ultimo q̄ro pone q̄ in eadē charta sūt scripta plura testamēta adhibitis eisdem testib⁹ utrum ualeāt ista testamēta. v̄f q̄ nō: qa sp̄ale est in testō patris & filij q̄ sufficit una solēnitas. ergo in alijs plures solēnitates requir̄. ¶ In p̄rium uidet qa ista solēnitas v̄f quodlibet testm̄ per se respicere in illa charta. & sic quodlibet testm̄ h̄z p se suā solēnitatē: ut. l. si quis ex argētarijs. s. si initium. s. de edē. Quid dicemus. Breuiter pu- to q̄ oia ista testamēta ualent p̄ dc̄m. s. si initium. & l. sc̄re debem. j. de p̄. ob. & l. ticia. s. si. e. ti. & .l. plurib⁹. in prin. eo. ti. Nō ob. l. ista qa sufficit hic una solēnitas adhibita ab eodem hoīe. In q̄ōne uero nostra quot sunt hoīes testantes tot fuerūt hoīes q̄ adhibuerūt suos testes. l. z de hoc

cōdita essent & in quolibet de p se essent appōsita signacula & sigilla septē testium: qz tunc h̄z testator amoueat appōsita in pupillari nibilomin⁹ v̄trū qz testm̄ firmū manet ex his que adhibita sunt in paterno.

b C Ultimo. ADDE q̄ decisionē bar. hic intelligit bal. verā indubitan- ter qñ notarius dixisset in instrō q̄ oēs illi testes erant adhibiti in oibus

una scriptura fuerit sc̄a: uel h̄z hoc dixerit uno cō- uotio uel una uoce. ar. de hoc. j. de duo. re. l. iij. Ex. l. sequenti.

C Substō facta in unum casum h̄z locum i alio casu a testatore omisso nisi testatoris uolūtas re- pugnet.

I quis ita. Substō pupilla- ris sc̄a ad tēpus post tps uidet p̄hibita. h. d. C Opp. substō facta in uno casu habet locum in alio ca- su a testatore omisso: ut. l. iam hoc iure. s. e. & l. gallus. s. & qd̄ si tñ. de liber. & postbu. sed h̄ d̄ p̄. Rūdeo hoc ē uerum: nisi testatoris uolūtas repugnet tacite uel exp̄sse: ut. l. iā hoc iure. s. eo. & l. quāuis. C. eo. sed h̄ uidet repugnare & appa- ret tacita uolūtas in p̄rium: qa testator se restri- gens ad certum tps uidet post tps p̄hibere: ut .l. statuliberis. s. stichum. j. de lega. ij. & l. ipe- rator. s. de postbu. & hoc ē quod dicit tex. hic: nō enim in hunc casum substō uidet. C Op. de .l. fi. C. de postbu. her. instr. So. ut no. in .l. com- modissime. de li. & postbu. C Oppo. de .l. si ex- traneus. s. de condi. ob. cām. So. illa cōcordat. nam ibi casus omisus remanet dispōnī iuris cō- munis. ita hic casus omisus. s. post decēz annos remanet dispōsitioni iuris cōmunis. ¶ Itēz op- po. s. de suppel. le. l. legatum. in prin. & l. q̄situz .s. fi. de fun. instr. ubi d̄ q̄ p sp̄ale p̄uisionē nō derogat p̄uisioni generali. So. hic fuit tñ spe- cialis p̄uisionē & nulla generalis p̄uisionē p̄cessit iō- stamus soli p̄uisioni sp̄ali.

S qui. C Oppo. de .l. sed si p̄ i pupillari alius q̄ ille qui petit p̄ tab. nā p̄pter cōtra tabu. nō expugnant tabule pupilla- res ut ibi. sed ille qui p̄ta. petit ē idignus substō- ne. Quero utrum hoc sit uer⁹ siue iste obrineat siue succūbat. dic ut in glo.

U plures. Spes substitu- tionis breuilo- que ad heredes nō transit. & in dubio per noīa appellatiua tacita it̄pretat. & ideo so- lum qui sunt heredes ex eo uocant̄ pro heredi- tarijs portionibus. h. d. cuz. l. sequē. C No. tex. ibi qñ inuicem in oēm casum & c̄. Et no. tex. ibi qui dicit qui h̄r̄des extiterint. & sic per noīa ap- pellatiua. C Opp. de .l. si ex pluribus. j. de suis & le. Rū. ibi loquit̄ de iure accrescendi quod trā- sit ad heredem. hic uero in substitutione breui- loqua que ad heredem nō transit: ut hic. & l. lu- cius. s. fi. j. eo. & uidistis simile in .l. qui liberis. s. hec p̄ba. & l. sed & si plures. in prin. s. eo. C Op- po. de .l. si tu ex parte. j. de acqui. her. ubi etiam ille qui nō ē heres uidetur q̄ admittatur ad sub- stitutionem. So. ibi fuit facta substitutio p noīa p̄pria. h̄ uero fuit sc̄a p appellatiua qd̄ in dubio sumit: ut h̄ tex. in fi. no. dicit. C Ultimo ex hac .l. no. dicunt q̄dam q̄ h̄ substō breuiloqua i oēs casum cōprehendit directam & fideicommissariā substōnem: ut hic dicit tex. qñ inuicem in oēm ca- sum. & c̄. sed dy. exponit idē in oēm euentū pue- nientē ex substitutione directa n̄ per fideicomis- boc examināui in .l. lucius. j. eo. C Venio ad .l. si plures.

I plures. C Opp. j. ad tre. l. nōnū q̄. & l. quor

testamēti i eadē charta scriptis tan̄ idēz dicit et si notarius hoc nō exp̄i- mat q̄ dicit eē notādū p ampliatione dicti. s. si ini- trum loquē- tis in die qa pcedit et in adhibiti. te- stium & cum eo transeunt alij & idēz vi- det dicit d̄z loco appo- sito. in prin- scripture qz censet repe- titus i sequē- tibus parti- bus ita bal- & saly. i. l. co- q̄ a multis .C. si cer. pe- & de istis vi- de bal. i rub. .C. de fi. in- stru. ang. in .l. lucius. j. de testa. mil. Bal. cōsilio .clxxvij. ter- tio li. p̄missis tribus statu- tis & inquam tū alex. tāgit an ista super exp̄sis sit di- stinitua uel interlocuto- ria uide ro- cōsi. ccccl- viij. & an la- ta possit mu- tari uide per eundem cō- silio. cccclij.

tiens. Rūdeo hec p̄ illam determinari debet ut succedant p̄ hereditarijs portionibus. nisi fuissent expressa p̄pria noīa. uel fuerunt iussi dare aliquid ex quo p̄sumat q̄ testator uoluerit eos h̄re uiriles: ut glo. dicit & bene. in dubio aut uidetur facta hec substitutio per noīa appellatiua: ut hic in fi.

Pater. Extraneus post mortē oīum filiorum in dubio substitutus uidetur. h. d. C. Quero qualiter fuerunt formata uerba testamēti in hac. l. Quidam dicūt q̄ pater dixit filios meos iuicem substituo. & hoc put habēt qdam in tex. substituit. Alij dicunt q̄ dixit iuicem instituo. & hoc prout habent institueret. sed nō curo: quia si dico iuicem instituo. Ista uerba cōtinent institutionez & substitutionem: ut. l. qui liberis. §. hec uerba. §. eo. C. Scōo quero quid si pater simpliciter instituit filios & eis substituit ticiū. Rūdeo semp ultimo moriētī uidef substituisse: ut. l. penul. C. e. ti. quod plene exaiui in. l. heredes mei. §. cuz ita. j. ad tre. C. B̄ hic duo gradus. Cōtra imo tres: q̄ institutio filioꝝ. & substō inuicem: & substitutio tertij. Glo. soluit duobus modis. tene scōam ut exponat institutis. i. substitutis. & sic gradus institutionis nō cōnumeref.

Ex. l. sequēti.

C. Ad cōfirmationem tacite uulgaris non requiritur aditio.

Pater. Substō uulgaris habet locum ēt in instituto uiuo testatore defuncto. h. d. fm̄ glo. ē enim difficilis & subtilis tex. C. oppo. C. de posthu. here. isti. l. fi. Rūdeo ut no. in. l. cōmodissime. §. de lib. & posthu. C. Secundo op. q̄ substitut⁹ nō pōt admitti: quia incertus & innotatus: ut. l. quotiens. in prin. §. de her. isti. Dicit glo. q̄ hic fuit demonstratus certa demonstracione que habz vim p̄priois: q̄a oīno per natiuitatem ē certificand⁹. C. Tertio oppo. q̄ substitut⁹ nō admittit. naz instituto mortuo uiuo testatore substō debet expirare: quia non pōt adiri h̄reditas ex institutione paterna: ut. l. ij. §. adeo. & l. sed si plures. §. si ex affe. §. eo. Solu. illud uerum in pupillari substōne. hic loquit de uulgari. dicit eniz si filius mihi nascet post mortem filij mei. & sic ē uulgaris expressa a qua testamētum pōt incipere: ut hic. & §. de libe. & posthu. l. gallus. & quasi p̄ totam. l. C. de ca. tol. §. pro scōo. & l. thais. §. splendorus. de fideicō. li. ita dicit glo. & B̄. ideo prima glo. huius. l. exponit patri. f. uiuenti. & sic fuit uulgaris expressa. sed q̄a tex. nō dicit uiuenti. Ideo Ja. de ra. dicit q̄ ista lec. cōtinet diuinationem. & ideo legit alio modo. & fm̄ eius lec. h. d. Tacita uulgaris nō expirat pupillo uiuo testatore defuncto si sup̄est substitut⁹. h. d. fm̄ Ja. de ra. in tex. substituerit. f. pupillariter. & fm̄ hanc lec. op. tacita uulgaris regit aditionem hereditatis ex testamēto paterno: ut. l. apud iul. §. idem iulianus. j. ad tre. sed hic ex pater no nō pōt adiri: quia pupillus institut⁹ decessit uiuo testatore. Dicit Ja. de ra. illa regula fallit q̄n frater ē substitut⁹ ipuberi: ut hic. facit. l. si filius qui. §. e. & tangit p̄ l. y. C. eo. l. penul. Ego aut dico indistincte q̄ ad cōfirmationem tacite uulgaris non requiritur aditio ex testamento paterno. Sed si pupillus morif uiuente testatore. an extinguitur tacita uulgaris. Distinguo. §. e. l. in tractatu uulgaris. & tangaz. j. eo. l. lex cornelia. In hoc tamen no. opionem Ja. de ra.

Ticius. Bonus casus est: quod dicitur hic in utraqz partem intelligis in partem ticij iure substōnis. in partē coheredis iure accrescendi. si repudiavit coheres. sed si poneremus coheredem adiuisse & ticiū repudiasse partem: tunc admitteret sempronius in partem ticij tñ: ut. l. ij. §. si duo. j. de fm̄ tabu.

Ex. l. sequenti.

C. An substitut⁹ pupillo qui decessit uiuo testator possit uenire ex tacita uulgari & an testamēto possit sumere uires a tacita uulgari.

Ex cornelia. Fictio legis cornelie sicut testamētum cōfirmat paternū ita & pupillare si pupillus post mortem testatoris uere uel ficte in pupillari etate decesserit. h. d. cum. l. sequē. Et p̄cedit hoc ordine: q̄a primo ponit unum dcm̄. scōo illationem. scōa ibi: quia p̄pter. Item ista scōa subdiuidit in quattuor partes. primo loquitur quādo impubes post mortem testatoris decessit uere in ciuitate. secundo quādo ficte. tertio quādo ante mortem testatoris filius decessit uere & ficte. quarto quādo ante mortem testatoris filius decessit ficte. post mortem uere. secunda ibi. sed si pater. tertia ibi. si uiuo. quarta ibi. quare etiam. C. B̄ hic in uersicu. sed si pater q̄ ex. l. cornelia ueniunt substituti. Contra. j. de capti. & postli. re. l. pater in fi. ubi dicit q̄ ueniūt de iure pretorio. Glo. dicit q̄ ueniunt ex ea. l. & ex suppletionem pretoris. uide glo. que incipit nō ex uerbis. & sic habes casum fm̄ Jaco. de are. & glo. q̄ uenit substitutus de iure ciuili & pretorio. C. Op. glo. ponamus q̄ pater capitur deinde filius. tertio pater moritur in captiuitate deinde filius moritur in captiuitate. & sic quilibet presumitur mortuus preambula hora captiuitatis. ergo primo pater deinde filius. & sic substitutus debet admitti: ut hic. sed. j. l. proxima uidetur cōtrarium. ergo & cetera. Respondet glo. que incipit non ex uerbis. ibi responde & cetera. Ista solu. est uera & uerissima. sed ratio solutionis ponitur in. l. proxima. nam ratio est: quia si filius decessit patre mortuo ficte: filius esse heres patri non potuit: ut. l. nec. C. de capti. ui. nec fuit suus heres nec per imixtionem. & sic testamētum paternum ē nullius momenti. & substitutio nō habet locum. uide glo. j. l. proxima. que incipit ex pupillari. & hec sunt uera. sed si ponimus impuberem non habere coheredem cuius aditione confirmetur tabule pupillares q̄ tunc bene pōt succedere ipsi pupillo: l3 non traherentur ad bona pupilli defuncti. de quo dicit plene. j. de captiuis. l. pater. & ibi glo. sed si filius uiuo patre esset captus non admittitur substitutus ex substitutione pupillari: ut hic. C. Sed quero utruqz ad bona defuncti possit uenire ex tacita uulgari. Tres glo. dicūt q̄ sic uideatis eas & una est super uerbo non existimo: & incipit ad hoc & c. ibi uel saltem & cetera. alia incipit hoc intellige. & c. ibi uel statim tacita. alia est. j. l. proxima. & incipit ex pupillari. ibi uel ex tacita. Item habes etiam q̄ testamētum pōt sumere uires a tacita uulgari: nec requirit aditionem ex testamento paterno. naz nō ponitur hunc filium habere coheredes. imo magis cōtrarium innuitur: ut pater in ratione glo. que incipit ex pupillari. C. Contrarium tex. & glo. habetis in. l. apud iulia. §. idem iulianus. j. ad trebel. & B̄. tenet illā glo. ratio que mouet B̄. est quia filio decessit in uita patris extinguitur pupillaris que ē principalis. ergo & tacita uulgaris que est accessoria: ut. l. iij. §. qui habet. §. de serui. ru. predi. & tex. est. j. ad trebel. l. apud iulia. §. idem iulianus. fallit fm̄ Jaco. de are. quando pater ē institutus: ut. l. si pater. §. eo. Guil. de cu. dicit q̄ tacita uulgaris non requirit aditionem hereditatis. & sic testamētum sumere potest uires a tacita uulgari sicut ab expressa. & ē ratio fm̄ eum quia non pōt incipere dispositio ab eo casu a quo debet extingui: ut. l. ticio. cuz morietur. j. de usufruc. leg. sed substitutio uulgaris extinguitur per aditionem: ut. l. post aditam. C. eo. ergo ab ea non incipit. Sed respōdeo q̄ extinguitur uulgaris per aditionem eius cui facta ē substitutio. sed doc. qui tenent q̄ requiratur aditio intelligunt de aditione coheredis. nō eius cui facta ē substitutio. & ita dicit Ray. & tex. ē in. l. apud iulia. §. idem iulianus. j. ad trebel. B̄

C Arg. hu.
 .l. ADDE
 fm Alex. q.
 p. u. tenent
 ang. imo. ra.
 pha. pau. de
 ca. & ipe ale.
 q. dicit se
 bar. sep. co.
 fuluisse quia
 opi. bar. & p.
 tex. in. l. here
 des mei. s.
 cuz ita. j. ad
 tre. in. v. h. in
 oem heredi
 tatez no ob.
 iste tex. q. lo
 qtur in sub.
 situ. uulga
 ri q. coeipit
 an adita he
 reditate & i
 cuz iuc beat
 locu ius ac
 crecedi te.
 stator censet
 uoluisse illud
 reseruare no
 sic i fideico.
 q. coeipit p.
 adita heredi
 tate tu tu dic
 q. pau. d. ca.
 coli. c. xxxvj
 dicit q. alias
 dubitauit d
 his q. hic dic
 bar. maxime
 qn esset aliq
 psumptio qz
 in. l. pe. C. de
 ipu. & alijs
 substi. tenet
 p. riu. v. qz
 q. bar. h. di
 cit idem fir
 mat in. d. l.
 heredes mei
 .s. cu ita di
 cit no uideri
 sibi tutum
 recedere a
 Bart. hic &
 ibi & id q. di
 xit in. d. l. pe.
 dixit p. inad
 uertentiaz ex
 quo no facit
 men. de. d.
 .s. cu ita & ui
 de q. ibi po
 sui qbus et
 adde Jo. de
 annania coli
 lio. xxiij.
B C. Define
 re. ADDE
 pe. d. ancha.
 p. sil. c. xxxiiij.
 & inquam
 alex. p. an
 legatu factu
 vidue requi
 rat ppetuaz
 viduitate vi
 de bal. colil.
 c. cccv. quar
 to li. ang. co
 silio. xxxiiij.
 pau. de cast.
 coli. c. cclvij.
 ubi vide pul
 chru casum.

dra. dicit q. testamētuz pōt assumere uires a tacita uul
 gari. alias sequeretur absurdum. nam pone q. un^o fili^o
 tantum est institutus cui facta ē substitutio pupillaris si
 filius non adibit: tunc nunq. substitutus admitteretur
 ex tacita uulgari: quod est contra tex. l. iam hoc iure. s.
 eo. **C** Sed respōdeo si unus filius tantum ē institut^o:
 tunc existētia sui heredis cōfirmaret tabu. pupillares:
 ut. l. si filius qui patri. s. eo. & l. paterfamilias. s. de pri
 ui. credi. Sed pone q. existētia sui heredis nil operet:
 ut si filius decessit capto patre ab hostibus: tunc bene
 sequitur absurdum quod dicit Aldra. & breuiter ego
 teneo istas tres glo. reprobata opi. Guil. Aldra. glo.
 & By. in. l. apud iul. s. idem iulia. j. ad trebel. & dico q.
 ē casus in. l. neq. enim. s. fi. j. de testa. mil. ubi uulgaris
 tacita comprehensa sub fideicom. nō requirit aditionē
 hereditatis. unde ab illa tacita uulgari pōt testamentū
 assumere vires. nam licet fideicommiss. requirat aditio
 nem tamen tacita uulgaris comprehensa sub fideicom
 missaria non requirit aditionem. dices tu q. ibi est spe
 ciale. Respōdeo q. ibi ē speciale q. fideicommissaria tra
 hatur ad directam. sed q. illa directa possit a se assume
 re uires postq. ad illam trahitur fideicommissaria nulluz
 ē speciale. Idem est casus in. l. penul. in fine. s. de uen.
 inspi. nil subaudiendo. No ob. l. apud iul. s. idem iulia
 nus. j. ad trebel. q. ibi requiritur aditio ad confirman
 das tabu. pupillares nō ad cōfirmādam tacitaz uulga
 rem. & si dicit quomodo hoc sit cum pupillus nihil ha
 beat. Respōdeo quis tibi reuelauit hoc. nam pupillus
 potuit multa querere post mortem testatoris: ut. l. sed
 si plures. s. ad substitutos. s. eo. No ob. ratio tua que
 est q. rupto principali rumpitur accessorium: quia sub
 stitutio uulgaris tacita non ē accessorium. imo est quid
 tacitum cuz principali: ut. l. si fideiusor. in prin. j. de le
 ga. i. quare credo salua meliori deliberatione q. tacita
 uulgaris non requirat aditionem. imo testamentuz ab
 ipsa tacita uulgari pōt assumere uires. **C** Quero mor
 tuo pupillo testatore uiuo. an tacita uulgaris possit ha
 bere locum. Iste tres glo. dicunt q. sic. By. cōtra & di
 cit q. est casus in. l. quod si filius. j. de capti. & possli. re
 uer. & sic dicit esse determinatum ex eo q. ibi dicit nihil
 ex. rē. & sic nec ex pupillari nec ex tacita uulgari. Alij
 doc. superuenientes dicunt: aut pupillus habet cohe
 redem ex cuius aditione tabule scōe cōfirmantur. & ha
 bent locuz iste glo. alias habet locuz opinio By. Ego
 dico q. h. est trussa. sed dico q. iste glo. & By. dicit ve
 rum quia quādoqz pupillus decessit sicte uiuo testato
 re. unde spes pupillaris substitutionis non deficit om
 nino uiuo testatore: & tunc tacita uulgaris habet locū:
 & ita loquuntur iste due glo. l. lex cornelia. Quādoqz fi
 lius uere decessit uiuo testatore: & tunc quādoqz pater
 non habuit tempus prouidendi sibi & mutandi testa
 mentum: quia statim decessit post filium: & tunc habet
 locum tacita uulgaris: ut. l. si pater. j. proxime. & ibi gl.
 Quādoqz pater habuit tempus prouidendi & mutan
 di & non fecit: & tunc lex presumit q. testator uoluerit
 q. substitutus pupillariter succederet. & ita loquit. l. q.
 si filius. j. de capti. rē. & hāc distinctionem habes in. l.
 tractabaf. j. de testamen. mili. & probatur in simili in. l.
 iij. C. de inof. testa.

Ex. l. sequenti.

C Ex presumpta uoluntate defuncti cōiunctus substi
 tuto preferitur. Et si testator dixerit si tales decesserint
 uolo q. oia bona mea deueniant in tales tunc uidetur
 substitutos uocare cum oēs decesserint idēqz uidet si
 esset aliqua psumptio cōiunctionis.

¶ Vidam testamento:

Ex presumpta uoluntate defuncti cōiunctus

preferitur substituto. h. d. **C** Oppo. d. hic q. cōiunct^o
 preferitur substituto. q. tra imo cōiuncto substitutus: ut
 in aut. hoc amplius. C. de fideicommiss. & j. de bono. pos
 ses. fm tabu. l. i. s. si duo. & no. in. l. qui patri. j. de acq.
 here. Respō. iuriconsultus rīdet q. hoc ē propter uo
 luntatem presump. defuncti que uoluntas apparet
 hic ex duobus. primo quia substitutus uoluit admitti i
 plures q. in duodecim vncias: ergo apparet q. uoluit
 admitti cum tota hereditas vacasset: qm in eos rotam
 hereditatem distribuit. Item hoc apparet ex alio. s. ex
 hac dictione neqz. que ē dictio copulatiua. & sic requi
 ritur utrūqz non fieri: ut. j. de sbo. obliga. l. si quis ita
 stipulatus. & facit quod dixi in. l. si is qui ducenta. s. cū
 ita. j. de re. du. & hoc tene menti ad multa. Ex hoc ha
 bes q. ex presump. uoluntate defuncti cōiunctus sub
 stituto preferitur. Et per hoc pōt limitari unum dēn.
 substituit testator duobus per fideicommissum simplici
 ter. certe cuilibet uidetur substituere simpliciter per se:
 ut. j. de lega. ij. l. fi. s. filiam. & j. ad tre. l. lucius. s. gaio.
 Sed quid si testator dixisset si tales decesserint uolo q.
 omnia bona mea deueniant in tales: & tunc uidet uel
 le substitutos uocare cum ambo instituti decessissent. ar.
 huius. l. Idem putaret si esset aliqua alia presump. tio
 q. h. ponit: ut si esset psumptio cōiunctionis: ut quia
 erant filij instituti. unde uelle uidet cōiunctum preferri
 substituto fm ea que plene dixi in. l. heredes mei. s. cū
 ita ad trebel. **C** Ultimo no. q. sicut ex uoluntate defu
 cti cōiunctus substituto preferri. ita qnqz ueniens ab in
 testato pferitur substituto ex psumpta uoluntate defu
 cti: ut. l. si q. ita heres institutus. de her. insti.

¶ A substitutione.

Sufficit quem se
 mel heredem extitisse: nisi testator eum here
 dem esse tempore mortis requirer q. ex dictione tunc
 presumitur. h. d. **C** In tex. ibi referenda esset. subau
 di ut oportet gatum tempore mortis impuberis here
 dem esse ad hoc ut substitutum excludat. nō autēz sus
 ficat aliquo tempore fuisse scōm By. **C** Oppo. de pn.
 ad fi. Solu. dictio tunc: tollit cōtrarium que extrema
 tem temporis significat: ut. l. iij. in fi. de cōdi. & demō.
 & de testa. tu. l. penul. **C** Scōo oppo. & uidetur q. nul
 lo modo possit esse locus substituto rupto testamento
 per querelam: ut. l. papinia. s. sed neqz impuberis. de
 inoffi. testamen. Solu. hic testamentum fuit ruptum p
 parte. ibi in totum. Item op. q. semel fuit heres nunq.
 pōt desinere esse heres: ut. l. & si sine. s. qd. papi. & l. ci
 qui soluendo. s. ti. i. **D** ic ut in glo.

¶ Uicum plures.

Ex presum
 pta uolun
 tate defuncti plures cōiuncti uocantur in ui
 rilem respectu unius defuncti. sed intra se in heredita
 rias portiones. hoc dicit. & est singularis casus. **C** Op
 po. & uidetur q. omnes cōiuncti admittantur in unā
 dimidiā & ticius in aliam dimidiā: ut. s. titu. l. l. si ti
 cius. & s. e. l. si pater filio. quidam dicunt q. hic non cō
 iunxit eos. sed eos instituit separatim eos nominando
 diuinare est: tu dicas q. hoc contingit propter duo.
 primo quia illos cōiunctos instituerat ex disparibus
 portionibus. Unde sicut eos in institutione separauit
 rat ita uidetur separasse in substitutione. Secundo q.
 hoc in substitutione expressit. dixit enim pro portio
 nibus hereditarijs. sed in contrarijs ista duo non inter
 uenerunt. imo eos uno sermone instituit. unde eos in
 substitutione non uidetur separare. **C** Item oppo. C.
 .e. l. si. s. i. ubi uidetur q. inter se uocentur in uiriles.
 Respondeo. ibi fuerunt substituti per distributiuz q.
 quis. & ita de facto contingit q. in substitutione parca
 uiriles habuerunt. dixi in. l. pater. s. e. & l. si testamen
 to. s. eo.

I mater Pater potest instituire filium in
 tps pubertatis et ei substituef
 vulgariter. b. d. Et ista e difficilis lex. ta in pn. q
 in fi. C. Op. q tale testamtu no valet: qz fili^o interiz repi
 tur pteritus. ergo testamtu e nullu. sm iura hodierna
 vt in au. vt cu de ap. cog. s. aliud quoz. et in au. nouis
 sima. C. d. inof. test. Dicit gl. hic fili^o fuit institut^o ad tps
 vni tpe subducto d medio remanet institutio pura. Ita
 glo. Ja. de are. reprehedit dices qz hoc no est veru. imo
 dicit qz bec substitutio e condicionalis cu erit anoz. xiiij.
 vt. l. si cui. s. hoc legatu. j. de le. i. et l. si tale. j. qn di. le. ce.
 sed institutio pot cōferri in cōditione vel in die incertu:
 vt. s. ti. i. l. in tēpus. et j. ti. i. l. h. et per totu. et no. in. l. here
 ditae. s. ti. i. l. tū videt voluisse euadere hoc: et dicit qz
 h̄ba faciūt die regulariter: nisi aliud testatorē sensisse
 appareat allegat. l. si ita scriptū. d manu. testa. videte an
 ista h̄ba faciant dies vel cōditione. dixi in. l. si cui. j. de le.
 i. Tamē in pposito dico qz ex charitate psonē: qz filius
 psumit qz voluit testator: potius facere die qz cōditione:
 vt. l. seius saturmin^o. j. ad treb. et d vsuris. l. in fideicomis.
 s. cu pollidi. vel tenedo opinio. Ja. de are. qz faciūt cō
 ditione ista h̄ba. dic qz ista cōditio fuit adiecta in fauore
 filij: vt qz habebat psem vite turpis de cuius morib^o m̄
 suspicabaf: vt. l. fili^o matrē. C. de inof. test. et isto casu ista
 substitutio pot valere: vt dicā. j. eo. l. cu filio in pn. Et ex
 hoc pz qz erat ratio dubitādi. in. l. nostra. nā erat qz filius
 interiz videbaf pterit^o: et videbaf posse venire p quere
 laz sm ista tpa vel dicere nullū hodie. rō diuersitatis que
 ponit in fi. gl. et est nulla qm substitutio vulgaris pot fie
 ri et cōferri in casuz in que institutio no valeret: vt. l. gall^o
 per totū. l. s. d libe. et posthu. et l. si p filius. s. e. ti. et l. iij. i
 fi. de libe. et posthu. **Quero** vtrū m̄ possit substituere
 filio pupillarē. Videt qz sic: qz tex. dicit in tabulis pupil
 laribus. Priuz est h̄ras: qz m̄ no h̄z filius in p̄tate. ergo
 no pot substituere pupillarē: vt. s. e. l. ij. in pn. Ad ob. h̄
 l. qz loquit in vulgari. et ita dicit qdaz tua glo. hodie au
 tem qualiter pcedat ista substitutio facta in tempus di
 cam. j. e. l. cum ex filio.

Ex. s. sequenti.

CAn existētia sui heredis ipediat substitutionē vulga
 rem. et qn substitutio facta in vnu casuz porrigat ad aliū.

Si filius Iste est subtilis. s. vald. si institut^o e
 heres euanesct substitutō vulgaris
 pma et ois posterior. b. d. **Querit** gl. pone qz fili^o sup
 uixit p̄ri et repudiavit et etiā nepos repudiavit. an admit
 tet filius substitut^o. Glo. qz no: qz substitutio filij fuit fa
 cta si viuo testatore decesserit et ille no decessit viuo testato
 re. Item dicit gl. qz h̄ba supiora si heres no erit debēt in
 telligi cuz possit esse heres. ita dicit glo. Ista glo. h̄z du
 os passus. Prim^o passus gl. est an existētia sui heredis ipe
 diat substitutionē vulgarē. glo. arguēdo vs dicere qz sic
 videte regularit^o h̄ras est in Priuz: vt. s. e. l. ij. interduz
 in fi. s. et l. et si sine. s. sed qd pap. s. de mio. rō apparz in
 p̄mptu. nam ex eo qz h̄z qz substitutū vulgarē cessat exi
 stētia sui heredis: vt. l. pap. s. iij. et ibi no. s. de inof. te. et
 l. si fili^o heres. s. d libe. et posthu. sed posito qz existētia sui
 heredis no cessaret s̄z haberet locū. tūc idē esset: vt. s. di
 xi p̄dicta h̄ba regularit^o et cōiter. S̄z qn substitutio vulga
 ris est facta sm cōsiliū galli. vel. l. vellei. tūc existētia sui he
 redis ipedit substitutuz vulgare. et h̄ casu loquit gl. n̄fa
 et bene. rō qz magis videt nepos substitut^o in suitate qz i
 hereditate: vt in. l. gallus. s. et si qd tantū. put loquit in
 filio emācipato. p̄bat etiā in. s. nunc d lege. et iō statiz cū
 p̄mus est suus cessat substitutio: qz e facta in suitate: et h̄
 casu loquit bene ista glo. **Venio** ad d̄terminationē q
 stionis. si fili^o supuiuit patri. h̄z repudiat nepos ex substi
 tutōe no admittit: qz substitutuz impedit existētia sui he
 redis. et veruz dicit glo. sed ista rō no videt cōcludere in
 tertio extraneo substituto: de quo loquit tex. et qd gl. naz
 ille no pot dici substitut^o in suitate: qz no est de liberis. s̄z
 magis in hereditate videt substitut^o. **Quis** timore gl.

dicit ideo nepos no admittit: qz h̄ba ista si heres no erit
 debent intelligi cuz esse possit. sed hoc casu cū nepos no
 pot esse heres ergo et. videte p ista glo. facit. l. pater se
 uerinas. in pn. de cōdi. et de. **Contra** istaz glo. videm^o
 ni habere tex in. l. cuz pponas. C. de here. insti. vbi h̄ba si
 heres no erit debent intelligi vel qz nolit. vel qz no possit
 ppter qd quidā rep: obāt istā gl. mibi videt qz ista gl.
 dicat veritatez hoc casu. pmo qz si aliud diceremus seqre
 tur qz ille substitut^o terti^o p̄feret nepoti in hereditate d
 defuncti volūtate p̄sumpta: vt. C. de fideicomis. l. cum
 acutissimi. et l. cū auus. j. de cōdi. et de. qz autē nepoti p̄
 ferat substitutus in hereditate ostendit sic. Iste nepos
 ex substitutiōe no pot succedere: vt dicitur est in qōne no
 stra. Item nec ab intestato possit succedere donec est lo
 cus successioni ex testamēto: vt. l. quādiu. d re. iur. et l. qz
 diu. j. de acq. here. et l. hereditas. C. cōia de suc. Si ergo
 iste substitut^o tertiuz possit succedere ex p̄mo testō ille
 nepos repellat. ideo debēt intelligi ista h̄ba si heres no e
 rit. s. cuz possit ex testamēto succedere. ne illud absurduz
 sequat. **Contra** hoc op. fortissime substitutio facta vul
 garis in vnu casuz porrigitur ad aliud casum no expres
 suz: vt. l. gallus. s. et quid si tantū. de libe. et posthu. dixi.
 s. e. l. i. Si igitur ista substitutio e facta in vnu casuz tū:
 s. si heres esse non possit refertur ad aliuz casuz. s. si he
 res esse nolit et ecōuerso. Rū. et dico qz porrigitur ad ali
 um casum: nisi voluntate testatoris repugnaret tacite vt
 expresse: vt. s. e. l. iam hoc iure. et j. e. l. cuz ex filio. s. i. sed
 hoc repugnat ppter incōueniens. quod. s. dixi. et ideo si
 p̄neremus aliuz casuz. s. qz nepos no possit esse heres et
 incōueniens illud cessaret: vt qz ille nepos esset mortu
 us ante qz filius repudiaret. tunc crederet substitutū ad
 mittendū: qz eo: uz verboruz significatio hoc patit: vt. l.
 cum pponas. C. de here. insti. Item nulluz aliud est in
 cōueniens ppter quod de volūtate defuncti aliud p̄su
 matur. **Contra** illud qd dixi vltimo op. h̄ substitutio
 facta in vnu casuz porrigat in aliuz vbi no repugnat vo
 lūtas defuncti. tamē vno tēpore facta substitutio ad aliū
 tepus no porrigit: vt. l. si ita qs. s. e. sed in casu. l. et ppo
 site qōnis fuit facta substitutio si me viuo filius moriet^o et
 sic fuit collata in tps vite. ergo si deccederet post d̄z cessa
 re substitutio. Rūdeo illō tps fuit apposituz in substitua
 tione facta filio d nepote. sed no fuit adiectū in substitua
 tione facta nepoti de extraneo. nec etiā d̄z intelligi repe
 titum: vt. s. ti. i. l. sub conditione. merito ergo extraneus
 admittitur in casu quo. s. dixi.

De duobus Supremus vel vltimus e
 post que nemo sequit. b.

d. C. Op. de. l. euz qui. j. ad treb. So. vt ibi et dixi
 in. l. qui duos. in pn. j. de re. du. Itē h̄ dicitur qz sūt duo
 vltimi. **Contra** istud relatiuz qs vel qui qn ponit d̄stri
 butiue: vt ponit hic: requirit qz in vno tū h̄ficet existē
 tia cōditōis no in plurib^o: vt. l. si fuerit. j. de re. du. s̄z hic
 dicit qz in plurib^o h̄ficat. So. h̄ est ex p̄sumpta volun
 tate defuncti qz voluit in hereditate vltimi repiri heredi
 tatē p̄imi: vt. l. q duos. j. de re. du. dixi in. l. hoc articulo.
 s. de here. insti.

Ex. s. sequenti.

De his h̄bis qzqz mibi heres erit et qualr important
 tantū quātuz repetitio ab intestato.

Filius Heres ex substitutiōe vulgari admitti
 tur ad substitutiōe impuberi factaz p
 bec h̄ba qzqz mibi heres erit et. b. d. **Ad** h̄c l. op. il
 le q no est heres directe et imediate d̄functo no admittit
 ad substitutiōe p bec h̄ba: ut. s. e. l. q liberis. s. hec uer
 ba. Dicit glo. no. hoc e iō qz dictio qzqz: plures requit. et
 iō si no p̄bēderet substitutū no h̄ficaret dictio qzqz. s̄z
 i. l. cōtraria erant plures instituti ad quos referit. **By. re**
 p̄bēdit istā gl. qz h̄bz qzqz pot referri ad unū: ut. l. si
 testō. s. i. j. siqs omis. cau. re. Dicit ergo **By. q** quotquot
 essent instituti tū admittet substitut^o vulgari. rō qz ex iu
 dicio d̄functi succedit. p̄bat in. d. l. q liberis. s. h̄ h̄ba. et

ita videtur uelle By. et eius ratio mihi plus placet quam ratio glo. in glo. dicitur firmitate in quatuor dicitur quod distributiuum quod requirit ad minus duos. C. Pro cuius euidetia debes scire quod dictio quis importat in se conditionem: ut. l. q. liberis. in pn. s. e. unum existetia conditionis bene potest significari in uno casu tamen: ut. l. si testamento. s. i. j. si quis omnes. cau. tes. s. j. principalis locutio et oratio de necessitate debent esse de pluribus: ut hic probatur i. d. l. q. liberis. in pn. s. hec verba. Si. n. poneremus unum scholarum tamen esse in scholis et diceremus quod quisque partem exhibet scholas etc. esset ipsorum locutio: quod distributiuum seu partiuum requirit plura: ut hic patet ad sensum. Sed ponamus quod in testamento dixerit testator: quisque mihi heres erit det illi decem: an per hec verba comprehendantur venientes ab intestato. Glo. h. videtur velle quod sic: quidam reprehendunt hanc glo. dicentes quod. l. si quis cum nullus. j. de codicill. loquitur ubi nullum est factum testamentum et sic nulli heredes sunt nominati: et sic de necessitate intelligitur de venientibus ab intestato. sed quando factum esset testamentum et heredes nominati: tunc glo. non bene diceret. sed ego puto glo. bene dicere in utroque casu: quod quando fit substitutio pupillaris est per uisum idem in eum qui non est nominatus in testamento non cadit affectio: ut. d. s. hec verba. et ar. quod non. in. l. qui filius. s. i. j. de le. i. Sed quando relinquuntur legata per hec verba quisque mihi heres erit etc. respectu heredum continentur ergo testator voluit gravare heredes quos nominavit et dilexerit. multo magis videtur gravare venientes ab intestato et substitutos quos minus dilexerit: ut. l. publius. s. ticia. de codicill. et demum. et sic glo. bene dicit. Ex hoc habes notare quod idem importat verba quisque mihi heres erit: quod importaret repetitio ab intestato. Contra hoc dicitur facit. l. si plures. j. de le. iij. ubi dicitur quod idem est dicere heres meo dato vel quisque mihi heres erit. Rursum illa similitudo que ibi ponitur est vera similitudo quantum ad scriptos in testamento: non quo ad omnia.

Etiam si contra. Rupto testamento per heredem non rumpitur substitutio pupillaris vel legata a substituto. b. d. C. De pro. rupto testamento rumpuntur tabule pupillares: ut. l. pater. s. sed nec in puberis. de inof. tes. So. ibi quando rumpitur per quem relinquitur: et tunc non tollitur testamentum ipso iure: quod est de iure civili. sed per tabulam est de iure proprio: unde sicut proprio non potest facere quem heredem ipso iure: ita non potest facere de sinere ipso iure. posses tu dicere cum per heredem. tollitur testamentum paternum in effectu: quare etiam tabule pupillares non rumpuntur in effectu. Rursum tabule pupillares continentur per uisionem filiorum: quod decessit testator et ea que continentur per uisionem liberorum reseruantur per testamentum. de leg. p. stan. id est substitutio pupillaris remanet. Ista est ratio doc. et bona. C. Contra istam rationem op. quod dicitur quod ea que sunt in uisione filiorum reseruantur per testamentum. est verum de filiis non interuentibus herede. ut. l. filius. s. oibus de leg. p. sta. sed hic secundum casum glo. ponitur quod filius herede interuenit ergo etc. Quid dicemus. Rursum illa. l. filius. s. oibus loquitur in commodis pecuniariis in quibus ipse filius potest disponere per se vel cum auctoritate tutoris vel curatoris. unde petendo herede petit illud in quo potest disponere. sed illud est testamentum pupillare circa quod pupillus existens in pupillari etate nil potest disponere: nec tu totius auctoritas ad hoc se extendit. unde herede petendo non poterit testamentum pupillare irritari. C. Ultimo quod gl. que est differentia inter que relinquitur et bono. pos. herede. et dic ut in gl. Ex. l. sequenti.

C. Si testator uxorem reliquit dominam massariam et usufructuaria filio instituto cui dedit substitutum et pupillum heres factus decesserit usufructus integer debet uxori per substitutum per filium autem sola alimentaria prestari debent. et an quod hic dicitur habeat locum in exheredato. et an exheredatus possit habere herede. beneficium preteriti et an possit potius aliquid filio preterito. et an cum per herede rumpatur testamentum ipso iure tabule pupillares tollantur.

Et si contra. Ista lex reputatur difficilis et habet tres partes. prima durat usque ad herede. sic accrescere. secunda usque ad herede.

his consequens. tertia usque ad filium. et secundum quod textus habet tres partes. ita glo. mag. que est hic que ponit casum habet tres partes. putat ponit casum. C. Quarto et ultimo glo. formatur quod datur. q. circa. l. C. Videamus glo. mag. ibi et sic augetur etc. ponit secunda pars. C. De pro. ad istud partem. secundum casum glo. habet quod substitutus tenet oibus prestare legata cum pupillo non tenetur nisi coniunctis personis et non ultra: ut. l. qui fundum. s. qui filius. j. ad. l. fal. et. l. filium in parte. de le. p. sta. Ista enim legata de quibus loquitur hic debent esse persona impuberis. ergo non in plus substitutus tenet. Et idem Ista. de are. et Old. dicit quod glo. non posuit bene casum. debuit ergo ponere sic. si legata prestant oibus forte minueret. l. fal. p. qua legata minuuntur. sed quod filius non potest ex necis sed solus parentibus: ideo legata debent in plus: quod falcidia non detrahatur cum non prestantur legata. ar. j. de leg. p. sta. l. filius. s. si. Et idem habetis hinc in textu. propterea non preterea. vel si habetis preterea exponat. i. propterea secundum Ista. de are. et hinc hoc in tantum tenet substitutus in quantum tenebat pupillus in his que a pupillo sunt relicta. Credo Ista. de are. dicere veritates. nam legata siue ab initio siue ex postfacto sunt inutilia minuuntur falcidiaz: ut. l. non est dubium. cum. l. se. j. ad. l. fal. Tamen tenendo op. glo. non istud partem. quod videtur casus illius. quod si testator relinquit uxorem suam dominam et usufructuaria secundum consuetudinem debet habere alimenta tamen liberis institutis: ut. no. C. si secundo nup. mu. et au. ibi posita. dico quod si filius fuit institutus et extraneus sibi pupillari substitutus et pupillus heres factus decesserit quod substitutus habet dare usufructum integrum licet filius alimentum tantum crescat enim legatum in persona substituti: ut hinc secundum casum glo. quod intelligo: ut plene examinavi in. l. titia cum testamento. s. si. j. de le. iij. C. Tenio ad secundam partem. l. ibi sic accrescere. et vide secundam partem glo. ibi sic augetur etc. glo. hic ponit casum satis bene. C. Sed oppo. quod ipse pupillus tenetur ad prestanda legata oibus: ut. l. si. s. si. j. de leg. iij. So. debentur legata a pupillo per uinciam quaz habet ex voluntate defuncti oibus. per uinciam vero accrescentibus debentur legata tantum coniunctis personis: et ita hic et ibi loquitur. et eodem modo debet substitutus legata relicta a pupillo. legata pro relicta a substituto oibus debent: ut. l. filius. s. oibus dele. p. sta. id est quod substitutus totum habet ex iudicio defuncti: id est in totum debent oibus. C. Tenio ad tertiam particulam que incipit his prae. ab legal ad hinc quod ita operatur propositum in proposito: quod oppositum in opposito. b. d. C. De pro. text. ibi ut quodammodo. ubi glo. ibi et e contrario etc. que est tertia pars glo. Quarta pars incipit ibi exheredato etc. C. De pro. contra secundam leg. glo. hic dicit quod non debentur legata nisi coniunctis personis. Contra imo oibus et per semisse quod totum semissem habet ex iudicio defuncti. ergo etc. et dixi. s. de instituto. id est quidam reprehendunt hanc glo. sed veritas est quod bene dicit nisi filius adiuisset et omisisset contra tabulam. ut. l. is. q. la. prima. s. si si unus. j. de leg. p. sta. et de bo. pos. contra tabulam. l. si ex duobus. s. i. Dicitur hic quod contrarium eadem est disciplina. contra de. l. si is qui negocia. s. de neg. ges. et. l. q. pro. s. usque adeo. et. s. idem querit de pecu. So. ut no. per gl. in regula iuris secundum naturam. et per By. in. c. qui sentit commodum. de re. iur. li. vi. C. Quero utrum hoc quod hic dicitur possit habere locum in filio exheredato. Glo. dicit et bene quod non: ut in ea habes: tamen quod exheredatus non habet contra tabulam. ut. l. non putauit. in parte. j. de contratab. tamen quod ab eius substituto legari non possit: ut. l. plane. j. de lega. i. et. l. qui fundum. s. qui filios. j. ad. l. fal. Sed an exheredatus possit habere contra beneficium preteriti. Quidam quod sic: et ideo dicunt quod hic bene potest poni casus in filio exheredato. sed certe hoc est falsum: quod contra casum. l. si post mortem. s. si exheredati. de contratab. C. Quero utrum possit poni casus in filio preterito. gl. quod non: quod ab eius substituto non potest relinqui: ut. l. cum quod dam. C. de legatis. licet sibi potest dari contra tabulam. puto quod glo. dicit ueritatem quod sius etiam petendo contra tabulam non prestat legata: ut. l. si is qui in parte. de le. p. stan. C. Et

Integrū. ADDEbal. cōsi. cccxv. iij. li. bal. cō. filio. cccxx. et. cccviiiij. .i. li. pau. de ca. cōsi. ccc. xxxviiiij. vñū notabilē uoluit pe. d. an. cha. cōsi. cc. xxxviiiij. q. v. xoi. relicta v. usufructuaria i. stituta matre testōis: nō plus habeat q̄ si esset institut' filius et an substitutō extra neo et pupillo mouente mater debeat habere integru vsum fructu vide ro. cōsilio. cc. cccvi.

Fragmentary text from the right edge of the page, partially cut off.

ex. l. duobus. §. si. eo. format questionem quando qz p
cōtra ta. rumpit testamentū ipso iure fm glo. vt dixi. in. l.
illud in prin. j. de cōtra ta. & no. in. l. vt liberis in prin. C.
de col. vtruz tunc tabule pupillares tollent. Lerte sic: qz
magis ppter hereditates non aditaz qz ppter cōtra ta.
rumpit testamentuz. ideo substitutio pupillaris rumpit
vt. l. ij. §. adeo. s. eo. Item in prin. huius. l. & si contra re-
probauit opi. Ja. de are. & hoc videt tenere glo. puula.

Stest. Hec lex continuatur cuz. l. j. p. ori.
quam vide.

El singulis. No. qz si testator: vltio
morienti substituit nō
videtur filios inuicem substituere. Cōtra hoc
vt tex. in. l. ticia seio. §. seia. j. de le. ij. Dicit glo. so. vt ibi &
dic qz ibi nō est qz vltimo substituit. s. qz phibuit aliena-
ri funduz: ideo videtur fideicommissum inuicem datū. dy.
H videtur dicere qz hoc est ideo qz directo ipsi filio substi-
tuit nō autem rogauit alteri restituere per fideicommissū:
qz si hoc fecisset videretur inuicem substituere. videte pu-
to qz Dy. voluit hoc dicere hic nouissimo substituit sim-
pliciter. ibi vero substituit nouissimo in toto fundo. ideo
voluit totuz fundum ad nouissimū pertinere. ita in pro-
posito si rogasset nouissimuz redimere hereditatē totaz.
videt qz tota hereditas ad nouissimuz perueniat: vt. l. d.
niqz. §. interdus. d. pecu. le. & idē si directo esset facta sub-
stitutio in tota hēditate. Itē op. de. l. si pī ipuberis. s. e.
So. ibi fuit facta substitutio reciproca inuicē. hic non.

Ex. l. sequenti.

**Halet argumentum de personis ad tempus sicut de
tempore ad res.**

U plures. Potest quis oibus libe-
ris substituere vt parti eo-
rum. aut nulli. aut ad tēp^o totū pupillaris etatis
vel ad partez eius. h. d. vide glo. que incipit ergo qz bze
ue tēpus etatis &c. C. Ex hoc tex. no. iuriscōsultrū argu-
mētare de personis ad tēpus sicut. s. de in litē iuran. l. vi
deamus. §. pe. sic etiaz de tēpo: e ad res. j. d. mili. tel. l. mi-
les ita. §. & quia diximus. sic etiam de tempore ad locuz:
vt. l. quotiens in diem de verbo. obli. & l. vinum. s. si cer-
petatur. & l. si res. de tritica.

Et si a patre. Ad tione facta a coacto ex
treb. cōfirmant tabule pu-
pillares. h. d. Ad hāc. l. op. dicit hic qz fuit institutus fi-
lius. Cōtra tab. pupillares remanent valide per existē-
tiaz sui heredis lz repudiet: vt. l. filius qui patri. s. e. & l.
iul. j. de acqui. here. ergo nō est querendū vtrū cōfirmē-
tur per aditionē coactaz glo. fatef qz filius fuit institutus
ex eo qz hic dicit a patre. nam eo ipso qz ponit patrē ergo
sequit qz filius fuit institutus. Itē fatent gl. qz per existē-
tiaz sui heredis testamentū erat validū. s. per aditionez
cōfirmat plus qsi ex quodā cōtractu qz cōtrahit per adi-
tionez. h. d. tex. cōfirmēf. q. d. pus fuerūt valide s. forti^o
cōfirmat. fm hanc lec. debes intelligere qz filio fuit dat^o
substitut^o vnus vulgariter & alius pupillariter fuit substi-
tutus & in fideicommissio veniūt bona patris tm deducta
legitima & trebel. vt. l. coheredi. §. cū filie. j. e. sed in pu-
pillari veniunt oia bona patris & filij: vt. l. sed & si plures
§. ad substitutos. s. e. hec lec. nō applaudz littere: qz tex.
loquit de instituto in testamento. & sic de iure ciuili non
erat validuz testamentū nec exstia sui heredis validauit
ipsum. quare. Ja. de are. intelligit qz filius fuit exhere da-
tus & extraneus institutus. & quod dicit in institutione
dicit. s. extraneus & filius exhere dat^o. sed hec lec. nō pla-
cet: qz tex. dicit a patre: vt glo. & dicit bene. Quare dic s. j.
Dy. qz filius habuit coheredem exneum. & sic existētia
sui heredis nil operat: vt. l. sed si plures. §. filio. s. e. & l.
apud iul. §. idem iulianus. j. ad treb. & ita debes intelli-
gere. **Quero fm hanc lec. a quo fuit relictū fideicom-
missum. vtruz a pupillo vel ab ei^o substituto. Dic qz vtrū
qz potest pcedere dum tamen dicas eo casu quo fuit re-
lictum a substituto non posse cogi nisi mortuo pupillo:**

vt. l. ij. §. interdum. s. eodem.

Ex. l. sequenti.

**An hec. l. hodie pcedat rōne dilationis: & qz eēt bo-
num cōsiliuz in casu huius. l. & sufficiat si filio aliqd relin-
quat iure fideicommissi. & an ille cui legat dimidia heredi-
tatis & qualiter intelligatur in suā tutelā puenisse.**

Am ex filio. Filio ipuberi emācipa-
to non pōt pupillariter
substitui: sed pōt eius institutio omitti & per fidei-
commissum sibi in tēpus pubertatis relinqui. quod impor-
tabit tantundē quantū substitutio pupillaris. hoc dicit.
C. Op. qz istud sit maluz cōsiliū. nā ille qui non erat in
prāte poterat venire per cōtra ta. & testamentū rūpere. &
dimidiam aduocare: vt. l. ita tamen. §. qui rogatus. ad
treb. So. ibi loquit in filio maior: h loquit in impubere
qui nō potest hoc casu venire per cōtra ta. quoniā in sui
pūisione videt hoc fecisse testator: qz sicut in pupillari
est pūisio filij: ita legatuz hoc modo relictū. & preteritio
hoc modo facta succedit in locuz pupillaris substitutio-
nis que non pōt fieri ei qui vere est in prāte: ideo filius p
cōtra tab. nō potest cōqueri: qz magis est sibi pūisum qz
cōtrariuz. alias iuriscōsultrū vanū dedissent cōsiliū. C. Ad
hanc so. op. si hec fuit pūisio filij. ergo ista adiectio cum
in suam tutelā peruenerit facit diez nō cōditionez. iō fili-
us emācipatus transmitteret legatuz ad suos heredes.
nō autez succederet filius impubes qui est in prāte: vt. l.
si ita. §. pegafus. j. de le. ij. & l. in fideicommissi. §. cum polli-
dius. s. de vsuris. & l. seius saturninus. j. ad treb. & l. ex
his. C. quādo di. le. ce. Rū. licz sit in fauorez filij. nō facit
cōditionez ex voluntate defuncti qz instituit. & legatuz h
modo fecit in locuz pupillaris substitutionis: vt dixi.

**Item op. qz hec lex hodie nō pcedat. & ē cōtra. l. qm
in poab^o. C. de inof. te. vbi omne tēpus & omne grauā-
men subducat de medio. ergo saltez legitima videt eē re-
licta. Glo. videt cōcedere qz hec. l. in hoc hodie corriga-
tur. Ja. de are. C. de inof. te. l. filius matrē: videt velle su-
stinere illud cōsiliū qz nō sit cōrectū. dicit enī qz illa lex
qm in poabus vult qz omne grauamē subducat. s. ista
dilatio nō est grauamē. ergo &c. Glo. in. l. qm se non fir-
mat. sed in. l. si pater puelle. e. ti. tenet idē qd hic. ego au-
tez dico sic siquidē est certū qz dilatio talis sit grauamen
filij & tūc sine dubio subducat: vt. d. l. qm in poab^o. si vō
est certuz qz est cōmodū: vt qz mater dubitās de morib^o
pfrs apposuit dilationē: & tūc nō subducat: vt. d. l. filius
matres. sed si est dubiū tūc puto qz de medio subducat
hec dilatio: vt. l. si pater puelle cū sua glo. C. de inof. tes.
& isti. de auē. ru. §. neqz. & qd ibi no. **Modo ad ppositū
ista institutio & legatuz succedit in locū pupillaris substi-
tutiōis qz est pūisio filij & eius vtilitatez cōrinet. vñ dico
hāc. l. per iura. C. nō cōrectaz. & hoc est qz cōsiliū illozuz
qm: iuriscōsultrū voluit. C. Op. in auē. de triē. & se-
mis. §. phibemus. & vt cū de ap. cog. §. aliud quoqz vbi
fili^o dz habere iure institutiōis. nec sufficit habere quo-
quo relictū titulo sublata differētia emācipatiōis & patrie
prātis. So. fateo: qz hodie illud cōsiliū est cōrectū & te-
stamentū hoc modo factū est ipso iure nullū. nā preteri-
tio dz fieri ex causis certis qz sūt noiāte i ti. vt cū d. ap. cog.
. §. causas & inter illas cās nō est nisi foras dicerem^o qz
ibi sūt noiāte cause ingratitudinis. de causis vō qz cō-
tinēt dilationē & pūisionē nulla sit ibi mētio. & hoc satis
placet. & fm hāc lex nō esset hodie cōrecta. nā iste fili^o
est pteritus ex iusta causa sue pūisiois. vñ sicut olim nō
poterat habere bo. pos. cōtra ta. ita hodie nō potest ha-
bere cōtra ta. nullum autez nō potest dicere testamentū
quando est preteritus ex causa iusta: vt no. in auē. de he-
re. & sal. §. exheredatos. & fm hoc nō erit cōrecta. l. mul-
ti. s. de libe. & postbu. Tamen vt ista enitemus quando
ille casus eueniret darem tale cōsiliū qz illuz filijz eman-
cipatum institueret in quinqz solidis. & residuuz sibi le-
garet in tēpus pubertatis fm cōsiliū illozū quattuor: sa-
pientuz. tunc enim nulluz testamentū nō posset dicere:****

Tabule pupillares dicit b bal. vt fert pau. d ca. qz nō ē tex. i modo qz meli^o pby qz sicut p au tē. ex cā obf vank legata & fideicommissa ita conser uent substitutiōes pupillares qst po testamēti sic legata.
Ita de- bes itellige- re. ADDE qz pau. d ca. reprobat pp vbi dstituo qz tūc multo min^o eēt de- stitutiō testm p repudiatiō nē filij cū sū sit choeres p cui aditionē pōt cōfirmari vnde tenen- do qz loqua- tur in filio plus placz q nō haberet choeredē ad pīa rīdy qz ista coactio nō erat ne- cessaria tam sūt vtilis qz releuat sub- stitut^o ab o- nere pbādī sūtare pōt. qz ex pte adi- uit alias ha- beret neces- se pbare pa- triā prāte qz erit difficile subiūgit po stea qz sibi pī placet lect. Ja. de are.
Utilitatē pau. d ca. di- cit qz iure i- sto sibi vide- tur qz cōsiliū isto: nō fue- rit bonū qz si bñ cōfide- res nō ē vepz qz fiat ad cō- modū istius emācipati. s. ad cōmodū fratris sūt vt dimidia emā cipati itegra lit maseret penes fratē si emācipat^o morat i pu- pillari etate vñ quid ad emācipatū d fauore fra- tris sūt post qz tpe iuriā recepit tā in dilati. qz in terim nihil bz qz in trā- smissione qz nū trāsmitt- ut pterea di

x ij

cit ipse de q
alimētabif i
terim si nō
bz alia bona
et restitutio
nō veniet si
bi hēda nisi
post pupilla
rē etatē. vñ
videt dicen
dū q ipse ba
beat s tabu
p. l. ita tamē
. s. fige roga
tus alie. per
bar. et subdit
ipse qualis iu
re illo p̄stitū
vari potuit
huic testato
ri nō video.
nec certe ho
die qz lz tre
bel. pbiberi
possit nō tñ
legitima tol
li.

Qui dis
cretas. vide
pau. d. ca. cō
filio. c. cl. viij

qz institutus. Itēz nō posset agere ad supplementū quia
ius agendū ad supplementū succedit locum querelē:
vt. l. si quis filium. in fi. et l. omnimode. C. de inof. testa.
vnde sicut querela nō potest intentari: vt h. no. ita nō po
test agi ad supplementum. Quero vtrum sufficiat qz fi
lio reliquatur aliquid iure fideicommissi vniuersalis: vt iu
re institutionis videatur habere. Glo. in. l. sancimus. s.
cum autem. C. de inof. tes. videtur dicere qz sic. Ego au
tem dico contrariū. per. l. ita tamen. s. si quis rogatus.
. j. ad trebel. fallit in casu huius. l. vbi talis modus relin
quendi succedit in locum pupillaris substitutionis.

Querit glo. mag. in fi. an ille cui legatur dimidia here
ditatis teneat ad onera debitorum et creditorum et lega
torum. Et est casus in. l. si quis seruus. s. si. cum. l. se. j. de
le. ij. licz faciat. ar. p. tra. l. mulier. s. si. j. ad trebel. dic vt ibi.

Quero h. dicitur qz in suaz tutelaz et. qualiter intelli
gatur. Quidaz vsqz ad. xxv. annos. alij vsqz ad. xiiij. et h.
vera: qz si p̄stitio succedit in locū pupillaris substitutio
nis que pupillaris substitutio nō potest fieri: nisi vsqz ad
xiiij. annum. ergo et hic de. xiiij. annis intelligitur. ar. p. h.
. j. de leg. iij. l. cum filio.

Filio. Expressum facit cessare tacitū. hoc dicit.
vide hic casum expressum in quo expressa
vulgaris non continet tacitam pupillarem et econuerso.
et hoc ppter expressam p̄stitutionem.

Quidam. Iustus accrescendi transit ad illuz
ad quem transit portio iure substi
tutionis. h. d. Op. ille substitutus nō erat illi instituto cō
iunctus ergo portio nō debet ei accrescere. Dicit glo. fa
teor qz nō erat coniunctus ei sed erat ei coniunctus ille
cui fuit substitutus. glo. ista dicit verum si illi qui reman
serunt heredes erant coniuncti illi. Sed si poneremus
omnes disunctos ista inuestigatio glo. nō esset necessa
ria cum inter heredes et disunctos esset locus iuri accre
scendi: vt. l. heredes sine partib. s. titu. i. et l. i. s. is ita. C.
de cad. tol.

Ausa cognita. Substitutus ipu
beri qui se postea
dedit ad arrogandum habet vtilis actiōes si po
stea impubes decedit. hoc dicit. de materia huius. l. dic:
vt. l. si arrogator. s. de adop.

Heredi. Ista est bona. l. Substitut
ei qui est substitutus cohere
di suo vtroqz defuncto vocat in vtriusqz portio
nem. h. d. Quero quo iure iste habebit vtrāqz portio
nem. C. Quidam dicunt qz vnam partem habebit iure
substitutionis. aliam iure accrescendi. et hoc quidā dicūt
et habent h. appostillatū per Dy. et ego hoc securus dixi
idem. s. e. l. si ticius coheredi. tex. tamen in. l. si ticius vi
detur dicere qz iure substitutionis habet partes vtranqz
dicit enim in vtranqz ptem substitutum esse.

Ex his. Dic dicit vel alij. et sic innuit qz hic dicit
pater qui per filium et dñs qui per ser
uum acquisiuit admittatur. Contra in. l. qui liberis. s. h.
verba. s. e. So. vt in glo. qz filius vel seruus remansit in
potestate alterius. vel aliter pater qui per filium vel do
minus qui per seruū acquisiuit nō admittitur: qz nec h.
hic videtur: sed ille filius vel seruus admittitur semper
licet alteri acquisiuerit. Sufficit enim qz semel fuerit be
res: licet alteri acquisiuerit: vt. l. in substitutione. s. e. et qz
dixi in. l. qui liberis. s. hec sba. et l. cum filio. s. e.

Cum filie. Iste. s. ponit sex notabiles casus
vt patet ad litteram. No. ex p̄tio
casu huius. s. qz pupillaris substitutio euanescat eo cui ē
facta sui iuris effectio ante mortē testatoris. qd̄ intellige
si aliter qz per dignitatē fiat sui iuris. vt plene examina
ui. s. e. l. ij.

Ex. s. sequenti.

Substitutio facta p sba mere obliqua nō trahit ad
directaz et in dubio fideicommissum vt relictum ab ipso fi
lio instituto impubere licet relinquatur post mortem su

am et fideicommissum relicto ab impubere filio detrahunt
due quarte.

Quod si heredem. Dic est secund
casus huius. s.
No. tex. ibi vt ab impubere et. qui est valde no. tex.

Et est notanduz ex hoc. s. i. qz substitutio facta infra
tempora pubertatis per verba mere obliqua non trahit
ad directaz. mere enim obliquum fuit verbus restituere
secus vero si fuit verbum cōe: vt no. in. l. precibus. C. e.

Secundo no. et perpetuo tene mēti qz in dubio fidei
commissum videtur relictum ab ipso filio instituto impube
re licet relinquatur post mortē suam: vt h. dicit tex. ibi
vt ab impubere et. hoc ideo qz si fideicommissum esset da
tum noiatim ab herede impuberis veniret in fideicommis
sum legitima filij: vt l. si fundum per fideicommissum. s. si.
cum. l. se. j. de le. i. sed si sit grauatus ipse pupillus nō ve
nit legitima in grauamine: vt no. per Dy. s. e. l. i. et p. qz.
in. l. ex tribus. C. de inof. tes. et hoc tene menti. Tertio
no. qz legitima impuberis de illo fideicom. trahit fal. seu
trebel. Ette hodie etiam legitima de iure nature s. opi.
canonistarum in. c. rainutius. et c. rainaldus. extra d. test.
de qua tangitur in glo. in. l. pap. s. meminisse. s. de inof.
test. et l. qz. C. ad. l. fal. et in auē. de here. et fal. s. non tan
tum. et l. i. s. h. j. si cui plusqz per. l. fal. et in. l. in rōne. s. qd̄
vulgo. j. ad. l. fal.

Nec aliud. No. qz substitutio que fit per s
ba mere obliqua nō extendit vl
tra tempora pubertatis. veruntamen quidam ex isto. s.
notant qz si fieret ultra temp^o pubertatis p sba directa
qz valeret. qd̄ glo. reprehēdit: vt dixi in. l. cēturio. s. e.

Ex. s. sequenti.

Legatarius certe rei lz rogē restituere vniuersalr de
casione illius legari nō detrahit fal. seu trebelianicam qz
facit ad. q. si pater instituit filiā in certa quāritate et eā gra
uauit de restituendo simpliciter bona sua si decesserit si
ne liberis an detrahēt fal.

Que ita. Hunc. s. no. et declara. j. de codicil. l.
i. in s. nec fideicommissum. Op. s. l. nec
si plures. s. ad substitutos. s. eo. So. ibi in directa. h. in
fideicommissaria in qua bona filij non veniunt. quod not.
sed remanent apud successorem filij. C. In versi. et ideo
iste est no. ver. Op. qz etiam si sint legata a filio exbe
redato nō valeat fideicō. vt. l. cū quidaz. C. de le. So. in
telligo ibi in fideicommissum relicto a substituto exheredati
qz nō valeat etiaz si sit legatū exheredato. h. ab ipso exbe
redato. Op. de. l. q funduz. s. si. et l. in rōne. in fi. j. ad
l. fal. So. valet si substitut^o fuit ab eo institut^o: vt plene
dixi in. l. q funduz. s. q filios. C. No. qz legatari^o singu
laris nō detrahēt fal. qd̄ dic. vt. l. lex fal. s. nunqz. j. ad. l.
fal. No. qz legatari^o certe rei lz rogē restituere vniuersal
liter occasione ipsi^o legari nō strahit fal. seu trebel. qd̄ no.
qz h. fuit filie relictū legatū. et fuit rogata de restituenda
hereditate: vt ibi intra modū hereditati datū et. qd̄ fa
cit si pater instituit filiā in certa quāritate et eā grauauit de re
stituēdo simplr bona sua si decesserit sine liberis. Aduo
cati cōiter dicūt qz dz detrahi fal. et trebel. qd̄ verū esset si
esset grauata vniuersalr. occasiōe illius portiois. et qz ē
instituta in certa quāritate eius contemplatiōe potest gra
uare vt hic.

Qui discretas. Substitutō breuiloqua
vocat prius in institutio
ne coniunctos postea disunctos. h. d. Et est valde no.
casus et ipsum inducam ad aliqua dū tractabo materias
breuiloque substitutionis. i. l. luitius. j. e.

Qui patrem. Substitutio breuiloqua nō
refert ad eos qbus sp̄aliter
est substitutum. h. d. No. tex. ibi ppter sp̄alē. et. Op.
de. l. fi. j. ad trebel. vbi porrigit ad eos qbus est sp̄aliter sub
stitutū. Sol. ibi ppter illa sba illi vt illis: que cū sint plu
ralis numeri nō pnt significari. nisi referant ad eos quibus
est sp̄aliter p̄stitutū vt dixi. C. Item op. eodē modo qz p

spalem puisonem a generali nō est recessum: ut. l. i. §. i. de no. op. nū. so. ut ibi dixi in. l. q̄stituz. §. si. s̄. fun. instru.

Coheres. Legata in secundis tabulis relicta contribuunt cum relictis a substituto. h. d. & tractat materiam contributionis. **Op.** q̄ ista contributio nō fiat: ut. l. in rōne. §. quod vulgo. & §. q̄ situz. j. ad. l. fal. So. h̄ loquitur quādo relicta a se legata in institutione cum relictis a se in substitutione contribuuntur: sed an relicta a pupillo tribuatur cum relictis a se dicitur ibi plene dixi. & l. qui fundū. §. coheres. j. ad. l. fal.

Non uideri. Dic est no. §. & legis duobus modis. & uterq̄ est pulcher casus. & s̄m p̄mā lec. h. d. Substitutus in p̄tem admittit in totuz si nō reperiat aliud. h. d. sed s̄m aliā lec. hoc. d. substitutio facta a filio si impubes decesserit ualet lz̄ re institutio nō precedat: q̄ precedere fingitur. h. d. & ē no. casus. **Contra** hanc secundam lec. quā puto ueraz op. q̄ filius debet esse institutus uel exheredatus: ut. §. e. l. ij. circa p̄n. So. debet esse institutus uel exheredat⁹ uel p̄ instituto uel exheredato habitus si eniz ponerem⁹ extraneum institutuz insolidum: tunc filius esset preteritus & testamentū nō ualere. sed quādo nulluz alium institutū in testō habet: uidetur filius instituere: uel uidef uelle cum habere ab intestato: ut. l. si quis ita heres. §. t. i. & si nō esset heres habitus: tunc ueniat substitutus. & ita pōt hic intelligi. lz̄ glo. uideaf uelle s̄rium. §. e. l. sigs cum. §. fi. & l. si in testō. §. e. z. l. gallus in p̄n. §. de libe. & posth. & ita ibi dixi.

Si duos. Si duo impuberes simul decesserūt. substitutus succedit utriq̄ eorum ex pupillari directa. alias ultimo tantum in cuius hereditate reperiret hereditatem p̄mā tā q̄ bona aliunde quesita. hoc dicit. Mo. ergo quod dixi in summario. scilicet quod si simul decedunt uterq̄ succedit ex pupillari directa. & habuistis. §. e. l. ex duobus. & l. qui duos. in p̄m. j. de re. du. sed si diuersis temporib⁹ decedunt succeditur tantum ultimo ex pupillari directa licz̄ in hereditate ultimi inueniet hereditatem p̄mā. habuistis in. l. vel singulis. §. e. z. l. si pater filium. §. si. j. ad. l. fal. & dicam in. l. qui duos. j. de re. du. **Op.** q̄ s̄m h̄ uidetur q̄ decedat p̄ parte testatus: & p̄ parte intestatus contra. l. ius n̄m. j. de re. iur. So. in totum decedit testatus ultimus filius. sed p̄mū decedit in totum intestatus. & sic non ob. contrarium. Item op. q̄ in hereditate secundi non reperiat hereditatem p̄mā si non fuit adita: ut. l. quoniam sororem. de iure delib. & in. §. in nouissimo. C. de cadu. tol. So. dico q̄ secundus adiuit hereditatem p̄mā. & competit sibi ius deliberandi: uel ius petēdi restitutionem in integrum quod transmisit ad substitutum: ut dixi in. l. qui duos. §. allegata. **Op.** q̄ in rōne falcidie computentur omnia bona defuncti: que tempore testamenti habebat: ut. l. in rōne. in p̄m. ad. l. fal. & §. quod vulgo. Rñ. h̄ dicit glo. q̄ bona alterius impubere in his non computantur: q̄ in his non fuit substitutus: hoc est satis bene dictum. uel dic fateor contrariū q̄ debet inspicere bona: que quis habebat tempore mortis testatoris si ille pupillus cui est facta substitutio non habuit tempore mortis testatoris nisi suam partem: sed aliam habuit ex postfacto. ideo in falcidia nō computatur ut. l. in rōne. §. quod vulgo. §. alle. **Item** dicit h̄ q̄ legata data a substituto in irritum recidunt. **Quero** an ille uers̄. referatur ad p̄mum casum uel ad secundum. Glo. dicit q̄ pōt referri ad utrunq̄. sed in q̄tum dicit referri ad p̄mum casum male dicit: q̄ in p̄mo casu succeditur ex pupillari directa utriq̄. & sic legata ex persona utriusq̄ debentur cum uterq̄ decedat testatus: ut. l. pater filium. §. si. j. ad. l. fal. & in hoc **By.** reprehendit glo. & bene. **Ultimo** quero qualiter fuerunt concepta uerba quando legata fuerunt a substituto relicta. Dicit glo. q̄ dixit si talis infra pupillarem etatem decesserit: lego tibi centum quod tene menti. & sic non dicit lego a substituto: sed simpliciter dicit lego tibi centum. & tamen glo. dicit q̄ ex istis uerbis uidetur relictum a substituto. **Contra** hoc uidetur tex. §. l. p̄xi. §. cum filio. h̄ si. q̄ si heredem. So. possumus dicere q̄ ibi uerba fuerunt plata ad ipsum impubere. quoniam ipsum impubere grauaui. sed h̄ simpliciter fuerunt plata. unde cum referantur post mortem uidentur relinquere a substituto. ar. l. co-dicillis in p̄m. de usufru. le. & hoc puto uerum in substitutione directa. In substitutione uero fideicommissaria: an uideantur legata relicta ab herede uel fideicommissario: dicit plene ut dixi in. l. marcellus. j. ad. treb. & hoc tene menti: q̄ est uile: q̄ quando legata relinquuntur a substituto uenit legitima. secus quādo ab ipubere.

Ex. l. sequenti.

Contra sufficiat qualitates d̄ q̄bus in hac. l. semel extitisse lz̄ postea deficiant: ibi. Secundo. Et an si h̄ns filios naturales tantuz facit eos legitimare: ut succedant deinde accipit uxore & nascunt filij: an simul succedēt oēs legitimi & legitimi: ibi. Ultimo. Et quare substitutio uocet exemplaris: ibi. Veniam⁹. Et in q̄bus cōueniat & discōueniat substitutio exemplaris cum pupillari: ibi. Quero sc̄do. Et an patri furioso possit substitui p̄ filius exemplaris: ibi. Sed quero. Et an filio impubere furioso possit exemplaris substitui: ibi. Sed quero. Et que sit ratio q̄ in pupillari requirit q̄ ille cui substituitur sit in p̄tate testatoris: in exemplari nō: ibi. Tertio. Et an mater que transfuit ad sc̄da uota possit filio exemplaris substituere: ibi. Quero. Et quid si ante q̄ transfuit ad sc̄da uota fecerit substitutiones an euanescat: ibi. Quid. Et quo tpe requiratur demētia: ibi. Quero. Et que sit rō q̄ filio exheredato pupillo pōt substitui nō mēte capto exheredato: ibi. Quero que. Et si furiosus & siles s̄nt instituti i m̄iori q̄titate q̄ legitima an ualeat substitutio: ibi. Quero qd. Et an in exemplaria requiraf aditio hereditatis: ibi. Octauo. Et an sicut pupillaris p̄ducit inesse tacite & exp̄sse ita & exemplaris: ibi. Venio ad p̄mū. Et an in uulgari expressa facta furioso contineat tacita exemplaria: ibi. Quero ergo. Et an in expressa pupillari contineat tacita exemplaria: ibi. Quero utru. Et an si aliquis nō sit mēte capto: sed surd⁹ & mutus uel p̄dig⁹ an istis possit substitui exemplaris: ibi. Quero utru. Et an sit rep̄re exemplarias p̄mū tacitam: p̄tiz expressam: ibi. Quero ergo. Et que sit rō d̄se q̄ substitui debeant mēte capto de liberis ut de fratrib⁹. pupillo autē possint substitui oēs persōe q̄ possent p̄ testatorē institui: ibi. Quero q̄. Et an mater possit preteriri in tabulis exemplaris: ibi. Juxta. Et an pater possit mēte capto substituere unuz ex filiis & alios preterire: ibi. Item. Et an pater uel mater possint substituere seip̄os: ibi. Quero. Et an substitutio exemplaria trahatur ad oia bona patris & filij sicut pupillaris: ibi. Quero. Et an exemplaria excludat matrem sicut pupillaris: ibi. Ultimo. Et quid si filio furioso est facta substitutio a patre: & a matre q̄s debeat p̄ferri: ibi. Ultimo. Et quid si auus dedit unuz substitutum & mater aliu quis debeat p̄ferri: ibi. Quero si. Qualiter autē substitutio exemplaria finiatur: ibi. Quid. Et an si furiosus est factus sane mētis: & d̄nde reicidit in furorē remaneat firma substitutio: ibi. Quero. Et hec. l. s̄ terminaf p̄ l. humanitatis: ibi. Secūdo. Et an substitutio exemplaria euanescat si furioso nascat filius nō i potestate: ibi. Item. Et an ex defectu eius cui fit substitutio illa euanescat uide in fi.

Facto. Dic tractat materia substitutionis exemplaris quā h̄ dicā. Substitutio exemplaris expirat impedimento cessante uel liberis postea susceptis. h. d. Et diuidit in quatuor partes p̄ncipales. p̄mo eniz ponitur thema & questio. Secūdo ponunt quedā p̄ambula ad determinationes q̄stionis. Tertio ponit determinatio q̄stōis. Quarto determinat nouā questionē dependentē ex p̄missis sc̄da ibi: respōdi b̄nificia. tertia ibi: igif agnatione. quarta ibi: nec interest. vsq̄ ad. §. itez quero. **In** tex. ibi rum

C. l. p[er]p[et]u[um] ADDE q[uod] eandē s[er]u[us] p[er]n[on]it bar. in. l. adiger. §. q[ui]s uis d[icitu]r p[er]a. u[er]o alij doc. cōf[ir]māre videntur. b. f[or]te p[er]cederet bal. h[er]e q[uod] nullo mō infringatur legitimitas idē t[em]p[or]e in l. cam[er]o. C. d. h[er]e. in. xlij. col. c. ij. l. n[on] v[er]o q[uod] de reuo. do. p[er] q[uod] alle. rex. i. l. ij. §. d[icitu]r. acti. que p[er]u[er]t. l. pe. d. na. lib. r. ray. in. d. l. si v[er]o. idēz t[em]p[or]e p[er]c. decet de re. iur. in. vi. idē facit Salu[us]. i. d. l. si v[er]o. r. cū opi. istozum trāst[er] alexā. opi. autē v[er]o. seq[ui]tur Sui. d. cu. i. l. i. C. de na. lib. q[ui] seq[ui]tur io. an. in titu. d. suc. ces. ab itesta. §. i. §. sed ex facto i adit. spe. idē con. suluit old. p[er] filio. cclxvij. incipie[n]te q[ui] dā rex r. bal. seq[ui]tur p[er]mā. opi. cōf[ir]mā. c[er]t[um] p[er]io vol. r. Ro. late p[er] filio. c[er]t[um] iij. vbi ad v[er]b[um] r[ati]o[n]is p[er]m[ittit] r. sol. nit.

patur testamentū. i. predicta substitutio pupillaris q[ue] est testm[entum] filij muti. Secūda pars p[ri]ncipalis d[icitu]r vidē i[tem] quatuor p[ar]tes vel quinq[ue]. P[ri]mo p[re]mittit vnu ad sui ex[er]cationem. Secūdo dicit talem substitutionem euanesce[re] impedimento cessante q[ui] p[ro]bat ex v[er]bis rescripti. Tercio illud p[ro]bat p[er] similitudinem impub[er]is. Quarto illud p[ro]bat p[er] similitudinem furiosū. Quinto p[ro]bat hoc p[er] reductionē ad absurdū. sc[ilicet] ibi: verū. tertia ibi ut quēadmodū. quarta ibi n[on] r[ati]o furiosū. quinta ibi z cū iniquū. ¶ In v[er]o. v[er]o p[ro]pono casum sic. sup[er] a dixit q[ui] p[ri]nceps debz adiri. sed q[uod] si nō possumus. Respondet q[ui] si ille mutus de finerz esse mutus substitutio extinguere[re]t: q[ui] cessaret impedimentū: q[ui] verba rescripti loquunt[ur] d[icitu]r mutus. ergo donec durat mutus nō cessat substitutio: sed postea sic: et ita pone casum. z ita ridet. Et ante q[uam] veniat ad respon[si]ones in v[er]o. ut quēadmodū: iuriscōsultus p[ro]bat p[er] similitudinem z est casus clarus in p[ro]p[ri]o. nam r[ati]o furiosū. r. §. seq[ui]. No. rex. ibi aufert enim. In p[ro]p[ri]o. igni[us] agnatione. instat que res quid ergo dicitis in. q. p[ro]posita. Ridet iuriscōsultus natiuitate filij rumpi substitutionez z p[ro]bat sic. ista sunt paria quez sibi heredes facere per testamentū. vel sibi a iure fieri. sed si ipse sibi fecisset per testm[entum] talis substitutio extingueret: ut. §. p[ro]batuz est: ergo nunc cū nascit sibi fili us qui a lege effici[us] suus heres. ¶ In v[er]o. nec tamē h[er]e p[ro]bat per aliam rō[n]em dicens q[uod] h[er]e rescripti vel testi non debent referri ad casum nō cogitatus: sed pater vel p[ri]nceps nō videt cogitare exheredare euz qui postea nascetur. hoc dicit. ¶ Op. ad p[ri]mā p[ar]te[m] frustrā p[ri]nceps impetratur quod a iure cōi concedit: ut. l. i. C. de th[er]esau. l. i. r. l. i. i. j. ad municipia. z. j. t. i. l. que sub cōditio[n]e. in si. sed de iure cōi quis pōt substiture filiis sic impeditis: ut. l. humanitatis. C. e. ergo r. R[ati]o. de iure antiquo nō poterat quis substiture filio pub[er]i directo q[ui] tunc q[ui] ipedito testari: nisi hoc impetraret a p[ri]nceps: ut h[er]e. hodie v[er]o factuz est ius cōe per. d. l. humanitatis. z. isti. e. §. quārō[n]e. igitur ista substitutio: q[ui] introducta est ad similitudinez pupillaris vocat exemplaris. quida[m] tamē dicunt q[uod] mutus nō pot substitui sine rescripto p[ri]ncipis. r. l. hū[man]itatis. loquit[ur] in m[er]it[er] capto z nō in aliter ipedito quod nō placet: ut. j. dicas. ¶ Ad scōam p[re]m opp. q[ui] p[ri]nceps nō debeat interpretari sed semp[er] de iure d[icitu]r interpretari cōtra euz p[er] quo p[er]ferunt: ut. l. veteribus. §. de pac. So. aliud in pactis ut ibi. aliud in beneficio: ut h[er]e. ¶ Secūdo op. dicit h[er]e ex eo q[uod] permisit substiture mutus videt intelligi debere donec durat mutitas. Contra imo videt q[uod] talis q[ui]litas r[ati]o similes q[ui]litas apponant[ur] cā demōstratiōis et suffic[er]e tales q[ui]litas semel extitisse lz postea definat: ut. §. e. l. in substitutiōe. z. j. §. ali. z. c. l. mella in p[ri]o. So. aut ergo ille q[ui]litas apposite in ofone significat regulari f[or]m[ul]e tēpus vbi ad cuius determinationē veniūt. aut ergo ille q[ui]litas determinat v[er]bū per q[uod] significat ipse act[us] disponēdi. aut determinat h[er]e p[er] q[uod] significat tēpus a quo dispositio sumat effectū. aut determinat quoddā aliud v[er]bū sepe[r]atū ab his. P[ri]mo casu sufficit regulari illas q[ui]litas adesse t[em]p[or]e quo fit dispositio lz postea definat: ut. l. mella. in p[ri]o. j. de ali. z. c. l. e. z ibi dicit testator: relinquo alimēta puero vel puella. nā illa adiectio puero vel puella. d[icitu]r h[er]e h[er]e h[er]e. Suffic[er]e ergo q[ui] t[em]p[or]e quo relingit. i. t[em]p[or]e testi sit puer vel puella. h[er]e. p[ro]bat d[icitu]r aur. z ar. le. l. iij. ibi enī legauit q[ui] v[er]o: is cā p[er]ta sūt q[uod] ē h[er]e p[er] p[ri]ntis tēpo[r]is q[uod] significat t[em]p[or]e testi. iō sufficit t[em]p[or]e testi esse. fallit i. l. nostra: rō q[ui] sequerent absurditas q[ui] ponunt in tex. iō requirit q[ui] qualitas duret vsq[ue] ad tēpus quo substitutio sumat effectū. ¶ Scōo cāu requirit q[uod] ille qualitates assint illo t[em]p[or]e quo dispositio substitutiōis sumat effectū: ut. l. ij. de aur. z ar. le. vbi enim legauit q[ui] v[er]o: is cā erūt p[er]ta: q[uod] est v[er]bū futuri t[em]p[or]is. vnde cū illa qualitas v[er]o[r]is veniat ad determinationē illius h[er]e erunt: q[uod] est v[er]bū futuri tēpo[r]is. z significat tēpus mortis in quo dispositio sumit effectū. z iō requirit q[uod] t[em]p[or]e mortis sit v[er]o[r]is. ad idēz. j. ad treb. l. ex facto. §. si quis autē. vbi h[er]e illa si

decesserit sine liberis debent intelligi sine liberis superuentibus tēpo[r]e quo decessit: q[ui] illa h[er]e sine liberis determinant v[er]bū decesserit. Ad idē. §. de nor. l. in delictis. §. si extraneus. facit. j. de testa. mili. l. titius. q[ui] multū p[ro]bat de p[ri]nti distinctione. ¶ Tercio casu quādo determinat quoddā aliud v[er]bū sepe[r]atū ab his tunc sufficit illā qualitates semel existere lz d[icitu]r h[er]e p[ro]bat in. l. i. substitutione. §. e. ibi enim dixit qui q[ui]s mihi heres erit ip[er]berio filio meo heres esto. nam h[er]e h[er]e h[er]e: nō respicit t[em]p[or]e quo testator facit testm[entum]: nec tēpus quo mori pupillus. sed respicit quo tēpo[r]e moritur testator. vnde sufficit q[uod] semel fuerit heres quod traditur ad tēpus mortis. in. l. heres. quandoq[ue] d[icitu]r acqui. here. z. l. heredibus. j. ad tre. facit. l. titius. j. de tes. mi. z quod dicit in h[er]e: idem dico i participio. nā qualitates que veniūt ad determinationē p[ri]ncipij debent adesse in tēpo[r]e importato p[er] participiū ut. d. l. titius. de tes. mili. z hoc est vtile scire ad infinitas. q. ¶ Dicitur h[er]e q[uod] beneficiuz nō debet intelligi: ut iniquitate cōtineat. Lōtra. j. l. p[er] x. z. l. p[er]p[et]u[um]. j. qui z a qui. vbi beneficiuz p[ri]ncipis cōtinet iniquitates. R[ati]o. d[icitu]r intelligi ita q[uod] cōtineat iniquitates per quā aliquis dānificet: ut h[er]e. sed si admitteret per hoc lucrum aliquod rescriptuz p[ri]ncipis per hoc nō restringeret: ut ibi. ¶ Ultimo h[er]e. inducit per By. ad. q. Aliquis h[er]e filios naturales tantuz fecit eos legitimari. ut possint ei succedere: unde accepit v[er]o[r]es. z habz filios legitimos ex ea. queritur: an tales filij legitimari possint succedere vna cuz filijs legitimis. D[icitu]r By. p[er] contra. multa possent dici. tamē per h[er]e. l. solet dici q[uod] nō: q[ui] cā cessat que erat q[uod] non habuit filios legitimos. ideo d[icitu]r cessare effectus legitimatiōis ip[s]ius per h[er]e. l. Ita dicit By. do. Ray. dicebat cōtrariū: quia res cepta p[er]fecta z consumata lz p[er]ueniat ad eū casum a quo nō pōt incipere. tamē nō vitia[us]: ut nō p[er] By. in. c. factum legitime. de re. iur. li. vi. z de ver. obli. l. si sub vna. §. si quis viā. Ad hanc. l. respōdet q[uod] substitutio an mortez filij nō erat perfecta. sed legitimatio sic. Sed ad d[icitu]r By. possit respōderi: q[ui] lz legitimatio esset perfecta. tamen actus succedēdi de quo querit erat in pendēti. z nō p[ro]firmatus sicut substitutio. tamē in hac scōa opi. magis starez q[uod] in p[ri]ma: q[ui] in p[ri]ma legitimatio est p[er]fecta: sed actus succedēdi d[icitu]r quo q[ui]r est accessorius ad legitimatiōem. P[ro]terea p[ro]bat aliter: aut p[ro]bat filios eē legitimatos per subsequēs matrimoniu[m] z succedūt cum legitimo: ut. l. antep[er]e. z pe. C. de na. li. aut d[icitu]r eos eē legitimatos per rescriptuz p[ri]ncipis. z tunc idēz q[ui] text in corpore qui. mo. na. effi. le. §. illud in si. dicit q[uod] legitimitati p[er] rescriptū habent per oīa sicut legitimitati p[er] matrimoniu[m]. sed si ponim[us] legitimatos p[er] dationē curie forte p[er]cederz d[icitu]r By. ¶ Heniam[us] ad materiā substitutiōis exemplarie. Et p[ri]mo quero quare vocetur sic ista substitutio. Hoc dicit q[uod] est introducta ad exemplū pupillaris: ut h[er]e. z. C. e. l. humanitatis. z institu. eo. §. quārō[n]e. ¶ Sz hoc op. nā exēplar dicit illud v[er]o sumit: sumptū d[icitu]r exēplariū: ut in. l. i. §. si qs duobus. de bo. pos. sm ta. z. l. ij. de si. instru. z iō magis d[icitu]r d[icitu]r exēplaria q[uod] exēplaria. Qui dicit q[uod] ista est magistral[is] locutio de q[ui] nō est curandū. Et aliter dicit lex cōtraria loquit[ur] q[ui] vna scriptura ē ab alia exēplaria sicut ista. hic loquit[ur] q[ui] res vna ad exēplū alterius sit non q[uod] sit eadē: z tunc q[ui] vtraq[ue] est p[ri]ncipalis vocare eā potes exēplaria z exēplaria sicut placet. ¶ Quero scōo q[ui] ista substitutio ē introducta ad exēplū pupillaris videamus in q[ui]bus cōueniāt z discōueniāt ad inuicē. ex quo habebim[us] materiā p[er] q[uod] quinq[ue] p[ri]ncipaliter examinemus. P[ri]mo qualiter p[ro]ueniāt in cā p[ro]ducente. Scōo qualiter in materia p[ro]ducibili: hoc est v[er]o oīa que req[ui]runtur ad pupillarē requirūt ad exēplaria. Tercio qualiter in mō p[ro]cedēdi cōueniāt. h[er]e est v[er]o substitutio exemplaria possit fieri tacite vel exp[re]sse sicut pupillaris. Quarto qualiter in effectu p[ro]ducit. z hoc est v[er]o oīs effectus h[er]e quos h[er]e pupillaris. Quinto v[er]o in p[ro]ductiōis materia hoc ē v[er]o eis d[icitu]r mōis final[is] exēplaris sic z pupillaris

CAd primū vtrū conueniant iste substitutiōes in cau-
sa pducende. Voc. dicunt q̄ sic: q̄ sicut pupillaris fuit
inducta q̄ pupillus nō potuit sibi puidere per testm̄. ita
exēplaris: q̄ mentecapt⁹ & similes nō p̄nt sibi puidere
per testm̄: vt. l. hūanitat̄. C. e. & insti. e. §. qua rōne. Tu
dic latius. Aut queris nunqd̄ cōueniant in cā efficiente.
Et dico q̄ nō: q̄ pupillaris fuit introducta moribus: vt.
l. ij. §. e. exēplaris lege vel cōsuetudine p̄ncipis: vt. l. hu-
manitat̄. Aut queris vtrū cōueniant in cā finali. & tunc
cōueniunt in cā finali in genere: q̄ vtrāq̄ substitutio fuit
introducta ad puidendū ei q̄ sibi puidere nō p̄t. S̄z
si cōsideras cām finalez in specie. & tūc nō conueniūt: q̄
pupillaris substitutio fuit introducta ad puidendū ei q̄
p̄pter etatem nō potuit testari. ista nō: vt. l. hūanitat̄. &
§. qua rōne. & hic. **Q**uero secūdo casu. l. an cōueniāt
in materia pducibili hoc est vtrū in ipsa substitutiōe re-
quirant illa octo de q̄bus dixi in l. ij. in p̄n. §. e. Dic p̄mo
q̄ in pupillari requirit q̄ sit de liberis. an h̄ requiratur. dic
q̄ sic p̄z hic & in l. hūanitat̄. **S**z quero de q̄bus libe-
ris loquit̄ h̄. Aut queris d̄ liberis legitimis & naturalib⁹
& tūc conueniūt: vt. hic. & l. hūanitat̄. aut in legitimis
tantū & idēz: vt. l. si arrogator. §. de adop. & l. sed si plu-
res. §. in arrogato. §. e. **L**uz ergo nō repiamus discordiā
stabilitū similitudinī. Aut q̄rimus de naturalib⁹ tantū. & i
hoc disconueniūt: q̄ istis & similib⁹ nō p̄t substitui pu-
pillariter cuz nō sint in p̄tate. vt. l. ij. §. e. sed ista bñ p̄t
feri eis: q̄ in ea nō requirit̄ patria p̄tās: vt. j. dicaz. Aut
loqueris de liberis spurijz & in h̄ conueniūt: q̄ non sunt
noian di filij: vt. auē. ex cōplexu. C. de ince. nup. & in auē.
qui. mo. na. effi. sui. §. h̄. iō nec pupillaris nec exēplaria
p̄t eis fieri. **S**z quero an patri furioso possit substitui
per filijz exemplariz. **A**idetur q̄ sic: vt. l. is q̄. §. de tut. &
cu. da. ab his. Voc. cōtra q̄ hic cuz similib⁹ tñ d̄ de li-
beris: vt. l. si vero. §. de viro. §. so. ma. **P**reterea i pu-
pillari nō est inuentū q̄ filius substituit patri. ergo nec i
ista que inducitur ad eius exemplū. **N**on ob. l. is qui: q̄
aliud in administratione bonozū que fit in vita. aliud in
substitutione que fit in testō: vt. l. ab aurelio. §. gaius. de
libe. leg. & q̄ no. in. l. i. §. fuit questus. j. ad treb. **P**re-
terea plus iuris h̄z pater in administratione bonozū filij
q̄ econuerso: vt. no. in. d. l. is qui ergo & c. **S**ecūdo q̄
ro requirit̄ in pupillari q̄ filius sit impubes. an hoc req̄-
rat̄ in ista substitutione. **D**ic q̄ nō: vt. h̄ p̄z. & in l. hūan-
tat̄. C. e. q̄ loquunt̄ in his filijz qui possent suscipere fili-
os. & hic exp̄sse dicitur puberi. ergo & c. **S**ed quero in-
tra hoc quidaz habuit filijz impuberē & mēte captū vel
furiosuz vtrūz exēplarie possit substitui. Voc. q̄ nō: q̄ cū
in ea sit duplex defectus p̄ualet naturalis. & ideo fiet sub-
stitutio pupillaris. ar. l. qui habet. §. de tute. p. quā. l. hoc
tenet **B**y. & **J**a. d̄ ra. **S**ed **G**uil. dicit aliter & meli⁹. **A**ut
filius furiosus ipubes nō est in p̄tate: & tunc p̄t ei exem-
plariter substitui. cuz pupillariter nō possit p̄pter defec-
tum p̄tatis ac si in p̄tate esset. & tunc si fiat exemplaria in
fra tēpora pubertatis valet iure p̄ pupillaris. ar. d. l. qui
habet postea valet iure exemplarie. ar. d. l. ceterio. §. e.
q̄ intellige si fuerit facta exemplaria sine limitatiōe t̄pis
vt. j. dicaz. **S**ed op. q̄ substitutio q̄ assumit vnuz effec-
tus nō transit in aliū: vt. l. d̄ bis. & l. in pupillari. §. e. **S**o.
sbi substitutio que incipit valere iure directo nō transit i
fideicommissariā. sed vna directa in aliaz directā bene trā-
sit: vt. l. ij. §. q̄ fideic. §. ti. i. & l. ceterio. §. e. **T**ertio que
ritur in pupillari substitutione requirit̄ q̄ pupillus sit i
p̄tate. an ita h̄. **R**ñ. q̄ nō: q̄ in l. hūanitat̄. C. e. p̄mitti-
tur parētib⁹ vtriusq̄ sexus. **S**ed q̄ est rō diuersitatis in
ter pupillarez & exemplariā. **G**uil. & **L**y. cuz eo videntur
dicere q̄ sit rō: q̄ substitutio pupillaris est introducta s̄z
rigorez iuris ciuilis: q̄ pupillus ex tali rigore impedit̄ te-
stari: ergo ei nō p̄t substitui. nisi ab eo q̄ habet in p̄tate.
& patria p̄tās est de iure ciuilī: vt. l. naz ciuiuz. de his qui
sunt sui vel alie. iur. **E**t q̄ pater vna p̄sona p̄sumit̄ cū fi-
lio de iure ciuilī: vt. in. §. ei. q̄. insti. de iuti. stip. sed filius

furiosus nō impedit̄ testari p̄pter impedimentū iuris ci-
uilis: sed magis p̄pter quoddā infortuniz: & ex quadā
hūanitate puidet̄ ei. **E**t hoc dicit̄ tex. in. d. l. hūanitat̄.
sed ista hūanitas cadit p̄prie in matre & patre: vt. l. furio-
so matris. de cura. furio. sed ista rō nō est vrgens multū:
q̄ etiam pupillus impedit̄ p̄pter defectū pupillaris sic
furiosus. **R**ay. dicit̄ q̄ vbi maius periculū vertit̄ ibi cau-
tius est agendū. sed maius periculū est in furioso: q̄ p̄t
esse furiosus perpetuo. iō largius ei puidet̄: vt. tā mater
q̄ p̄f possit ei facere testm̄. **I**sta rō nō vrget q̄ p̄petuo
intelligit̄. i. duz viuūt: vt. l. i. §. p. socio. sed si pupill⁹ dece-
deret in pupillari etate in p̄petuuz fuit impedit̄. ita fu-
riosus decedēs in furore. **E**l dic q̄ in pupillari substitu-
tione d̄atur magis large p̄tates: q̄ quisq̄ p̄t substitui.
nō sic in exemplaria: vt. d. l. hūanitat̄. sed q̄ ista nō est
tate p̄tatis ergo & c. **S**ed trussa est. iō tuti⁹ esset r̄dere.
per. l. nō oīuz. §. d̄ leg. & iste persuasioes sint bōe. **Q**ue-
ro vtrū mater q̄ transiuit ad secūda vota possit filio exē-
plariter substituere. **D**ico q̄ nō: q̄ ista substitutio est in-
troducta cā hūanitat̄ q̄ hūanitas cessat in matre: vt. l.
lex que tutores. C. de adm. tu. **H**oc patet etiam: q̄ pu-
pillus nō debet educari apud eam que ad scda vota trā-
siuit: vt. l. ij. C. vbi pu. edu. de. **P**reterea isti matri nō
conceditur tutela: vt. in auē. sacramenta. C. quando mu-
tu. offi. fun. po. si ergo in vita nō conceditur multo min⁹
in morte. **Q**uid si mater fecit testamētū in quo p̄mo
exemplarie substituit postea ad secūda vota transiuerit
Puto q̄ evanescit substitutio: q̄ requiritur q̄ tpe quo
moritur assint illa que ad substitutionez requiruntur: vt.
l. coheredi. §. cuz filie. §. e. **Q**uarto requiritur in sub-
stitutione pupillari q̄ per mortez testantis pupillus fiat
sui iuris. vtrum idem in furioso. **R**ñ. qualitercūq̄ fiat si-
ue p̄ mortez testantis siue alio modo nō curo: q̄ in hac
substitutione nō regitur: vt. q̄s habeat eum in p̄tate: vt.
§. dixi. **Q**uinto requiritur in pupillari substitutione
q̄ non sit recasurus in p̄tate. vtrum hic idēz sit. **P**uto
q̄ sic: q̄ solum hoc casu est introductus: vt. quis possit al-
teri testari cum impedit̄ p̄pter dementiaz vel similes ca-
sum. **S**i vero p̄pter alium defectuz: vt. puta patrie p̄tatis
& similes nō possit: q̄ non possit p̄ se impedimēto cessā-
te nec p̄ alium: vt. l. neq̄ p̄ se. C. de here. insti. **E**t p̄ istam
rōnem dicit̄ **G**uil. q̄ si furiosus ante furorez esset condē-
natus de crimine ex quo efficeret̄ intestabilis: tunc non
possit sibi substitui exemplarie: vt. q̄ hereticus: vt. l. ma-
nicheos. C. de hereti. vel q̄ depositatus: vt. l. si quis. §. ir-
ritum. §. de iniur. rup. & irri. te. **Q**uero quādo regratur
q̄ quis patiat̄ dementiā vel similes casuz: vt. ei possit fieri
talis substitutō. **R**ñ. nō tēpore testamēti sed mortis: vt.
l. ij. §. sed si extraneū. §. e. cum enī nō repiatur discordiā
tria remanet similitudo in hoc inter pupillarez & exēplari-
am. **S**exto regitur in pupillari q̄ pater sibi faciat tes-
tamētū. an hoc sit in exēplaria. **R**ñ. sic. nā cuz testm̄ pa-
tris sit p̄ncipale ista substitutio q̄ est testamentum filij: ut
hac. l. est accessorium. iō oīz q̄ confirmet̄ a suo p̄ncipali:
ut. j. l. p̄xi. **P**reterea hoc p̄bat̄. in l. hūanitat̄. C. e.
que requirit̄ q̄ q̄s illi filio saltez relinquat legitimaz cum
sibi debet testari. sed hoc fallit in milite: ut. l. miles ita. in
fi. de tes. mili. **S**eptimo in pupillari requirit̄ q̄ filius
sit institutus uel exheredatus. an idem in exemplaria.
Rñ. ideo in eo q̄ dixi institutus concordat in eo q̄ dixi ex-
heredatus nō potest substitui pupillo: certe discor-
dat. nam in l. hūanitat̄ dicit̄ q̄ de necessitate debetur sibi le-
gitima. **Q**uero que ē rō diuersitatis. **R**ñ. dicit̄ doc.
q̄ pupillaris substitutio introducta est sm̄ iuris rigorez
occasione patrie p̄tatis q̄ durat siue filius sit institutus
siue exheredatus. sed exēplaria est introducta ex quadā
hūanitate q̄ cessat cuz filius exheredatur. ita dicit̄ **G**uil.
Alij: ut **R**ay. dicunt q̄ ratio potest esse: q̄ pupillaris sit
ipuberi: q̄ potest esse doli capax & cōmittere causas i gra-
titudinis: ut dixi. §. e. l. ij. sed furiosus nō potest cōmitte-
re cās i gratitudinis facit quod no. isti. e. §. nō soluz hoc

a **M**atura-
libus ang. &
imo. h̄ tenet
q̄ nullo mō
naturalibus
exēplarie pos-
sit substitui
idē bal. i. l. ij.
i fin. C. d̄ he-
redi. isti. & cū
opi. hoz. trā-
sit alex. l. j. bal.
i. l. humani-
tatis teneat
q̄ substitui
possit.

b **T**ralet in
re pupillari f
idē t̄z imo. h̄
& i. c. ray. bal
dus i. l. hūa-
nitat̄ & ale
x̄. h̄ de q̄ vi
de sali. i. d. l.
hūanitat̄.

c **Q**uero
vtrū m̄ idē
q̄ bar. t̄z ag-
h̄ subdēs se-
cus ēē in p̄e
trāsēute ad
scda vota qz
nō p̄uat ad-
mistrat. bo-
noz filij. l. fi.
C. d̄ bo. ma-
l. generaliter
C. d̄ secun-
nup. raph.
cu. trāsit cū
bar. & bal. in
d. l. hūanita-
tis p̄riuz tenz
imo h̄ & i. c.
ray. sali. l. d.
l. hūanitat̄
tamē. d. ale-
x̄. an. stat. cuz
opi. ange. qz
sicut p̄ q̄ d̄ i
sipa bona &
ē suspecta p̄
sona nō p̄t
pupillari f̄
stitue vtrū
luit bart. i. l.
ij. §. e. eodez
mō dicēduz
sit i m̄te sus-
pecta & simi-
lit̄ trāsit cuz
bar. eo casu
q̄ fecisset tes-
tamētū del-
de transisset
ad secūda
vota.

a Ante fu-
rore. ex h in-
fert imo. ad
q. q. si q. p.
milit dicitu
an furorē po-
stea supueni
furo: q. pōt
puniri p. q. t.
alle. l. si. s. s.
cū antiq. tas
C. de cu. fu.
th aliter ipse
cludit z q. z
sua cōclusio
ē dubia non
refero. s. q.
finalit dicit
q. si pcessus
est expedi-
tus an furo-
rē q. puniri
possit. si v. o. p.
cess. nō ē ex-
peditus an-
te furorem
non possit ex-
pediti z ita
cludit bal.
l. i. d. l. hūa-
nitatis q. cū
eo nō pōt līf
pessari z sic
si poterit fer-
ri snia z i. h.
relicz alex.
b C. d. inozi.
q. legitia an-
ge. sal. pau. d.
ca. in. d. l. hu-
militatis trā-
sūt p. bar. z
q. bus trāsit
alex.
c C. Uel debz
hac t. pe. de
acha. cōsi. v.
ij. et si paup-
es essent sub-
stituti q. nō
vēiūt ex mē-
te te. l. i. s. s.
ex somēto iu-
ris possitui
lati. ibi vide
d C. Surdus
mut. alex. di-
cit q. magis
cōsi. opi. ē il-
la bar. h. euz
qua p. co. dat
bal. l. l. hūa-
nitatis i. iij. z
iij. colū. z h.
dic. alex. pha-
ri i. d. l. hūa-
nitatis vbi i-
pator. large
mtecaptū p.
phēdit p. q. cū
q. z inspicte
addo q. i. ter-
mis p. suluit
bal. cōsi. c. x.
vij. i. vo. vbi
vid. plura ad
hac materiā
z ibi qualif
exp. sta pupil-
e C. P. d. e.
riri. AD-
DE io. fab.
isti. e. s. qua
rōne z pau-
d. ca. i. l. hu-
manitatis z
imo. i. c. ray.
z q. cū bar.
ē magis cōsi.
opi. vt dicit
alex.

est trussa: q. poterat esse q. furiosus cōmiserit cām igrati-
tudinis ante furores. Tene ergo rōnem precedentē. vt
solue q. nō oium zc. vt. l. nō oium. s. de legi. q. rōnes vr
gētes nō pūt assignari. Quero quid si furiosus z simi-
les sunt instituti in minoz. q. in legitima. Rū. pōt fieri
substitutio ista. cum enim possit agere ad supplementū:
vt. l. oimodo. C. de inof. test. p. inde est ac si esset in legiti-
ma instituti. Quero querit in pupillari requirit aditō
hereditatis: an idem in exēplaria. Videt q. nō. nā furio-
sus nō pōt adire: nec curato: p. eo. vt. l. si. s. sin autē ppe-
tuo. C. de cura. furio. ergo zc. Tu dicas. aut est institut^o
solus furiosus a patre in cuius prāte erat z tūc existētia
sui heredis cōfirmat tabulas pupillares. ar. l. si. s. fi. C. d.
cura. furio. nō cauillando rex. z ar. eozū q. dixi in pupilla-
ri substitutione. s. e. l. q. filius. s. patri. Si autē nō erat in
prāte: q. tractauit de testamento materno: vel q. habe-
bat coheredē extraneuz: ita q. existētia sui heredis non
pōt cōfirmari tunc requirit aditō coheredis: vt. l. apud
iul. s. idem iulianus. j. ad treb. Al d. s. sibi dari curato: q.
petit bo. pos. fm tab. p. pupillo que bo. pos. lz non sit iur-
ris fm opi. positaz. in. l. si. s. fi. de cur. fur. z dixi in. l. i. de
bo. pos. que furio. infan. zc. tamē cōfirmat istas tabu. exē-
plares: q. sicut cōfirmat fideicommissa vniuersalia ita istas
tabu. exēplares: vt. l. cum heres institutus. j. ad treb. que
lex est singularis ad hoc ad quod facit. l. nam qd. s. si q.
cōpulsus. j. ad treb. z. l. qui plures. s. fi. s. e. Et banc. q.
nō tetigerunt doc. C. Secūdo principaliter quero. vtruz
substitutio exemplaria cōueniat in modo pducendi euz
pupillari. z in hoc examinabunt tria. P. amo vtruz sicut
pupillaris pducit inesse z expresse z tacite ita z exempla-
ria. secūdo q. bus personis possit substitui exēplarie. tertio
que persone possunt substitui. Venio ad primuz. certū
est q. expressa exēplaria pōt fieri: sicut hic. z. l. hūanitatē
in. s. qua rōne. isti. e. Sed d. tacita dubitat. Quero ergo
vtruz in vulgari expressa facta furioso continet tacita
exemplaria. Guil. q. nō. z idē Ray. q. casum aduersā
q. fortunaz zc. vt. l. inter stipulantes. s. sacraz. j. de v. ob.
P. eterea duo specialia nō debent cōcurrere circa idēz:
vt. l. cū post. s. gener. z qd. ibi nō. s. de iure do. z in. l. ij. C.
de do. promil. sed cū vulgaris expressa cōtineat tacitam
pupillarez. z hoc est spāle nō debemus dicere q. cōtineat
aliud spāle. s. tacitaz exēplariar. Credo q. debem^o di-
cere sic: si tpe quo fit substitutio vulgaris ille nō erat fu-
riosus nō continet tacitaz exēplariar: q. casuz aduersā
q. fortunā zc. ita intelligunt doc. Sed si illo tēpore erat
furiosus credo q. continet tacita exēplaria. ar. l. qm. z. l.
si p. dia. s. de re. eo. Nec ob. tunc ista rō q. casum aduer-
sam q. fortunā zc. q. ibi de casu futuro. hic de casu iaz im-
minēti. Item nō ob. qd. dicunt q. duo spālia zc. q. illud
veruz quādo duo spālia hnt oiginez ex eodez fonte. sed
hic quādo ex duob^o: q. vno modo pp. etatē alio mō pp.
furores bene p. sunt cōcurrere: vt. l. singularia. s. si cer-
pe. P. eterea nunq. ista duo spālia possunt cōcurrere:
q. donec hz locū pupillaris cessa: exēplaria. p. l. qui hz.
s. de tutel. Cōcludo ergo q. cōtineat tacita exēplaria
sicut tacita pupillarez. Quero vtrū in expressa pupilla-
ri cōtineat tacita exēplaria. Guil. z Ray. q. sic: q. in hnti-
bus symboluz facilio: est trāsitus: vt. l. in rez. s. itē quecū
q. s. de rei ven. z. l. itē si acceptolatū. j. d. accepti. z. l. iij.
s. fi. j. de bo. pos. Ego vero dico sic. aut pupillaris sub-
stitutio est facta euz limitatione tēpōis. z tūc si pōt vale-
re iure pupillaris valet z post tpa pubertatis expirat oīs
effectus huius substitutiōis. ar. l. si ita quis. s. e. z hoc te-
tigi in materia vulgaris. Aut est facta talis substitutio si-
ne tēpōis limitatione: vt q. dixit talis heres esto. tunc si
esset facta filio impuberi cōstituto in prāte valet infra tē-
pora pubertatis iure pupillaris. postea valet iure exēpla-
rie substitutiōis. ar. l. ceterio. s. e. sed si infra tēpora pu-
bertatis nō possit valere: vt pupillaris valet eo mō quo
pōt: z sic iure exēplaris. ar. l. gallus. s. d. lib. z post. C. s.
circa hoc quero nūquid sit reperire tacitaz exēplaria

pbataz. Certe sic. vt. l. in testamēto in fi. C. de tes. mili.
Quero vtrū sit repire expressaz exēplaria gneraliter
z tacitaz spāliter. Dicam. j. e. l. l. i. l. i. in materia breuilo-
que substitutiōis. Quero vtrū sit reperire exēplaria p-
tim tacitaz p. tim expresse: vt dixi in pupillari z tetigi in
vulgari. Rūdeo anteq. veniā ad hanc. q. o. z me determi-
nare aliaz z quero. pone q. aliquis nō est mētecaptus. s.
surdus z mutus q. impedif testari: vt. l. discretis. C. q. te-
sta. face. pos. vel p. digus. an istis possit substitui exēpla-
rie. Ly. refert q. Ja. d. are. dicit q. nō: q. l. hūanitatē. C.
e. loquit soluz in mentecapto. ergo nō habz locuz in ali-
is: vt. l. si vero. s. de viro. s. so. ma. z sic in casu huius. l. de
beret impetrari hodie a pncipe sicut olim. Guil. d. cu. di-
stinguit inter mutuz z surdus ex vna parte z p. digū ex al-
ia. p. mo casu pōt substitui exēplarie: q. eadē est rō in fu-
rioso z demente. s. p. p. casum. ergo legis p. uiso exten-
dit se ad casuz similes: vt. l. gallus. s. z quid si tm. s. de li-
be. z posth. z nō in. l. que p. p. necessitatē de re. iu. In
p. digo vero nō pōt substitui: q. in illuz casuz ipse incidit
sui culpa z delicto. ex quo debet sequi pena z nō debet
habere p. emuz: vt. l. siue hereditaria. de neg. ges. Itē i-
putet sibi quare se posuit in necessitate: vt. l. si fideiussor.
s. qui fatidā. cog. z. l. ij. si quis cautio. do. Ray. in h. vlti-
mo t. cōtra Guil. z bene. dicit eniz q. p. digo pōt substi-
tui exēplarie. p. hoc facit. l. i. C. de cu. fu. Non ob. q. di-
cit Guil. per. l. siue hereditaria: q. p. digalitas est tale vi-
ciuz p. p. quod testamētū iam factū nō debet vitari:
z sic nō est tale delictuz p. p. quod debeat imponi pe-
na circa factionem testamēti: vt. l. ij. s. exigitur. j. de bo.
pos. fm tabu. z quod ibi nō. P. eterea p. p. tale vi-
tium a lege sibi p. uidef in vita dādo sibi curato: z. eadē
rōne debet sibi p. uideri in morte: vt alius ei possit testari
a quo enim p. cedit p. digalitas nisi ex quadā demētia. et
sic vidistis q. bus substitui possit exēplarie. Quero ergo
vtruz repiatur exēplaria p. tim expresse: p. tim tacita. di-
cit testator: si filius me^o decesserit in furore talis sit heres
cessauit furo: sed remāsit p. digus vel surdus vel mutus
vtrū ad istos casuz nō expresse porrigif substitutio. rfi.
sic: q. sicuti vulgaris expressa cōtinet tacita pupillare z ta-
citaz exēplaria. z sicut vulgaris facta in vno casuz por-
rigif ad aliu. ita h. eadē rōne: vt. l. gallus. s. z qd. si tā-
tuz. s. de libe. z posth. z. l. iam hoc iure. s. e. z. l. h. C. d. in-
sti. z substi. facit quod dixi. s. e. l. i. in materia vulgaris.
Quero quis possit substitui exēplarie in substitutione
pupillari: quecūq. possuz facere heredes mibi possuz fa-
cere heredes pupillo: vt. l. si si plures. s. quos possū. s. e.
nūquid idēz possuz in exēplaria. Rū. nō: q. debeo substi-
tuere de liberis si sint vel de fratribus: vt. l. hūanitatē. C.
e. ti. Quero q. sit rō huius differētie. Rūdeo substitutiō
pupillaris est introducta fm iuris ciuilis rigore rōne pa-
trie ptatis q. durat etiā si exneus substituat: vt. s. dixi. s.
exemplaria fit ex quadm humanitate z pietate que pie-
tas videtur cessare in substituendo extraneos cum furio-
sus haberet filios vel fratres. h. est ratio Guil. que est fa-
tis bona. Possent assignari alie rationes de quib^o non
curo. P. iuxta hoc quero vtruz mater possit preteriri
tabulis exēplariibus. Ja. de are. z Phar. syl. dixerūt q.
non. sed mater debet substitui. z per hoc dicebant. l. pre-
cibus esse correctam que dicit q. mater potest preteriri
expresse in tabulis exēplariibus. quod reprobaui. s. in
tractatu pupillaris substitutiōis. Dico etiam q. in casu
l. nostre non dicunt verum: vt tenet gl. in sti. e. s. qua ra-
tione. vbi dicit q. duas personas tantum habet necesse
testato: substituere exēplariē filijs mentecapris. p. v-
mo filios. Itēz si non habet filios tunc fratres mētecap-
pri. alias potest substituere quoscunq. vult. z hoc tenuit
Bico. mat. in quadam disputatione. z idem Guil. d. cu.
Itē dixi q. pater d. z substitere vnum ex filijs vel fra-
trem. quero vtruz possit vnum ex filijs mentecapris sub-
stituere z alios preterire vel exheredare sine cā legitima
glo. in. l. humanitatis. C. e. dicit q. nō z quod dixi. l. bu

manitatis. qd dicitur ex filiis substituere. subaudit gl. & alios exheredare vel preterire ex causa legitima. Ri. mal. reprehendit istas glo. nam illud est testamentum aut hoc est patris furiosi a quo talis nepos non debet institui vel exheredari. unde tanquam contra testamentum furiosi non debet coqueri: ut in simili dicitur in §. sed nec impuberis. l. pap. §. de inof. tes. & h. videtur pbari per pncipi. l. humanitatis. C. e. duz dicit nulla querela etc. Puto qd glo. bene dicit quod determinatione qua dico. naz qd dicit lex vnu ex filiis debet substituere: concedo tamen alios instituere ex certa: vel exheredare ex iusta causa debet: si furiosus est debet facere id quod faceret si esset sane mentis. Item qd dicitur nulla querela etc. intelligo quando exhereditatio est ex iusta causa. Item quod dicit Ric. per §. sed nec impuberis. non habet locum hic: quia hic loquitur in exemplaria que inducit ex quadam humanitate que cessat quando quis exhereditat ex non iusta causa: quia non est testator ex officio pietatis qui exhereditat: ut l. i. §. de inof. tes. Item qd dicitur qd pater dicitur substituere vnu ex fratribus quero d quo fratre debet intelligi. Dicit Guil. de cu. de vtrinqz coniunctis. quod p q. l. humanitatis. C. e. loquitur de his q admittuntur ad querela. sed fratres coniuncti ex vno parente tantum non admitterentur ad querela: ut l. fratres. C. de inof. tes. ergo etc. Alij vt Ray. dicunt qd aut substitutio fit a patre: & debent substitui fratres consanguinei vel vtrinqz coniuncti: aut fit a matre: & debent substitui vterini vel vtrinqz coniuncti. Et ad l. humanitatis. C. e. & ad l. fratres. C. de inof. tes. respondet qd non potest rumpi per querela a fratribus vterinis respectu fratris furiosi quibus fit substitutio: sed respectu matris qd facit substitutionem sic: ut l. i. pap. §. sed nec impuberis. §. de inof. tes. unde patet qd facit substitutionem in se non habet humanitates talis fratres non substituens. Quero vtruz pater vel mater possint substituere seipso. Dicit qd non. argum. l. h. C. de offi. pro. & l. pces. de of. pces. Preterea vt tabule exemplarie valeat regitur aditio ex testamento pncipali: vt §. dixi: sed in vita sua non potest adiri hereditas ex testamento ipsius testatoris: vt l. qui supstitis. de acqui. here. p hoc qd legis pmissio qd permittit parentem substituere filio non intelligitur de seipso. ar. §. ma. l. si madauero. §. si tibi. Quero qualiter hec substitutio exemplaris coueniat & discoueniat effectu cum pupillari. Et pimus effectus substitutionis pupillaris expressus est qd continet in se tacita vulgaris. Quero an idem fit i exemplaria. Puto qd sic per l. i. hoc iure. §. e. z. l. ij. C. e. cuz eni in hoc non reperiat discoueniencia: erit i hoc simili pupillari: maxime qd eadem est ratio. Secundus effectus pupillaris substitutionis est qd trahat ad oia bona patris et filij vnde cuz que sita. Quero an fit idem i exemplaria. Dicit qd aut est facta filio legitimo & naturali: & tunc trahitur ad oia bona sicut pupillaris: vt l. sed si plures. §. ad substitutos. §. eo. & in hac l. putat dicitur testis filij esse: vt C. e. l. humanitatis. Si vero est facta filio arrogato: & tunc idem qd trahit ad bona arrogatoris tantum ad exemplum pupillaris: vt l. si arrogator. §. de adop. & §. e. l. h. z. si plures. §. in arrogato. Possent etiam h. queri: qd i exemplaria qd continet tacita vulgaris: & qd i vulgari qd continet tacita exemplaria. Lerte in oibus dicerem idem quod dixi. §. circa substitutionem pupillarem. Ultimo quero vtruz substitutio exemplaria excludit matrem sicut pupillaris. Breuiter dico qd tacita exemplaria non excludit matrem sicut non excludit et eam tacita pupillaris: vt l. pcedibus. C. e. & hoc dico ratione paritatis. & omnes illas personas que per tacita pupillares non excluduntur: vt dixi in tractatu pupillaris substitutionis. per illas rationes puto non excludi per tacitam exemplaria per eandem rationem. Et ex istis causis ex quibus potest prescripta voluntas pbari qd voluerit excludi matrem & similes personas per tacita pupillares ex eisdem causis puto posse pbari in tacita exemplaria per eandem rationem. & l. De exemplaria vero expressa an matrem excludit dixi in pcedentibus. Ultimo quero pone qd filio furioso est facta exemplaria substitutio a patre & a matre

quis preferatur. Ita dicitur. Mar. syl. By. & Ly. dicunt substitutum a patre preferri. ar. l. h. C. de cur. fur. & l. nec i ea. §. ad. l. iul. de adul. & l. i. C. si contra ma. voluntas. Guil. de cu. distinguit. aut pater erat vilis persona. & tunc preferatur substitutus a matre: vt ff. de libe. exbi. l. iij. & l. sed & si. §. si filio. §. de iniur. facit. §. so. ma. l. si cum dotem. §. eo autem tempore. Aut non erat vilis persona sed honesta & tunc preferatur substitutus a patre substituto a matre. & capit omnia bona. ar. l. ij. §. obijcitur. §. ad tertul. sed bona matris debet restituere per fideicommissum substituto a matre. ar. eius quod no. §. e. l. verbis civilibus. & l. filius. §. vt quis heredem. §. de le. i. & l. sciuola. §. ad treb. Sed certe iste. ll. parum faciunt. quia loquuntur in casu. prius diuerso. Sed pro hac opi. facit glo. l. si arrogator. §. de adop. Do. Ray. dicebat aliter aut pater erat vilis persona. & tunc dicit idem qd Guil. qd preferatur substitutus a matre. als vero substitutus a patre habebit bona paterna. substitutus a matre bona materna similiter de iure directo. & sic decedit ille metecaptus cum duobus testis. ar. eius qd dicitur de filio arrogato. in. l. si arrogator. §. de adop. nam ibi diuersitas parentum qd potest pupillariter substituere facit que cum duobus testis decedere. ita in proposito pupillaritas parentum qui potest facere hanc substitutionem faciet eum decedere cum pluribus testis. Iste distinctioes Rai. & Guil. non placet mihi. primo in eo qd presupponunt qd si pater erat vilis persona potest substituere filio. credo h. non esse verum sicut enim tali patri denegatur administratio in vita: vt l. h. C. de sen. pas. & l. si cum dotem. §. eo aut tempore. §. so. ma. cum similibus. ita debet ei denegari facultas disponendi post mortem de bonis suis eadem ratione. illi enim cui est interdictum bonis. propter indignitatem est interdictum in vita & in morte: vt l. is cui bonis. §. de testa. Preterea illa distinctio est insufficientis. dicit enim substitutus a patre habebit bona paterna. substitutus a matre habebit bona materna. sed qd possibile est qd filius non habebit bona paterna nec materna. ergo etc. Repio qd Rai. mar. disputauit hac. qd determinauit & dixit sic. aut substitutio est facta a patre filio quez habet in parte. & tunc substitutus a patre preferat. cuz ibi concurrat ius proprium patrie patris. & etiam illud ius humanitatis & pietatis: vt pbari hac. l. ex facto & arg. l. humanitatis. C. e. & arg. eorum que dixi. §. de pupil. substi. & hoc est verum qd talis substitutus preferatur in bonis paternis & in bonis vnde cuz qd sitis preterquam a matre. Bona vero materna habebit a matre substitutus qd substitutus est ex quadam humanitate. ar. eius qd dicitur in filio arrogato: vt l. si arrogator. §. de adop. & ar. eius qd dicitur de tutore in. l. mater. C. de tes. tu. & l. mulier. & l. patronus. §. de cofir. tu. Si vero ista substitutio fuit facta filio que quis non habebat in potestate. hoc casu sunt paria conditionis substitutus a patre & substitutus a matre: quilibet est substitutus ex quadam humanitate. & ideo substitutus a patre habebit bona paterna. & substitutus a matre habebit bona materna tanquam heredes vniuersales huius filij furiosi. bona ergo aduenticia habita aliunde diuiduntur inter se. sicut dicimus in simili. §. ti. l. i. ex facto & in hoc diuersitas parentum operatur: vt qd cuz duobus testamētis decedat. & hec opi. & distinctio placet. Quero si auus dedit vnu substitutum & matrem alium qd iuris. Dicitur qd aut habebat euz in parte. & preferatur substitutus ab auo: vt l. ij. §. e. Aut non habebat euz in parte et preferatur substitutus a matre: quia maior est ius matris & maioris potestatis. & maior est pietas circa euz. ar. au. defuncto. C. ad tertul. & ita dicit Ray. Sed ego dico idem qd in pcedenti. qd dixi per easdem rationes. Nec ob. qd mater habet potestatem ius circa euz: qd ex eo actu successiois facultas substitutionis non attendit. naz filio furioso qui habet liberos qui oēs alios successores excludunt potest fieri ista substitutio. Quero pncipaliter quo qualiter ista substitutio finiat. vtruz in hoc cocondat cuz pupillari. Ri. si testis deficiat ex persona testatoris vel aliter ex defectu testamenti. vel qd rumpit per querela: vel propter hereditatem non aditam. In oibus istis ista

a C. hic pro
z p b dicit
pau. d ca. in
l. humanitatis
q fuit mag.
cōtētio quia
euidā mēte.
capto hnti
sotorem fuit
facta substi.
tutio de ex.
neo & dices
bat q illa e.
rat exemplaris
q ddebat ex
cludere ma.
tre et a legiti
ma filij sicut
pupillaris
riū dicit se
cōsuluisse qz
nō erat sub.
stituta sotoz
b C. Quero.
an sit idēz in
exemplaria.
ADDE pe.
d ancha. idē
volētē cōf.
lio. vij. §. al.
le. vbi cōsul.
uit cū i testā
quodā essent
hec vba. sp.
mortē vō fi.
lie sue mente
capte voluit
iussit oia bo
na sua mobi
lia & imobi
lia distribuī
p dictos su.
os fideicō.
vbi meli' vi.
debif p aia
ipfi' testato
ris q nō vi.
cif exemplaris
directa in
comprehēsa
cōpēdiosa p
illa vba post
mortem vō
et. qz testa.
tric voluit dī
stribui bona
p aia sua vñ
bona mente
capte nō p.
descent aie.
ipfi' testatri
cis. c. nō pu
putāda. i. q. i
lati' vbi vide
qz rñdz bar
to. i. l. cētū
rio de subst.
pauuz.
c C. Ultimo.
idēz pau. d
ca. i. l. hūani
tatis io. fa.
§. qua rōne
insti. e. ang.
i. d. l. hūani
tatis i. c.
ray. & cōis
opi. & idē q
bar. h tenuit
bal. i. §. alle.
cōfi. c. xvi. i.
volu.

a Cessante furore. AD- DE q cum bar. b trafe- unt. d. an. ve bu. z imo. in .c. ray. z bal. z ang. i. l. hu manitatis. raph. hic d materia hu- sus. l. vide p alex. cōsi. xx. v. ij. volu. b C Itē que- ro inducitur p bal. ad. q. q si alicui pce- dit redditus vni rei vs- qz ad qzita tē. x. aureoz alij vsqz ad centū i cadē re. z p tūgat q redditus sint vsqz ad .x. aureoz z ultra p mōs admittet vs qz ad .x. scū d i residuo nec pcurrēt itē facit fm pau. d ca. q si bar. cōce- dit monaste rio siluā retē to sibi vsue nandi q ni- bilomin' mo nasteriū po- terit vena- ri attento q silua pōt cō- uenire vsū vtriusqz iso lidū alle. i ar gu. l. i. i. i. d aqua. quo ti. z est. z vi de bar. ad si miles. q. l. i. i. cōcedēdo d aqua plu- arcē. alias. q vid h p bal. c Vocatur. ex substituti- ex h. s. i. ferūt bal. z ag. cuz qd viderur trāfire alex. q si qd esset ingressus re- ligionē men dicantiū po- stea esset ef- fectus abbas alicui' mōa- sterij capaci- bonoz q po- terit admitti ex substitut. pupillari de qua hic.

exemplaria finit sicut pupillaris: vt patet ex pcedentib' per easde rōnes. Item sicut pupillaris deficit quādoqz ex defectu substituti vel ex defectu ipsius substitutiōis vt cōditionis ipsi substitutiōni adiecte ita z exēplaria p eas dem rōnes z. ll. quas dixi. s. e. l. in pupillari. Sunt tamē duo casus examinādi qui hac. l. ponūtur. pmo qz exēpla ria deficit impedimēto cessante. scōdo definit p creatis fili is: vt h. tertio est videndū an definit h substitutio ex de- fectu eius cui facta est substitutio. Ad primū dicit h qz hec substitutio finit impedimēto cessante. bona vō paterna habebit substitut' a matre. Quero qd si furio sus factus sane mentis. z postea reuēdit in furorem. an remaneat firma substitutio. Videt qz sic: vt. l. pe. C. d. cu ra. fu. Sed Quil. circa hoc distinguit. aut furo: cessauit i vita patris testantis: z in vita reuersus est. z tunc recōua- lescit substitutio. Aut furo: fuit reuersus post mortē te- stantis z nō recōualescit. ar. l. posthumus. in pn. de ius. rup. z irri. tes. cōiuncta. l. ij. C. de posth. here. insti. z idez tenebat Ray. Sed hoc nō videt verū. primo p tex. l. hu manitatis. C. e. vbi vs qz cessante furore cessat substitutō. No. qz dicit cessat. nō dicit extinguit. Et differētia est in- ter cessare z extingui: vt. l. inter stipulante. s. sacrā. z qz Dp. ibi no. j. de hbo. ob. Item distinctio quā ipsi faciūt aut furo: est reuersus in vita testantis z nō videtur na- nam. l. posthum'. de iniur. tes. l. ij. C. de posth. here. insti. qz faciunt distinctiōne: an posthum' mortis in vita testa- toris an post mortē loquuntur in testamento qd quis si h' ipsi facit sed in testamēto qd qd facit alteri: vt filio pu- pupillo vel furioso nō attendit vtrū impedimētū cessa- uerit in vita testatoris vel nō: sed an cessauerit in vita ei' cui facta est substitutō: vt i vita pupilli vel furiosi. ita no. in. l. si arrogator. in pn. s. d. adop. in pn. p. i. mag. Dico ergo qz cessante furore cessat substitutio exēpla- ria z non extinguit. z furo: reuertente incipit habere vi- res: cū nunq' fuerit extincta. Fateor: tam qz si illo medio tēpore quo erat in dilucido iteruallo furiosus sibi testm fecisset tabule pupillares essent oīno extincte per tex. hu- ius. l. nō enim d' auferrī testi factio homini sane mentis. Et ex hoc dicere aliud qz si filius furiosus fecisset testm ante furore: eo effecto furioso non pōt substitui a patre vel a matre z similibus. sufficit enī qz sibi fecit testm z te- sti factio nō debet ei auferrī per banc. l. Sed ista. l. videt ei aliquātuluz contradicere quod. s. dixi. cessante furore cessat substitutio: qz h videt dicere qz extinguit omnino Rū. hec. l. hoc innuit. sed. l. hūanitat. C. e. que est cōsti- tutio noua nō vitur his h'bis que sunt h' posita. vnde ex substitutiōe qz fieret per. l. hūanitat. starez illi. l. s. ex substitutiōe que fieret ex rescripto starez huic. l. vniuersa liter. dic posito qz nō esset h' illa rō quā ego facio ex dic- tione cessat. tamē remanet vera illa rō quā facio p gl. s. de adopti. l. si arrogator: per quaz idē tenerez. Secun- do est videndū. h' dicit qz liberis p creatis extinguit h' substitutio. hoc videt cōtra. l. hūanitat. C. e. vbi dicit qz etiam si h'z liberos pōt substituere filios furiosi. si ergo iam nati nō impediūt hanc substitutiōne. ergo eadē rō- ne vel maiori nascitur nō extinguit substitutiōne iā fa- ctaz: vt. l. pater furioso. s. de his qui sunt sui vel alie iur. So. fateor: qz si de filiis nascituris in exēplaria substituti- one esset facta mētio fm quod. s. dixi deberet fieri de fili is iam natis: qz substitutio exemplaria per natiuitatē fi- liortuz non extinguit. z sic hec lex determinatur p. l. hūa- nitatis. Itē quid si furioso nascitur filius quez in pote- state non habebat. an per hoc extinguit exemplaria sub- stitutio. Si consideras hunc tex. videtur qz non: qz iste tex. requirit qz ille qui nascitur sit suus heres. In cōtrari- um dico. nam quando lex vel homo facit mentionē de filiis furiosi vel mentecapti debet intelligi de his quos habere potest h'z tales persone matrimoniuqz contrahere non possunt cuz cōsensum nō habeant. ideo debet intel- ligi de filiis naturalibus: vt. l. heredibus. j. ad treb. sed si esset facta hec substitutio muto qui posset postea accipere

virorem: vt hac. l. dicitur: z. l. mutus. s. de iure do. vel pdi- go qui forte habet consensuz quo ad matrimoniuqz. hoc casu de quib' liberis d'z intelligi debem' recurrere forte ad distinctiōne gl. in. l. naturalr. C. de insti. z substi. z ple- nissime dixi in. l. ex facto. s. sigs rogat'. j. ad treb. Ad hunc tex. qui videt requirere qz sit suus dic qz hic due rō- nes ponuntur vna h'z locū tm quādo nascit suus. s'z alia rō que est qz nō est h' simile impatorēz de hoc cogitasse. habz etiā locuz in filiis naturalibus z de duab' rōnibus sufficit vnaz adesse: vt. l. si ventri. s. in bonis. d. pui. cre. z in. s. affinitatis. insti. de nup. z. l. liberos. s. norāter. s. de his qui no. infa. Ultimo est videndū an ex defectu eius cui est facta substitutio exemplaria finit. Rū. sic. si enī pdig' cui scā esset substitutio cōmississet delictum p- pter quod esset depositatus v' seruus pene effectus. z d' cam pdigum obligari ex delicto: vt no. per doc. in. l. si- qs in tantā. C. vnde vi. z scripsi in. l. is cui bonis. j. d. h' b. ob. Vel si ponim' furiosuz habuisse dilucida interualla z delictum cōmississe vel religiosum esse factuz: tunc dice- rem extingui. ar. eo: um que dixi i materia pupillaris sub- stitutiōis. s. e. l. in pupillari.

Item quero. Species temporis d'rogat generi tēpore. h. d.

Julius. Rupta institutione tunc testamentū incipit a substitutione. h. d.

Julianus. Qui semel est heres h'z vt i digno auferat hereditas vel ipso iure de- sinat esse heres vocatur ex substitutiōe per hec verba quisquis mihi heres erit. hoc dicit. vsqz ad h. No. tex. ibi nec definit zc. Op. de. l. institutiones. s. e. So. prim' cas- sus illius. l. cōcordat. in secūdo casu discōrdat. sed illū est ppter dictionēz tunc: ibi positi vt ibi dixi. Alter' op. de. l. intercidit. j. de condi. z demō. vbi ille qui est effect' seruus h'z postea efficiat liber: nō admittit' quasi videat' alius homo. So. vt dixi in. l. si agnati. j. de re. du. z plen' dixi in. l. i. s. h. cuz. l. se. j. de cōtra ta. Ultimo vide glo. qz incipit sic. s. ibi. Sol. vt ibi qz ibi in iure accrescendi qd accrescit portioni. hic in iure substitutiōis quod respic- cit personaz. Item ibi qz ab indignis: sed ibi indignitas reddebat quez inhabilez ad omnes honores. hic h' ad vnam hereditatez tantū in qua deliquit. Alter' opp. de. l. is qui cōtra ta. s. e. vbi ille qui deliquit circa testamē- tum paternuz excluditur a pupillari. So. ibi delictum p- missum fuit circa ipsum testamentū quod vtranzqz here- ditatē respicit. hic h' oit cōmissuz delictuz circa ipsā de- reditatem paternam nō circa ipsum testm.

De pupillari. Principale per acces- soium nō cōfirmatur

hoc dicit. Quero dicitur h' neqz ex parte. que ro quando est ruptum p parte. Rū. per querelam q po- test p parte rumpere: vt. l. circa. s. de inof. tes. tamen re- manet validum pupillare. Item quero exemplū in to- tum. Rū. si principale est ruptum in totuz per cōtra tab. remanet validum testamentū pupillare: vt. l. ex duobus in fi. s. e. tamen per aditionēz factam ex pupillari nō con- firmatur testamentum paternum z legata debentur ex pupillari non ex paterno: vt dixi. s. e. l. z si cōtra. Et ideo qz principale testamentum non confirmatur per pupilla- re. Quero an testamentū possit confirmari per aditio- nem factā ex tacita vulgari cōprehensa in expressa pupil- lari. Dixi in materia vulgaris substitutiōis. Ultimo no. quod dixi in casu. per hoc dicunt doc. qz pactum p- cipale nō pōt vestiri a pacto penali quod est accessoriuz de quo dicit doc. in. l. petens. C. de pactis.

Ex. l. sequenti.

Tacita pupillis nō excludit matrem nisi alius filius testatoris sit substitut' vel alijs p'sumptiōib' appareat testatorem voluisse matrem excludi: ibi. Secundo. Et qz re substitutio de qua in. l. appellerur recipi: oca vel bre- uiloqua: ibi. Tenio. Et quibus verbis fiat: ibi. Secūdo Et qz sit ei' effectus: ibi. Tertio. Et an si substitutō fiat

duobus possit continere tres vel quatuor vel septem substitutiones: ibi. Sed quero. Et an substitutio breuiloqua possit continere alias substitutiones expressas vel tacitas: ibi. Secundo. Et an cum testator habet tres filios unum puberem et duos impuberes et inuicem substituit an pupillaris contineat in persona impuberum: ibi. Quero postea. Et quod si habes filium unum usque ad annum et alium. xij. annorum eos inuicem substituit an maiore excedente pupillares etate etiam euanescat in personam minoris: ibi. Sed pone. Et quod si habeo duos filios impuberes quos instituo et substituo inuicem et unum emancipo an substitutio euanescat etiam in personam alterius retenti in parte et quid contra: ibi. Quero ulterius. Et quid si habeo duos filios impuberes et unum instituo alium exheredo deinde inuicem substituo an in personam substituti continebit vulgaris: ibi. Sed pone. Et an cum erant duo furiosi et eos testator instituit et substituit inuicem contineatur vulgaris et exemplaria: ibi. Sed iuxta. Et an in equalitate portionis impediatur substitutiones pupillares contineatur in breuiloqua: ibi. Quero. Et an si testator instituit feminis in certa portione et masculis vniuersaliter dicat omnes filios meos inuicem substituo videantur femine comprehendere sub substitutione: ibi. Sed quod. Et an substitutio facta per hec verba vos inuicem substituo contineat fideicommissarium: ibi. Quero vtrum. Et an cum testator dicitur: filios duos ex vna parte duos ex alia inuicem substituit vno repudiante vtrumque coniunctus admittat vtrumque.

Utius. Substitutio breuiloqua facta personis imparibus continet tantum vulgarem. si personis paribus continet etiam pupillarem que matrem excludit. hoc dicitur vsque ad §. paulus. ista est facilis in textu. tractabimus materiam substitutionis breuiloque. In textu ibi ad matrem. s. ab intestato. Notabilia colligatis per vos: ut patet ex sumario. C. de p. dicitur quod naturalem filium heredes instituit. Contra talis filius naturalis non potest habere nisi vnciam: vt. l. ij. C. de nat. lib. So. loquitur secundum iura antiqua. sed aliud hodie. ita dicit glo. Nec so. videtur contra. l. si is. s. e. et est contra glo. ibi positam. Sol. possumus respondere quod licet glo. exprimit istam. l. per iura noua: tamen de iure antiquo non erat in filio expressum. vel dicitur sic. filius naturalis non fuit institutus nisi in vicia et de iure antiquo poterat eum instituire in totum quando non erant alij filij legitimi. hodie vero est limitatus hoc quando est mater coniunx defuncti: in aut. licet. C. de natu. li. C. Secundo op. ad secundum responsum huius. l. tacita pupillaris non excludit matrem: vt. C. .e. l. precibus. et. l. fi. de insti. et substi. Et dat duas so. vna est fateo: quod ista substitutio continetur in reciproca est tacita. et quod dicitur tacita pupillaris non excludit matrem non est verum nisi quando est substitutus alius filius testatoris. Ita no. h. et in. l. precibus. i. vlti. glo. C. e. et quidam eam tenent in. l. fi. C. de insti. et substi. sub codi. fa. que so. mihi non placet quantum ad. l. nam. naz. tacita pupillaris excludit matrem probata voluntate defuncti ex legitimis presumptionibus: vt dixi. s. e. l. ii. et no. C. e. l. scibus in verbo oino. s. presumptio est quod pater voluerit alius filius preferri sue uxori: vt. l. cuz. auus. de codi. et. et. l. cum acutissimi. C. de fideicom. Alij dicunt quod hec substitutio continet pupillares expressas non tacitas: de quo dicam in tractatu breuiloque ad quas tractanda accedamus. Ad euentiam huius substitutionis debetis scire quod substitutio non est proprie substitutio per se: sed est quedam adiectio substitutionis: sicut dicimus in simili in actione de peculio institutio et tributio: vt. l. iij. §. cui congruit. s. de pecul. nam ista substitutio continet vulgares: pupillares et exemplarias: vt. j. dicam. et sic est nomen accidentale non substantiale. et ista substitutio in textu vocatur reciproca: vt. l. ia. hoc iure. s. e. sed per doc. vocat breuiloqua: vt h. videtur et in. l. precibus. C. e. et in. l. e. in glo. magna. Circa hanc substitutionem quero tria principaliter. primo quare dicat reciproca seu breuiloqua. secundo principaliter quibus verbis fiat. tertio principaliter quis sit eius effectus. Venio ad

primum et dico quod vocatur reciproca. s. e. l. iam hoc iure: quod si repetita: quod de vno in alium repetit secundum Idu. dicit autem breuiloqua: quod breuibus verbis fit: vt hic no. in glo. Secundo principaliter quero quibus verbis fiet hec substitutio. Rideo per hec verba vos inuicem substituo: vt hac. l. et. l. iam hoc iure. et. l. qui plures. et. l. coheredi. §. qui discretas. et. §. qui patre. s. e. et. C. e. l. hereditate. et. l. in testamento. C. de testa. mili. Item fit his verbis. vterque eorum videtur: vt. l. titius et seius cum. l. se. s. ti. i. et. j. de le. i. l. si fundum sub conditione. §. his verbis. Item fit per hec verba vos inuicem instituo et substituti sunt: vt pbatur in. l. cuz in testamento. §. hec verba. s. ti. i. et. C. e. l. si pater impubes. secundum vnaz. lec. glo. Item fit per verbum deueniat seu pueniat. vt vos heredes meos instituo. et si quis eorum decesserit vobis bona mea ad alium deuenire seu puenire. ita dicit Duil. Bo. Ray. dicit hanc esse fideicommissariam. p. l. fideicom. §. hec verba. j. de leg. iij. Ego dico idem quod Duil. vt p. omnia fit idem in verbo peruenire quod in verbo substituo vtrumque enim est verbum compositum: vt dixi in. l. centurio. Et h. est regula. illa dicitur breuiloqua seu reciproca quando cumque in vna conceptione verborum plures hinc inde instituntur et substituntur: ut ex predictis patet. Tertio principaliter quero de effectu huius substitutionis breuiloque. Circa quod primo dicit Duil. quod ista substitutio continet duas vulgares tantum. Quandoque: ut quando fit duabus personis imparibus: quarum uni non potest substitui pupillari ter: ut hic et. s. e. l. iam hoc iure. §. i. et. C. e. l. hereditate. et. C. de tes. mili. l. in testamento. Sed. l. in testamento facit forte dubium de hac materia. nam hec substitutio breuiloqua fit ibi a milite qui etiam post aditam hereditatem potest substituere extraneo directo: ut. l. centurio. s. e. et. tamen ibi non videtur substituisse. put potest nisi pbetur. Glo. ibi so. illud contrarium duobus modis. primo quod ibi ideo requiritur probatio ab eo qui hoc dicit: quod contra eum erat aliqua presumpcio. Sed illud est diuinare. Alij dicunt quod pbatur eo ipso quod non pbatur contrarium. Ista est contra illum textum. Tu dic et melius: quod ista substitutio que fit a milite per aditam hereditatem cuiuslibet extraneo fit ex speciali privilegio militum. ideo ista breuiloqua in dubio non continet substitutiones que ex privilegio speciali prout fieri nisi voluntas pbetur. secus de his que de iure compositi possunt fieri. ita loquitur materia nostra. Quandoque ista substitutio continet duas pupillares tantum: ut quando fit duobus impuberibus exhereditatis. ar. insti. de pupil. substi. §. non tantum. Quandoque continet duas fideicommissarias tantum: ut quando fieret in codicillis: ut. l. scevola. j. ad treb. quandoque continet quattuor: duas vulgares et duas pupillares: ut quando fieret duobus impuberibus institutis et in parte constitutis: ut hic secundo responsio. et. l. ia. hoc iure. s. e. Quandoque continet sex: ut si dico filios meos impuberes instituo et eos inuicem substituo si decesserint in pupillari etate: vel quandoque. Nam hec continet duas vulgares si non adatur hereditas et duas pupillares si decesserint in pupillari etate et duas fideicommissarias si decesserint postea. Item potest esse quod continet octo: ut si quis haberet duos filios impuberes mentecaptos et eos institueret vel substitueret per verba si decesserint in pupillari etate vel post in dementia vel alias quandoque inuicem substituo. Nam tunc contineret duas vulgares duas pupillares. duas exemplarias. et duas fideicommissarias et sic octo. Fateor tamen si dicitur duobus filijs demetibus substitueret simpliciter per hec verba vos inuicem substituo continerentur sex directe. due vulgares due pupillares. et due exemplarie Ista sunt vera quando hec substitutio breuiloqua fieret duobus tantum. sed si fieret pluribus: puta tribus vel quattuor: vel octo pupillis tunc numerus substitutionum ascenderet multum. posset enim continere octo vulgares. octo pupillares. et sic de similibus. et si plures filij essent numerus multiplicaretur plus et hoc patet ad sensum. Sed quero quando hec substitutio fit duobus. dixi quod continet duas vel quattuor: vel sex et cetera. sed an possit substitui

a Sed est quod adiectio substitutionis imo. dicitur quod est species de p. se quod non potest fieri nisi pluribus alie aut vni. id est tenz bal. i. l. scibus in. xij. colu. et ro. i. l. i. testamento C. de tes. mili. raph. quez alex. seq. dicit quod quo ad formam dicitur species substitui de p. se. non autem quod ad effectum. b Ego dico quod op. sua s. alex. pbatur in textu. heredes mei. §. cum ita ad treb. et. l. heredes. §. si. e. et. i. l. si ita fuerit de le. iij. et ita t. bal. i. l. fi. C. de sac. fa. ec. et bar. l. compositi p. filio impuberi

a Quero vi
de bal. cōsil.
ccij. & i. fi. se
q̄ntis. ij. vo.
& pau. d. ca.
confi. cclij.
vbi substitū
tō scā fuerat
p̄sonis ipari
bus & pubes
erat t̄ne n̄
pau. v̄t sim
pliciter tene
q̄ sit vulga
ris i p̄sa oīū
cū s̄riū vo
luit bal. i. l. i.
testō de tes.
mili. & ibi et
b. d. alex. al.
le. p. op. bar.
confi. xi. de
saly. icipiēs
testō: t̄i opi.
bal. sequit̄
ē ang. p̄. ccc.
vi. icipiēte te
stō: d. vero.
na vbi ita di
cit tenuisse
legēdo s̄ qd
fi testō: insti
tuit h̄dē p̄
p̄riā matrē &
filiū p̄ equa
li portioe et
dicit & si ali
qs p̄dictorū
io. & fr̄. here
dū decesserit
q̄s q̄q̄ sine
filijs legitis
volo q̄ vn̄
succedat al
teri & alter
alteri & sic ip
sos institutos
& posthumos
ad iūcē de
cētib̄ sine fi
lijs substituo
cōtigatq̄ si
liū i pupilla
ri etate dece
dere relicta
matre & aua
p̄dicta istitu
ta an vigore
dicte substi.
exclusa sit
mater eo q̄
pupillaris q̄
cōtinet i re
ciprocā sit ex
p̄sa diē ang.
q̄ mat̄ nō ex
cludit q̄ re
ciprocā scā
p̄sonis dispa
rib̄ cōtinet
tacitā pupil
larē q̄ matrē
nō excludit
ita cōsultit
et cōf. c. l. i.
cipiēte dicit̄
p̄ct̄ iudicō
meo ē ardu
b Sed po
ne opi. bart.
s̄ bal. post
albertuz de
cremona & i
. l. in testō. C
de tes. mili. &
sbi salice. et
pau. d. ca. h.
c Quero.
viteri. cum

nes iparis numeri continere: vt tres quinqz vel septem:
Non video q̄ possit esse nisi ex p̄bata volūtate: vt puta
si inuicē substituit duos filios quoz vnus erat ipubes:
& p̄bet voluntas q̄ voluit impuberi pupillariter substi
tuere. ar. l. in testō. in fi. C. de tes. mili. ¶ Secundo quero
vtruz hec substitutio cōtineat substitutiōes expressas vel
tacitas. Glo. hic & in fi. e. t̄z q̄ cōtinet expressas. & idem
Alzo in sūma. q̄s apparet: q̄ matrē excludit que per tacit
tam nō excludit. Alibi glo. in. l. p̄cibus. t̄z q̄ sint tacite b̄
videf p̄bari per tex. in. l. iam hoc iure. v̄. quod ius. s̄. e. &
ibi glo. que incipit. f. tacite. Quid dices. Quil. circa hoc
dicit verba sua: & Ray. alia verba. & dicit ē tacita quo ad
verba: sed expressa quo ad effectum q̄ excludit matrē
Breuiter dico q̄ ista substitutio cōtinet substitutiōes ex
pressas generaliter & ita debent intelligi gl. que dicit q̄
sint expresse. & isto respectu pōt dici tacita specialiter. vt
dixi. s̄. e. l. in tractatu vulgaris substitutionis. & si dicat ta
cita substitutio nō excludit matrē. Rū. tacita substitū
tio nullo modo expressa nō excludit matrē. sed ista sub
stitutio est tacita specialiter sed expressa generaliter. & iō
matrē excludit. & ita debetis intelligere. ¶ Quero pone
q̄ testator hēbat tres filios. vnum puberē & duos ipube
res. & eos inuicē substituit. certuz est q̄ vulgaris cōtine
tur in persona oīum. Sed dubitat an inter filios impu
beres cōtineat pupillaris. Videf q̄ nō p̄pter imissionē
maioris: vt. l. i. s̄. item querit. de aq̄ quoti. & est. Quil.
de cu. tenet cōtrarium. ar. s̄. e. l. coheredi. s̄. qui discretas
& s̄. qui patres. ar. p̄ hoc. l. i. s̄. h. j. de col. bo. & l. pretor.
. s̄. iul. e. ti. per quas. l. dicit ipse q̄ videf q̄ ista. q̄. debe
at determinari. Istud idem t̄z Ray. q̄ dispositio relata
ad personas d̄z intelligi s̄m conditionē persone ad quā
referat: vt. l. si quis filio. s̄. irrituz. de iniur. tes. & l. ex milita
ri. de mili. tes. Non ob. s̄. item querit: q̄ ibi erat ius inse
pabile. h̄secus. ar. in. e. ti. l. i. s̄. trebatius. & quod not. p̄
By. in. c. vtile. extra de reg. iur. li. vi. Istud dicitū nō pla
cet mihi. p̄mo p̄ rōnem. rō enim q̄ monet legistatorem
in. l. iam hoc iure. s̄. e. est ne verbuz istud substituo q̄ re
spicit impuberes respiciat eos disformiter. sed eadez rō
est si vnus de decez esset maior: sicut si vnus de duob̄ er
go t̄z. ¶ Preterea nō est verisimile q̄ testator voluerit
vnuz filiu impuberē p̄ferri in successione alterius ipu
beris: sed potius est s̄simile q̄ voluerit alios filios con
currere in successione p̄cedentis & sic seruare inter eos
ius legitimaruz hereditatuz: vt. l. vel singulis. s̄. e. maxie
ne in equalitas imineat inter fratres. ar. l. illud in fi. C. de
col. h̄o ob. l. coheredi. s̄. qui discretas. s̄. e. q̄ ibi p̄pter
vnionez quā fecit in institutione p̄sumit defuncti volū
tas in substitutione. sed in. q̄. nostra non p̄ponit hoc si
enī impuberes ponerēt in institutione cōiuncti & ille dī
siunctus fatef cōtrariuz. alias secus. Non ob. s̄. q̄ patrē
q̄ ibi nulla interuenit sp̄alis p̄uisio. Non ob. l. i. s̄. fi. de
col. bo. & l. pretor. s̄. iul. e. ti. q̄ ibi rō que mouit legisla
toz: habet locū siue sunt due siue plures p̄mixtim. put
ibi dicit: vt emācipatus cōferat suo nō autē emancipato
cui emācipato nullā fecit iniuriā. sed in. q̄. nostra p̄pter
imixtionē alterius cessat rō que mouit legistatoz: vt. s̄.
dixi. h̄o ob. q̄ dixi q̄ verba debēt intelligi s̄m cōditōez
p̄sōe ad quā referūtur: vt. s̄. dixi q̄ verū est duz tamē vn̄
formiter referant. nō autē disformiter. s̄z pōe habeo
plures filios ipuberes. vnus h̄z vnū annū. ali. h̄z. xij. an
nos eos inuicē substituo. & ille q̄. xij. annos h̄z efficit cito
pubes. ita q̄ in eius p̄sona expirat pupillaris substitutio
vtrū expirabit in p̄sona alteri q̄ remāsit ipubes. Videf
q̄ sic: q̄ res deuenit ad euz casuz a quo incipe nō pōt. er
go t̄z. vt. l. vrannius. s̄. sed cū duo. j. de fideiuz. ¶ Pre
terea pupillaris substitutio pōt fieri i t̄ps breuius puber
tate: vt. l. si ita quis. & l. ex facto. s̄. item quero ita. s̄. e. et
hic facta videf in t̄ps breui. pubertate ita q̄ oīno sit eq̄
litas. ar. l. illud. in fi. de col. Quil. de cu. & By. sup. hac. l.
t̄z cōtrariuz: q̄ in equalitas que incipit ab initio ex post
facto supueniens nō infringit dispositiōes: vt. l. eadē. s̄.

i. de duo. reis. Per hoc inducit Quil. fortiter. j. ad car
bo. l. iij. s̄. ibidē & hoc videf glo. nostra. sed do. ray.
dicit aliter. Aut illa in equalitas supuenit testatore vivo.
& sic ante dispositionē cōsumatuz. & sic vitiat. ita q̄ finit
substitutio. secus si post mortez. ar. j. de verbo. ob. l. si s̄
vna. s̄. si quis viam. & l. pluribus. s̄. & si placeat. e. ti. & q̄
ibi no. per By. in. c. factuz legitime. extra de re. iur. li. vi.
hoc dictum nō placet mihi. nam l̄z in p̄sona vnus sup
uenerit pubertas nō est h̄ casus in quo impediret pupil
larez substitutionem in persona alterius. sed est casus in
quo facit p̄sumi testatorem nō voluisse in dubio ab in
itio interfuisse. modo in p̄posito casus qui facit ab initio
voluntatez cessare si supuenerit ex postfacto nō inducit
p̄sumptionem q̄ cessit voluntas. si p̄tor. voluntatem
defuncti superuenerit: vt. l. fideicommissa. s̄. si rem. j. de. l.
iij. & l. rem legatuz. de adi. le. modo ista pubertas super
uenit a natura nō dispositione defuncti. ergo t̄z. ¶ Pre
terea ista substitutio intelligitur ab initio in persona vtrius
q̄z sub hac forma si quis eorum impubes decesserit: vt h̄
in secūdo r̄iso. nō autē intelligitur limitatuz si quis in
fra tot annos decesserit & hoc est d̄ mente huius. l. si quis
bene ispiciat. ¶ Quero vterius duos filios impuberes
instituo & eos inuicem substituo. demuz vnū ex his emā
cipio ita q̄ pupillaris substitutio finiat. an finiat in p̄so
na alterius retenti in p̄tate. videf q̄ nō. ar. l. si post mor
tem. s̄. i. de cōtra. & l. eadē. s̄. i. j. de duo. re. vbi ineq̄
litas que superuenit ex postfacto nō impedit Quil. d. cu.
t̄z cōtrarium. nam cū mutatio fit in vno videf fieri i alio
eadem rōne. ar. C. de diuer. rescri. l. i. & in auē. vt li. ma. et
auiē. s̄. ad hoc. p̄ hoc facit tex. optime in. l. alteri. de adi.
le. hoc idem t̄z Do. Ray. alle. l. cum eisdē. & l. plerūq̄. d
edi. edic. Ego vt dixi vobis puto hoc esse verum quādo
ista emācipatio fuit facta de volūtate testatoris p̄prie. s̄
fi ex aliqua cā fuisse coactuz emancipare. tūc esset aliō.
ar. d. l. rem legatuz. de ad. le. & l. fideicommissa. s̄. si rem. j.
de le. iij. nō ob. l. eandē. s̄. i. de duo. re. q̄ illa in equali
tas supuenit ex postfacto de voluntate cōtrabentuz. cū
dispositio iā esset p̄fecta & cōsumata. sed h̄ testū seu sub
stitutio nō erat cōfirmata: q̄ cōfirmat morte. Sed s̄ p̄di
cta op. certū est: q̄ illa substitutio pupillaris cōtinet ab
initio in breuilo q̄ quō ergo pōt testator reuocare eā sine
noua solēnitare. Rū. illud q̄ cōtinet in breuilo q̄ est que
dā declaratio hui. generalitatis s̄ declaratio pōt fieri si
ne noua solēnitare: vt. l. heredes palā. s̄. sed si notā. s̄. d
testa. ergo t̄z. Quero qd ecōtra. si ab initio fuit facta iē
qualitas. sed supuenit postea eq̄litas. pone instituit q̄
duos impuberes vnū in p̄tate. aliū emancipatū: & eos in
uicē substituit postea emācipatū adoptauit. nunq̄d pu
pillaris substitutio cōtinet. videf q̄ sic: q̄ cessat rō ieq̄
litaris i p̄dictis ergo t̄z. ut. l. adigef. s̄. quis. d̄ iure pa. p̄
hoc facit. l. q̄ soluēdo nō erat. s̄. ti. i. ¶ Ad idē. l. si alia
res in fi. j. ad treb. p̄ hoc videf casus in. l. iij. post p̄n. s̄. e.
Cōtrariuz determinat doc. q̄ dispositio inutilis ab in
itio nō cōfirmat ex postfacto: ut. l. pe. de reg. iur. & l. i. s̄.
si filius. j. de le. iij. Ad idē. l. si ita. d̄ aur. & ar. le. & idē te
nebat do. Ray. q̄ puto uerū. nā certuz est q̄ h̄ ab initio
nō cōtinebat pupillaris ex postfacto. ergo l̄z defuncti uo
luerit cōprehēdi nō pōt fieri sine noua uolūtate: ut. l. be
redes palā. s̄. sed si notā. s̄. testa. nō ob. l. iij. post p̄n. s̄. e.
q̄ ibi testator: substituit pupillaris exp̄sse. vn̄ cōstat q̄ uo
lūtas testatoris fuit ab initio q̄ esset pupillaris. l̄z nō cōt
cōfirmat. ergo cessante i p̄dictis: q̄ fuit uolūtas & du
rat. sed h̄ ab initio cessauit uolūtas p̄pter ineq̄litarē.
¶ Sed pone habeo duos filios ipuberes: vnuz instituo
aliū exheredo & eos inuicē substituo. certū est qd cōtinet
pupillaris q̄ pōt fieri in p̄sona vtriusq̄z. sed an cōtineat
vulgaris in p̄sona substituti videf q̄ nō p̄ in equalitate
cū vulgaris nō possit fieri exheredato. Quil. de cu. t̄z. s̄.
riū. nā vulgaris pōt fieri cuilibet & iō pōt fieri exhereda
to: q̄ nō fuit institut. vn̄ est h̄ defect. materie nō autē
est defectus potētie testātis. sed defectus materie minu

barro. trāst
pau. d. ca. h
fali. & lu. ro.
i. l. i. testō ali.
q. th. p. th. ve
rio: opi. bar
ro. q. et leg
aler.
a Quero.
qd. e. idem
voluit ang.
imo. h. bal.
ange. fali. lu.
i. l. in. testō
imo. i. c. ray.
b Cāsi vi
des. cū bar.
trāst imo. in
. d. c. ray. et
aler. h.
c Bone. p
riū. q. h. t3
bar. t3 imo.
h. & i. d. c. rai
nuci. cui rā
des. p. alex. q.
transit. cum
bar.
d Duo fu
riōsi idē q. h
bar. t3 imo. i.
. d. c. ray. ali
nō rangūt.
e Cāsi. non
idē t3 imo. h.
t3 ag. cū limi
tat. q. p. imo.
t3 alex. repro
bat hāc tām
dēfionē bar
to. fm. alex.
limi. ut p
ip̄ bar. i. l. f.
j. ad. treb. &
i. cō. scipiē
te ang. mat.
t3 pe. d. anc.
i. cō. scipiē. &
pau. d. ca. i. l.
coheredi. s.
q. discretas.
s. e. c. h. duo
t3 m. masculi
ēnt substitu
ti. & vna se
mīa i. re. cer
ta & dixerit
substitutio su
puiētēf si v
n. eoz. dēfē
rit sine libe
ris tūc enī
itelligit sub
stitutio nō so
lū masculi s.
femīa q. il
la pluralitas
non poterat
vīficari i. so
lo masculo
vt. d. l. f. s.
qd. si i. i. tūf
h. d. i. b. duo.
b masculis
vniuersalit. e
vub. semī
in certa q. i. i.
tate testō: h
dat. & si cēs
filij mei dēf
erit sine libe
rio substituo
fraternitatē
an. ē. d. femi
nis itelligit.
se videat. vt.
de pau. d. ca.
cō. scipiē. i. i.
tenēt. q. nō
t. C. Et dicit

impedit: vt. l. si vn. s. si acceptilatio. s. de pac. z
. l. an. inutilis. s. accep. Idē tenebat Ray. & dice
bat q. vulgaris cōcipit p. hba si heres nō erit. s.
ista hba nō sūt exheredata. Srio. ergo zc. **Abi**
bi videt q. sola vulgaris cōtineat siue esset dsec
tus in potētia siue in materia semp. hū. qd. res
spicat plura d. zilla vniōmīter d. rēmiare: vt. l. si
legatari. in. h. j. d. le. iij. p. hoc facit. l. i. testō. C. d.
ref. mili. ubi nō sufficit adesse potētia nisi assit de
iure cōi. p. rera: vt. s. fuit d. rēmiatū p. Quil. re
nēdo opi. suā q. p. aua. factio facto suo q.
em. ācipat aliq. cessat p. sūptio pupillar. sub
stitutiois. Ita h. si exheredādo puo. me poten
tia faciēdi vulgarē substitutionē cessat ista p. sū
ptio. Rū. ad rōnem Ray. dicit ipse substitutō p.
cipit in casu si heres nō erit: q. hba nō sūt Sria
exheredatiōi. videte imo sūt Sria & diuersa. nā
in p. sōna i. n. s. t. i. i. ista hba si heres nō erit. faci
unt cōditionē. sed in p. sōna exheredati faciunt
cām si. p. q. nā dicitō si: q. n. apponit rei q. est de
p. n. i. & certa resoluif in q. vt. l. iij. z. ibi. nō. j. d. le.
. i. z. l. i. de. cōdi. z. de. Bone. habeo duos filios
vnū ipuberē aliū puberē s. furiosuz: eos i. s. t. uo
z ad iuicē substituo. certū est q. in p. sōna vtrius
q. z cōtinet vulgaris. sed an. cōtineat in p. sōna vni
us pupillar. z in p. sōna alteri. exēplaria. Quil.
d. cu. t3 q. nō qd. puro verū nā multe sūt d. rē z i
paritates inter pupillarē z exēplariā. Istō ergo
hū. substituo nō respiceret vniōmī illas p. sō
nas. S. l. i. a. hoc iure. s. e. Sed iuxta h. q. rō qd.
si duo erāt filij furiosuz z testator: i. s. t. uo z ad
iuicē substituit vtrū cōtineat vulgaris z exēpla
ria. Videt q. sic ad similitudinē pupillar. In
Sriu videt substitutio q. fit iure sp. ali. nō cōtinet
in breuiloq. nisi exp. ma: vt. l. in. testō. C. d. ref. mi
li. sed exēplaria fit ex qd. a hūanitate. z sic d. iure
sp. ali: vt. l. hūanitat. C. e. ergo zc. Cōtrariū pu
to q. cōtineat ad exēplū pupillar. hodie: q. illa
substitutio pōt fieri d. iure cōi. a quolibz testator
habēte filios furiosos p. l. hūanitat. C. e. s. z. ibi
loquit fm. h. tpa antiq. fm. q. ista exēplaria sub
stitutō nō poterat fieri nisi d. iure sp. ali: vt. l. ex. fa
cto. s. e. tūc putarē sec. **Quero** vtrū ineq. liras
portiois ipe diat substitutioes pupillares cōten
tas i breuiloq. Lerte nō p. l. si plures. s. e. c. z. l.
se. z hoc etiā. p. baf. nā ineq. liras t. p. is nō i. pedit
istā substitutionē cōtineri. ergo nec ineq. liras re
rū. ar. l. miles. s. t. q. dixim. j. de. ref. mili. **Sz**
q. rō circa h. de pulchra. q. p. d. i. c. t. a. s. nā q. n. est
ineq. liras rerū hoc ē. portiois: q. p. l. q. r. i. t. a. r. i. s.
vn. q. ali. Sz pone plures filie sūt i. s. t. uo ex
certis reb. vel q. r. i. t. a. t. i. b. z demū filij masculi sūt
vniuersalit i. s. t. uo postea dicit oēs filios meos
iuicē substituo. vtrū filie p. d. i. c. t. e. videant. cū ma
sculis substitute iuicē. Rū. nō. nā heres ex re
certa nō est p. p. r. i. e. h. s. simplr. loquēdo. s. z. habet
loco legatarij. s. z. est tertiū gen. p. se. q. vocat he
res singularis: vt. nō. s. e. l. ex. facto. in. p. n. z. ista
substitutio vī facta in portioib. h. d. i. t. a. r. i. s. vt. l.
q. plures. s. e. s. z. ille nō habēt portioē. ergo zc.
Præterea h. p. baf. in. l. coheredi. s. q. discretas.
. s. e. vbi quos testō: cōiūxit in i. s. t. uo s. z. i. n. s. t. uo
tuti ex re certa nō hnt ius accrescēdi cū i. s. t. uo
vt. l. i. s. si. ex. fūdo. s. t. i. i. ergo zc. Bone. q. i. s. t. uo
duos ipuberes. z dico si q. s. eoz. nō erit h. s.
eos iuicē substituo. vtrū in ista breuiloq. cōtineat
pupillar. Et vī q. non rōne breuiloq. q. talis
substitutio fuit collata in casuz exp. s. s. z. h. s. nō
erit. vñ cōtinet tacita pupillar. sicut exp. s. s. vul
garis: vt. l. i. a. h. iure. s. e. z. dicit mere tacita. z nō
excludit m. f. e. z. s. z. si ēēt m. f. e. z. excluderet ma

trē **Quero** vtrū substitutio breuiloq. facta p
h. s. b. a. vos iuicē substituo cōtineat fideicommissa
riā. Et q. sic: vt. l. q. plures. s. e. ibi in oēm casuz
zc. vt. l. s. ceuola. ad. treb. Dy. 3. q. cuicunq. fit
ista substitutio si ab initio valet iure vulgaris di
recte. ergo ex postfacto nō obligat: vt. l. h. bis. s.
e. Ad ob. l. s. ceuola: q. substitutio ista fuit facta i
codicillis. merito trahit ad fideicommissariā licz
aliter itellexerit. Ja. de. are. vt. dixi. in. l. h. bis. z. l.
s. ceuola. s. z. nō placet h. e. rō: q. s. z. cōtineat vulga
ris ab initio an. aditā hereditatē tū post aditam
pō trahi ad fideicommissariā: vt. dixim. in. l. c. e. t. u.
rio. s. e. tū determinatio est h. a. p. l. i. a. hoc iure. s.
e. vbi in vulgarē t. m. modo zc. z. ibi. nō. Ad ob. l.
q. plures: q. illa h. b. a. dicit in oēm casuz z i oēm
euentū p. ueniēs ex directa substitutioē. Ad ob.
qd. diximus in materia cōpendiose: q. ibi aliud
. l. q. testator: multa tpa in substitutioē adiecit:
dicēdo q. n. cunq. decesserit. h. h. i. c. nō fecit. z de h.
dixi in materia cōpendiose. **Quero** quidā ha
bēs duos filios de p. ma. vxore duos ex s. c. o. a. eos i
stituit z iuicē substituit vn. repudiavit vtrū ad
mittat ille solus q. est vtrinq. cōiūct. Qd. videt
q. legis cōiunctio equipatur cōiūctioi homis.
ar. l. testō. de. here. in. s. t. i. sed cōiūctus ab hoīe p
fertur i breuiloqua d. i. s. t. uo: vt. l. coheredi. s. q.
discretas. s. e. ergo zc. Non ob. d. l. coheredi. s.
qui patrē. p. quā videt q. ista substitutio sp. aliter
facta debeat aliqd. operari vtra ius cōe. arg. l. si
quādo. j. de. le. i. q. illud iō q. testator: sic exp. s. s.
sp. aliter. **Præterea** ista substitutio aliqd. ope
rat z aliud venit iure substitutiois z aliud iure
accrescēdi. z ita hnt quidā in. d. s. q. discretas. p.
Dy. Alij in. d. l. i. a. hoc iure. z dicit q. iure i. n. s. t. uo
tutiois d. z. i. n. t. e. l. l. i. q. q. fm. voluntatē testatoris ve
niūt. vt. d. l. q. liberis. s. h. e. c. h. b. a. s. e. sed pater
parez affectionē h. z. in. o. i. b. u. s. ergo zc. Ray. fuit
p. m. o. c. u. z. Dy. postea cōtra. z dicit q. cōtra dy.
facit. l. h. j. ad. treb. **Præterea** dicit ipse ratio
Dy. nō est vera per. l. re. cōiūcti. j. de. le. iij. iun
cta. l. z. p. c. u. l. o. j. de. le. iij. q. fortior est cōiūctio
hoīs q. legis. Ego dico h. dy. q. isti fratres nul
lo modo sūt cōiūcti cōiūctioe legali. nā in
hac materia cōiūctos accipimus tali cōiūctio
ne que inducat ius accrescēdi: vt. l. coheredi. s.
qui discretas. s. e. sed isti fratres sūt cōiūcti cō
iūctioe sanguinis. ideo nō iure accrescēdi: vt
dixi in. iij. q. de. cōiūctioe legali: vt. l. re. cōiū
cti. j. de. le. iij. **Quero** ponamus. duo sūt i. s. t. uo
ti z iuicē substituti an. possint omittere iure i
stitutionis z accipere iure accrescēdi. Glo. ran
git in. l. necis. s. heres. de. acqui. here. z. ibi dixi
z. l. neq. z. heres. co. ti.

Saulus Spes substitutiois recipio
ce ad heredē nō transit. h.
. d. cōcordat. l. qui liberis. s. h. e. c. v. e. r. b. a. z. l. q. plu
res heredes. in. p. i. n. s. e. **Cōp. de. l. si. ex. pluri
bus. j. de. legit. here. So. ibi. in. iure. accrescēdi.
H. in. spe. substitutionis. Cōp. de. l. qui. patri. j.
de. acqui. here. so. vt. ibi. Cōp. de. l. coheredi.
. s. e. so. vt. dicam. in. l. qui. habebat. j. e.**

Ex. l. sequenti.
Halet libellus i quo quis petit vt heres titij
licet sit heres heredis titij.

Interfamilias. Nota. et
p. pulchra l
est. Pupillar. expressa etiā que nō cō
tinet vulgarē tacitaz trahit ad bona patris z fi
lij. h. d. vel sic. Nec cōditio si mihi heres erit vī
des existere si aliquis est heres heredis ex dispo
sitione defuncti. hoc dicit. Et istud est notabile

tacita AD
DE scēduz
alex. q. cōi
cōprobaf ab
alijs.
GC Dy. 3. l.
mita vt h p
alexā. z vīc
pau. d. ca. cā
filio. cccly.

a C Ego di-
co s di. AD
DE q idem
vult bal. z ni
eo. d neapo.
i. i. a h iure.
s. e. z i. s. q
discretas z i
s. q pte z m
i. coheredi.
s. e. idē bal.
in. l. i. z ibi
pau. d ca. s.
e. p quo facē
fm aletā. ga
ista substitū-
tio ē subro-
gata loco iu-
ris accrescen-
di. vt. d. s. q
discretas s
i iure accre-
scendi om-
nes parit ad
mittitur. vt
i. i. cio v. sus-
fructus. s. d
v. sus.
b q Tu ha-
bebat vide
bal. p. i. c. c. x.
iii. ii. l. i. z p
filio. c. l. vii. i.
cipite q daz
fuit substitū-
tus. eo. ii. l. i.

sumariū uel dic i bi sibi. f. uulgarit. Prima para
sumariū pbat ibi sibi. z sic ē uulgaris. Et ex eo q
dixit filio fuit pupillaris: ut. l. cū ex filio. §. si. s. e.
sed nō ē multū curandū: ut. l. sed z si plures. §.
filio. §. e. ubi ceperūt bona patris z filij esse unū
ta. C. Op. ad fm sumariū q: per pupillare sub-
stitutionē succedit pupillo tm: ut insti. e. in pn.
So. illud vbu mibi nil operat: ut. l. si ita. §. q si
lio. j. de fm ta. uel dic q nō est heres sfuncti di-
recto: sed p mediā personā filij z sic heres here-
dis ē heres testatoris: ut. l. si. C. d. here. insti.
C Sed de. l. q liberis. §. bec vba. s. e. ubi nō
sufficit q sit heres p mediā personā filij z sic he-
res heredis. So. h non dz atredī. sed h an sit he-
res ex iudicio defuncti uel legis dispositione.
sed h ex iudicio defuncti est heres z sic est verifi-
cata conditio. Ex vigore enim illorum vborum
qsgs mibi zc. substitutio vulgaris cōprehēdit:
vt. s. e. l. ex duobus. in prin. z cōtinet pupillares
vt hic. Facit ad. q. aliqs est heres heredis titij z
petit hereditatez nec dicit in libello: vt heredis
heres: s. vt heres titij: sed postea pbat heres p
mediā personā. Dico q valet: qz cōditio dz in-
telligi ad litterā: vt. l. meui. de cōdi. z de. multo
magis dz intelligi fm mentē pferētis: vt. l. siqs
intentione. s. de iudic. tangitur per Ly. in. l. si.
C. de here. insti.

Ex. l. sequenti.

Quando spes substitutiōis trāseat ad heredē
z quid importent illa verba si filia mea deccat
anteq nubat.

Si habebat. Spes substi-
tutiōis pupil-
laris nō transit ad heredē pupillari sub-
stitutū. h. d. difficilis z subtilis ē bec lex iudicio
meo. C. Op. q spes substitutiōis pupillaris trā-
seat ad aliū substitutū: vt. l. coheredi. in pn. s. e.
So. glo. verū ē q transit ad substitutū vulgarit
vt ibi. nō pupillari: vt h. Et iō intellige q h im-
pubes decessit iā fact⁹ heres. Ita dicit glo. sup
vbo ipubes. B. dubitat d hac so. videt enī di-
cere in hoc nō video rationē inter vnā substōnē
z aliā z iō dicit q in vno ptez hēbat iure accre-
scēdi prem hēbat iure coheredis. s. nō placz ga
ambas ptes hz iure substitutiōis: vt. l. si tici. s.
. e. z dixi in. d. l. coheredi. in pn. iō tene so. gl. no-
stre: qz ibi loquit in vulgari. hic in pupillari cui⁹
cōditio nō existit: qz ista filia decessit pubes: vt ex
tex. apparet: z ex glo. ij. vñ ista mater z soror: nō
pōt venire ex vulgari z pupillari merito ad eos
nō trāsit spes substitutiōis. C. Op. certuz est qz
substō pupillaris q ista filia ē substituta filio ē cō-
ditioalis institutio: vt. l. in rōne. §. si filio. j. ad. l.
fal. sed institutio cōditioalis vel legatū cōditioa-
le nō trāsit ad substitutū pmo legatario deccē-
te: vt in. §. sicut sub cōditioe. C. d. cad. tol. z ē
expfuz in. l. quādiu. de acq. here. So. gl. fi. z bñ
z no. bñ qui erāt filij instituti erāt pupillari sub-
stituti. f. filio si ipubes decesserit. sed ista filia de-
cessit pubes merito cōditio scōe substitutiōis s-
ficat. iō isti substituti nō pōt admitti ad bōa pu-
pilli. ar. l. coheredi. §. q patrē. s. e. z sic inuit ista
gl. qz si decesserit ista filia in pupillari etate. ita qz
mater z soror ex substitutiōe successissent qz spes
substōnis pupillaris ad heredē trāsisset qō plz
ex psumpta volūrate sfuncti: qz voluit istos sub-
stitutos succedere filie: in cui⁹ hereditate volu-
it inuenire hereditatē pmi: vt. l. ex duob⁹. in pn.
. s. e. z no. in. l. q duos. de re. du. z fm h illi q po-
nūt h calum qz spes substitutiōis pupillari sub-

stituti nō trāsit ad heredes nō bene dicit: qz im-
mo transit vt h inuit glo. C. Quero de vna. q.
ista vba si filia mea deccat anteq nuberet: qli-
ter intelligant. Glo. i. dicit id est nubilus est. Sz
hanc so. videt. l. lancim⁹. C. d. nup. vbi intelli-
git. i. anteq nuptiarū solēntas siue festiuitas ce-
lebrat. So. illa loquit in dubio. sed hic dz intel-
ligi: vt glo. dicit. nā hic filie exheredate nō pōt
substitui nisi pupillariter z directo: vt. l. i. in fi. et
. l. coheredi. §. cū filie. s. e. Si ergo aliter intelli-
gat esset intellectus absōn⁹: vt. l. quoties z. l. in
ambiguo. de re. du. si autē posset utroqz mō va-
lere staremus. d. l. lancim⁹. C. Quero vltimo tu
dicis q spes substitutiōis transit ad substitutuz
vulgariter: vt. l. coheredi. z. l. si tici. s. e. mō hic
mater z soror: fuerūt pupillariter substitute que
cōtinet vulgarez tacitā z ex tacita nō veniūt. m.
quādo qz substituit filio exheredato talis sub-
stitutio nō pōt cōtinere vulgare substitutiōnez.
Ista nō placet qz lz ista filia esset exheredata a p-
mo gradu tamē a secūdo nō: qz erat substitutuz
vulgariter z pupillariter. z sic pōt in tertio gra-
du: vt. s. ti. i. l. pōt ergo. iō dic qz hic fili⁹ adue-
rat. iō pma substitutio expirauerat: vt dixi. s. i
pamo vno. vel aliter vulgaris tacita cōtenta in
exp:essa pup. expirat adueniēte pubertate: vt di-
xi in. l. i. s. e. in materia vulgaris substitutiōis.
Lū ergo ista filia adoleuerit expirat ista substi-
tutio pupillaris sub qua substituta erat.

Eruium. Difficilis ē tota bec
lex. z breuiter. hoc. d

Aditio hereditatis extinguit spē substitu-
tionis vulgaris in portione aduentis tmmodo
hoc dicit istud pncipiuz. C. Op. q diu locus ē
instituto nō est locus substituto. sed h est institu-
tus. ergo zc. vt. l. q diu. de acq. her. So. hic loc⁹
est substituto in portione sua tm. nō eius cuius
aditio fuit facta. z ideo illa portio nō vadit ad
substitutū. C. Op. q ista portio vadit ad cōiun-
ctū nō ad substitutū: vt. l. seruus cōis ab extero.
j. de acq. here. Sol. ibi nullus erat substitut⁹. h
sic. C. Op. de. l. h pater. s. ti. i. z isti. e. §. si. vbi in-
telliguntur ista verba si heres nō erit vel alium
heredem nō fecerit. sed hic fecit. ergo zc. Sol.
glo. qz hic fecit in portione sua cuius iustu ad-
uit nō alioruz: qz seruus representat psonā duo-
ruz dñozum. C. Op. extra glo. qz iste substitut⁹
vulgariter nō debeat admitti nisi utroqz nō ad-
eunte z altero nō agnoscente: vt. l. qvis. C. e. z. l.
quidā testō. s. e. So. ista verba si heres non erit
relata ad seruu cōem intelligunt sepatim z dis-
iunctuz hoc pbat in. l. z pculo. j. de le. ij. z. l. qui
heredi. §. si duozuz seruo. de condi. z de. merito
cuicunqz portio vacet substitutus admittit. In
cōtrariuz fuit facta substitutio duob⁹ cōiunctim
z copulatiue. iō requirit qz neuter sit heres. Ita
debetis intelligere istam difficilē materiam.

Titus. Multum difficilis. §. ē. Quo-
tiens substitutio est plenio: qz
institutio pualet substitutio. hoc dicit. habet
quattuor: partes. pmo ponitur thema z qō se-
cundo rōcinatur circa. q. ponendo quattuor
casus. tertio reassumit. q. z eam determinat. qz
to ponit nouā. q. z eam soluit. secunda ibi qui q
dem. tertia ibi fm bec. quarta ibi quid ergo.
C. Dic in tex. in hac. q. id est i hoc themate ex-
aminando per modum. questionis. C. Op. ad
pamuz dum dicit in hac questione debet dicere
in bis questionibus cū plures sint. Dic vt. s. ap-
postilauit fm Ja. de are. C. Item opp ad fm qz
substitutio auferat cōmodū: vt. l. i. §. si pponat

.j. si quis omis. ca. testa. So. quidaz q nullius momenti
 est. l. nullius utilitatis: qz posset adire ex substitutione z
 omittere ex institutione. Alij qz ista sm illam z bene per
 l. si te solum. §. i. §. ti. i. z. l. sed z si. §. fi. §. eo. **C**op. dici
 tur hic qz si substitutio sit pura institutio nō valet. Con-
 tra vt hic z. d. l. sed z si plures. §. e. So. lz sit pura tamen
 aufert aliquam utilitatē. z hoc sufficit qz possit aliquā uti-
 litatem auferri. **C**op. dicitur hic qz quis fuerat substitu-
 tus pure. Sed cōtra qz nulla substitutio est pura: vt. l. co-
 heredi. §. coheres. §. e. z. l. in rōne. §. si filio. ad. l. fal. So.
 glo. z bene. simile videtur in. l. qui liberis. in. pñ. §. e.
Cop. dicitur hic qz institutus fuit sub cōditione z substi-
 tutus pure. Sed cōtra qz ista substitutio pura hz in se cō-
 ditionē cōtrariam: vt. l. si post mortem. §. si. j. de. l. i. z. l. si
 pecuniam. §. si cer. pe. **G**lo. dicit qz ista est cōditio tacita
 que pprie non est cōditio: vt. l. cōditiones que extrinse-
 cus. de condi. z demō. sed nō placet qz ista cōditio ex te
 sō pcedit: vt. l. alioquin. de condi. z demō. z dixi in. d. l.
 cōditiones. So. cōtrariū quod signavi vobis loquit in
 legatis. sed in hac substitutione est aliud qz in ea inest de
 necessitate cōditio contraria ei que in substitutione ē ap-
 posita. z ille cōditiones que insunt de necessitate nō p-
 prie suspendunt: vt. l. iij. j. de leg. i. **C**op. qz ista cōditio nō
 debeat expectari cum oīno nō sit cōditio extitura: vt. l.
 si quis ita scripserit. §. ti. i. So. in cōtrario in vna parte in-
 stitutio erat pura. z ideo expectat cōditio: qz posset in-
 teri mori: vt. l. huiusmodi. j. de. l. i. z. ibi iyo erat i aliqua
 parte pura. **C**op. extra glo. dicitur hic qz cōditio insti-
 tutionis existens facit nō valere substitutionē sicut si ab
 initio fuissent due pure. **C**op. de. l. naturalis. j. ad. l. falci.
 vbi dispositio que ab initio valuit per eventū cōditōis
 nō irritatur. So. illud in legato in quo adueniente cōdi-
 tione nō trahitur retro: vt. l. sempromius attalus. de vfu-
 fru. le. z istud est in diem. in cōditione est in. l. i. j. si quis
 omis. ca. te. z ideo non trahitur retro: vt. l. quod dicitur.
 de te. tu. z ideo due sunt pure. **C**op. ad tertius dicit h
 qz libertas pzeualer legato. cōtra de. l. seruū filij. §. si idē
 j. de. l. i. So. intelligo h in dubio. z quādo libertas pōt
 valere alias secus: vt in ptrario. **C**op. hic dicitur qz iste
 seruus ex primo gradu nō potest esse heres: qz sibi sic nō
 fuit libertas relicta. Contra in. l. pe. C. de ne. ser. here. in
 fi. So. fateor qz hodie ex primo gradu posset esse liber
 z heres: qz statim qz heres instituitur videtur qz sit liber
 nisi cōtrarium appareat. z ita debet intelligi sm iura no-
 ua. alias diceret male z cōtra hunc tex. qui dicit qz ex pri-
 ma institutione nō pōt esse heres. Item op. qz per liber-
 tatem datam in substitutione legatum non reuocet sim-
 pliciter: sed debeat expectari euentus: vt. l. fi. C. de ne. ser.
 he. insti. **G**lo. parua que est hic videtur fateri contrariuz
 per. l. contrariam. licet illa lex contraria non videtur mu-
 tare aliquid de iure antiquo. sed ponit casum qui ponit-
 tur in. l. si seruus cōis. in fi. §. e. dic qz ibi loquitur quan-
 do est substitutus pupillo h sibi ipsi vulgariter que non
 habet tractatuz temporis sufficit ergo qz velit esse heres
 sed si substitutio facta de seipso esset facta sub aliqua cō-
 ditione: tunc debet expectari euentus conditionis. **D**icit
 tur hic vnus gradus. contra immo plures: scilicet insti-
 tutionis. **G**lo. sol. qz vnus est gradus. expone: scilicet va-
 lidus. vel aliter. i. vna persona que est substituta z institu-
 ta. vel vnus gradus: scilicet substitutionis tene quā vis
 non curo. **C**lenio ad quartam partes circa quam op.
 z qz ista inuestigatio an iste ticius heres adiuerit vel non
 sit necessaria: quia etiam si adiuerit substitutus erit liber z
 heres siue testator: voluerit pzeferre legatum libertati vt
 econtra propter illā perplexitatem: quia ille non potest
 iubere anteq sit dominus. ita non potest iubere anteq
 adeat. **C**oppo. de. l. sed si plures. §. fi. §. eo. Sol. h au-
 fert commodum: quia substitutio secunda est cum liber-
 tate. **C**oppo. qz perplexitas vitiet: vt. l. si titius. j. ti. i.
 So. d. cōdi. impossibili rōne pplexitatis dicam. j. titu. i. l. i.
CAlterius distingue: vt glo. magna. que incipit sub du

bio super hbo pzeualere.

Pupillus. **D**icit ibi vniversum. i. nunqd vni-
 uersus eius status ex euentu cō-
 ditionis pendeat. **D**y. **C**Querit glo. nunquid ab here-
 ditate emprois potest abstinere. **Q**uod dicit vt. l. iij. §. q
 fideicomissam. §. ti. i. **E**t istius. §. materiam examinavi. §
 in. l. paterfa. in fi.

CDe cōditionibus institutionum.

Ex. l. sequenti.

CQuot species sint conditionis impossibilis. z an con-
 ditio impossibilis de natura vitiet testamentuz: ibi. **H**is
 premis. **E**t quando impossibilitas nature vitiet: ibi. **E**x
 predictis. **E**t quando impossibilitas de iure vitiet: ibi. **T**e-
 nio. **E**t quando impossibilitas rōne pplexitatis vitiet:
 ibi. **V**eniamus. **E**t quando impossibilitas de facto vitiet:
 ibi. **V**eniamus. **E**t si testator: relinquat fratribus predica-
 toibus pro missis cantadis z locus sit interdictus debz
 aliud honestum fieri loco illius honesti finis: ibi. **E**t per
 hoc. **E**t quid si cōditio sit p parte impossibilis p parte
 nō. **E**t an institutus sub cōditione impossibili possit adi-
 re hereditatē de iure ciuili. **E**t an filius institut^o sub cō-
 ditione impossibili possit testamentū approbare. **E**t qd
 si apponitur cōditio impossibilis in personam tertij an
 vitiet. **E**t an matrimoniu factum sub cōditione impossi-
 bili valeat vide in fi.

Ab impossibili. **H**ec

ber duas lec. que consistunt super illis h
 bis alio modo vt dicit ibi glo. z vtraqz
 est vera. teneatis quaz vultis. z sm vtrā
 qz pone casum. **C**op. insti. d. le. §. fi. z. C.

de his que pe. no. l. i. vbi est idem tex. **D**icit glo. hic cōdi-
 tio fuit apposta bono: ato: ibi fuit apposta grauato sm
 hzo. hic glo. nō format sed eam format. **C** de his q pe.
 no. l. i. z insti. de. l. in. d. §. fi. z. j. de condi. z demō. super
 rubrica. z. l. obtinuit. z **D**y. in. c. nemo potest. extra d. re.
 iur. li. vi. **D**oc. vltimō. dicunt vitatem qz istud cōtrariū
 nō meruit signari. nam si respiciamus legez contrariam
 ibi nō fuit relictum sub impossibili cōditione imo sub cōdi-
 tione necessaria. dixit eni iubeo qz heres interficiat patrē
 suuz: z si nō interfecerit det centū pene nomine titio. vi-
 des ergo qz titius dz habere centū sub cōditione si hērs
 patrez nō interfecerit. sed filiū interficere patrē est ipos-
 sibile. de iure ergo nō interficere est necessariū. z sic relic-
 tuz fuit sub cōditione necessaria. dices tu ergo debet si-
 cur relictum sub cōditione necessaria: qz p pura habet
 vt. l. si pupillus. §. sub cōditione. j. de noua. **R**ñ. debet
 nisi habeat precedentem cōditionēz turpem: vt. l. si hō
 mortuus. j. de ver. obli. z. l. in illa stipulatione si calendis
 e. ti. z hanc opi. tenet glo. hic z ibi nō est impossibilitas.
 z illa ergo distinctio adijciatur honozato vt grauato ē
 falsa: qz lege nō pbatuz. z est cōtra casum. l. si mihi z tibi
 §. si quis seruos. j. de lega. i. vbi cōditio adijciatur gra-
 uato z valet dispositio. **C** Preterea hec. l. z. l. cōditio
 nes. j. e. z. l. obtinuit. j. de cōdi. z demon. loquuntur ge-
 neraliter z non dicunt an vel cui sit adiecta cōditio im-
 possibilis. omnis enim cōditio que adijciatur institutio-
 ni videtur relicta legatis ab illo testamento: vt. l. si dies.
 in fi. j. quando di. le. ce. **S**ed si esset vera talis opinio se-
 queretur qz nullum legatum relictum in testamento illo
 in quo quis est institutus sub cōditione impossibili va-
 leret. **A**lia ē opi. **J**o. in. d. l. i. de his que pe. no. re. qz hec
 .l. concoz. cum illa. l. contraria. z ē contra tex. in. l. i. C. de
 his que pe. nomine. in fi. ibi sine vllō dāno. zc. **H**is p
 missis veniamus ad materiam conditionis impossibilis
 z reperimus quattuor species impossibilitatis. quedaz
 ē impossibilitas d natura qdā de iure quedā est rōne p-
 plexitatis. z quedam ē impossibilitas de facto. **E**xamine-
 mus quālibet per se: z primo de impossibilitate nature.